

INNEHÅLL

LAGFÖRSLAG	3
1. Lag om vårdlandskap	3
2. Lag om ordnande av social- och hälsovård	49
3. Lag om organisering av räddningsväsendet	75
4. Lag om vårdlandskapsstrukturen	83
5. Lag om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland	90
6. Lag om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen	98
7. Lag om vårdlandskapens finansiering	120
8. Lag om statsandel för kommunal basservice	135
9. Lag om ändring av inkomstskattelagen	156
10. Lag om inkomstskatteskalen för 2023	162
11. Lag om ändring av lagen om skatteredovisning	163
12. Lag om ändring av 30 § i lagen om Skatteförvaltningen	164
13. Lag om ändring av mervärdesskattelagen	164
14. Lag om ändring och temporär ändring av lagen om beskattningsförfarande	168
15. Lag om ändring av lagen om kommunala tjänsteinnehavare	170
16. Lag om ändring av lagen om kommunala arbetskollektivavtal	173
17. Lag om ändring av lagen om kommunala tjänstekollektivavtal	175
18. Lag om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och vårdlandskap	179
19. Lag om ändring av lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare	184
20. Lag om ändring av lagen om Keva	188
21. Lag om ändring av lagen om elev- och studerandevård	190
22. Lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen	192
23. Lag om ändring av socialvårdslagen	193
24. Lag om ändring av lagen om Kommunernas garanticentral	195
25. Lag om ändring av förvaltningslagen	195
26. Lag om ändring av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet	196
27. Lag om ändring av lagen om rättegång i förvaltningsärenden	198
28. Lag om ändring av 1 kap. 3 § i konkurslagen	200
29. Lag om ändring av strafflagen	200
30. Lag om ändring av 10 kap. 2 § och 11 kap. 13 § i rättegångsbalken	202
31. Lag om ändring av diskrimineringslagen	203
32. Lag om ändring av språklagen	203
33. Lag om ändring av 1 och 5 § i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda	206
34. Lag om ändring av 3 § i teckenspråklagen	207
35. Lag om ändring av samiska språklagen	207
36. Lag om ändring av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång	211
37. Lag om ändring av vallagen	211
38. Lag om ändring av partilagen	224

39. Lag om ändring av lagen om kandidaters valfinansiering	225
40. Lag om ändring av lagen om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar	228
41. Lag om ändring av lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen	233
42. Lag om ändring av 2 § i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster	235
43. Lag om ändring av 8 kap. 2 § i bokföringslagen	235
44. Lag om ändring av 5 § i lagen om offentlig upphandling och koncession	236
45. Lag om ändring av 3 och 4 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män	236
46. Lag om ändring av 1 § i arkivlagen	237
47. Lag om ändring av konkurrenslagen.....	238
48. Lag om ändring av 2 § i lagen om statens revision.....	240

1.

Lag om vårdlandskap

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna lag är att skapa förutsättningar för självstyrelse på större förvaltningsområden (vårdlandskap) än en kommun samt för invånarnas möjligheter att delta i och påverka vårdlandskapets verksamhet. Lagen syftar också till att främja planmässighet och ekonomisk hållbarhet i vårdlandskapens verksamhet samt att ge vårdlandskapen förutsättningar att stödja sina invånares välfärd.

Denna lag tillämpas, om inte något annat föreskrivs genom lag, på ordnandet av vårdlandskapens förvaltning och ekonomi samt på sådan verksamhet i vårdlandskapet som avses i 4 § 2 mom.

2 §

Vårdlandskapens ställning

Ett vårdlandskap är ett offentligrättsligt samfund som är självstyrande på sitt område enligt vad som föreskrivs i denna lag.

3 §

Vårdlandskapets medlemmar

Medlemmar av ett vårdlandskap är:

- 1) de vars hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994) hör till vårdlandskapet (invånare i vårdlandskapet),
- 2) kommunerna inom vårdlandskapets område,
- 3) sammanslutningar och stiftelser som har hemort i en kommun i vårdlandskapet,
- 4) de som äger eller besitter fast egendom inom vårdlandskapets område.

4 §

Vårdlandsskapskoncernen och vårdlandskapets verksamhet

En sammanslutning där vårdlandskapet har bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997) är vårdlandskapets dottersammanslutning. Vårdlandskapet och dess dottersammanslutningar bildar en vårdlandsskapskoncern. Det som i denna lag föreskrivs om vårdlandskapets dottersammanslutningar tillämpas även på stiftelser som vårdlandskapet har bestämmande inflytande över.

Utöver vårdlandskapets och vårdlandsskapskoncernens verksamhet omfattar vårdlandskapets verksamhet även övrig verksamhet som grundar sig på ägande, avtal och finansiering. I vårdlandskapets verksamhet ingår produktion av tjänster som omfattas av vårdlandskapets organiseringsansvar i de sammanslutningar, stiftelser och ämbetsverk som ingår i vårdlandsskapskoncernen och i andra sammanslutningar, stiftelser och ämbetsverk. Vårdlandsskapsfullmäktiges befogenhet att besluta om vårdlandskapets ekonomi och verksamhet som helhet och den styrning och tillsyn av vårdlandskapets verksamhet som denna kräver tryggas enligt vad som föreskrivs i denna lag.

5 §

Vårdlandskap och landskapsindelning

Bestämmelser om vårdlandskap och om landskapsindelningen vid inrättande av vårdlandskapen finns i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av lagstiftningen om den (/).

Bestämmelser om ändring av vårdlandskapen finns i lagen om vårdlandskapens struktur (/).

2 kap.

Vårdlandskapets uppgifter och organiseringsansvar

6 §

Vårdlandskapets uppgifter

Vårdlandskapet ska organisera de uppgifter som åligger det enligt lag. Vårdlandskapet kan dessutom inom sitt område åta sig att sköta uppgifter som stöder dess lagstadgade uppgifter. Skötseln av en uppgift som vårdlandskapet åtagit sig får inte till sin omfattning vara sådan att den äventyrar skötseln av dess lagstadgade uppgifter.

Vårdlandskapet får inom sitt område bedriva affärsverksamhet med låg risk som stöder genomförandet av dess lagstadgade uppgifter. Bestämmelser om vårdlandskapets verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden finns i lagens 15 kap.

7 §

Organiseringsansvar

Vårdlandskapet svarar för skötseln av dess lagstadgade uppgifter (organiseringsansvar), tillgodoseendet av invånarnas lagstadgade rättigheter och för samordningen av tjänstehelheterna samt i fråga om de tjänster som organiseras och andra åtgärder svara för

- 1) lika tillgång till tjänsterna och åtgärderna,
- 2) fastställandet av behovet, mängden och kvaliteten i fråga om dem,
- 3) det sätt som de produceras på,
- 4) styrningen och tillsynen av produktionen,

5) utövandet av myndigheternas befogenheter.

Vårdlandskapet kan organisera skötseln av sina uppgifter självt eller avtala om överföring av organiseringsansvaret på ett annat vårdlandskap i enlighet med vad som föreskrivs i 8 kap. om samarbete mellan vårdlandskap. Dessutom får organiseringen av uppgifterna, enligt vad som särskilt föreskrivs i lag, samlas på ett eller flera vårdlandskap, om det är nödvändigt för att förbättra kvaliteten och tillgången på tjänster eller garantera tillräckliga personalresurser och andra resurser eller tillräcklig särskild expertis som behövs för den berörda uppgiften eller om det är nödvändigt av någon annan motsvarande och grundad anledning.

Vårdlandskapet svarar för finansieringen av sina uppgifter även om organiseringsansvaret har överförts på ett annat vårdlandskap eller när ett annat vårdlandskap enligt lag svarar för skötseln av uppgiften.

8 §

Avtal med kommunerna om överföring av uppgifter

Vårdlandskapet kan sköta sådana frivilliga uppgifter i anslutning till vårdlandskapets uppgiftsområde som överförs från kommunerna till vårdlandskapet genom avtal med samtliga kommuner inom vårdlandskapet och för vars skötsel kommunerna anvisat finansiering till vårdlandskapet.

Vårdlandskapet kan också enligt vad som särskilt föreskrivs i lag avtala om överföring av organiseringsansvaret för en uppgift på en eller flera sådana kommuner som enligt vårdlandskapets bedömning har tillräckliga ekonomiska och andra resurser att fullgöra uppgiften.

9 §

Produktionen av tjänster

Om inte något annat föreskrivs genom lag, får vårdlandskapet producera de tjänster som omfattas av dess organiseringsansvar självt eller i samarbete med andra vårdlandskap eller enligt avtal skaffa dem av andra tjänsteproducenter. Särskilda bestämmelser gäller för användningen av servicesedlar.

Vårdlandskapet kan anförtro offentliga förvaltningsuppgifter åt andra än myndigheter endast om det föreskrivs särskilt om det genom lag.

När vårdlandskapet skaffar tjänster av en annan tjänsteproducent kvarstår det organiseringsansvar som avses i 7 § hos vårdlandskapet. Dessutom bestäms tjänsteproducentens ansvar för tjänsterna i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag eller annanstans och enligt vad som vårdlandskapet och tjänsteproducenten har avtalat om ansvarsfördelningen.

10 §

Uppfyllande av produktionsansvaret och tillsynen över det

Vårdlandskapet ska säkerställa att andra tjänsteproducenter som producerar tjänster som omfattas av vårdlandskapets organiseringsansvar har tillräckliga professionella, verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar för att producera tjänsterna. Vårdlandskapet ska se till att dess förvaltningsstadga och avtalen med privata tjänsteproducenter innehåller de bestämmelser som behövs för att vårdlandskapets organiseringsansvar ska bli uppfyllt.

Vårdlandskapet ska styra och övervaka den tjänsteproduktion som hör till dess organiseringsansvar. Vårdlandskapet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av privata tjänsteproducenter och deras underleverantörer avgiftsfritt få de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för kontroll av förutsättningarna för att tjänsterna produceras på behörigt sätt och för att genomföra

tillsynen. En vårdlandskapsmyndighet har dessutom för kontroll av förutsättningarna för att tjänsterna produceras på behörigt sätt och för att genomföra tillsynen rätt att inspektera den privata tjänsteproducentens och dess underleverantörs lokaler och utrustning och då få tillträde till lokaler som den privata tjänsteproducenten och dess underleverantör förfogar över. Inspektionsrätten gäller dock inte lokaler som används för boende av permanent natur, om inspektionen inte är nödvändig för att trygga kundens ställning och rättigheter och ändamålsenliga tjänster. På inspektioner tillämpas i övrigt 39 § i förvaltningslagen.

3 kap.

Vårdlandskapets förhållande till staten och kommunerna

11 §

Uppföljning och laglighetsövervakning

Finansministeriet följer allmänt vårdlandskapets verksamhet och ekonomi och ser till att vårdlandskapets självstyrelse beaktas vid beredningen av lagstiftning som gäller vårdlandskapen.

Regionförvaltningsverket kan med anledning av klagomål undersöka om vårdlandskapet har iakttagit gällande lag.

12 §

Vårdlandskapsekonomin som en del av planen för de offentliga finanserna

I planen för de offentliga finanserna bedöms om vårdlandskapets finansiering är tillräcklig för skötseln av deras uppgifter både som en helhet och med avseende på varje vårdlandskap (finansieringsprincipen). Bestämmelser om planen för de offentliga finanserna finns i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012) och i bestämmelser som utfärdas med stöd av den. I planen behandlas dessutom vårdlandskapets uppgifter och skyldigheter, ekonomi samt statens ekonomiska åtaganden i fråga om vårdlandskapets ekonomi.

Planen för de offentliga finanserna styr ministerierna när de bereder den lagstiftning och styrning som gäller vårdlandskapen.

13 §

Delegationen för vårdlandskapets ekonomi och förvaltning

I anslutning till finansministeriet finns delegationen för vårdlandskapsekonomi och vårdlandskapsförvaltning, som ska främja genomförandet av de strategiska riktlinjerna för vårdlandskapsekonomin och vårdlandskapets självstyrelse samt samarbetet mellan statliga och regionala aktörer.

Delegationens uppgift är att

1) följa och utvärdera hur vårdlandskapets ekonomi har utvecklats och kommer att utvecklas samt hur statens finansiering till vårdlandskapen och vårdlandskapets övriga interna finansiering har utvecklats och kommer att utvecklas,

2) behandla lagstiftning, lagstiftningsprojekt och andra statliga åtgärder som är principiellt viktiga och vittsyftande med avseende på vårdlandskapets ekonomi och självstyrelse.

Delegationen tillsätts av statsrådet för fyra år i sänder. I delegationen ingår representanter för vårdlandskapen, finansministeriet och övriga ministerier som ansvarar för styrningen av vårdlandskapen i deras uppgifter.

Närmare bestämmelser om delegationens uppgifter, sammansättning och sektioner får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Samråd mellan vårdlandskapet och kommunerna

Vårdlandskapet och kommunerna inom dess område ska för varje fullmäktigeperiod förhandla om samarbetet, målen och arbetsfördelningen vid skötseln av deras uppgifter.

15 §

Vårdlandskapets fullmakt att uppta lån

Statsrådet ska på förslag av finansministeriet fastställa en fullmakt för varje räkenskapsperiod att uppta långfristiga lån för att finansiera investeringar. Statsrådets beslut grundar sig på den i 12 § avsedda planen för de offentliga finanserna samt högst på beloppet i den i 2 mom. avsedda fullmakten för vårdlandskapet att uppta lån. Om balansen i de offentliga finanserna, stats- eller vårdlandskapsfinanserna försvagas avsevärt och exceptionellt kan vårdlandskapets fullmakt att uppta lån fastställas till ett mindre belopp än vad som anges i 2 mom. Vårdlandskapet kan under de följande räkenskapsperioderna använda den fullmakt att uppta lån som fastställts av statsrådet för att genomföra den investeringsplan som avses i 16 § 2 mom.

Vårdlandskapets i 1 mom. avsedda fullmakt att uppta lån fastställs som skillnaden mellan det maximibelopp som grundar sig på vårdlandskapets kalkylmässiga låneskötselbidrag och det uppskattade lånebeloppet i början av räkenskapsperioden. Det kalkylmässiga låneskötselbidraget räknas ut med en formel där räntekostnaderna läggs till årsbidraget i resultaträkningen och summan divideras med summan av räntekostnaderna och de kalkylmässiga amorteringarna. De kalkylmässiga amorteringarna fås genom att lånebeloppet i koncernbalansräkningen divideras med tio. Värdet på det kalkylmässiga låneskötselbidraget är minst ett. Som värde för årsbidraget används värdet enligt budgeten för året före räkenskapsperioden, vilket kan rättas utifrån den i 118 § avsedda uppföljningen av ekonomiska uppgifter. En fullmakt att uppta lån som fastställts i enlighet med 1 mom. ska tas i beaktande i fullmakten för följande räkenskapsperiod.

Statsrådet ska ändra den i 1 mom. avsedda fullmakten för vårdlandskapet att uppta lån, om vårdlandskapets investeringsbehov är brådskande och investeringen är nödvändig för kontinuiteten i de tjänster som omfattas av vårdlandskapets organiseringsansvar eller för att trygga de tjänster som förutsätts i lagstiftningen och investeringsbehovet inte kan täckas på något annat sätt. Beslut om ändring av fullmakten att uppta lån kan fattas på grundval av vårdlandskapets ansökan eller på initiativ av finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet eller inrikesministeriet.

För beredningen av det beslut som avses i 3 mom. ska finansministeriet tillsätta en beredningsgrupp till vilken finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet och det berörda vårdlandskapet utser sina representanter. Beredningsgruppens uppgift är att bedöma de i 3 mom. avsedda förutsättningarna att ändra fullmakten att uppta lån och beloppet av den behövliga fullmakten att uppta lån samt de villkor som ska gälla för vårdlandskapet. Bedömningen ska bygga på en övergripande bedömning som gjorts utifrån uppgifterna om vårdlandskapets ekonomi och verksamhet.

16 §

Styrning av investeringar

Vårdlandskapet ska årligen utarbeta ett förslag om de investeringar inom vårdlandskapskoncernen som påbörjas under de fyra räkenskapsperioder som följer på följande räkenskapsperiod och om finansieringen av dem. Förslaget till investeringsplan ska innehålla uppgifter om investeringar och avtal som motsvarar investeringarna samt de uppgifter som särskilt anges i 24 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och i 11 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet. Dessutom ska förslaget innehålla uppgifter om planerade överlåtelser av vårdlandskapets lokaler och fastigheter samt andra tillgångar med lång verkningstid. Förslaget ska lämnas till finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet före utgången av kalenderåret.

Vårdlandskapskoncernens investeringsplan godkänns utifrån det förslag som avses i 1 mom. på det sätt som föreskrivs i 24 a § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och i 11 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet. När planen godkänns ska det i 15 § avsedda beslutet om vårdlandskapets fullmakt att uppta lån beaktas.

Vårdlandskapet får genomföra den i 1 mom. avsedda investeringen och det avtal som motsvarar investeringen samt överlåtelser av tillgångar endast om de har godkänts på det sätt som avses i 2 mom. Vårdlandskapet ska genom den ägarstyrning som avses i 48 § se till att vårdlandskapskoncernens investeringar inte står i konflikt med statsrådets beslut. Investeringsbeslut, avtal, överlåtelser och beslut om att uppta lån som strider mot detta moment är ogiltiga.

17 §

Statsborgen

Statsrådet kan utan krav på motsäkerheter men annars på de villkor det bestämmer ställa statlig proprieborgen för ett lån som vårdlandskapet tagit upp inom ramen för den i 15 § avsedda fullmakten att uppta lån. Om det har ställts säkerhet för lånet beviljas statsborgen dock som fyllnadsborgen i förhållande till den säkerhet som ställts. En fastighet som lånet gäller får inte ställas som säkerhet utan samtycke av statsrådet.

På borgen enligt denna paragraf tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988).

Borgensförbindelser som avses i denna paragraf kan gälla högst det belopp som riksdagen i samband med behandlingen av statsbudgeten har beviljat fullmakt för.

18 §

Tillsyn över statsborgen

Statskontoret svarar för administrationen av och tillsynen över den statsborgen som avses i 17 §. Statskontoret har rätt att få de uppgifter och utredningar som avses i 15 a § i lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti.

Beviljaren av det lån som omfattas av statsborgen kan bytas, lånet kan överföras på någon annan och amorteringsprogrammet, räntan och övriga villkor för lånet kan ändras under den tid borgen gäller, om Statskontoret godkänner ändringen. Beslut om godkännande av en ändring som avses i detta moment ska dock fattas av statsrådet, om ändringen gäller ett lån vars återstående kapital uppgår till minst 20 miljoner euro eller om den ändring som görs i lånet annars är exceptionellt betydande med tanke på statens borgensansvar.

19 §

Lånebeviljarens skyldigheter i samband med statsborgen

För att statsborgen enligt 17 § ska gälla krävs att lånebeviljaren sköter det lån som borgen gäller i enlighet med denna lag och god banksed. Under den tid statsborgen är i kraft är lånebeviljaren skyldig att bevaka statens intressen, att enligt Statskontorets föreskrifter underrätta kontoret om försenade lånebetalningar och iaktta Statskontorets övriga föreskrifter.

20 §

Borgensättning och regressrätt

Om statsborgen enligt 17 § har beviljats som fyllnadsborgen, betalar Statskontoret av statens medel borgensättning till lånebeviljaren, när lånebeviljarens slutliga förlust har klarlagts efter det att gäldenärens och en eventuell annan borgensmans insolvens har konstaterats och den egendom som utgör säkerhet har sålts. Om lånebeviljaren, efter det att borgensättning har betalats, lyckas driva in sådana amorteringar, räntor eller andra avgifter som låntagaren inte har betalat, ska lånebeviljaren redovisa de indrivna medlen till Statskontoret.

Om lånebeviljaren inte har iakttagit denna lag eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller god bank- eller indrivningssed vid beviljandet av ett lån som omfattas av statsborgen eller vid skötseln av lånet eller dess säkerheter och förfarandet har kränkt borgensmannens fördel, kan Statskontoret besluta att borgenssättningen delvis eller helt lämnas obetald.

Statskontoret har rätt att hos låntagaren återkräva borgenssättning som betalats till lånebeviljaren inklusive dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen. Dröjsmålsräntan räknas från den tidpunkt då borgenssättningen har betalats till lånebeviljaren.

21 §

Det nationella kompetenscentret för lokal- och fastighetsförvaltning

Kompetenscentret för lokal- och fastighetsförvaltning är ett aktiebolag som ägs gemensamt av vårdlandskapen och där staten kan vara delägare. Kompetenscentret har till uppgift att förvalta vårdlandskapens gemensamma lokaldatasystem och tillhörande tjänster samt årligen lämna vårdlandskapen och statsrådet en redogörelse för de investeringsbeslut som vårdlandskapen fattat om lokalerna och deras konsekvenser för vårdlandskapsekonomin. Dessutom kan vårdlandskapen ålägga kompetenscentret andra uppgifter som gäller lokal- eller fastighetsförvaltning. Ett vårdlandskap får inte sälja, pantsätta eller på annat sätt överlåta aktier i kompetenscentret till andra än ett annat vårdlandskap eller staten.

Kunder hos kompetenscentret är delägarna och de sammanslutningar som kontrolleras av vårdlandskapen och som sköter uppgifter inom kompetenscentrets ansvarsområde och inte bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden på det sätt som avses i 129 §. Vårdlandskapen och deras ovan avsedda dottersammanslutningar ska använda det lokaldatasystem som avses i 1 mom. samt andra tjänster som kompetenscentret producerar, om vårdlandskapen kommer överens om det.

Kompetenscentret har rätt att på begäran få de uppgifter och handlingar som det behöver för att sköta sina uppgifter av vårdlandskapen, vårdlandskapskoncernernas dottersammanslutningar och kommunerna, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna och bestämmelserna om behandlingen av personuppgifter. Vårdlandskapen har rätt att av kompetenscentret få de uppgifter och handlingar som de anser sig behöva för att styra och övervaka centret, planera vårdlandskapets investeringar och göra upp vårdlandskapets verksamhetsplaner, ekonomiplaner och bokslut. Ministerierna har rätt att av kompetenscentret få de uppgifter de anser sig behöva för styrningen, finansieringen och övervakningen av vårdlandskapen.

Närmare bestämmelser om kompetenscentrets uppgifter och om vilka tjänster som omfattas av skyldigheten att använda tjänster får utfärdas genom förordning av statsrådet. Innan en sådan

statsrådsförordning utfärdas ska vårdlandskapen och i behövlig utsträckning vårdlandskapens dottersammanslutningar höras.

AVDELNING II

DEMOKRATI OCH PÅVERKAN

4 kap.

Vårdlandskapsfullmäktige

22 §

Vårdlandskapsfullmäktiges uppgifter

Vårdlandskapet har ett vårdlandskapsfullmäktige som ansvarar för vårdlandskapets verksamhet och ekonomi samt utövar vårdlandskapets beslutanderätt.

Vårdlandskapsfullmäktige fattar beslut om

- 1) vårdlandskapsstrategin,
- 2) vårdlandskapets förvaltningsstadga,
- 3) budgeten och ekonomiplanen,
- 4) principerna för ägarstyrningen samt koncerndirektiv,
- 5) de mål för verksamheten och ekonomin som sätts upp för affärsverk,
- 6) grunderna för skötseln av tillgångarna och för finansierings- och placeringsverksamheten,
- 7) grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen,
- 8) de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt de kundavgifter som tas ut för tjänster som ingår i vårdlandskapets organiseringsansvar,
- 9) ingående av borgensförbindelse eller ställande av annan säkerhet för annans skuld,
- 10) valet av ledamöter i organ, om inte något annat föreskrivs nedan,
- 11) grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner,
- 12) valet av revisorer för vårdlandskapet,
- 13) utseendet av redovisningsskyldiga,
- 14) godkännande av vårdlandskapets bokslut samt ansvarsfrihet,
- 15) annat som vårdlandskapsfullmäktige enligt gällande bestämmelser eller föreskrifter ska besluta om.

23 §

Landskapsval

Ledamöterna och ersättarna i vårdlandskapsfullmäktige utses genom val som förrättas i vårdlandskapet (landskapsval). Vårdlandskapsfullmäktiges mandattid är fyra år och den börjar vid ingången av juni månad valåret.

Landskapsval är direkta, hemliga och proportionella. Alla röstberättigade har lika rösträtt. Bestämmelser om förrättandet av landskapsval finns i vallagen (714/1998).

24 §

Antalet ledamöter i fullmäktige

Vårdlandskapsfullmäktige beslutar hur många ledamöter fullmäktige ska ha. Antalet ska enligt följande bestämmas till ett udda tal enligt antalet invånare i vårdlandskapet:

Antal invånare	Antal ledamöter minst
högst 200 000	59
200 001 – 400 000	69
400 001 – 600 000	79
över 600 000	89

Om vårdlandskapsfullmäktige inte fattar något beslut om antalet ledamöter, ska det minimiantal ledamöter som anges i lagen väljas. Om vårdlandskapsfullmäktige fattar beslut om ett större antal ledamöter än minimiantalet eller om ett tidigare beslut ändras, ska justitieministeriet underrättas om detta före utgången av året före valåret. Vårdlandskapsfullmäktiges beslut om antalet ledamöter får verkställas innan det har vunnit laga kraft. Beslutet får dock inte börja verkställas, om förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten.

Invånarantalet enligt denna paragraf bestäms enligt de uppgifter som vid utgången av den 30 november året före valåret finns i det befolkningsdatasystem som avses i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009).

25 §

Ersättare i fullmäktige

Till ersättare för fullmäktigeledamöterna väljs av de första icke invalda kandidaterna från varje valförbund, parti och gemensam lista i valet ett lika stort antal som antalet ledamöter, dock minst två. En ledamot som blivit vald i egenskap av kandidat för en valmansförening utanför de gemensamma listorna har ingen ersättare.

Om det konstateras att en ledamot har förlorat sin valbarhet eller om en ledamot har befriats från sitt uppdrag eller avlidit, kallar fullmäktigeordföranden i hans eller hennes ställe för den återstående mandattiden den i ordningen första ersättare från valförbundet, partiet eller den gemensamma listan i fråga som ännu inte kallats till ledamot.

Om vårdlandskapsfullmäktige inte är beslutfört på grund av att ledamöter och ersättare är jäviga, ska vårdlandskapsvalnämnden med iakttagande av 143 m § 2 mom. i vallagen på begäran av vårdlandskapsfullmäktiges ordförande förordna nya ersättare för fullmäktigeledamöterna i enlighet med 1 mom. i denna paragraf. De ersättare som förordnats på detta sätt deltar i vårdlandskapsfullmäktiges sammanträden i de ärenden där ledamöterna och ersättarna är jäviga.

26 §

Ordförande och vice ordförande

Vårdlandskapsfullmäktige väljer bland sina ledamöter en ordförande och ett behövligt antal vice ordförande för vårdlandskapsfullmäktiges mandattid, om inte vårdlandskapsfullmäktige har beslutat att de ska ha en kortare mandattid än vårdlandskapsfullmäktiges mandattid. Ordföranden och vice ordförandena väljs vid samma valförrättning.

Vårdlandskapsfullmäktiges ordförande och vice ordförande har rätt att närvara och yttra sig vid vårdlandskapsstyrelsens sammanträden.

27 §

Fullmäktige grupper och stöd för deras verksamhet

För arbetet i landskapsfullmäktige kan ledamöterna bilda fullmäktige grupper. En ledamot kan också ensam bilda en fullmäktige grupp.

För att förbättra fullmäktigegruppernas verksamhetsförutsättningar kan vårdlandskapet lämna ekonomiskt stöd för verksamheten inom fullmäktigegrupperna och för åtgärder genom vilka fullmäktigegrupperna främjar vårdlandskapets invånares möjligheter att delta och påverka. När stöd beviljas ska stödets användningsändamål specificeras. Stödbeloppet ska uppges i vårdlandskapets bokslut särskilt för varje fullmäktigegrupp.

5 kap.

Invånarnas rätt till inflytande

28 §

Rösträtt i landskapsval och i folkomröstningar i vårdlandskap

Rösträtt i landskapsval har de finska medborgare, medborgare i andra medlemsstater i Europeiska unionen och isländska och norska medborgare som fyller 18 år senast på valdagen och vars hemkommun enligt lagen om hemkommun hör till vårdlandskapet i fråga enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet vid utgången av den 51 dagen före valdagen. Rösträtt i landskapsval har även andra utlänningar som uppfyller villkoren ovan, om de vid nämnda tidpunkt har haft hemkommun i Finland i minst två år.

Rösträtt i vårdlandskapsval har dessutom personer som är anställda inom Europeiska unionen eller en i Finland verksam internationell organisation eller är familjemedlemmar till sådana personer och som fyller 18 år senast på valdagen samt som enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet är bosatta i en kommun som hör till vårdlandskapet vid utgången av den 51 dagen före valdagen, om

1) uppgifter om personen på personens begäran har registrerats i befolkningsdatasystemet på det sätt som anges i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster,

2) personen skriftligen senast klockan 16 den 52 dagen före valdagen har underrättat magistraten om sin önskan att utöva sin rösträtt i landskapsval eller kommunalval eller inte skriftligen har återkallat en tidigare anmälan.

På rösträtt i folkomröstningar som ordnas i ett vårdlandskap tillämpas vad som i 1 och 2 mom. föreskrivs om rösträtt i vårdlandskapsval.

29 §

Möjligheter att delta och påverka

Vårdlandskapets invånare och de som använder vårdlandskapets tjänster har rätt att delta i och påverka vårdlandskapets verksamhet. Vårdlandskapsfullmäktige ska sörja för mångsidiga och effektiva möjligheter att delta.

Deltagande och inflytande kan främjas i synnerhet genom att

- 1) diskussionsmöten och invånarråd ordnas,
- 2) invånarnas åsikter reds ut innan beslut fattas,
- 3) företrädare för dem som använder tjänsterna väljs in i vårdlandskapets organ,
- 4) tjänsterna planeras och utvecklas tillsammans med dem som använder tjänsterna,
- 5) möjligheter att delta i planeringen av vårdlandskapets ekonomi ordnas,
- 6) invånare, organisationer och andra sammanslutningar stöds när de tar egna initiativ till att planera och bereda ärenden.

30 §

Initiativrätt

Vårdlandskapets medlemmar har rätt att komma med initiativ i frågor som gäller vårdlandskapets verksamhet. Initiativtagaren ska informeras om de åtgärder som vidtagits med anledning av initiativet.

Initiativtagarnas namn ska samlas in inom ett år från dateringen på initiativet. Ett sådant initiativ ska vara försett med varje initiativtagares namn, födelsetid och hemkommun samt dennes egenhändiga namnteckning. Om namnen samlas in på elektronisk väg i ett datanät, ska stark autentisering enligt lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009) användas. När vårdlandskapet behandlar initiativet ska det ge representanter för initiativtagarna tillfälle att bli hörda.

Dessutom har de som använder en tjänst som tillhandahålls av vårdlandskapet rätt att komma med initiativ i frågor som gäller tjänsten.

Vårdlandskapsfullmäktige ska minst en gång om året underrättas om de initiativ som har tagits i frågor som hör till dess behörighet och om de åtgärder som har vidtagits med anledning av initiativen.

31 §

Folkomröstning i vårdlandskap

Vårdlandskapsfullmäktige kan besluta att en rådgivande folkomröstning ska ordnas i vårdlandskapet i en fråga som hör till vårdlandskapet. Ändring i vårdlandskapsfullmäktiges beslut om att ordna folkomröstning får inte sökas genom besvär.

Alla röstberättigade har lika rösträtt. Omröstningen är hemlig.

För väckande av initiativ till en folkomröstning behövs det minst tre procent av de invånare i vårdlandskapet som fyllt 15 år. Vårdlandskapsfullmäktige ska utan dröjsmål avgöra om en folkomröstning enligt initiativet ska ordnas. När vårdlandskapet behandlar initiativet ska det ge representanter för initiativtagarna tillfälle att bli hörda.

Bestämmelser om ordnande av folkomröstningar finns i lagen om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i vårdlandskap och kommuner (656/1990).

32 §

Vårdlandskapets påverkansorgan

Vårdlandskapsstyrelsen ska inrätta ett ungdomsfullmäktige för vårdlandskapet eller en motsvarande påverkansgrupp för unga för att garantera den unga befolkningens möjligheter att delta och påverka, ett äldreåd för vårdlandskapet för att garantera den äldre befolkningens möjligheter att delta och påverka och ett råd för personer med funktionsnedsättning för vårdlandskapet för att garantera möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att delta och påverka. Medlemmarna i dessa organ ska väljas bland medlemmarna i motsvarande påverkansorgan i de kommuner som hör till vårdlandskapet på så vis att det från varje sådant kommunalt organ väljs minst en representant. Till påverkansorganen kan dessutom väljas andra personer. Vårdlandskapsstyrelsen ska sörja för verksamhetsförutsättningarna för de organ som avses ovan.

De organ som avses i 1 mom. ska ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i vårdlandskapet i frågor som är eller som ett organ bedömer vara av betydelse för barnen, de unga, de äldre eller personer med funktionsnedsättning och med hänsyn till de tjänster dessa befolkningsgrupper behöver. Organen ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i vårdlandskapet.

33 §

Nationalspråksnämnden och samiska språknämnden

I tvåspråkiga vårdlandskap finns en nationalspråksnämnd. Till medlemmar i nämnden väljs personer som representerar de invånare i vårdlandskapet som hör till den språkliga minoriteten.

Nationalspråksnämndens uppgift är att

1) utreda, bedöma och uttala sig om hur vårdlandskapsfullmäktiges beslut påverkar hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i praktiken,

2) utreda, bedöma och fastställa vilka tjänster den språkliga minoriteten har behov av på sitt eget språk och följa tillgången på tjänsterna och deras kvalitet,

3) utifrån utredningarna, bedömningarna och uppföljningen lägga fram åtgärdsförslag för vårdlandskapsstyrelsen om hur de tjänster och servicekedjor som tillhandahålls på minoritetens språk ska utvecklas och om kraven på personalens språkkunskaper och utvecklingen av språkkunskaperna samt

4) komma med förslag om innehållet i avtalet om samarbetet och arbetsfördelningen mellan tvåspråkiga landskap, lämna utlåtande om avtalet till vårdlandskapsfullmäktige samt följa fullgörandet av avtalet.

Nämnden kan också ha andra uppgifter som anges i förvaltningsstadgan.

Nämnden ska årligen lämna vårdlandskapsstyrelsen en berättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts. Vårdlandskapsstyrelsen lämnar vårdlandskapsfullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som nämndens berättelse ger anledning till.

I vårdlandskap där det ingår kommuner som hör till samernas hembygdsområde finns en samisk språknämnd. Till medlemmar i nämnden väljs samiskspråkiga personer. Minst en tredjedel av nämndens medlemmar ska utses bland de personer som sametinget föreslår. På nämnden tillämpas i övrigt vad som ovan föreskrivs om nationalspråksnämnden.

34 §

Kommunikation

Vårdlandskapet ska informera invånarna, de som använder vårdlandskapets tjänster, organisationer och andra sammanslutningar om vårdlandskapets verksamhet. Vårdlandskapet ska ge tillräcklig information om de tjänster som vårdlandskapet ordnar, vårdlandskapets ekonomi, ärenden som bereds i vårdlandskapet och planer som gäller ärendena, behandlingen av ärendena, beslut som fattats och beslutens effekter. Vårdlandskapet ska informera om hur man kan delta i och påverka beredningen av besluten.

I fråga om beredningen av ärenden som behandlas av organen ska vårdlandskapet se till att de uppgifter som behövs med hänsyn till den allmänna tillgången till information läggs ut på det allmänna datanätet när föredragningslistan är färdig. Vårdlandskapet ska i sin kommunikation på nätet se till att sekretessbelagda uppgifter inte läggs ut på det allmänna datanätet och att skyddet för privatlivet och skyddet för personuppgifter tillgodoses i kommunikationen.

I kommunikationen ska det användas ett klart och begripligt språk och olika invånargrupperns behov ska beaktas.

AVDELNING III

ORGAN OCH LEDNING

6 kap.

Vårdlandskapets organ

35 §

Vårdlandskapets organ

I vårdlandskapet ska det förutom vårdlandskapsfullmäktige finnas en vårdlandskapsstyrelse och en revisionsnämnd. I vårdlandskapet ska det dessutom finnas en nationalspråksnämnd och en samisk språknämnd enligt 33 §.

Vårdlandskapsfullmäktige kan tillsätta

1) nämnder som lyder under vårdlandskapsstyrelsen för skötseln av uppgifter av bestående natur,

2) direktioner för skötseln av affärsverk eller andra uppgifter,

3) sektioner i vårdlandskapsstyrelsen samt i nämnder och direktioner.

Vårdlandskapsstyrelsen, och med stöd av ett beslut av vårdlandskapsfullmäktige även andra organ, kan tillsätta en kommitté för att sköta en viss uppgift.

I fråga om vårdlandskapsstyrelsens, nämnders och direktioners sektioner tillämpas vad som föreskrivs om organet i fråga.

36 §

Organens sammansättning

Vårdlandskapsfullmäktige kan besluta att

1) något annat organ än vårdlandskapsfullmäktige utser ledamöterna eller en del av ledamöterna i en direktion,

2) ledamöterna eller en del av ledamöterna i en direktion, enligt de grunder som vårdlandskapsfullmäktige fastställer, utses på förslag av vårdlandskapets invånare, vårdlandskapets anställda eller dem som använder tjänsterna.

En ersättare i ett organ kan också vara ledamot i en sektion. Vårdlandskapsfullmäktige kan besluta att också andra än ledamöter och ersättare i organet kan väljas till ledamöter i en sektion, dock inte till ordförande.

För organens ledamöter utses personliga ersättare på vilka tillämpas vad som föreskrivs om ordinarie ledamöter.

Särskilda bestämmelser gäller för jämställdheten mellan kvinnor och män vid valet av ledamöter i organen.

37 §

Val av ledamöter i organen och ledamöternas mandattid

Ledamöterna i organen utses för vårdlandskapsfullmäktiges mandattid, om inte vårdlandskapsfullmäktige har beslutat att de ska ha en kortare mandattid än vårdlandskapsfullmäktiges mandattid eller något annat föreskrivs nedan. Om ledamöterna i en sektion utses av ett organ, bestämmer organet samtidigt deras mandattid. En sådan kommitté som avses i 35 § 3 mom. tillsätts för högst det tillsättande organets mandattid.

Ledamöterna i vårdlandskapsstyrelsen, i revisionsnämnden och i andra nämnder ska utses vid ett sammanträde som vårdlandskapsfullmäktige håller i juni månad.

38 §

Ordförande och vice ordförande för organen

Vårdlandskapsfullmäktige eller ett annat organ som ansvarar för valet utser bland dem som valts till ledamöter en ordförande och ett tillräckligt antal vice ordförande för organet. Ordföranden och vice ordförandena väljs vid samma valförrättning.

Vårdlandskapsfullmäktige kan besluta att vårdlandskapsfullmäktiges och vårdlandskapsstyrelsens ordförande och vice ordförande samt nämndernas ordförande är förtroendevalda på heltid eller deltid.

39 §

Återkallande av förtroendeuppdrag under pågående mandattid

Vårdlandskapsfullmäktige kan under pågående mandattid återkalla uppdragen för de förtroendevalda som vårdlandskapsfullmäktige har valt till något av vårdlandskapets eller vårdlandskapssammanslutningens organ eller till ett organ som är gemensamt för flera vårdlandskap, om de eller någon av dem inte har vårdlandskapsfullmäktiges förtroende. Beslutet om återkallande av uppdrag gäller samtliga förtroendevalda i organet.

Vårdlandskapsfullmäktige kan under pågående mandattid återkalla uppdragen för ordföranden och vice ordförandena i vårdlandskapsfullmäktige och de organ som vårdlandskapsfullmäktige valt, om någon av dem inte har vårdlandskapsfullmäktiges förtroende. Beslutet om återkallande av uppdrag gäller presidiet i dess helhet.

Ett ärende som gäller återkallande av uppdrag för förtroendevalda eller ett presidium väcks på framställning av vårdlandskapsstyrelsen eller om minst en fjärdedel av ledamöterna i vårdlandskapsfullmäktige har tagit initiativ till det.

40 §

Tillfälliga utskott

När ett i 39 § avsett ärende som gäller återkallande av förtroendeuppdrag eller ett i 47 § avsett ärende som gäller uppsägning av vårdlandskapsdirektören eller förflyttning av honom eller henne till andra uppgifter har väckts, kan vårdlandskapsfullmäktige tillsätta ett tillfälligt utskott för att bereda ärendet. Utskottets ledamöter ska vara ledamöter eller ersättare i landskapsfullmäktige.

Ett tillfälligt utskott kan också tillsättas för att avge utlåtanden och granska förvaltningen.

Det tillfälliga utskottet ska inhämta vårdlandskapsstyrelsens utlåtande i de ärenden som det ska bereda.

Om det i vårdlandskapsstyrelsen finns ledamöter och ersättare som är jäviga att sköta uppgifter som åligger vårdlandskapsstyrelsen enligt 42 eller 43 § och vårdlandskapsstyrelsen därför inte är beslutför, ska vårdlandskapsfullmäktige tillsätta ett tillfälligt utskott för att sköta de ärenden i vårdlandskapsstyrelsen som ledamöterna och ersättarna är jäviga att behandla. På valbarheten till ledamot i ett utskott som tillsätts för denna uppgift tillämpas vad som föreskrivs om valbarhet till ledamot i vårdlandskapsstyrelsen och på utskottet tillämpas i övrigt vad som föreskrivs om vårdlandskapsstyrelsen. Mandattiden för ett tillfälligt utskott som tillsätts för denna uppgift upphör när behandlingen av dessa frågor i vårdlandskapet har upphört.

7 kap.

Ledningen av vårdlandskapet samt vårdlandskapsstyrelsen

41 §

Vårdlandskapsstrategi

Vårdlandskapet ska ha en strategi, i vilken vårdlandskapsfullmäktige beslutar om de långsiktiga målen för vårdlandskapets verksamhet och ekonomi. I vårdlandskapsstrategin ska hänsyn tas till

- 1) främjandet av invånarnas välfärd inom vårdlandskapets uppgiftsområde,
- 2) de strategiska riktlinjerna för ordnande och produktion av tjänster,
- 3) de mål för tjänsterna som sätts upp i lagar som gäller vårdlandskapets uppgifter,
- 4) ägarpolitiken,
- 5) personalpolitiken,
- 6) invånarnas möjligheter att delta och påverka.

I tvåspråkiga landskap ska strategin ta hänsyn till tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna vid ordnandet och produktionen av tjänster.

Vårdlandskapsstrategin ska grunda sig på en bedömning av läget i vårdlandskapet vid den tidpunkt då strategin utarbetas samt av framtida förändringar i omvärlden och deras inverkan på fullgörandet av vårdlandskapets uppgifter. I strategin ska det också anges hur genomförandet av strategin utvärderas och följas upp.

Bestämmelser om att vårdlandskapsstrategin ska beaktas när vårdlandskapets budget och ekonomiplan görs upp finns i 113 §. Strategin ska ses över åtminstone en gång under vårdlandskapsfullmäktiges mandattid

42 §

Ledningen av vårdlandskapet

Vårdlandskapets verksamhet leds i enlighet med den vårdlandskapsstrategi som vårdlandskapsfullmäktige har godkänt.

Vårdlandskapsstyrelsen leder vårdlandskapets verksamhet, förvaltning och ekonomi.

Vårdlandskapets förvaltning, skötseln av vårdlandskapets ekonomi samt vårdlandskapets övriga verksamhet leds av en vårdlandskapsdirektör, som är underställd vårdlandskapsstyrelsen.

43 §

Vårdlandskapsstyrelsens uppgifter

Vårdlandskapsstyrelsen ska

- 1) svara för vårdlandskapets förvaltning och skötseln av vårdlandskapets ekonomi,
- 2) svara för beredningen och verkställigheten av vårdlandskapsfullmäktiges beslut och för tillsynen över beslutens laglighet,
- 3) bevaka vårdlandskapets intresse och, om inte något annat anges i förvaltningsstadgan, företräda vårdlandskapet och föra vårdlandskapets talan,
- 4) företräda vårdlandskapet som arbetsgivare och svara för vårdlandskapets personalpolitik,
- 5) svara för samordningen av vårdlandskapets verksamhet,
- 6) svara för ägarstyrningen av vårdlandskapskoncernen samt för styrningen och övervakningen av andra som producerar tjänster som omfattas av vårdlandskapets organiseringsansvar,
- 7) sörja för vårdlandskapets interna kontroll och ordnandet av riskhanteringen,
- 8) sörja för ordnandet av internrevision av vårdlandskapet.

Bestämmelser om vårdlandskapsstyrelsens uppgifter inom ägarstyrningen av vårdlandskapskoncernen och koncernövervakningen finns i 50 §.

44 §

Vårdlandskapsstyrelsens ordförande

Vårdlandskapsstyrelsens ordförande leder den politiska samverkan som krävs för fullgörandet av vårdlandskapsstyrelsens uppgifter. Bestämmelser om övriga uppgifter för vårdlandskapsstyrelsens ordförande finns i förvaltningsstadgan.

45 §

Vårdlandskapsdirektör

Vårdlandskapsdirektören väljs av vårdlandskapsfullmäktige. Vårdlandskapsdirektören kan väljas tills vidare eller för viss tid och han eller hon står i tjänsteförhållande till vårdlandskapet.

Om ingen i valet av vårdlandskapsdirektör har fått över hälften av de avgivna rösterna, förrättas ett nytt val mellan de två som har fått flest röster. Den som i detta val har fått flest röster blir vald.

Vårdlandskapsdirektören har rätt att föra vårdlandskapsstyrelsens talan och att få upplysningar av vårdlandskapets myndigheter och ta del av deras handlingar, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

46 §

Direktörsavtal

Vårdlandskapet och vårdlandskapsdirektören ska ingå ett direktörsavtal, i vilket det avtalas om förutsättningarna för ledningen av vårdlandskapet. Direktörsavtalet godkänns av vårdlandskapsstyrelsen.

I direktörsavtalet kan det bestämmas om arbetsfördelningen mellan vårdlandskapsdirektören och vårdlandskapsstyrelsens ordförande vid ledningen av vårdlandskapet, med beaktande av vad som anges i förvaltningsstadgan.

I direktörsavtalet kan det bestämmas om förfarandet för avgörande av meningsskiljaktigheter i anslutning till skötseln av landskapsdirektörens tjänst på annat sätt än enligt förfarandet i 47 §. I direktörsavtalet kan det då utöver förfarandet avtalas om det avgångsvederlag som ska betalas till direktören.

47 §

Uppsägning av en direktör och förflyttning av en direktör till andra uppgifter

Vårdlandskapsfullmäktige kan säga upp vårdlandskapsdirektören eller förflytta honom eller henne till andra uppgifter, om han eller hon har förlorat vårdlandskapsfullmäktiges förtroende.

Saken väcks på framställning av vårdlandskapsstyrelsen eller om minst en fjärdedel av ledamöterna i vårdlandskapsfullmäktige har tagit initiativ till det. När saken bereds ska direktören underrättas om vad förlusten av förtroende grundar sig på och ges tillfälle att bli hörd.

För ett beslut som avses i 1 mom. krävs att minst två tredjedelar av alla ledamöter i landskapsfullmäktige understöder det. Beslutet får verkställas omedelbart. Samtidigt kan direktören befrias från sina uppgifter.

48 §

Ägarstyrning

Med ägarstyrning avses åtgärder genom vilka vårdlandskapet som ägare eller medlem medverkar i förvaltningen och verksamheten i ett bolag eller en annan sammanslutning.

Åtgärderna kan åtminstone gälla avtal om bolagsbildning, bestämmelser i bolagsordningen, avtal om produktion av tjänster och andra avtal, personval, anvisningar till personer som företäder vårdlandskapet i olika sammanslutningar samt annat utövande av vårdlandskapets bestämmande inflytande.

49 §

Verksamhet i vårdlandskapets dottersammanslutningar och koncerndirektiv

Genom ägarstyrningen ska det ses till att vårdlandskapskoncernens intresse som helhet beaktas i verksamheten i vårdlandskapets dottersammanslutningar. Ägarstyrningen ska säkerställa lika tillgång till tjänster samt tjänsternas kvalitet, genomslag och kostnadseffektivitet i verksamheten i vårdlandskapets dottersammanslutningar. Ägarstyrningen ska också säkerställa öppenhet och kommunikation samt tjänsteanvändarnas och vårdlandskapsinvånarnas möjligheter att delta och påverka.

I sammansättningen av styrelserna för vårdlandskapets dottersammanslutningar ska en med tanke på sammanslutningens verksamhetsområde tillräcklig sakkunskap om ekonomin och affärsverksamheten beaktas.

Koncerndirektivet tillämpas på ägarstyrningen av vårdlandskapets dottersammanslutningar och i tillämpliga delar på ägarstyrningen av intressesammanslutningar.

I koncerndirektivet ska det meddelas behövliga bestämmelser åtminstone om

- 1) planeringen och styrningen av vårdlandskapskoncernens ekonomi och investeringar,
- 2) ordnandet av koncernövervakningen, rapporteringen och riskhanteringen,
- 3) informationen och tryggad rätt för vårdlandskapets förtroendevalda att få upplysningar,
- 4) skyldigheten att inhämta vårdlandskapets åsikt före beslutsfattandet,
- 5) koncernens interna tjänster,
- 6) sammansättningen och utnämningen av styrelserna för vårdlandskapets dottersammanslutningar,
- 7) en god förvaltnings- och ledningspraxis i vårdlandskapets dottersammanslutningar,
- 8) vårdlandskapskoncernens beredskapsplanering, beredskap och dess samordning.

50 §

Koncernledning

Till vårdlandskapets koncernledning hör vårdlandskapsstyrelsen, vårdlandskapsdirektören och andra i förvaltningsstadgan angivna myndigheter. Koncernledningens uppgifter och befogenhetsfördelning fastställs i förvaltningsstadgan.

Koncernledningen svarar för genomförandet av ägarstyrningen i vårdlandskapskoncernen och för ordnandet av koncernövervakningen, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan.

51 §

Internrevision

Vårdlandskapsstyrelsen ska ordna en oberoende internrevision av vårdlandskapet.

8 kap.

Samarbete mellan vårdlandskap

52 §

Samarbetsformer

Vårdlandskap kan med stöd av avtal sköta sina uppgifter tillsammans.

Formen för offentligrättsligt samarbete mellan vårdlandskap kan vara ett gemensamt organ, en gemensam tjänst, ett avtal om skötsel av en myndighetsuppgift och en vårdlandskapssammanslutning.

53 §

Förhållandet mellan samarbete och lagen om offentlig upphandling och koncession

Om vårdlandskapet i enlighet med 7 § avtalar om att organiseringsansvaret för en uppgift som enligt lag åligger vårdlandskapet ska överföras på ett annat vårdlandskap, tillämpas inte lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016), nedan kallad upphandlingslagen, på överföringen.

Vårdlandskapen får producera tjänster genom samarbete, om samarbete föreskrivs i lag eller om det är fråga om upphandling hos en anknuten enhet enligt 15 § i upphandlingslagen eller upphandling hos en annan upphandlande enhet enligt 16 § i den lagen.

54 §

Gemensamt organ

Ett vårdlandskap kan sköta en uppgift för ett eller flera vårdlandskaps räkning så att vårdlandskapen har ett gemensamt organ som svarar för skötseln av uppgiften. Det vårdlandskap som sköter uppgiften kallas ansvarigt vårdlandskap.

Vårdlandskapen kan komma överens om att en del av ledamöterna i det gemensamma organet utses av de andra vårdlandskapen.

55 §

Avtal om ett gemensamt organ

I ett avtal om ett gemensamt organ ska det åtminstone bestämmas om

- 1) organets uppgifter och vid behov om överföringen av det organiseringsansvar som avses i 7 §,
- 2) organets sammansättning och de andra vårdlandskapens rätt att utse ledamöter i organet,
- 3) grunderna för kostnaderna och fördelningen av dem,
- 4) avtalets giltighet och uppsägning av avtalet.

56 §

Gemensam tjänst

Vårdlandskapen kan genom överensstämmande beslut inrätta en gemensam tjänst. Tjänsteinnehavaren står i tjänsteförhållande till vart och ett av vårdlandskapen i fråga.

De vårdlandskap som deltar i arrangemanget ska åtminstone komma överens om vilket vårdlandskap som ansvarar för fullgörandet av arbetsgivarens förpliktelser samt om grunderna för kostnaderna och fördelningen av dem.

57 §

Avtal om skötseln av en myndighetsuppgift

En uppgift som enligt lag åligger vårdlandskapet eller någon av dess myndigheter och som får delegeras till en tjänsteinnehavare kan genom avtal anförtros ett annat vårdlandskaps tjänsteinnehavare.

Avtalet ska innehålla behövliga bestämmelser åtminstone om uppgiftens innehåll, uppföljningen av skötseln av uppgiften, grunderna för kostnaderna och fördelningen av dem samt om avtalets giltighet och uppsägning av avtalet.

58 §

Vårdlandskapssammanslutningar

En vårdlandskapssammanslutning bildas genom ett avtal mellan vårdlandskapen, vilket godkänns av vårdlandskapsfullmäktige (grundavtal). I namnet på en vårdlandskapssammanslutning ska ordet vårdlandskapssammanslutning ingå.

En vårdlandskapssammanslutning är en juridisk person som kan förvärva rättigheter och ingå förbindelser samt föra talan i domstolar och hos andra myndigheter.

En vårdlandskapssammanslutning kan endast ha uppgifter som gäller produktionen av sådana stödtjänster som hör till ansvarsområdet för vårdlandskapssammanslutningens medlemmar.

Organiseringsansvar enligt 7 § kan inte överföras på en vårdlandskapssammanslutning.

59 §

Grundavtal för vårdlandskapssammanslutningar

I grundavtalet ska det åtminstone bestämmas om

- 1) vårdlandskapssammanslutningens namn, hemort och medlemmar,
- 2) vårdlandskapssammanslutningens uppgifter,
- 3) antalet representanter vid sammanslutningens stämma eller antalet ledamöter i sammanslutningens fullmäktige och om grunderna för rösträtten,
- 4) vårdlandskapssammanslutningens övriga organ samt om organens uppgifter och beslutanderätt och sammankallandet av dem,
- 5) vilket av vårdlandskapssammanslutningens organ som bevakar sammanslutningens intressen, representerar den och ingår avtal för dess räkning,
- 6) medlemmarnas andelar i vårdlandskapssammanslutningens grundkapital samt i vårdlandskapssammanslutningens tillgångar och deras ansvar för vårdlandskapssammanslutningens skulder samt om annat som gäller vårdlandskapssammanslutningens ekonomi,
- 7) granskningen av vårdlandskapssammanslutningens förvaltning och ekonomi,
- 8) ställningen för en medlem som utträder ur vårdlandskapssammanslutningen och för de medlemmar som fortsätter verksamheten,
- 9) förfarandet vid upplösning och likvidation av vårdlandskapssammanslutningen,
- 10) ett system för att följa ekonomin och verksamheten och om rapporteringen till medlemmarna i vårdlandskapssammanslutningen.

I grundavtalet kan det också bestämmas att kvalificerad majoritet krävs för beslutsfattandet i ärenden som bestäms i avtalet.

60 §

Ändring av grundavtalet

Om inte något annat bestäms i grundavtalet kan grundavtalet ändras, om minst två tredjedelar av medlemmarna i vårdlandskapssammanslutningen understöder en ändring och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga av sammanslutningens medlemmar.

61 §

Vårdlandskapssammanslutningens organ

Vårdlandskapssammanslutningens beslutanderätt utövas av sammanslutningens fullmäktige eller sammanslutningens stämma.

En vårdlandskapssammanslutning kan också ha andra organ enligt vad som bestäms i grundavtalet.

I grundavtalet kan det bestämmas att vårdlandskapssammanslutningens andra organ än de som avses i 1 mom. ska ges en sammansättning som svarar mot den andel röster olika grupper som är representerade i medlemskommunernas fullmäktige fått inom vårdlandskapssammanslutningens område vid landskapsvalet med iakttagande av proportionalitetsprincipen enligt valagen.

62 §

Sammanslutningens fullmäktige

På sammanslutningens fullmäktige tillämpas vad som föreskrivs om vårdlandskapsfullmäktige.

Ledamöterna till sammanslutningens fullmäktige ska utses av vårdlandskapet på det sätt som föreskrivs i grundavtalet.

63 §

Sammanslutningens stämma

Om vårdlandskapssammanslutningens beslutanderätt utövas av sammanslutningens stämma, ska stämman hållas minst två gånger om året.

Representanterna vid vårdlandskapssammanslutningens stämma utses av medlemmarnas vårdlandskapsstyrelse eller av något annat organ i vårdlandskapet enligt beslut av vårdlandskapsfullmäktige. Medlemmarna utser sina representanter särskilt till varje stämma.

Sammanslutningens stämma ska åtminstone

- 1) besluta om vårdlandskapssammanslutningens budget och ekonomiplan,
- 2) godkänna vårdlandskapssammanslutningens förvaltningsstadga,
- 3) välja vårdlandskapssammanslutningens organ,
- 4) besluta om grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner,
- 5) välja revisorer,
- 6) besluta om godkännande av bokslutet samt ansvarsfrihet,

På offentlighet vid sammanslutningars stämmor tillämpas vad som i 104 § föreskrivs om offentlighet vid fullmäktigesammanträden. På jäv för representanter vid sammanslutningens stämma tillämpas vad som i 100 § föreskrivs om jäv för fullmäktigeledamöter.

64 §

Finansieringen av vårdlandskapssammanslutningar

För finansieringen av sådana utgifter i en vårdlandskapssammanslutning som inte kan täckas på något annat sätt svarar medlemmarna i vårdlandskapssammanslutningen enligt vad som i grundavtalet bestämts om ansvarsfördelningen mellan vårdlandskapen.

65 §

Utträde ur en vårdlandskapssammanslutning

En medlem i en vårdlandskapssammanslutning får utträda ur sammanslutningen. Om inte något annat har bestämts i grundavtalet, sker utträdet vid utgången av ett kalenderår, sedan medlemslandskapet har anmält utträdet minst ett år tidigare.

66 §

Avgörande av tvister som gäller avtal

Meningskiljaktigheter som gäller ett avtal om samarbete avgörs i en förvaltningsdomstol som förvaltningsstvistemål på det sätt som anges i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

67 §

Tillämpning av bestämmelserna om vårdlandskap i vårdlandskapssammanslutningar

På vårdlandskapssammanslutningar tillämpas vad som föreskrivs om vårdlandskap i 1, 4, 6, 11, 22, 26, 27, 29, 30 ja 34 §, 6 kap., 43, 44, 48, 49 ja 50 § samt 10–16 kap.

På sammanslutningens fullmäktige och stämman tillämpas det som i 39 § föreskrivs om vårdlandskapsfullmäktige. I en vårdlandskapssammanslutning som inte har något fullmäktige väcks ett ärende på framställning av sammanslutningens styrelse eller en medlem i vårdlandskapssammanslutningen.

På uppsägning eller förflyttning till andra uppgifter av ledande tjänsteinnehavare i en vårdlandskapssammanslutning tillämpas vad som föreskrivs om vårdlandskapsdirektören i 47 §. För fattande av beslut krävs det att beslutet omfattas av två tredjedelar av det sammanräknade röstetalet för samtliga medlemmar i vårdlandskapssammanslutningen enligt grundavtalet.

På direktörsavtalet mellan vårdlandskapssammanslutningens ledande tjänsteinnehavare och vårdlandskapssammanslutningen tillämpas vad som i 46 § bestäms om direktörsavtal.

9 kap.

Vårdlandskapets affärsverk

68 §

Vårdlandskapets affärsverk och dess uppgifter

Ett vårdlandskap kan inrätta affärsverk för uppgifter som ska skötas enligt företagsekonomiska principer, om inte något annat föreskrivs nedan. Inrättandet av ett affärsverk kräver ett särskilt beslut.

Uppgifterna för vårdlandskapets affärsverk anges närmare i förvaltningsstadgan.

Vårdlandskapets affärsverk fungerar som en del av vårdlandskapet.

69 §

Direktionens uppgifter

Vårdlandskapets affärsverk ska ha en direktion, som styr och övervakar affärsverkets verksamhet. Direktionen svarar för att verkets förvaltning och verksamhet samt den interna kontrollen och riskhanteringen ordnas på behörigt sätt. Dessutom ska direktionen se till att affärsverket bedriver sin verksamhet enligt vårdlandskapets mål för verksamheten och ekonomin.

Direktionen ska

- 1) bestämma hur affärsverkets verksamhet ska utvecklas inom ramen för de mål som vårdlandskapsfullmäktige har satt för verksamheten och ekonomin samt följa och till vårdlandskapsfullmäktige rapportera hur målen nås,
- 2) godkänna affärsverkets budget och ekonomiplan före utgången av året i enlighet med de bindande mål och utgifts- och inkomstposter som vårdlandskapsfullmäktige har satt,
- 3) upprätta affärsverkets bokslut,
- 4) besluta om affärsverkets investeringar och övriga utgifter med lång verkningstid i enlighet med vårdlandskapets investeringsplan,
- 5) bevaka affärsverkets intressen och, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan, företräda vårdlandskapet och föra dess talan inom affärsverkets uppgiftsområde.

Direktionens övriga uppgifter anges i förvaltningsstadgan.

70 §

Affärsverkets direktör

Vårdlandskapets affärsverk ska ha en direktör som står i tjänsteförhållande till vårdlandskapet. Direktören lyder under direktionen och leder och utvecklar affärsverkets verksamhet.

Beslut om förordnande till uppgiften som affärsverkets direktör fattas av vårdlandskapsfullmäktige, om inte något annat anges i förvaltningsstadgan.

Direktören har rätt att föra direktionens talan, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan.

71 §

Ekonomin i vårdlandskapets affärsverk

På ekonomin i vårdlandskapets affärsverk tillämpas bestämmelserna om vårdlandskapets ekonomi, dock så att

- 1) budgeten och ekonomiplanen för ett affärsverk görs upp som en separat del av vårdlandskapets budget och ekonomiplan,
- 2) bokföringen för ett affärsverk ska särredovisas i vårdlandskapets bokföring,
- 3) ett särskilt bokslut för räkenskapsperioden upprättas över verksamheten i affärsverket; det särskilda bokslutet lämnas till revisorerna för granskning och förs till behandling i vårdlandskapsstyrelsen,
- 4) bokslutet för ett affärsverk undertecknas av direktionens ledamöter och affärsverkets direktör,

AVDELNING IV

FÖRTROENDEVALDA OCH PERSONAL

10 kap.

Förtroendevalda

72 §

Vårdlandskapets förtroendevalda

Förtroendevalda i vårdlandskapet är ledamöterna och ersättarna i fullmäktige, personer som har valts till ledamöter i vårdlandskapets organ, personer som vårdlandskapet har valt till ledamöter i ett organ i vårdlandskapssammanslutningen samt andra personer som har valts för att sköta förtroendeuppdrag i vårdlandskapet. En tjänsteinnehavare eller arbetstagare i vårdlandskapet som på grundval av sin uppgift har valts till ledamot i ett vårdlandskapsorgan är dock inte förtroendevald i vårdlandskapet.

De förtroendevalda ska främja vårdlandskapets och invånarnas intressen samt sköta sitt förtroendeuppdrag med värdighet och så som uppdraget förutsätter.

På en person som vårdlandskapet har valt att sköta ett statligt förtroendeuppdrag tillämpas vad som föreskrivs om vårdlandskapets förtroendevalda.

73 §

Samtycke till förtroendeuppdrag och avgång från förtroendeuppdrag

Till ett förtroendeuppdrag får endast den väljas som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget. Som fullmäktigekandidat får endast den ställas upp som skriftligen har gett sitt samtycke till att ta emot fullmäktigeuppdraget.

En förtroendevald och en person som är på förslag till något annat förtroendeuppdrag än fullmäktigeledamot ska på begäran av vårdlandskapsfullmäktige eller organet i fråga lämna en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är valbar.

Den som har giltiga skäl kan avgå från ett förtroendeuppdrag. Det organ som utsett den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked. Ledamöter och ersättare i vårdlandskapsfullmäktige beviljas avsked av vårdlandskapsfullmäktige.

74 §

Allmän valbarhet

Valbar till förtroendeuppdrag i ett vårdlandskap är den som

- 1) är invånare i vårdlandskapet,
- 2) har rösträtt i landskapsval i något vårdlandskap det år då fullmäktigeledamöterna väljs eller val för ett annat förtroendeuppdrag förrättas, och
- 3) inte har förklarats omyndig.

75 §

Valbarhet till vårdlandskapsfullmäktige

Valbar till vårdlandskapsfullmäktige är inte

1) en statstjänsteman som sköter tillsynsuppgifter som direkt gäller vårdlandskapsförvaltningen,

2) den som är anställd hos vårdlandskapet i en ledande uppgift inom vårdlandskapsstyrelsens eller en nämnds uppgiftsområde eller inom något av vårdlandskapets affärsverk eller i en därmed jämförbar ansvarsfull uppgift,

3) den som är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse där vårdlandskapet har bestämmande inflytande och som vad ställningen beträffar kan jämföras med en sådan person anställd hos vårdlandskapet som avses i 2 punkten,

4) den som är anställd hos en vårdlandskapssammanslutning där vårdlandskapet är medlem och som vad ställningen beträffar kan jämföras med en sådan anställd hos vårdlandskapet som avses i 2 punkten.

Den som är anställd i en uppgift som avses i 1 mom. är valbar till fullmäktigeledamot, om anställningsförhållandet upphör innan ledamöternas mandattid börjar.

76 §

Valbarhet till vårdlandskapsstyrelsen

Valbar till vårdlandskapsstyrelsen är den som är valbar till vårdlandskapsfullmäktige, dock inte

1) den som är anställd hos vårdlandskapet och lyder direkt under vårdlandskapsstyrelsen,

2) den som i en uppgift jämförbar med en uppgift som avses i 1 punkten är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse där vårdlandskapet har bestämmande inflytande,

3) den som är anställd hos vårdlandskapet och som är föredragande i en nämnd eller annars svarar för beredningen av ärenden som kommer att behandlas av vårdlandskapsstyrelsen,

4) den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller i en ledande och ansvarsfull uppgift eller i en därmed jämförbar ställning i en affärsdrivande sammanslutning eller stiftelse, om det är fråga om en sådan sammanslutning som kan ha väsentlig nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i vårdlandskapsstyrelsen.

Ordföranden i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ för en sammanslutning som sköter bevakningen av personalens intressen i vårdlandskapet är inte valbar till vårdlandskapsstyrelsen. Valbar är inte heller den som i egenskap av förhandlare för sammanslutningen eller i annan motsvarande egenskap svarar för intressebevakningen.

Majoriteten av ledamöterna i vårdlandskapsstyrelsen ska vara personer som inte är anställda hos vårdlandskapet eller hos en sammanslutning eller en stiftelse där vårdlandskapet har bestämmande inflytande.

Bestämmelserna i 1 mom. 4 punkten ska inte tillämpas på ledamöter i styrelsen eller i ett jämförbart organ för en sammanslutning där vårdlandskapet har bestämmande inflytande.

77 §

Valbarhet till andra organ

Valbar till en nämnd är den som är valbar till vårdlandskapsfullmäktige, dock inte

1) den som är anställd hos landskapet och lyder under nämnden,

2) den som är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse som bedriver verksamhet inom nämndens uppgiftsområde och där vårdlandskapet har bestämmande inflytande,

3) den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller har en ledande och ansvarsfull uppgift eller har en därmed jämförbar ställning i en affärsdrivande sammanslutning, om det är fråga om en sådan sammanslutning som kan ha väsentlig nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i nämnden.

På ett organ som huvudsakligen sköter personalfrågor tillämpas 76 § 2 mom.

Till en direktion eller en kommitté kan väljas också den som inte är valbar till vårdlandskapsstyrelsen och nämnder eller som inte är invånare i vårdlandskapet.

78 §

Valbarhet till revisionsnämnden

Valbar till revisionsnämnden är inte

- 1) en ledamot i vårdlandskapsstyrelsen
- 2) den som i enlighet med bestämmelserna om jävsgrunder i 28 § 2 och 3 mom. i förvaltningslagen (434/2003) är närstående till en ledamot i vårdlandskapsstyrelsen eller till vårdlandskapsdirektören,
- 3) den som är anställd hos vårdlandskapet eller den som är anställd hos eller verkställande direktör för en sammanslutning eller stiftelse där vårdlandskapet har bestämmande inflytande eller den som innehar motsvarande ställning i en sådan sammanslutning eller stiftelse,
- 4) den som inte är valbar till vårdlandskapsstyrelsen.

79 §

Valbarhet till organ i vårdlandskapssammanslutningar

Valbar till ett organ i en vårdlandskapssammanslutning är den som enligt 74 § är valbar till ett förtroendeuppdrag inom något av de vårdlandskap som är medlemmar i sammanslutningen. Valbara är dock inte personer som avses i 75 § 1 mom. 1 punkten eller personer som är anställda hos vårdlandskapssammanslutningen.

Valbar till ledamot i något annat i 61 § 1 mom. avsett organ är inte heller den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller i en ledande och ansvarsfull uppgift eller i en därmed jämförbar ställning i en affärsdrivande sammanslutning eller stiftelse, om det är fråga om en sådan sammanslutning som kan ha väsentlig nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i organet.

Till en direktion och en kommitté kan dock väljas också den som inte är valbar till andra organ i vårdlandskapssammanslutningen eller som inte är invånare i ett vårdlandskap som är medlem i sammanslutningen.

80 §

Valbarhet till organ som är gemensamma för flera vårdlandskap

I ett organ enligt 54 § som är gemensamt för flera vårdlandskap kan de vara ledamöter som är valbara till motsvarande organ i de vårdlandskap som saken gäller.

81 §

Förlust av valbarhet

Om en förtroendevald förlorar sin valbarhet ska det organ som utsett honom eller henne konstatera att förtroendeuppdraget har upphört. I fråga om en fullmäktigeledamot fattas beslutet av vårdlandskapsfullmäktige. Beslutet ska verkställas omedelbart.

En förtroendevald förlorar inte sin valbarhet till ett organ, om han eller hon tillfälligt för högst sex månader anställs i ett anställningsförhållande som avses i 75–78 §. Den förtroendevalda får dock inte sköta sitt förtroendeuppdrag så länge anställningen varar.

82 §

Skötseln av förtroendeuppdrag

En förtroendevald kvarstår i sitt uppdrag under den tid för vilken han eller hon har valts och även därefter, tills någon annan har valts till uppdraget. Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden.

En förtroendevald som har valts till ett uppdrag ska också sköta sitt uppdrag tills saken slutgiltigt har avgjorts, om

- 1) besvär anförs över valet av förtroendevalda,
- 2) avsked inte har beviljats, eller
- 3) vårdlandskapsstyrelsen med stöd av 99 § har vägrat verkställa vårdlandskapsfullmäktiges valbeslut.

83 §

Förtroendevalda på hel- eller deltid och deras ställning

Till ett förtroendeuppdrag på hel- eller deltid kan väljas den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget.

En förtroendevald på heltid har rätt att få tjänst- eller arbetsledighet från sitt arbete under den tid som förtroendeuppdraget på heltid varar. Om ett förtroendeuppdrag på heltid upphör i förtid på grund av att personen förlorat sin valbarhet eller förtroendeuppdraget återkallats, har personen rätt att avbryta sin tjänst- eller arbetsledighet genom att anmäla detta till arbetsgivaren minst en månad innan han eller hon återvänder till arbetet.

En förtroendevald som behöver ledighet för ett förtroendeuppdrag på deltid ska komma överens om denna med sin arbetsgivare. Arbetsgivaren kan inte utan vägande skäl som hänger samman med arbetet vägra att bevilja ledighet för skötseln av ett förtroendeuppdrag på deltid. Arbetsgivaren ska på begäran skriftligen redogöra för grunderna för sin vägran.

Vårdlandskapsfullmäktige beslutar om månadslön och ersättningar som ska betalas till förtroendevalda på hel- eller deltid. Förtroendevalda på hel- eller deltid har rätt till semester, sjukledighet och familjeledighet samt företagshälsovård på samma grunder som vårdlandskapets tjänsteinnehavare. Det som i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) föreskrivs om arbetsgivare och arbetstagare tillämpas på vårdlandskapet och förtroendevalda på hel- eller deltid.

84 §

Förtroendevaldas rätt att få ledigt från arbetet för att sköta förtroendeuppdrag

De förtroendevalda i ett vårdlandskap har rätt att få ledigt från arbetet för att delta i vårdlandskapsorgans sammanträden. Arbetsgivaren kan dock vägra att ge ledighet, om arbetsgivaren inte har fått information om ledigheten minst 14 dagar före dagen för sammanträdet och arbetsgivaren för sin vägran har ett vägande skäl som hänger samman med arbetet. Arbetsgivaren ska på begäran skriftligen redogöra för grunderna för sin vägran.

De förtroendevalda i vårdlandskapet ska avtala med sin arbetsgivare om ledigheter som behövs för skötseln av andra av vårdlandskapet förordnade förtroendeuppdrag än de som avses i 1 mom. och för deltagande i sin fullmäktigegrupps sammanträden.

Den förtroendevalda ska underrätta arbetsgivaren om tidpunkterna för organens och fullmäktigegruppens sammanträden och om de förtroendeuppdrag som vårdlandskapet förordnat utan dröjsmål efter det att han eller hon har fått vetskap om dem.

85 §

Arvoden och ersättningar

Till en förtroendevald betalas

- 1) sammanträdesarvode,
- 2) ersättning för inkomstbortfall och för kostnader som på grund av förtroendeuppdraget för-
anleds av avlönande av vikarie, ordnande av barnvård eller något motsvarande,
- 3) ersättning för resekostnader samt dagtraktamente.

Till en förtroendevald kan också betalas arvode för viss tid samt andra särskilda arvoden. Vårdlandskapet får med fullmakt av den förtroendevalda ta ut i 31 § 1 mom. 5 punkten i inkomstskattelagen (1535/1992) avsedda avgifter på mötesarvoden för förtroendeuppdrag. Vårdlandskapet redovisar avgifterna till partiet eller partiföreningen. Beloppet av de uttagna avgifterna ska uppges i vårdlandskapets bokslut.

86 §

Rätt till upplysningar

En förtroendevald har rätt att av vårdlandskapets myndigheter få de upplysningar som han eller hon anser behövliga i sitt uppdrag och som enligt 6 och 7 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) ännu inte är offentliga, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

En förtroendevald har rätt att av vårdlandskapets koncernledning få uppgifter som gäller verksamheten i vårdlandskapets dottersammanslutningar och som koncernledningen innehar, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

87 §

Redogörelse för bindningar

De förtroendevalda och tjänsteinnehavare i ett vårdlandskap som avses i 2 mom. ska lämna en redogörelse för sina bindningar när det gäller uppgifter i ledningen för eller förtroendeuppdrag i företag och andra sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet, för betydande förmögenhet och för andra bindningar som kan vara av betydelse vid skötseln av förtroende- och tjänsteuppdrag.

Skyldigheten att redogöra för sina bindningar gäller vårdlandskapsstyrelsens ledamöter, ordföranden och vice ordförande i vårdlandskapsfullmäktige och nämnder, vårdlandskapsdirektören samt föredragande i vårdlandskapsstyrelsen och nämnder. Redogörelsen ska lämnas inom två månader från det att personen har blivit vald till sitt uppdrag. Personen ska även utan dröjsmål anmäla förändringar i bindningarna.

Redogörelsen för bindningarna ska lämnas till revisionsnämnden, som övervakar att skyldigheten iakttas och tillkännager redogörelserna för fullmäktige. Revisionsnämnden kan vid behov uppmana den som är skyldig att lämna en redogörelse att lämna en ny redogörelse eller komplettera sin redogörelse.

Vårdlandskapet ska föra ett offentligt register över bindningarna i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. När ett förtroendeuppdrag eller annat uppdrag som omfattas av skyldigheten att lämna en redogörelse upphör ska uppgifterna om personen strykas ur registret och datanätet.

88 §

Felaktigt förfarande i förtroendeuppdrag

På förtroendevalda tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Om det finns skäl att misstänka att en förtroendevald i sitt uppdrag har gjort sig skyldig till tjänstebrott eller handlat i strid med sina skyldigheter på något annat sätt, ska vårdlandskapsstyrelsen kräva en förklaring av den förtroendevalda och vid behov anmäla saken till vårdlandskapsfullmäktige. Anmälan om brott ska göras utan dröjsmål, om det är fråga om ett uppenbart tjänstebrott.

Vårdlandskapsfullmäktige kan avstänga den förtroendevalda från uppdraget för den tid utredningen eller rättegången pågår, om inte den förtroendevalda själv har meddelat att han eller hon avstår från att utöva förtroendeuppdraget. Före fullmäktiges sammanträde kan fullmäktiges ordförande interimistiskt fatta beslut om avstängning. Ett beslut om avstängning får verkställas omedelbart.

Vårdlandskapsfullmäktige ska avstänga en förtroendevald från uppdraget för den tid en förundersökning eller rättegång som gäller tjänstebrott som den förtroendevalda misstänks för pågår, om det är nödvändigt för att trygga trovärdigheten och tillförlitligheten i vårdlandskapets beslutsfattande med beaktande av det misstänkta brottets allvarlighet, risken för upprepning och andra omständigheter. Ett beslut om avstängning får verkställas omedelbart.

En vårdlandskapsmyndighet har när den bereder ett beslut enligt 3 eller 4 mom. rätt att få en underrättelse enligt 3 kap. 6 § i förundersökningslagen (805/2011) om att förundersökning inleds i fråga om ett tjänstebrott som en förtroendevald misstänks för.

89 §

Brottsligt förfarande utanför förtroendeuppdraget

Om en förtroendevald har åtalats för ett brott som i fråga om art eller tillvägagångssätt visar att han eller hon inte kan sköta sitt förtroendeuppdrag på det sätt uppdraget kräver, kan vårdlandskapsfullmäktige stänga av honom eller henne från uppdraget för den tid rättegången pågår. Ett beslut om avstängning får verkställas omedelbart.

Om den förtroendevalda efter valet genom en lagakraftvunnen dom har dömts till fängelse i minst sex månader, kan vårdlandskapsfullmäktige entlediga honom eller henne från förtroendeuppdraget. Beslutet ska verkställas omedelbart.

11 kap.

Personal

90 §

Vårdlandskapets anställda

De som är anställda hos ett vårdlandskap står i tjänsteförhållande eller arbetsavtalsförhållande till vårdlandskapet. I fråga om tjänsteförhållanden och arbetsavtalsförhållanden och tjänste- och arbetskollektivavtal i vårdlandskapen gäller vad som föreskrivs särskilt.

Uppgifter i vilka offentlig makt utövas sköts i tjänsteförhållande. För en sådan uppgift inrättas en tjänst. Av grundad anledning kan en person dock för en sådan uppgift anställas i tjänsteförhållande också utan att en tjänst inrättas för uppgiften.

91 §

Inrättande och indragning av tjänster

Beslut om att inrätta eller dra in tjänster fattas av vårdlandskapsfullmäktige eller ett annat organ som anges i vårdlandskapets förvaltningsstadga.

När en tjänst i vilken offentlig makt inte utövas blir ledig ska den dras in.

92 §

Ombildning av tjänsteförhållande till arbetsavtalsförhållande

Om utövande av offentlig makt inte ingår i uppgifterna för en tjänst och arbetsgivaren har erbjudit tjänsteinnehavaren ett arbetsavtalsförhållande med minst samma anställningsvillkor som för tjänsteförhållandet samt gett tjänsteinnehavaren skriftlig information om de centrala villkoren i arbetet i enlighet med 2 kap. 4 § i arbetsavtalslagen (55/2001), kan arbetsgivaren besluta att tjänsteförhållandet ombildas till arbetsavtalsförhållande. Ombildandet av tjänsteförhållandet till ett arbetsavtalsförhållande i enlighet med arbetsgivarens erbjudande enligt denna paragraf sker när beslutet vunnit laga kraft.

12 kap.

Besluts- och förvaltningsförfarande

93 §

Förvaltningsstadga

Förvaltningsstadgan ska innehålla behövliga bestämmelser om åtminstone

1) följande frågor som gäller ordnandet av förvaltningen och verksamheten:

- a) organ och ledning,
- b) vårdlandskapsstyrelsens ordförandes uppgifter,
- c) personalorganisation,
- d) skötseln av ekonomin,
- e) granskningen av förvaltningen och ekonomin,
- f) intern kontroll, riskhantering och hantering av avtal,

2) följande frågor som gäller besluts- och förvaltningsförfarandet:

- a) delegering,
- b) organens sammanträden,
- c) inkallande av ersättare,
- d) uppgifterna för organens ordförande,
- e) tillfällig sammanträdesordförande,
- f) vårdlandskapsstyrelsens företrädares och vårdlandskapsdirektörens rätt att närvara och yttra sig vid andra organs sammanträden,
- g) andras än ledamöternas rätt att närvara och yttra sig vid organens sammanträden,
- h) sätten för beslutsfattande i organen och det sätt på vilket landskapet ser till att den tekniska utrustning och de tekniska förbindelser som behövs för deltagande i elektroniska sammanträden och elektroniskt beslutsförfarande är tillgängliga,
- i) föredragning,
- j) förande, justering och delgivning av protokoll,
- k) undertecknande av handlingar,
- l) ordnandet av informationshanteringen och dokumentförvaltningen,
- m) avgifter som tas ut för handlingar eller utlämnande av uppgifter,
- n) behandlingen av initiativ som avses i 30 § och om den information som ska ges till initiativtagaren,
- o) kommunikationsprinciperna,

- p) förfarandet när ett ärende tas till behandling i ett högre organ.
3) följande frågor som gäller vårdlandskapsfullmäktiges verksamhet:
a) vårdlandskapsfullmäktiges sammanträdesförfarande,
b) inkallande av en ersättare i en fullmäktigeledamots ställe,
c) behandling av fullmäktigeledamöternas motioner,
d) fullmäktige grupper som bildats för arbetet i landskapsfullmäktige,
e) deltagande i sammanträden och elektronisk kallelse till sammanträde,
f) längden på ledamöternas anföranden i enskilda ärenden, om bestämmelserna behövs för att säkerställa sammanträdet förlopp.

Förvaltningsstadgan ska innehålla de bestämmelser som behövs för att de språkliga rättigheterna ska tillgodoseas i vårdlandskapets förvaltning på det sätt som anges i språklagen (423/2003) och någon annanstans i lag.

94 §

Delegering

Vårdlandskapsfullmäktige får i förvaltningsstadgan delegera beslutanderätt till andra organ i vårdlandskapet, förtroendevalda och tjänsteinnehavare. Beslutanderätt får dock inte delegeras i ärenden som vårdlandskapsfullmäktige enligt bestämmelserna i denna lag eller i någon annan lag ska besluta om.

Vårdlandskapsfullmäktige får i förvaltningsstadgan ge en annan i 1 mom. avsedd myndighet i vårdlandskapet rätt att vidaredelegera beslutanderätt som har delegerats till den. Beslutanderätt som delegerats på detta sätt får inte ytterligare delegeras vidare.

Vårdlandskapsfullmäktige ska, om så särskilt föreskrivs i lag, i förvaltningsstadgan ge en tjänsteinnehavare i landskapet rätt att utöva behörighet som hör till en vårdlandskapsmyndighet

- 1) i ärenden som gäller tillstånds-, anmälnings-, tillsyns- och förrättningsförfaranden enligt lag eller förordning,
- 2) i sådana ärenden inom social- och hälsovården som gäller en individ,
- 3) i andra uppgifter som anges särskilt i lag.

95 §

Behandling av ett ärende i ett högre organ

Vårdlandskapsstyrelsen, vårdlandskapsstyrelsens ordförande, vårdlandskapsdirektören eller en genom förvaltningsstadgan tillförordnad tjänsteinnehavare i vårdlandskapet kan till behandling i vårdlandskapsstyrelsen ta upp ett ärende som med stöd av denna lag har delegerats till en underlydande myndighet eller en sektion i vårdlandskapsstyrelsen och i vilket den behöriga myndigheten har fattat ett beslut.

I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att den rätt som avses i 1 mom. på motsvarande sätt gäller nämnder, deras ordförande eller en genom förvaltningsstadgan tillförordnad tjänsteinnehavare i vårdlandskapet i ärenden som delegerats till en myndighet som lyder under nämnden eller till en sektion i nämnden, om inte vårdlandskapsstyrelsen, vårdlandskapsstyrelsens ordförande, vårdlandskapsdirektören eller den genom förvaltningsstadgan tillförordnade tjänsteinnehavare i vårdlandskapet som avses i 1 mom. har meddelat att saken kommer att tas upp till behandling i vårdlandskapsstyrelsen.

I förvaltningsstadgan kan det föreskrivas att ett affärsverks direktion, dess ordförande eller en tjänsteinnehavare i vårdlandskapet kan till behandling i direktionen ta upp ett ärende som med stöd av denna lag har delegerats till en underlydande myndighet och i vilket den behöriga myndigheten har fattat ett beslut. Ärendet kan då inte tas upp till behandling i den nämnd som affärsverkets direktion lyder under. Har beslut fattats om att ta upp ärendet till behandling i både

affärsverkets direktion och vårdlandskapsstyrelsen, ska ärendet behandlas i vårdlandskapsstyrelsen.

Ärendet ska tas till behandling i ett högre organ inom den tid inom vilken begäran om omprövning enligt 137 § ska framställas.

Till behandling i ett högre organ får dock inte tas i 94 § 3 mom. avsedda ärenden som hör till tjänsteinnehavaren med stöd av lag.

96 §

Beredning av fullmäktigeärenden

Vårdlandskapsstyrelsen ska bereda de ärenden som behandlas i vårdlandskapsfullmäktige, med undantag för ärenden som gäller den interna organisationen av vårdlandskapsfullmäktiges verksamhet eller som har beretts av ett sådant tillfälligt utskott som avses i 40 § eller av den revisionsnämnd som avses i 123 §.

97 §

Vårdlandskapsfullmäktiges sammanträden

Vårdlandskapsfullmäktige sammanträder vid de tider som fullmäktige beslutat och även när vårdlandskapsfullmäktiges ordförande anser det vara påkallat.

Vårdlandskapsfullmäktige ska också sammankallas när vårdlandskapsstyrelsen eller minst en fjärdedel av fullmäktigeledamöterna begär det för behandlingen av ett visst ärende. Ett sådant ärende ska beredas skyndsamt.

Vårdlandskapsfullmäktige sammankallas av ordföranden. Kallelsen till vårdlandskapsfullmäktiges första sammanträde utfärdas av vårdlandskapsstyrelsens ordförande och sammanträdet öppnas av den till åren äldsta närvarande fullmäktigeledamoten, som för ordet tills en ordförande och vice ordförande valts för vårdlandskapsfullmäktige. Kallelsen ska uppta de ärenden som ska behandlas.

Kallelsen till sammanträde ska sändas minst fyra dagar före sammanträdet. Inom samma tid ska det informeras om sammanträdet i det allmänna datanätet. Kallelsen kan sändas elektroniskt, om vårdlandskapet ser till att den tekniska utrustning och de tekniska förbindelser som behövs för detta är tillgängliga.

98 §

Ärenden som behandlas i vårdlandskapsfullmäktige

Vårdlandskapsfullmäktige kan behandla ärenden som har nämnts i kallelsen till sammanträdet och som har beretts på det sätt som avses i 96 §.

Om ett ärende är brådskande kan vårdlandskapsfullmäktige besluta att ta upp ärendet till behandling trots att det inte har nämnts i kallelsen till sammanträdet. Om ärendet inte har beretts, ska beslutet om att ta upp det till behandling vara enhälligt.

99 §

Tillsyn över lagligheten i vårdlandskapsfullmäktiges beslut

Om vårdlandskapsstyrelsen finner att ett beslut av vårdlandskapsfullmäktige har kommit till i oriktig ordning, att vårdlandskapsfullmäktige har överskridit sina befogenheter eller att beslutet annars strider mot lag, ska vårdlandskapsstyrelsen vägra att verkställa beslutet. Ärendet ska utan dröjsmål föreläggas fullmäktige på nytt.

100 §

Jäv

En fullmäktigeledamot är i vårdlandskapsfullmäktige jävig att behandla ett ärende som gäller honom eller henne personligen eller någon som är närstående till honom eller henne enligt 28 § 2 och 3 mom. i förvaltningslagen. Om en fullmäktigeledamot deltar i behandlingen av ett ärende i ett annat organ, tillämpas på honom eller henne det som föreskrivs om jäv för ledamöterna i nämnda organ.

Bestämmelser om jäv för andra förtroendevalda, revisorerna samt vårdlandskapets tjänsteinnehavare och arbetstagare finns i 27–30 § i förvaltningslagen.

Ett sådant anställningsförhållande till vårdlandskapet som avses i 28 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen gör dock inte en förtroendevald, en tjänsteinnehavare eller en arbetstagare jävig i ett ärende där vårdlandskapet är part. Om en förtroendevald på grundval av sitt anställningsförhållande har föredragit eller annars på motsvarande sätt handlagt ärendet, är han eller hon dock jävig.

Det som föreskrivs i 28 § 1 mom. 5 punkten i förvaltningslagen tillämpas inte på en förtroendevald, en tjänsteinnehavare eller en arbetstagare i vårdlandskapet även om personen innehar en i den punkten avsedd ställning i ett vårdlandskaps affärsverk eller en vårdlandskapssammanslutning. Personen är dock jävig om vårdlandskapets intressen står i strid med affärsverkets eller vårdlandskapssammanslutningens intressen eller om en opartisk behandling av saken förutsätter att personen inte deltar i behandlingen av saken. Inte heller 28 § 1 mom. 6 punkten i förvaltningslagen tillämpas i vårdlandskapen.

Den som är jävig ska meddela att han eller hon är jävig. Personen ska dessutom på begäran av organet lägga fram en redogörelse för omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är jävig.

101 §

Sätten att fatta beslut i organ

Beslut i ärenden som hör till ett organ kan fattas vid ett ordinarie sammanträde, vid ett sammanträde i en elektronisk miljö (elektroniskt sammanträde) eller på elektronisk väg före sammanträdet (elektroniskt beslutsförfarande).

Vid elektroniska sammanträden och i elektroniskt beslutsförfarande ska vårdlandskapet sörja för informationssäkerheten och för att utomstående inte har tillgång till sekretessbelagda uppgifter.

102 §

Elektroniskt sammanträde

Vid ett elektroniskt sammanträde krävs det att de som konstateras vara närvarande har tillgång till bild- och ljudförbindelse.

103 §

Elektroniskt beslutsförfarande

Med undantag för vårdlandskapsfullmäktiges och andra organs offentliga sammanträden kan ett organ fatta beslut i ett slutet elektroniskt beslutsförfarande.

De ärenden som ska behandlas ska specificeras i kallelsen till sammanträdet och det ska nämnas före vilken tidpunkt ärendet kan behandlas i elektroniskt beslutsförfarande. Ärendet är behandlat när alla ledamöter i organet har uttryckt sin åsikt i ärendet och tidsfristen för behandlingen har löpt ut. Ett ärende ska behandlas vid ett sammanträde om en ledamot kräver detta eller om en ledamot har avstått från att uttrycka sin åsikt.

Det protokoll som gäller beslut som fattats i ett elektroniskt beslutsförfarande kan justeras före sammanträdet.

104 §

Sammanträdets offentlighet

Vårdlandskapsfullmäktiges sammanträden är offentliga, om inte sekretess enligt lag ska iaktas i fråga om ett ärende eller en handling som behandlas på sammanträdet eller om inte vårdlandskapsfullmäktige annars av vägande skäl beslutar om något annat i fråga om något visst ärende.

De handlingar som läggs fram vid eller upprättas över den diskussion som förs vid ett slutet sammanträde i vårdlandskapsfullmäktige är sekretessbelagda, om så föreskrivs i lag.

Andra organs än vårdlandskapsfullmäktiges sammanträden är offentliga endast om organet så beslutar och det vid sammanträdet inte behandlas ärenden eller handlingar som är sekretessbelagda enligt lag.

Allmänheten ska kunna följa organens offentliga sammanträden också till den del någon deltar i ett sammanträde på elektronisk väg.

105 §

Ledning av sammanträden och anföranden

Ordföranden leder ett organs sammanträden och ansvarar för ordningen vid sammanträdena. Om en person som är närvarande vid sammanträdet med sitt uppträdande stör sammanträdets förlopp, ska ordföranden ge honom eller henne en tillsägelse. Om personen inte rättar sig efter tillsägelsen, får ordföranden bestämma att personen ska avlägsna sig. Om det uppstår oordning, ska ordföranden avbryta eller avsluta sammanträdet.

Organets ledamöter har yttranderätt i de ärenden som behandlas. En ledamot som yttrar sig ska hålla sig till saken. Om ledamoten avviker från saken, ska ordföranden uppmana honom eller henne att hålla sig till saken. Om ledamoten inte rättar sig efter tillsägelsen, får ordföranden förbjuda honom eller henne att fortsätta tala. Om det är uppenbart att en ledamot drar ut på sitt tal i onödan, får ordföranden efter att ha gett en tillsägelse förbjuda honom eller henne att fortsätta tala.

106 §

Beslutförhet

Vårdlandskapsfullmäktiges sammanträde är beslutfört när minst två tredjedelar av ledamöterna är närvarande.

Andra organ än vårdlandskapsfullmäktige är beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande.

Som närvarande betraktas också sådana ledamöter i ett organ som deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

107 §

Omröstning

Om ett organ är enigt om en sak eller inget motförslag har vunnit understöd, ska ordföranden konstatera att beslut har fattats. I annat fall ska ordföranden konstatera vilka förslag som på grund av bristande understöd inte tas upp till omröstning samt vilka som tas upp till omröstning. Ordföranden förelägger organet omröstningssättet och, om flera omröstningar ska förrättas, omröstningsordningen för godkännande samt framställer en omröstningsproposition så att svaret "ja" eller "nej" uttrycker ståndpunkten till förslaget.

Omröstningen förrättas öppet. Som beslut gäller det förslag som har fått flest röster eller, då rösterna faller lika, det förslag som ordföranden har röstat för.

108 §

Val

Vid val blir den eller de som fått flest röster utsedda. Valet av förtroendevalda ska förrättas som proportionellt val, om det begärs av minst så många närvarande ledamöter i organet som motsvarar den kvot som fås när antalet närvarande delas med det antal personer som ska väljas, ökat med ett. Om kvoten är ett brutet tal, ska den avrundas till närmaste högre hela tal.

Ersättare väljs i samma val som de ordinarie ledamöterna. Är ersättarna personliga, ska kandidaterna godkännas före valet och uppställas vid sidan av de föreslagna ordinarie ledamöterna. Är ersättarna inte personliga, blir de kandidater valda som näst efter de till ordinarie ledamöter utsedda personerna fått flest röster eller de största jämförelsetalen.

Vid proportionella val tillämpas vad som i vallagen föreskrivs om landskapsval. Dessutom kan vårdlandskapsfullmäktige meddela bestämmelser om valförrättningen. Proportionella val och, när så yrkas, även majoritetsval ska förrättas med slutna sedlar. Vid lika röstetal avgör lotten.

Vid ett elektroniskt sammanträde får val förrättas med slutna sedlar endast om valhemligheten är tryggad.

109 §

Avvikande mening

Den som deltagit i beslutsfattandet och lagt fram ett motförslag eller röstat mot beslutet har rätt att anmäla avvikande mening genom att reservera sig mot beslutet. Samma rätt har den som har föredragit ärendet, om beslutet avviker från beslutsförslaget. Reservationen ska göras genast efter att beslutet har fattats. En skriftlig motivering som har framställts innan protokollet justerats ska fogas till protokollet.

Den som har röstat mot beslutet eller anmält avvikande mening är inte ansvarig för beslutet. Föredraganden är ansvarig för ett beslut som fattats på hans eller hennes föredragning, om han eller hon inte har anmält avvikande mening.

110 §

Protokoll

Över organens beslut ska det föras protokoll.
Över förtroendevaldas och tjänsteinnehavares beslut förs protokoll, om det inte är onödigt på grund av beslutets natur.

111 §

Vårdlandskapets tillkännagivanden

Vårdlandskapets tillkännagivanden ska göras kända genom att de offentliggörs i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna, samt vid behov på något annat sätt som vårdlandskapet har bestämt.

Ett tillkännagivande ska finnas i det allmänna datanätet i 14 dygn, om inte något annat följer av sakens natur. De personuppgifter som ingår i tillkännagivandet ska avlägsnas från datanätet när den ovannämnda tiden går ut.

112 §

Tillgång till information i det allmänna datanätet

Väsentlig information om de tjänster som vårdlandskapet ordnar och om vårdlandskapets verksamhet ska offentliggöras i det allmänna datanätet. I det allmänna datanätet ska åtminstone följande information finnas:

- 1) vårdlandskapsstrategin,
- 2) förvaltningsstadgan,
- 3) budgeten och ekonomiplanen,
- 4) bokslutet,
- 5) revisionsnämndens utvärderingsberättelse,
- 6) revisionsberättelsen,
- 7) avtal som gäller samarbetet mellan vårdlandskapen,
- 8) koncerndirektivet,
- 9) de förtroendevaldas och tjänsteinnehavarnas redogörelser för bindningar,
- 10) grunderna för arvoden och ersättningar till de förtroendevalda,
- 11) avgifter som tas ut för tjänsterna,

13 kap.

Ekonomi

113 §

Budget och ekonomiplan

Vårdlandskapsfullmäktige ska före utgången av varje år godkänna en budget för vårdlandskapet för det följande kalenderåret med beaktande av vårdlandskapskoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år. Budgetåret är ekonomiplanens första år.

Ekonomiplanen ska upprättas så att den är i balans eller uppvisar ett överskott senast vid utgången av det andra året efter budgetåret. Ett underskott i vårdlandskapets balansräkning ska täckas inom två år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. Inom denna tid ska också underskott som uppkommit under eller efter det år budgeten upprättades täckas. I ekonomiplanen godkänns målen för vårdlandskapets och vårdlandskapskoncernens verksamhet och ekonomi. Målen ska stämma överens med vårdlandskapsstrategin.

Budgeten ska innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Finansieringsbehovet får inte täckas med långfristiga lån. För en investering kan vårdlandskapet dock ta ett långfristigt lån, om statsrådet har beviljat fullmakt i enlighet med 15 §. Anslag och beräknade inkomster kan tas in till brutto- eller nettobelopp.

Budgeten och ekonomiplanen består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel. Av investeringsdelen ska förutom vårdlandskapets investeringar även de investeringar gjorda av vårdlandskapskoncernen som är mest betydande för verksamheten och ekonomin framgå. Investeringsplanen ska i övrigt göras upp med beaktande av vad som i 16 § föreskrivs om styrning av investeringar.

Budgeten ska iakttas i vårdlandskapets verksamhet och ekonomi.

114 §

Bokföring

Vårdlandskap är bokföringsskyldiga. På vårdlandskapets bokföring och bokslut tillämpas, utöver vad som föreskrivs i denna lag, bokföringslagen. På upprättande av vårdlandskapets bokslut tillämpas dock inte 4 kap. 5 § 2 och 3 mom., 5 kap. 2 a, 2 b, 4, 5 b och 17 § eller 7 a kap. i bokföringslagen.

Närmare bestämmelser om den balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noterna till dem som ingår i vårdlandskapets bokslut samt om tablån över budgetutfallet och verksamhetsberättelsen, koncernbokslutet och noterna till det samt om delårsrapporterna får utfärdas genom förordning av statsrådet. Dessutom får närmare bestämmelser om ekonomisk information om enskilda tjänster utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bokföringsnämndens vårdlandskaps- och kommunsektion meddelar, utöver vad som föreskrivs i 8 kap. 1 § i bokföringslagen, anvisningar och avger utlåtanden om tillämpningen av 114—117 § i denna lag och tillämpningen av den förordning som utfärdas med stöd av 2 mom.

115 §

Bokslut

Vårdlandskapets räkenskapsperiod är kalenderåret. Vårdlandskapsstyrelsen ska upprätta ett bokslut för räkenskapsperioden före utgången av mars månad året efter räkenskapsperioden och lämna det till revisorerna för granskning. Revisorerna ska granska bokslutet före utgången av maj månad. Efter revisionen ska vårdlandskapsstyrelsen förelägga vårdlandskapsfullmäktige bokslutet. Fullmäktige ska behandla bokslutet före utgången av juni månad.

Till bokslutet hör en balansräkning, en resultaträkning, en finansieringsanalys och noter till dem samt en tablå över budgetutfallet och en verksamhetsberättelse.

Bokslutet ska ge en rättvisande bild av vårdlandskapets resultat, ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet. De tilläggsupplysningar som behövs för detta ska lämnas i noterna.

Bokslutet undertecknas av ledamöterna i vårdlandskapsstyrelsen och av vårdlandskapsdirektören.

116 §

Koncernbokslut

Ett vårdlandskap som med sina dottersammanslutningar bildar en koncern ska upprätta ett koncernbokslut och ta in det i sitt bokslut. Koncernbokslutet ska upprättas samma dag som vårdlandskapets bokslut.

Koncernbokslutet ska upprättas som en sammanställning av koncernsammanslutningarnas balansräkningar och resultaträkningar samt noterna till dessa. I koncernbokslutet ska det dessutom ingå en finansieringsanalys för koncernen, i vilken anskaffningen och användningen av koncernens medel under räkenskapsperioden utreds.

Bokslutet för en vårdlandskapssammanslutning samt bokslutet för ett bolag som kontrolleras av vårdlandskapen eller av vårdlandskapet och vårdlandskapssammanslutningen tillsammans sammanfogas med vårdlandskapets koncernbokslut. Det som föreskrivs ovan gäller också bolag som kontrolleras av vårdlandskapen och kommunerna tillsammans samt bolag som kontrolleras av vårdlandskapen och staten tillsammans. Ett vårdlandskap som inte har några dottersammanslutningar, men som är medlem i en vårdlandskapssammanslutning eller delägare i ett bolag som avses i denna paragraf, ska i sitt bokslut ta in uppgifter som motsvarar ett koncernbokslut.

117 §

Verksamhetsberättelse

I verksamhetsberättelsen ska det ingå en redogörelse för hur de mål för verksamheten och ekonomin som uppställts av vårdlandskapsfullmäktige har nåtts i vårdlandskapet och vårdlandskapskoncernen. I verksamhetsberättelsen ska också ges uppgifter om sådana väsentliga omständigheter förknippade med vårdlandskapets och koncernens ekonomi som inte framgår av vårdlandskapets eller koncernens resultat- eller balansräkning eller finansieringsanalys. Sådana omständigheter är åtminstone en uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen samt uppgifter om hur den interna kontrollen, internrevisionen och riskhanteringen är ordnad och om de centrala slutsatserna.

I verksamhetsberättelsen ska det ingå en redogörelse för hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt för den gällande ekonomiplanens tillräcklighet för balanseringen av ekonomin. Dessutom ska det ingå en redogörelse för vårdlandskapets öknings- och långfristiga lån samt investeringar.

118 §

Uppföljning av vårdlandskapets verksamhet, ekonomi och tjänsteproduktion samt produktion av information

Vårdlandskapet ska producera information om vårdlandskapets verksamhet och ekonomi för användning vid styrningen, ledningen och uppföljningen av vårdlandskapets verksamhet.

Vårdlandskapet ska trots sekretessbestämmelserna, i den form som krävs för interoperabilitet, till Statskontoret lämna de i 114 § avsedda uppgifterna om bokslut, delårsrapporter och kostnader samt de ekonomiska uppgifter som enligt vad som föreskrivs någon annanstans i lag eller med stöd av lag ska lämnas regelbundet. Vårdlandskapet svarar för att de uppgifter som lämnas är riktiga. Närmare bestämmelser om vilken information som ska produceras och om hur och när den ska produceras och lämnas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Finansministeriet svarar för ordnandet av det samarbete som behövs för definition av det närmare informationsinnehåll och de tekniska beskrivningar som krävs för interoperabiliteten för de i 2 mom. avsedda ekonomiska uppgifterna. I samarbetet ska delta representanter för vårdlandskapen samt representanter för de ministerier och andra ämbetsverk till vars förvaltningsområdes lagstiftning och uppgifter det hör att fastställa begrepp och definitioner som används i uppföljningen av och rapporteringen om vårdlandskapens ekonomi. På basis av samarbetet utfärdas det årligen genom förordning av finansministeriet närmare bestämmelser om det informationsinnehåll och de tekniska beskrivningar som tillämpas på lämnandet av information under följande räkenskapsperiod.

För produktionen av annan sektorsspecifik information för uppföljningen, övervakningen och styrningen av vårdlandskapets verksamhet gäller särskilda bestämmelser.

119 §

Dottersammanslutningars och vårdlandskapssammanslutningars informationsskyldighet

Vårdlandskapets dottersammanslutningar och vårdlandskapssammanslutningar samt i 116 § 3 mom. avsedda bolag ska lämna vårdlandskapsstyrelsen sådana uppgifter som behövs för att bedöma vårdlandskapskoncernens ekonomiska ställning och beräkna resultatet av dess verksamhet.

120 §

Utvärderingsförfarande i vårdlandskap

Under de omständigheter som avses i 121 § i denna lag eller på social- och hälsovårdsministeriets initiativ enligt 25 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård inleder finansministeriet ett utvärderingsförfarande där staten och vårdlandskapet utreder vårdlandskapets förutsättningar att klara sina uppgifter såväl ekonomiskt som när det gäller ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster (utvärderingsförfarande i ett vårdlandskap).

Utvärderingsförfarandet i ett vårdlandskap inleds genom beslut av finansministeriet. För utvärderingsförfarandet tillsätts en utvärderingsgrupp, vars medlemmar utses av finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet och vårdlandskapet. Efter att ha hört vårdlandskapet utser finansministeriet till ordförande för gruppen en person som är oavhängig av vårdlandskapet och ministeriet.

Utvärderingsgruppen lägger fram ett förslag till åtgärder för att sanera vårdlandskapets ekonomi och trygga förutsättningarna för att ordna social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster. Vårdlandskapsfullmäktige ska behandla utvärderingsgruppens åtgärdsförslag och delge finansministeriet sitt beslut om dem för eventuella fortsatta åtgärder. Budgeten och ekonomiplanen ska göras upp så att vårdlandskapsfullmäktiges beslut om åtgärder genomförs. Verksamhetsberättelsen ska innehålla en redogörelse för hur åtgärderna har genomförts och om de har varit tillräckliga under räkenskapsperioden. Vårdlandskapet ska delge finansministeriet redogörelsen före utgången av juni året efter räkenskapsperioden.

Finansministeriet beslutar utifrån utvärderingsgruppens åtgärdsförslag och vårdlandskapsfullmäktiges beslut att tillsätta en i 8 § i lagen om vårdlandskapsstrukturen avsedd utredare för att utreda en ändring av vårdlandskapet.

121 §

Ekonomiska omständigheter under vilka ett utvärderingsförfarande kan inledas

Finansministeriet kan inleda ett utredningsförfarande i vårdlandskapet, om

- 1) vårdlandskapet inte har täckt underskottet i balansräkningen inom den tidsfrist som anges i 113 § 2 mom.,
- 2) förhållandet mellan årsbidraget och avskrivningarna i vårdlandskapets koncernresultaträkning är under 80 procent två räkenskapsperioder i rad,
- 3) koncernbokslutets kalkylmässiga låneskötselbidrag är under 0,8 två räkenskapsperioder i rad, eller
- 4) vårdlandskapet har fått en i 15 § 3 mom. avsedd fullmakt att uppta lån eller beviljats tilläggsfinansiering enligt 11 § i lagen om vårdlandskapens finansiering två gånger under tre räkenskapsperioder i rad.

Gränsvärdena för de nyckeltal som avses i 1 mom. räknas ut årligen utgående från de koncernbokslutsuppgifter som Statskontoret tillhandahåller. Det årsbidrag som avses i 1 punkten i det momentet beräknas utan tilläggsfinansiering som beviljats med stöd av 11 § i lagen om vårdlandskapens finansiering. Koncernbokslutets kalkylmässiga låneskötselbidrag som avses i 4 punkten i det momentet räknas ut med en formel där räntekostnaderna läggs till årsbidraget i koncernresultaträkningen och den resulterande summan divideras med summan av räntekostnaderna och de kalkylmässiga amorteringarna. De kalkylmässiga amorteringarna fås genom att lånebeloppet i koncernbalansräkningen divideras med talet åtta.

En bedömning av de omständigheter för ett utvärderingsförfarande som avses i 1 mom. 1–3 punkten görs första gången utifrån 2023 och 2024 års bokslut.

122 §

Begränsning av behörigheten för vårdlandskapets myndigheter i vissa situationer

Efter det att finansministeriet har beslutat att ett utvärderingsförfarande i vårdlandskapet ska inledas och fram till dess att det har fattats beslut om att inte tillsätta en utredare enligt 120 § 4 mom. eller ett beslut har fattats utifrån utredarens beslut, eller fram till dess att de åtgärder enligt 120 § 3 mom. som vårdlandskapsfullmäktige har beslutat om fortsätter, får en vårdlandskapsmyndighet fatta beslut som har betydande långsiktiga effekter på vårdlandskapets ekonomi eller som skulle strida mot åtgärdsförslag som lagts fram av en utvärderingsgrupp enligt 120 § endast om det inte är möjligt att senarelägga beslutet av tvingande skäl eller på grund av ärendets brådskande natur.

Vårdlandskapet ska delge finansministeriet de beslut som avses i 1 mom.

Finansministeriet har rätt att på de grunder som anges i 138 § framställa en begäran om omprövning enligt 137 § och ett vårdlandskapsbesvär enligt 138 § över i 1 mom. avsedda beslut som en myndighet inom vårdlandskapet har fattat. På finansministeriets rätt att anföra besvär över förvaltningsdomstolens beslut tillämpas 145 §.

14 kap.

Granskning av förvaltning och ekonomi

123 §

Revisionsnämnden

Vårdlandskapsfullmäktige tillsätter en revisionsnämnd för organiseringen av granskningen av förvaltningen och ekonomin samt utvärderingen. Nämndens ordförande och vice ordförande ska vara fullmäktigeledamöter.

Revisionsnämnden ska

- 1) bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som vårdlandskapsfullmäktige ska fatta beslut om,
- 2) bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som vårdlandskapsfullmäktige satt upp har nåtts i vårdlandskapet och vårdlandskapskoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt,
- 3) bedöma hur balanseringen av ekonomin har utfallit under räkenskapsperioden och om målen och åtgärderna i ekonomiplanen är tillräckliga för att balansera ekonomin,
- 4) se till att granskningen av vårdlandskapet och dess dottersammanslutningar samordnas,
- 5) övervaka att skyldigheten enligt 87 § att redogöra för bindningar iakttas och tillkännage redogörelserna för vårdlandskapsfullmäktige,

6) för vårdlandskapsstyrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen.

Vårdlandskapsstyrelsen får avvika från revisionsnämndens förslag till bestämmelser i förvaltningsstadgan och från dess budgetförslag av en grundad anledning som gäller samordningen av vårdlandskapets förvaltningsstadga och budgetförslag.

Revisionsnämnden gör upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år vårdlandskapsfullmäktige en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. Vårdlandskapsfullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Nämnden kan även ge vårdlandskapsfullmäktige andra utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser behövliga.

Vårdlandskapsstyrelsen lämnar vårdlandskapsfullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen ger anledning till.

124 §

Revision

För granskningen av förvaltningen och ekonomin väljer vårdlandskapsfullmäktige en revisionsammanslutning som till ansvarig revisor ska förordna en OFGR-revisor. På revisorerna tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som avses i denna lag. Revisorernas skyldighet att ersätta skada fastställs med stöd av lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015).

Till revisor för vårdlandskapets dottersammanslutningar ska vårdlandskapets revisionsammanslutning väljas, om det inte är befogat att avvika från detta av skäl som hänför sig till ordnandet av granskningen.

Revisionsammanslutningen kan väljas för granskning av förvaltningen och ekonomin för högst sex räkenskapsperioder i sänder.

Revisionsammanslutningen och den ansvarige revisor som denna förordnat ska ha förutsättningar att verkställa revisionen på ett oberoende sätt och i tillräckligt stor omfattning. Om det inte finns förutsättningar för en sådan revision, ska revisorerna vägra ta emot uppdraget eller avstå från det.

Den som enligt 78 § inte är valbar till revisionsnämnden får inte vara revisor.

125 §

Revisorernas uppgifter

Revisorerna ska före utgången av maj månad med iakttagande av god revisionsd i inom den offentliga förvaltningen granska räkenskapsperiodens förvaltning, bokföring och bokslut. Revisorerna ska granska

1) om vårdlandskapets förvaltning har skötts enligt lag och vårdlandskapsfullmäktiges beslut,
2) om vårdlandskapets bokslut och det därtill hörande koncernbokslutet samt verksamhetsberättelsen ger en rättvisande bild av vårdlandskapets resultat, ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet enligt bestämmelserna och föreskrifterna om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelser,

3) om de uppgifter som getts om grunderna för finansieringen av vårdlandskapet är riktiga,
4) om vårdlandskapets interna kontroll, interna revision och riskhantering samt koncernövervakningen har ordnats på behörigt sätt.

Revisorerna ska följa vårdlandskapsfullmäktiges och revisionsnämndens anvisningar, om de inte står i strid med lag, förvaltningsstadgan eller god revisionsd.

Om revisorerna upptäcker väsentliga missförhållanden ska de utan dröjsmål meddela om dessa i ett revisionsprotokoll som lämnas till vårdlandskapsstyrelsen. Revisionsprotokollet delges revisionsnämnden.

126 §

Statens revisionsverks granskningsrätt

Statens revisionsverk har rätt att med iakttagande av lagen om statens revisionsverk (676/2000) granska lagligheten, ändamålsenligheten och effektiviteten i verksamheten och ekonomin i vårdlandskapen och sammanslutningar som kontrolleras av ett vårdlandskap eller av flera vårdlandskap tillsammans.

127 §

Revisionsnämndens och revisorernas rätt till upplysningar

Revisionsnämnden har trots sekretessbestämmelserna rätt att av vårdlandskapets myndigheter få de upplysningar och ta del av de handlingar som revisionsnämnden anser vara behövliga för skötseln av utvärderingsuppdraget.

En revisor har trots sekretessbestämmelserna rätt att av vårdlandskapets myndigheter och av sammanslutningar och stiftelser som hör till vårdlandskapskoncernen få de upplysningar och ta del av de handlingar som revisorn anser vara behövliga för skötseln av sitt uppdrag.

128 §

Revisionsberättelsen och behandlingen av den

Revisorerna ska för varje räkenskapsperiod avge en berättelse till vårdlandskapsfullmäktige med en redogörelse för resultaten av revisionen. Berättelsen ska också innehålla ett uttalande om huruvida bokslutet bör godkännas och ansvarsfrihet beviljas ledamöterna i det granskade organet och de redovisningsskyldiga inom organets uppgiftsområde.

Om revisorn konstaterar att vårdlandskapets förvaltning och ekonomi har skötts i strid med lag eller fullmäktiges beslut och felet eller den skada som uppkommit inte är ringa, ska det i revisionsberättelsen riktas en anmärkning om saken mot den redovisningsskyldige. Anmärkningen kan inte riktas mot vårdlandskapsfullmäktige.

När en anmärkning framställts i revisionsberättelsen, ska revisionsnämnden inhämta en förklaring av den som anmärkningen gäller samt vårdlandskapsstyrelsens utlåtande. Vårdlandskapsfullmäktige fattar beslut om de åtgärder som revisionsnämndens beredning, revisionsberättelsen och anmärkningarna i den föranleder. När vårdlandskapsfullmäktige godkänner bokslutet ska det besluta om ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga.

15 kap.

Vårdlandskapets verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden

129 §

Vårdlandskapets verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden

När ett vårdlandskap sköter uppgifter enligt 6 § i ett konkurrensläge på marknaden ska det överföra uppgifterna till ett aktiebolag, ett andelslag, en förening eller en stiftelse (bolagiseringskyldighet).

Ett vårdlandskap sköter inte en uppgift i ett konkurrensläge på marknaden åtminstone när

1) vårdlandskapet med stöd av lag som egen verksamhet producerar tjänster för vårdlandskapets invånare och andra som vårdlandskapet enligt lag ska ordna tjänster för,

2) uppgiften sköts i samarbete på det sätt som avses i 52 § på grundval av en lagstadgad samarbetskyldighet eller samlat i vårdlandskapet på grundval av en lagstadgad skyldighet och tjänsterna produceras som egen verksamhet för områdets invånare och andra som det enligt lag ska ordnas tjänster för,

3) uppgiften sköts i samarbete på det sätt som avses i 52 § och samarbetet inte behöver konkurrensutsättas med stöd av lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

Vårdlandskapet bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden om det deltar i ett anbudsförfarande.

130 §

Undantag från bolagiseringskyldigheten

Trots bolagiseringskyldigheten får vårdlandskapet sköta uppgifter enligt 129 § som egen verksamhet, om

1) verksamheten ska anses vara sporadisk eller ha små marknadseffekter,

2) vårdlandskapet med stöd av lag får producera tjänster för någon annan aktör eller delta i anbudsförfaranden som gäller sådan verksamhet,

3) vårdlandskapet producerar lokalrelaterade administrativa stödtjänster eller stödtjänster av teknisk natur för sin dottersammanslutning,

4) vårdlandskapet producerar tjänster för anknutna enheter enligt 15 § i upphandlingslagen,

5) vårdlandskapet hyr ut lokaler i huvudsak för användning i vårdlandskapets egen verksamhet och till dottersammanslutningar som ingår i vårdlandskapskoncernen eller för användning inom sådan tjänsteproduktion där vårdlandskapet har konkurrensutsatt produktionen,

6) vårdlandskapet på grundval av anställning producerar tjänster för dem som är anställda hos vårdlandskapet eller vårdlandskapets dottersammanslutningar,

7) verksamheten direkt anknyter till skyldigheten att förbereda sig för undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011).

Trots bolagiseringskyldigheten får vårdlandskapet dessutom sköta uppgifter enligt 129 § som egen verksamhet, om det i lagen uttryckligen föreskrivs att vårdlandskapet får producera tjänster för någon annan aktör.

Bestämmelserna om tjänster i 1 mom. tillämpas också på försäljning av varor i ett konkurrensläge på marknaden.

131 §

Prissättning när vårdlandskapet bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden

När ett vårdlandskap i de fall som avses i 130 § bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden ska vårdlandskapet tillämpa en marknadsmässig prissättning av verksamheten.

132 §

Beviljande av lån, borgen eller annan säkerhet

Lån, borgen eller annan säkerhet som beviljats av vårdlandskapet får inte äventyra vårdlandskapets förmåga att svara för sina lagstadgade uppgifter. Vårdlandskapet får inte bevilja lån, borgen eller annan säkerhet om de är förenade med en betydande ekonomisk risk. Vårdlandskapets intresse ska tryggas med tillräckliga säkerheter eller motsäkerheter. Vad som i detta moment föreskrivs om säkerheter gäller inte kapitallån enligt 12 kap. i aktiebolagslagen och 12 kap. i lagen om andelslag.

Vårdlandskapet får bevilja en sammanslutning som bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden borgen eller annan säkerhet för en skuld eller annan förbindelse endast om sammanslutningen hör till vårdlandskapskoncernen, om den kontrolleras av vårdlandskapen tillsammans, av ett eller flera vårdlandskap och staten tillsammans eller av en eller flera vårdlandskap och en eller flera kommuner tillsammans.

Vårdlandskapet får trots 2 mom. bevilja borgen eller annan säkerhet, om detta grundar sig på ett stödprogram eller enskilda stöd som godkänts enligt lag eller hänför sig till en skyldighet att tillhandahålla tjänster som ålagts en sammanslutning eller stiftelse.

Vårdlandskapet ska dessutom beakta bestämmelserna i artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

133 §

Fastställande av de marknadsmässiga villkoren för överlåtelsen av eller arrendeavtalet för en fastighet som ägs av vårdlandskapet

Vårdlandskapet får överlåta eller för minst tio år arrendera ut en av vårdlandskapet ägd fastighet till någon som bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden genom ett anbuds-förfarande för vilket det inte ställs några villkor. Anbudsförfarandet ska vara öppet och tillräcklig information ska ges om det.

Om vårdlandskapet överlåter eller för minst tio år arrenderar ut en av kommunen ägd fastighet utan något sådant anbuds-förfarande som avses i 1 mom., ska en oberoende värderare bedöma fastighetens marknadsvärde eller marknadsmässiga arrendenivå.

Vårdlandskapet ska dessutom beakta bestämmelserna i artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

134 §

Skyldighet att tillhandahålla offentliga tjänster

För att trygga tjänster som behövs med tanke på vårdlandskapets invånares välfärd kan vårdlandskapet ålägga en tjänsteproducent som bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden en temporär skyldighet att tillhandahålla offentliga tjänster i sådana fall där marknaden fungerar bristfälligt. Innan skyldigheten åläggs ska vårdlandskapet reda ut om marknaden fungerar tillräckligt bra.

Skyldigheten att tillhandahålla tjänster ska åläggas skriftligen och de centrala villkoren för produktionen av tjänsten och fastställandet av ersättningen ska anges. I fråga om de ersättningar som betalas för att trygga tjänsterna ska dessutom Europeiska kommissionens bestämmelser om statligt stöd och allmänt ekonomiskt intresse beaktas.

Tjänsteproducenten ska väljas genom ett öppet och icke-diskriminerande förfarande. Om skyldigheten att tillhandahålla tjänster uppfyller definitionen av upphandlingskontrakt eller koncession i upphandlingslagen, ska förfarandet enligt den lagen iakttas vid valet av tjänsteproducent.

135 §

Tillämpning av konkurrenslagen

I konkurrenslagen (948/2011) finns bestämmelser om Konkurrens- och konsumentverkets rätt att ingripa när ett vårdlandskap, en vårdlandskapssammanslutning eller en sammanslutning som de har bestämmande inflytande över använder förfaranden eller tillämpar verksamhetsstrukturer som strider mot konkurrenslagen.

16 kap.

Begäran om omprövning och vårdlandskapsbesvär

136 §

Tillämpning av kapitlets bestämmelser

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på begäran om omprövning och anförande av vårdlandskapsbesvär över beslut av en myndighet i vårdlandskapet och vårdlandskapssammanslutningen, om inte något annat föreskrivs särskilt. Om ändring i beslutet enligt en annan lag får sökas genom vårdlandskapsbesvär, ska 137 § inte tillämpas.

På begäran om omprövning och vårdlandskapsbesvär tillämpas i övrigt vad som föreskrivs om begäran om omprövning och besvär i förvaltningslagen och lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

137 §

Begäran om omprövning

Den som är missnöjd med ett beslut av vårdlandskapsstyrelsen, en nämnd eller deras sektioner eller en myndighet som lyder under dem får begära omprövning av beslutet. Begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt.

Omprövning av ett beslut av vårdlandskapsstyrelsen, en nämnd eller deras sektioner eller en underlydande myndighet begärs hos organet i fråga. Omprövning av ett i 69 § 2 mom. avsett beslut av direktionen för något av vårdlandskapets affärsverk begärs hos den direktion som fattat beslutet.

Om vårdlandskapsstyrelsen med stöd av 95 § till behandling har tagit upp ett ärende som en underlydande myndighet eller en sektion fattat beslut i, ska begäran om omprövning av beslutet behandlas av vårdlandskapsstyrelsen.

En begäran om omprövning av ett sådant beslut av en tjänsteinnehavare som avses i 94 § 3 mom. ska avgöras av en i lag eller förvaltningsstadgan angiven tjänsteinnehavare, som inte får inte vara den tjänsteinnehavare som fattade beslutet.

138 §

Vårdlandskapsbesvär

Ändring i ett beslut som fattats av vårdlandskapsfullmäktige eller av ett sådant organ i en vårdlandskapssammanslutning som avses i 61 § 1 mom. samt i ett beslut som vårdlandskapsstyrelsen, en nämnd, en direktion eller en tjänsteinnehavare meddelat med anledning av en begäran om omprövning får sökas hos förvaltningsdomstolen genom vårdlandskapsbesvär.

Besvär får anföras på den grunden att

- 1) beslutet har tillkommit i oriktig ordning,
- 2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller

3) beslutet annars strider mot lag.
Den som anför besvär ska presentera de besvärsgrunder som avses i 2 mom. innan besvärstiden löper ut.

139 §

När omprövning inte får begäras eller besvär anföras

Omprövning får inte begäras eller vårdlandskapsbesvär anföras i fråga om beslut som endast gäller beredning eller verkställighet.

140 §

Rätt att begära omprövning och anföras besvär

Omprövning får begäras och vårdlandskapsbesvär anföras av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av vårdlandskapsmedlemmarna.

I fråga om beslut som gäller uppgifter som sköts genom samarbete mellan vårdlandskap får omprövning begäras och vårdlandskapsbesvär anföras också av ett vårdlandskap som deltar i samarbetet och av dess medlemmar.

Ändring i ett beslut med anledning av en begäran om omprövning får sökas genom vårdlandskapsbesvär endast av den som framställde begäran om omprövning. Om beslutet har ändrats med anledning av begäran om omprövning, får ändring i beslutet likväl sökas genom vårdlandskapsbesvär också av den som med stöd av 1 eller 2 mom. har rätt att anföras vårdlandskapsbesvär.

141 §

Tidsfrist för omprövningsbegäran samt besvärstid

En begäran om omprövning ska framställas inom 14 dagar och landskapsbesvär anföras inom 30 dagar från delfäendet av beslutet.

142 §

Delgivning av beslut till en part

Beslut delges parter genom vanlig delgivning enligt 59 § i förvaltningslagen.

143 §

Delgivning av beslut till en vårdlandskapsmedlem

Protokoll från vårdlandskapsfullmäktige, vårdlandskapsstyrelsen och nämnder samt vårdlandskapssammanslutningens organ enligt 61 § 1 mom. med tillhörande anvisning för begäran om omprövning eller besvärshanvisning, hålls efter justeringen tillgängliga i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Om ärendet är sekretessbelagt i sin helhet, publiceras i protokollet endast ett omnämnande om att det sekretessbelagda ärendet behandlats. I protokollet publiceras endast personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information. De personuppgifter som ingår i protokollet ska avlägsnas från datanätet när tidsfristen för omprövningsbegäran eller besvärstiden löper ut.

Protokoll från andra myndigheter i ett vårdlandskap och en vårdlandskapssammanslutning än sådana som avses i 1 mom. ska på motsvarande sätt hållas offentligt tillgängliga, om myndigheten anser det vara behövt.

En vårdlandskapsmedlem, ett vårdlandskap som deltar i samarbete mellan vårdlandskap och en medlem av ett sådant vårdlandskap anses ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet gjorts tillgängligt i det allmänna datanätet.

144 §

Anvisningar för begäran om omprövning och besvär

Till ett beslut i vilket begäran om omprövning får framställas ska det fogas anvisningar om hur man begär omprövning.

Till ett beslut över vilket vårdlandskapsbesvär får anföras ska det fogas en besvär

Till ett beslut i vilket begäran om omprövning inte får framställas och över vilket vårdlandskapsbesvär inte får anföras ska det fogas ett meddelande om besvär

145 §

Fortsatta besvär

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Vårdlandskapet eller vårdlandskapssammanslutningen ska utan dröjsmål publicera ett tillkännagivande om förvaltningsdomstolens beslut i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Personuppgifter i beslutet ska avlägnas från datanätet när besvärstiden löper ut.

Besvärstiden räknas från den tidpunkt då tillkännagivandet om beslutet publicerades. Om beslutet har delgetts en part separat, räknas besvärstiden för partens del dock från delfåendet.

På vårdlandskapets rätt att anföras besvär över beslut av förvaltningsdomstolen tillämpas bestämmelserna i 109 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). I fråga om behörigheten att utöva vårdlandskapets besvär

146 §

Besluts verkställbarhet

Ett beslut får verkställas innan det har vunnit laga kraft. Verkställigheten av ett beslut får dock inte inledas, om begäran om omprövning eller anförande av besvär skulle bli meningslöst till följd av verkställigheten eller om det organ eller den tjänsteinnehavare som behandlar begäran om omprövning eller besvär

17 kap.

Särskilda bestämmelser

147 §

Beredskap för störningar och undantagsförhållanden

Vårdlandskapet ska med beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet i störningssituationer och under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder se till att dess verksamhet fortsätter så störningsfritt som möjligt vid störningar under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden.

148 §

Ikraftträdande

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas separat.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ordnande av social- och hälsovård

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna lag är att främja och upprätthålla befolkningens hälsa och välfärd samt säkerställa jämlika, samspelade och kostnadsnyttoeffektiva social- och hälsostjänster i hela landet.

Lagen tillämpas på ordnande, utveckling och styrning av och på tillsynen över den social- och hälsovård som omfattas av de i lagen om vårdlandskap avsedda vårdlandskapens organiseringsansvar om inte något annat föreskrivs i någon annan lag. Lagens 6 § tillämpas på främjande av hälsa och välfärd i kommunen.

Lagen tillämpas också på vårdlandskapen i landskapet Nyland och Helsingfors stad till de delar de ordnar social- och hälsovård i enlighet med lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet samt om ordnande av deras förvaltning och ekonomi i Nyland (/).

Vad som i 4, 5, 8–19, 21–24 a, 27, 28, 30, 32–37, 54, 55 och 59 § och 6 och 7 kap. i denna lag föreskrivs om vårdlandskap tillämpas på landskapssammanslutningen HUS till de delar den ordnar hälso- och sjukvård enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet samt om ordnande av deras förvaltning och ekonomi i Nyland (/).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) social- och hälsovård de lagstadgade uppgifter och tjänster inom socialvården och hälso- och sjukvården som omfattas av vårdlandskapets organiseringsansvar samt främjande av hälsa och välfärd,
- 2) invånare i ett vårdlandskap de vars hemkommun fastställd enligt lagen om hemkommun (201/1994) hör till vårdlandskapet,
- 3) kund invånare i vårdlandskap och andra personer för vilka landskapet enligt lag ska ordna social- och hälsovårdstjänster,
- 4) privat tjänsteproducent aktiebolag och andra bolag, sammanslutningar, föreningar, andelslag, stiftelser och självständiga yrkesutövare som producerar social- och hälsovårdstjänster för vårdlandskapet; vad som i denna lag föreskrivs om privata tjänsteproducenter tillämpas också på företag och andra sammanslutningar som ägs av vårdlandskapet, kommunen eller staten,
- 5) tillsynsmyndighet regionförvaltningsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården.

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

När social- och hälsovård som avses i denna lag ordnas och produceras ska dessutom den allmänna lagstiftningen och speciallagstiftningen om social- och hälsovård iakttas. I fråga om kundens och patientens ställning och rättigheter gäller dessutom vad som föreskrivs om dem i annan lagstiftning.

Bestämmelser om finansieringen av den social- och hälsovård som vårdlandskapet ordnar finns i lagen om vårdlandskapets finansiering (/). Bestämmelser om de kundavgifter som tas ut för social- och hälsovårdstjänster finns dessutom i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

Bestämmelser om Helsingfors stads, landskapet Nylands vårdlandskaps och landskapssammanslutningen HUS organiseringsansvar inom social- och hälsovården samt ordnande av Helsingfors stads ekonomi och förvaltning finns i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet samt om ordnande av deras förvaltning och ekonomi i Nyland.

Bestämmelser om vilka kostnader för forsknings- och utbildningsverksamhet som vårdlandskapet ersätts för av statens medel, om förfarandet i samband med detta och om användningen av vårdlandskapets lokaler för forskning och utbildning finns i 7 kap. i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), 60 a–60 c § i socialvårdslagen (1301/2014) och i 52 § i socialvårdslagen (710/1982).

4 §

Tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet

Social- och hälsovården ska till innehåll, omfattning och kvalitet planeras och genomföras så att den svarar mot kundernas behov i vårdlandskapet. Tjänsterna ska tillhandahållas jämlikt och nära kunderna i form av samordnade tjänstehelheter och med beaktande av befolkningens behov i vårdlandskapet. Tjänsterna sammanförs i större helheter i vårdlandskapets område om tillgången till tjänster och säkerställandet av deras kvalitet kräver specialkunnande eller dyra investeringar eller om ett ändamålsenligt, kostnadsnyttoeffektivt och effektivt tillhandahållande av tjänsterna kräver det. Bestämmelser om att sammanföra tjänster i större helheter nationellt och på grundval av avtal mellan vårdlandskap finns i 9, 34 och 37 §.

När social- och hälsovårdstjänster tillhandahålls ska tillgängligheten främjas.

5 §

Servicespråk

Social- och hälsovård ska i tvåspråkiga vårdlandskap ordnas på både finska och svenska så att kunderna blir betjänade på det språk de väljer, antingen finska eller svenska. I ett enspråkigt vårdlandskap ordnas social- och hälsovården på vårdlandskapets språk. Bestämmelser om kundens rätt att använda sitt eget språk, bli hörd och få expeditioner på finska eller svenska och om rätten till tolkning finns i språklagen (423/2003).

Kunden har rätt att använda samiska när det gäller social- och hälsovårdstjänster som produceras i kommuner som hör till samernas hembygdsområde och inom vårdlandskapet Lappland när det gäller sådana social- och hälsovårdstjänster som produceras endast på tjänsteproducentens verksamhetsställen utanför kommunerna i hembygdsområdet. Dessutom har kunden rätt att använda samiska i vårdlandskapet Lappland vid social- och hälsovårdstjänster producerade utanför samernas hembygdsområde som vårdlandskapet Lappland har anvisat invånarna i kommunerna i hembygdsområdet med hänsyn till den tillgänglighet till tjänsterna som avses i 4 §. I övrigt föreskrivs det om rätten att använda samiska i samiska språklagen (1086/2003).

Om social- eller hälsovårdspersonalen inte behärskar det språk som kunden använder eller om kunden på grund av en sensorisk funktionsnedsättning eller talsvårigheter eller av någon annan orsak inte kan göra sig förstådd, ska vid tillhandahållandet av tjänster utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. tolkning ordnas och en tolk anskaffas i den mån det är möjligt.

Vid ordnandet av social- och hälsovård ska det dessutom ses till att nordiska medborgare kan använda danska, finska, isländska, norska eller svenska på det sätt som avses i artikel 5 i nordiska konventionen om social trygghet (96/1996).

6 §

Främjande av hälsa och välfärd i kommunerna

När en kommun främjar kommuninvånarnas välfärd i enlighet med 1 mom. i kommunallagen (410/2015) ska den följa upp kommuninvånarnas levnadsförhållanden, hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar dessa i varje område och inom varje befolkningsgrupp. En rapport om kommuninvånarnas hälsa och välfärd och om de åtgärder som har vidtagits ska varje år lämnas till kommunfullmäktige. Dessutom ska en välfärdsberättelse och en välfärdsplan utarbetas för fullmäktige en gång per fullmäktigeperiod.

Kommunerna ska i sin strategiska planering sätta upp mål för främjandet av hälsa och välfärd. De ska vidare fastställa åtgärder som stöder målen. Kommunen ska på förhand bedöma konsekvenserna av sina beslut för människors hälsa och välfärd och beakta dem vid beslutsfattandet inom kommunens olika verksamhetsområden. De kommunala verksamhetsområdena ska samarbeta med varandra för att främja hälsa och välfärd.

Dessutom ska kommunen utse ansvariga för främjandet av hälsa och välfärd och samarbeta med vårdlandskapet och andra offentliga aktörer som är verksamma i kommunen samt privata företag och allmännyttiga samfund.

Välfärdsberättelsen och välfärdsplanen ska lämnas till vårdlandskapet och offentliggöras i det allmänna datanätet.

7 §

Främjande av hälsa och välfärd i vårdlandskapen

Vårdlandskapen ska i förväg bedöma och beakta konsekvenserna av beslut för olika befolkningsgruppers hälsa och välfärd. Dessutom ska vårdlandskapen i sin planering sätta upp mål om

att ordna och producera social- och hälsovården på ett sätt som främjar hälsa och välfärd. De ska också bestämma åtgärder och ansvariga till stöd för måluppfyllelsen. Vårdlandskapen ska varje fullmäktigeperiod för sitt fullmäktige utarbeta en regional välfärdsberättelse och välfärdsplan som ska gälla befolkningens hälsa och välfärd, faktorer som påverkar dessa och åtgärder som har genomförts. De ska utarbetas i samarbete med kommunerna i området. Välfärdsberättelsen och välfärdsplanen ska publiceras i det allmänna datanätet.

Vårdlandskapet ska samarbeta med kommunerna i området och stödja dem med sin expertis i arbetet med att främja hälsa och välfärd. Dessutom ska vårdlandskapet i främjandet av hälsa och välfärd samarbeta med andra offentliga myndigheter, privata företag och allmännyttiga sammanslutningar som är verksamma i vårdlandskapet. Vårdlandskapet ska även i mån av möjlighet bidra till att skapa goda verksamhetsförutsättningar för organisationer vid främjandet av hälsa och välfärd.

2 kap.

Ordnande av social- och hälsovård

8 §

Ansvar för ordnande av social- och hälsovård

Vårdlandskapet svarar för ordnandet av social- och hälsovården inom sitt område och har organiseringsansvaret för invånarnas social- och hälsovård. Bestämmelser om andra personers rätt till social- och hälsovårdstjänster meddelas separat. Närmare bestämmelser om innehållet i organiseringsansvaret finns i 7 § i lagen om vårdlandskap.

Vårdlandskapet ska ha tillräcklig kompetens, funktionsförmåga och beredskap för att kunna svara för ordnandet av social- och hälsovård, och det ska se till att tillgången till social- och hälsovårdstjänster motsvarar invånarnas behov under alla omständigheter. För att kunna uppfylla sitt organiseringsansvar ska vårdlandskapet ha yrkesutbildad social- och hälsovårdspersonal samt administrativ och annan personal som verksamheten kräver, förfoga över lämpliga lokaler och lämplig utrustning och ha andra behövliga förutsättningar för att sköta verksamheten. Dessutom ska vårdlandskapet ha en tillräcklig egen tjänsteproduktion för att kunna uppfylla sitt organiseringsansvar.

För ledningen av social- och hälsovården i vårdlandskapet ska det finnas sakkunskap från flera områden som stöder en helhet av högkvalitativa och säkra tjänster, samarbete mellan olika yrkesgrupper och utveckling av vård- och verksamhetspraxisen.

Bestämmelser om vårdlandskapens egenkontroll finns i 38 §.

9 §

Tjänster som sammanförs i större helheter

En del av de tjänster som hör till socialvården och hälso- och sjukvården sammanförs i större helheter som ordnas av ett eller flera vårdlandskap, om det är nödvändigt för att säkerställa tillgången till tjänster och tjänsternas kvalitet eller genomförandet av kundernas rättigheter därför att uppgifterna är krävande, aktualiseras sällan eller är förenade med stora kostnader. Närmare bestämmelser om de tjänster som sammanförs i större helheter och den arbetsfördelning som detta innebär finns i socialvårdslagen och hälso- och sjukvårdslagen.

Ett vårdlandskap enligt 1 mom. som har fått i uppdrag att ordna en tjänst ansvarar för att det finns lika tillgång till tjänsten och beslutar hur behovet, mängden och kvaliteten i fråga om tjänsterna ska fastställas, hur tjänsterna ska produceras och produktionen övervakas och hur myndigheterna ska utöva sina befogenheter i fråga om dessa tjänster. Övriga vårdlandskap har

inte rätt att besluta om de tjänster som avses i 1 mom. och de får inte ordna eller producera dessa tjänster eller skaffa dem någon annanstans. Varje vårdlandskap svarar dock för finansieringen av sina tjänster.

10 §

Samordning av tjänster för kunderna

Vårdlandskapet ansvarar för att de social- och hälsovårdstjänster som tillhandahålls kunderna samordnas till helheter. Vårdlandskapen ska se till att sådana kunder och kundgrupper som behöver tjänster som samordnas på bred basis identifieras, att servicekedjorna och tjänstehelheterna fastställs, att social- och hälsovårdstjänsterna samordnas med vårdlandskapets övriga tjänster och att de olika producenterna använder sig av den information som finns om en kund. Dessutom ska vårdlandskapet främja samordning av social- och hälsovårdstjänster med kommunens och statens övriga tjänster.

I fråga om vårdlandskapens skyldighet att informera om kundens rättigheter och förmåner, ge råd rörande användningen av tjänster, bedöma individuella servicebehov och utarbeta kundspecifika social- och hälsovårdsplaner samt ge handledning i anslutning till dessa gäller särskilda bestämmelser.

11 §

Servicestrategi

Vårdlandskapen ska för planeringen och styrningen av sin ekonomi och sin verksamhet som en del av sin vårdlandskapsstrategi utarbeta en servicestrategi för social- och hälsovården. I servicestrategin ska de riksomfattande målen för social- och hälsovården beaktas.

I servicestrategin beslutar vårdlandskapet om de långsiktiga målen för den social- och hälsovård som omfattas av landskapets organiseringsansvar. I strategin sätter vårdlandskapet dessutom upp mål för hur social- och hälsovårdstjänsterna tillhandahålls med beaktande av invånarnas behov och de lokala förhållandena samt tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet.

Vårdlandskapet ska publicera sin servicestrategi i det allmänna datanätet.

3 kap.

Anskaffning av tjänster av privata tjänsteproducenter

12 §

Förutsättningar för anskaffning av tjänster av privata tjänsteproducenter

Vårdlandskapen får producera social- och hälsovårdstjänster som tillhandahålls för kunderna genom att skaffa dem av privata tjänsteproducenter på grundval av avtal om detta är nödvändigt för att ordna lagstadgade, jämlika tjänster och sköta vårdlandskapets uppgifter på ett ändamålsenligt sätt. De tjänster som skaffas ska till innehåll, omfattning och kvantitativ andel vara sådana att vårdlandskapet under alla omständigheter kan fullgöra sitt organiseringsansvar även när det gäller tjänster som skaffas utifrån.

Vårdlandskapet får inte av en privat tjänsteproducent som tjänst som avses i 1 mom. skaffa

- 1) tjänster som inbegriper uppgifter som ingår i fullgörandet av vårdlandskapets organiseringsansvar eller tjänster som är förenade med utövande av offentlig makt,
- 2) socialjour som avses i 29 § i socialvårdslagen,

3) brådskande tjänster och jourtjänster som avses i 50 § i hälso- och sjukvårdslagen, bortsett från brådskande mottagningsverksamhet inom primärvården under dag eller kvällstid, eller

4) prehospital akutsjukvård som avses i 40 § i hälso- och sjukvårdslagen, bortsett från de tjänster som avses i 40 § 1 mom. 1 och 3 punkten i den lagen.

När vårdlandskapet skaffar tjänster av en privat tjänsteproducent ska det ansvara för bedömningen av servicebehovet i fråga om dessa tjänster. Trots det som föreskrivs ovan får vårdlandskapet, när det skaffar hälso- och sjukvårdstjänster, som en del av den vård som ges låta den privata tjänsteproducenten bedöma behovet av medicinsk eller odontologisk vård, besluta om vården, utarbeta en vårdplan och skriva remiss till specialiserad sjukvård. Beslut enligt 52 § i hälso- och sjukvårdslagen om att ta in en kund för sjukvård grundad på remiss på ett sjukhus eller en annan verksamhetsenhet som tillhandahåller specialiserad sjukvård och med detta förknippad bedömning av vårdbehovet och vårdbeslut samt bedömning av vårdbehovet och vårdbeslut i fråga om tjänster inom den specialiserade sjukvården till en kund som tagits in på sjukhus ankommer dock på läkare i tjänsteförhållande. Även den ansvariga läkare och fältchef som svarar för den bedömning av vårdbehovet vid prehospital akutsjukvård som avses i 40 § i hälso- och sjukvårdslagen ska vara anställd i tjänsteförhållande.

Den privata tjänsteproducenten ansvarar för att dess tjänster produceras i enlighet med lagar och avtal. Bestämmelser om privata tjänsteproducenters egenkontroll finns i 38 §. Bestämmelser om vårdlandskapets skyldighet att styra och övervaka privata tjänsteproducenter som producerar tjänster åt vårdlandskapet finns i 10 § i lagen om vårdlandskap och i 39 § i denna lag.

12 a §.

Användning av inhyrd arbetskraft i social- och hälsovården

Vad som föreskrivs i 12 § 1–3 mom. tillämpas också på yrkesutbildade personer inom social- och hälsovård som ett vårdlandskap anlitar för att producera social- och hälsovårdstjänster och vars arbete leds direkt av vårdlandskapet men som inte står i arbetsavtalsförhållande till vårdlandskapet. Trots det som föreskrivs i 12 § 2 mom. 3 punkten får vårdlandskapet använda inhyrd yrkesutbildad social- och hälsovårdspersonal för att komplettera sin egen yrkesutbildade social- och hälsovårdspersonal även för sådana tjänster för brådskande vård och jour dygnet runt som avses i 50 § i hälso- och sjukvårdslagen.

Trots det som föreskrivs i 12 § 3 mom. får inhyrd yrkesutbildad hälso- och sjukvårdspersonal under vårdlandskapets arbetsledning göra bedömningar av vårdbehovet och besluta om vården i fråga om tjänster inom brådskande vård och jour dygnet runt som avses i 50 § i hälso- och sjukvårdslagen och i fråga om tjänster inom den specialiserade sjukvården när det handlar om patienter som tagits in på sjukhus.

När vårdlandskapet hyr in arbetskraft ska det säkerställa att inhyrd yrkesutbildad personal inom social- och hälsovården uppfyller villkoren i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015) och lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994).

13 §

Krav på privata tjänsteproducenter

privata tjänsteproducenter som vårdlandskapet skaffar tjänster av på det sätt som avses i 12 § ska uppfylla de krav som anges i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och lagen om privat socialservice (922/2011).

En privat tjänsteproducent ska ha tillräcklig kompetens och ekonomisk bärkraft med hänsyn till innehållet och omfånget av de tjänster som vårdlandskapet skaffar och den yrkesutbildade

personal inom social- och hälsovården som verksamheten förutsätter samt även annars tillräckliga förutsättningar för verksamheten. Den privata tjänsteproducenten ska utse en person som ansvarar för verksamheten och tillräckligt många ansvarspersoner för de olika funktionerna med hänsyn till verksamhetens art och omfattning. Den ansvarsperson som ansvarar för verksamheten har till uppgift att säkerställa att kraven i denna lag och de avtalsvillkor som avses i 14 § uppfylls i praktiken i den privata tjänsteproducentens verksamhet. Den ansvarsperson som ansvarar för en funktion har till uppgift att inom sitt ansvarsområde se till att de uppgifter som omfattas av avtalet sköts i enlighet med lag på det praktiska planet.

När ett vårdlandskap skaffar tjänster av en privat tjänsteproducent ska det säkerställa att det i tjänsteproducentens tidigare verksamhet inte har konstaterats allvarliga eller upprepade brister i klient- och patientsäkerheten.

Tjänsteproducenten får inte vara i konkurs och ska i fråga om sin förmögenhet vara i stånd att sköta verksamheten och dess kontinuitet och fullgöra dess lagstadgade skyldigheter.

Om en privat tjänsteproducent är en enskild person, ska denne vara myndig. Personens handlingsbehörighet får inte vara begränsad, och personen får inte vara belagd med näringsförbud.

En privat tjänsteproducent anses inte uppfylla kraven i 4 mom. om den på ett sätt som äventyrar förtroendet för den

1) i betydande grad eller upprepade gånger har underlåtit att betala skatter eller andra offentliga avgifter eller utövat bestämmande inflytande i en juridisk person som på motsvarande sätt har underlåtit att betala skatter eller andra offentliga avgifter,

2) enligt en utmätning eller någon annan utredning inte bara tillfälligt är oförmögen att svara för sina skulder.

Vad som i 4–6 mom. föreskrivs om privata tjänsteproducenter gäller också den som genom ägande, avtal eller andra arrangemang utövar bestämmande inflytande i en privat tjänsteproducents namn.

I de situationer som avses i 3–6 mom. ska den privat tjänsteproducenten dock beredas möjlighet att bevisa att hinder för att verka som tjänsteproducent inte föreligger.

De krav på privat tjänsteproducenter som anges i denna paragraf ska också tillämpas på en underleverantör till en privat tjänsteproducent som avses i 16 §.

14 §

Avtalsvillkor för tjänster som skaffas och beredskap när avtalet upphör

När vårdlandskapet skaffar tjänster på basis av avtal på det sätt som avses i 12 § ska det säkerställa att det kan uppfylla sitt ansvar enligt 8 § och kontinuiteten i tjänsterna så länge avtalet är i kraft och när det upphör och även vid eventuella avtalsbrott eller störningar i fullföljden av avtalet eller andra störnings- eller undantagsituationer.

I ett avtal mellan ett vårdlandskap och en privat tjänsteproducent ska parterna åtminstone komma överens om

1) genomförande av innehåll, kvantitet och kvalitet för de tjänster som skaffas,
2) praktiska arrangemang genom vilka vårdlandskapet sköter den styrning och tillsyn som ingår i dess organiseringsansvar,

3) krav som gäller den privata tjänsteproducentens solvens,
4) förfaranden vid eventuell användning av underleverantörer samt hur vårdlandskapet ska ge sitt bifall till användning av underleverantörer,

5) beredskapen för störningar och undantagsförhållanden och kontrollen över kontinuiteten i verksamheten,

6) sänkning av avtalsenlig ersättning eller inställning av betalningen av den om den privata tjänsteproducenten gör sig skyldig till fel,

7) uppsägning och hävning av avtalet, och

8) beredskap för avtalets upphörande och för avtalsbrott och störningar i fullföljden av avtalet samt kontroll över kontinuiteten i verksamheten.

15 §

Motivering av beslut om anskaffning av tjänster

Utöver vad som föreskrivs i 44 § i förvaltningslagen (434/2003) ska det av i ett beslut av vårdlandskapet om att skaffa tjänster som avses i 12 § framgå hur vårdlandskapet motiverar att de villkor för anskaffning av tjänster som anges i 12 § är uppfyllda och hur vårdlandskapet förmår uppfylla sitt organiseringsansvar enligt 8 § när det skaffar tjänsterna. Dessutom ska det av motiveringarna framgå hur vårdlandskapet i enlighet med 14 § har sett till att avtalsvillkoren är adekvata.

16 §

Privata tjänsteproducenters anlitande av underleverantörer

Privata tjänsteproducenter som producerar social- och hälsovårdstjänster på det sätt som avses i 12 § kan skaffa social- och hälsovårdstjänster som kompletterar den egna verksamheten av underleverantörer. Tjänsteproducenten får dock skaffa sådana tjänster av underleverantörer bara om det har avtalat om detta med vårdlandskapet på det sätt som avses i 14 § 2 mom. Dessutom krävs det att den privata tjänsteproducenten har underrättat vårdlandskapet om de underleverantörer som den ämnar anlita och presenterat en utredning om att dessa uppfyller de krav som anges i 13 § samt att vårdlandskapet har godkänt underleverantörerna i fråga.

En privat tjänsteproducent som skaffar tjänster av en underleverantör ska se till att såväl tjänsteproducenten själv som underleverantören uppfyller kraven i 13 §. Tjänsteproducenten har det totala ansvaret för de tjänster som den producerar och ansvarar för en tjänst som underleverantören tillhandahåller en kund.

En privat tjänsteproducent ansvarar för sin del för styrningen av och tillsynen över sina underleverantörer. I anknytning till detta är en privat tjänsteproducent skyldig att se till att de tjänster som underleverantören producerar uppfyller kraven i lagstiftningen och de villkor som vårdlandskapet ställer på tjänsteproducenten och att underleverantören följer vårdlandskapets anvisningar.

Bestämmelser om vårdlandskapets skyldighet att styra och övervaka underleverantörer till privata tjänsteproducenter som producerar tjänster åt vårdlandskapet finns i 10 § i lagen om vårdlandskap och i 39 § i denna lag.

17 §

Privata tjänsteproducenters skyldigheter

Privata tjänsteproducenter och deras underleverantörer ska i verksamhet som avses i denna lag

- 1) uppfylla de lagstadgade krav på innehåll och kvalitet som gäller för social- och hälsovårdstjänster,
- 2) iaktta avtalet om produktion av tjänsten
- 3) följa de anvisningar som vårdlandskapet ger med stöd av sitt organiseringsansvar
- 4) säkerställa att de allmänna förvaltningslagar som avses i 18 § iakttas i de tjänster som de producerar,
- 5) följa vårdlandskapets servicestrategi, och

6) beakta de servicehelheter och servicekedjor som avses i 10 § och som vårdlandskapet fastställer och ingår i ett sådant samarbete med vårdlandskapet och övriga producenter som genomförandet av integrationen kräver.

18 §

Tillämpning av allmänna förvaltningslagar på privata tjänsteproducenters verksamhet

En privat tjänsteproducent och dess underleverantörer ska i verksamhet enligt denna lag iakttas förvaltningslagen, lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), språklagen, samiska språklagen och teckenspråklagen (359/2015), om det inte i denna eller någon annan lag föreskrivs något annat. Dessutom ska tjänsteproducenten och underleverantörerna i verksamhet enligt denna lag iakttas vad som i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda (424/2003) föreskrivs om verksamheten hos en myndighet som avses i 1 § 1 mom. i den lagen, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

På privata tjänsteproducenter och deras underleverantörer tillämpas i verksamhet enligt denna lag lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan offentlighetslagen. Handlingar som har upprättats av eller inkommit till en privat tjänsteproducent eller dennes underleverantör i verksamhet enligt denna lag är sådana handlingar enligt 5 § 2 mom. i offentlighetslagen som har blivit upprättade på uppdrag av en myndighet eller inkommit till följd av ett uppdrag av en myndighet.

Bestämmelser om ordnande av informationshanteringen, informationssäkerhet, elektronisk överföring av informationsmaterial, ärendehantering och informationshantering i samband med tjänsteproduktion finns i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019). Bestämmelser om de digitala tjänsternas tillgänglighet och om digitala tjänster som myndigheterna ordnar för allmänheten finns i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019).

19 §

Straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvar

På anställda hos en privat tjänsteproducent som producerar social- och hälsovårdstjänster åt vårdlandskapet på det sätt som avses i 12 § eller hos tjänsteproducentens underleverantörer samt på inhyrda anställda som avses i 12 a § tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar i 40 kap. i strafflagen (39/1889) när de sköter offentliga förvaltningsuppgifter som avses i 12 §.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på medlemmar i ledningen för sammanslutningar, stiftelser eller andra juridiska personer eller i deras lagstadgade organ och på självständiga yrkesutövare när de utför offentliga förvaltningsuppgifter som ingår i de tjänster som avses i 12 §.

Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

4 kap.

Styrning, planering och utveckling

20 §

Allmän styrning, planering och utveckling

Den allmänna styrningen, planeringen och utvecklingen av samt tillsynen över social- och hälsovården ankommer på social- och hälsovårdsministeriet. Social- och hälsovårdsministeriet

svarar för den riksomfattande social- och hälsopolitiken samt för beredningen av de riksomfattande målen för social- och hälsovården och för att dessa mål beaktas i styrningen av vårdlandskapens verksamhet.

21 §

Riksomfattande mål för ordnande av social- och hälsovård

Statsrådet fastställer vart fjärde år riksomfattande strategiska mål för ordnandet av en jämlik, högklassig och kostnadsnyttoeffektiv social- och hälsovård. Målen ska basera sig på den utredning utförd av social- och hälsovårdsministeriet som avses i 29 § och eventuella andra uppföljningsuppgifter om befolkningens hälsa och välfärd samt på uppföljningsuppgifter som gäller social- och hälsovårdens verksamhet och ekonomi. I målen beaktas dessutom statsrådets finanspolitiska mål för den offentliga ekonomin.

De riksomfattande strategiska målen ska omfatta

1) mål som tryggar en jämlik social- och hälsovård, social- och hälsovårdens verkningsfullhet, samordningen av tjänster och de språkliga rättigheterna och främjar jämställdhet mellan könen,

2) mål för främjande av hälsa och välfärd samt för samarbetet mellan vårdlandskap, kommuner och andra aktörer i detta arbete,

3) riksomfattande strategiska mål för utvecklandet av social- och hälsovården och dess informationshantering,

4) mål för samarbetet och arbetsfördelningen mellan vårdlandskapen och mellan vårdlandskapens samarbetsområden,

5) mål för att öka produktiviteten och kostnadsnyttoeffektiviteten inom social- och hälsovården,

6) allmänna riktlinjer för investeringar i social- och hälsovården, och

7) mål för att genomföra beredskap och förberedelser regionalt och nationellt.

De riksomfattande målen kan gälla även annat som behövs för att utveckla social- och hälsovården.

Hur väl de riksomfattande mål som statsrådet fastställt genomförs kontrolleras och utvärderas årligen. Målen ska ändras vid behov. En sådan ändring kan basera sig på ett eller flera vårdlandskaps förslag eller på initiativ från social- och hälsovårdsministeriet eller finansministeriet.

22 §

Delegationen för social- och hälsovård

I anslutning till social- och hälsovårdsministeriet finns det en delegation för social- och hälsovård. Dess uppgift är att

1) förutse, följa och bedöma tjänstesystemet och kostnaderna inom social- och hälsovården och utvecklandet av hälsan och välfärden inom olika befolkningsgrupper,

2) lägga fram förslag till riksomfattande mål för social- och hälsovården och behandla de initiativ från social- och hälsovårdsministeriet och förslag från vårdlandskapen om att ändra dem som avses i 21 § 4 mom.,

3) främja uppnåendet av de riksomfattande målen för social- och hälsovården,

4) behandla behoven att utveckla lagstiftningen om vårdlandskapens social- och hälsovård och andra utvecklingsbehov inom social- och hälsovården,

5) behandla andra principiellt viktiga och vittomfattande statliga åtgärder som rör vårdlandskapens social- och hälsovårdsverksamhet,

6) behandla den inre arbetsfördelningen och samarbetet inom samarbetsområdena samt främja samarbetet mellan samarbetsområdena.

Statsrådet tillsätter delegationen för fyra år åt gången. I delegationen ingår representanter för vårdlandskapen samt social- och hälsovårdsministeriet och övriga ministerier som ansvarar för styrningen av landskapen i deras uppgifter.

Närmare bestämmelser om delegationens uppgifter, sammansättning och sektioner får utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Social- och hälsovårdsministeriets förhandlingar med vårdlandskapen

Social- och hälsovårdsministeriet förhandlar årligen separat med varje vårdlandskap om genomförandet av de uppgifter inom social- och hälsovården som ingår i vårdlandskapets organiseringsansvar. Finansministeriet deltar i förhandlingarna. Syftet med förhandlingarna är att styra vårdlandskapet vid ordnandet av social- och hälsovården och att främja samarbetet mellan ministeriet och vårdlandskapet.

I förhandlingarna följer man upp och bedömer hur väl vårdlandskapet har uppfyllt sitt organiseringsansvar. Dessutom kommer man överens om vårdlandskapets mål för ordnandet av social- och hälsovården och om åtgärder som stöder dessa. Social- och hälsovårdsministeriet och finansministeriet kan vid behov ge vårdlandskapet åtgärdsförslag.

Uppföljningen, bedömningen, målsättandet och åtgärdsförslagen gäller följande sakkomplex:

- 1) beaktandet av de riksomfattande målen och strategierna för social- och hälsovården,
- 2) tillgången till social- och hälsovårdstjänster samt tjänsternas kvalitet och verkningsfullhet,
- 3) främjandet av hälsa och välfärd och samarbete kring detta med kommuner och andra aktörer,
- 4) beaktandet av förändringar i omvärlden,
- 5) produktiviteten och kostnadsnyttoeffektiviteten i social- och hälsovården samt kostnadernas utveckling och finansieringens tillräcklighet i vårdlandskapet,
- 6) social- och hälsovårdens produktionsstruktur, sådan upphandling av tjänster som inte är obetydlig samt användningen av hyrd arbetskraft,
- 7) investeringarna i social- och hälsovård och vårdlandskapets preliminära förslag till investeringsplan,
- 8) informationshanteringen inom social- och hälsovården,
- 9) verkställigheten av samarbetsavtalet mellan vårdlandskapen samt arbetsfördelningen och samarbetet med andra vårdlandskap,
- 10) egenkontrollen i social- och hälsovården i vårdlandskapet och
- 11) övriga frågor som anknyter till ordnandet och genomförandet av social- och hälsovården vid behov

Vid uppföljningen och bedömningen av uppfyllelsen av vårdlandskapets organiseringsansvar beaktas särskilt verkställigheten i vårdlandskapet av de åtgärder som avtalats vid de föregående förhandlingarna samt genomförandet av överenskomna mål. Här utnyttjas den årliga utredning i vårdlandskapet som avses i 27 § 2 mom. samt den vårdlandskapsspecifika expertbedömning vid Institutet för hälsa och välfärd som avses i 28 §.

Social- och hälsovårdsministeriet utarbetar i samarbete med vårdlandskapet ett dokument om förhandlingarna. I dokumentet antecknas hur väl ordnandet av social- och hälsovården genomförts som helhet. Dessutom anges de mål som avtalats i förhandlingarna och de överenskomna åtgärder som stöder dem samt ministeriernas eventuella åtgärdsförslag. Dokumentet publiceras i det allmänna datanätet.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf ska tillämpas också på landskapssammanslutningen HUS i enlighet med 1 § 4 mom. I förhandlingarna med landskapssammanslutningen HUS deltar även de vårdlandskap som finns inom landskapet Nyland samt Helsingfors stad.

24 §

Vårdlandskapets investeringsplan

Vårdlandskapet ska årligen utarbeta ett förslag till investeringsplan för vårdlandskapet. Investeringsplanen ska innehålla uppgifter om de investeringar och avtal som motsvarar investeringar som den vårdlandskapskoncern som avses i 4 § 1 mom. i lagen om vårdlandskap ska inleda under de fyra följande räkenskapsperioder som följer på nästa räkenskapsperiod samt om finansieringen av dem. Dessutom ska investeringsplanen innehålla uppgifter om planerade överlåtelser av lokaler och fastigheter samt andra nyttigheter med lång verkningstid som tillhör vårdlandskapet. Uppgifterna ska presenteras skilt för social- och hälsovården och det räddningsväsende som avses i lagen om ordnande av räddningsväsendet (\). Investeringsplanen får inte strida mot vårdlandskapets fullmakt att uppta lån som avses i 15 § i lagen om vårdlandskap (\).

Den del av vårdlandskapets investeringsplan som gäller social- och hälsovården ska grunda sig på de riksomfattande mål för social- och hälsovården som avses i 21 § och på befolkningens behov av service. Vårdlandskapet ska till den nämnda delen av investeringsplanen välja ut de investeringar och avtal som motsvarar investeringar som är viktigast med tanke på ordnandet av social- och hälsovården i vårdlandskapet, och konsekvenserna av de åtgärder som investeringsplanen innehåller för social- och hälsovårdens jämlikhet, kvalitet och kostnadsnyttoeffektivitet ska bedömas i planen. I den aktuella delen av investeringsplanen ska det samarbetsavtal för vårdlandskapen som avses i 34 § och de förhandlingar som avses i 23 § beaktas.

Bestämmelser om närmare principer för utarbetandet del av vårdlandskapets investeringsplan som gäller räddningsväsendet och om innehållet i den finns i 11 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet.

Vårdlandskapet får gällande social- och hälsovården genomföra en investering eller ett avtal som motsvarar en investering eller överlåta av en lokal, fastighet eller någon annan nyttighet med lång verkningstid bara om detta ingår i den del av vårdlandskapets investeringsplan som gäller social- och hälsovården och som godkänts av social- och hälsovårdsministeriet på det sätt som anges i 24 a §. Vårdlandskapet ska genom ägarstyrning som avses i 48 § i lagen om vårdlandskap se till att vårdlandskapskoncernens investeringar i social- och hälsovård eller avtal som motsvarar investeringar eller överlåtelse av nyttigheter inte strider mot den antagna investeringsplanen. Ett beslut eller en rättshandling av ett vårdlandskap som strider mot detta moment är ogiltigt. Bestämmelser om förutsättningarna för investeringar och avtal som motsvarar investeringar inom räddningsväsendet eller överlåtelse av nyttigheter som hör till räddningsväsendet finns i 11 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om vårdlandskap ska tillämpas också på landskapssammanslutningen HUS enligt vad som föreskrivs i 1 § 4 mom. Vad som föreskrivs om räddningsväsendet ska dock inte tillämpas på landskapssammanslutningen HUS.

24 a §

Godkännande av vårdlandskapets investeringsplan

Ett vårdlandskap ska lämna ett förslag till investeringsplan för vårdlandskapet till social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet och finansministeriet före utgången av kalenderåret.

Social- och hälsovårdsministeriet avslår förslaget till investeringsplan för vårdlandskapet om det strider mot vårdlandskapets fullmakt att uppta lån enligt 24 § 1 mom. Vårdlandskapet ska då utan dröjsmål lämna social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet och finansministeriet ett korrigerat förslag till investeringsplan.

Om social- och hälsovårdsministeriet inte avslår vårdlandskapets förslag till investeringsplan med stöd av 2 mom., fattar ministeriet beslut om godkännande av den del av den föreslagna investeringsplanen som handlar om social- och hälsovården. Social- och hälsovårdsministeriet kan avslå den del av föreslaget till investeringsplan som gäller social- och hälsovården om

1) där inte anvisas medel för samtliga investeringar och avtal som motsvarar investeringar som ingår,

2) planen strider mot vårdlandskapens samarbetsavtal,

3) det är uppenbart att en investering eller ett avtal som motsvarar en investering som har vittsyftande konsekvenser eller är ekonomiskt betydande kan genomföras mera kostnadseffektivt genom samarbete mellan vårdlandskap, eller

4) det är uppenbart att en investering, ett avtal som motsvarar en investering eller en överlåtelse som har vittsyftande konsekvenser eller är ekonomiskt betydande inte stöder ett kostnadsnyttoeffektivt ordnande av social- och hälsovården.

I 3 mom. avses med vittsyftande investering, avtal som motsvarar en investering eller överlåtelse projekt som i betydande grad inverkar på arbetsfördelningen mellan vårdlandskapen eller annars har långvariga eller geografiskt omfattande konsekvenser för social- och hälsovården i vårdlandskapet. Med ekonomiskt betydande investering, avtal som motsvarar en investering eller överlåtelser avses sådana projekt som har långvarig och betydande inverkan på vårdlandskapets ekonomi.

Om social- och hälsovårdsministeriet inte avslår vårdlandskapets förslag till investeringsplan med stöd av 2 mom. fattar inrikesministeriet beslut om godkännandet av den del av investeringsplanen som gäller räddningsväsendet i enlighet med vad som föreskrivs närmare i 11 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet.

Om den del av vårdlandskapets investeringsplan som gäller social- och hälsovården eller räddningsväsendet avslås på grund av 3 eller 5 mom. ska vårdlandskapet utan dröjsmål lämna in ett förslag som ersätter den aktuella delen av investeringsplanen till social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet och finansministeriet. Den korrigerade del av investeringsplanen som gäller social- och hälsovården eller räddningsväsendet kan godkännas bara om beloppet av ett långfristigt lån som ingår är högst lika stort som beloppet av ett långfristigt lån som ingår i det avslagna förslaget. På godkännandet tillämpas i övrigt 3 och 5 mom.

Om den del av vårdlandskapets investeringsplan som gäller social- och hälsovården eller räddningsväsendet avslås på grundval av 3 eller 5 mom. får vårdlandskapet med avvikelse från 6 mom. till social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet och finansministeriet lämna in ett förslag som helt ersätter det delvis avslagna förslaget till investeringsplan. På godkännandet av det nya förslaget till investeringsplan för vårdlandskapet tillämpas i så fall vad som föreskrivs i 2–4 mom.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om vårdlandskap ska tillämpas också på landskapssammanslutningen HUS enligt vad som föreskrivs i 1 § 4 mom. Vad som föreskrivs om räddningsväsendet ska dock inte tillämpas på landskapssammanslutningen HUS.

25 §

Initiativ om att inleda utvärderingsförfarande i ett vårdlandskap

Social- och hälsovårdsministeriet kan komma med initiativ till finansministeriet om att inleda ett utvärderingsförfarande i ett vårdlandskap enligt 120 § i lagen om vårdlandskap om det i ett förhandlingsförfarande mellan ministeriet och vårdlandskapet eller på något annat sätt har kommit fram att vårdlandskapets förmåga att ordna social- och hälsovård uppenbart är äventyrad.

När det bedöms om vårdlandskapets förmåga att ordna social- och hälsovård uppenbart är äventyrad används följande bedömningsgrunder:

1) tillgången till tillräckliga social- och hälsovårdstjänster som stämmer överens med behovet eller tjänsternas tillgänglighet är äventyrad eller är avsevärt sämre än i flera andra vårdlandskap,

2) kvaliteten på social- och hälsovården tryggar inte patient- eller klientsäkerheten eller är avsevärt lägre än i flera andra vårdlandskap,

3) de behovsjusterade social- och hälsovårdskostnaderna per invånare är avsevärt högre än i flera andra vårdlandskap,

4) vårdlandskapet förmår inte säkerställa att det i vårdlandskapet finns den personal och den kompetens som ordnandet av social- och hälsovårdstjänster kräver eller så är förmågan att säkerställa detta sämre än i flera andra vårdlandskap, eller

5) vårdlandskapets förmåga att ordna social- och hälsovård har äventyrats allvarligt och långvarigt av någon annan orsak än de som avses i 1–4 punkten.

26 §

Social- och hälsovårdsministeriets initiativ om att bevilja ett vårdlandskap tilläggsfinansiering

Social- och hälsovårdsministeriet får ta initiativ till beviljande av sådan tilläggsfinansiering till vårdlandskapet som avses i 11 § i lagen om finansiering av vårdlandskapen (/) och till villkoren för tilläggsfinansieringen enligt 26 § i den lagen.

27 §

Vårdlandskapets skyldighet att följa och utvärdera social- och hälsovården

Vårdlandskapet ska inom sitt område följa befolkningens hälsa och välfärd, behovet av den social- och hälsovård som vårdlandskapet ordnar samt tillgången till vården, vårdens kvalitet och verkningsfullhet, kostnaderna för vården och produktiviteten i vården samt hur tjänsterna för kunderna har samordnats. Vårdlandskapet ska jämföra denna information med motsvarande information för övriga vårdlandskap. Vårdlandskapet ska använda informationen i informationsledningen av den hälso- och sjukvård som omfattas av vårdlandskapets organiseringsansvar som stöd för styrningen, ledningen och beslutsfattandet i fråga om ekonomin, verksamheten och produktionen.

Vårdlandskapet ska på grundval av den information som avses i 1 mom. årligen utarbeta en utredning om social- och hälsovården i vårdlandskapet och om vårdlandskapets ekonomiska läge. I utredningen ska det beskrivas och bedömas hur vårdlandskapet har genomfört de riksomfattande målen för social- och hälsovården, de mål som fastställs i de årliga förhandlingarna mellan social- och hälsovårdsministeriet och vårdlandskapet och de åtgärder som stöder dessa samt social- och hälsovårdsministeriets eventuella åtgärdsförslag. I utredningen inkluderas dessutom vårdlandskapets preliminära förslag till den investeringsplan som avses i 24 §. Utredningen ska offentliggöras i det allmänna datanätet.

De privat tjänsteproducenter som producerar tjänster åt vårdlandskapet ska på vårdlandskapets begäran trots tystnadsplikt ge vårdlandskapet tillgång till information som är nödvändig för den uppföljning som avses i 1 mom. Vårdlandskapet har trots tystnadsplikt rätt att för detta syfte behandla och samköra kunduppgifter som är införda i dess egna register enligt vad som föreskrivs i 41 § 2 mom. i lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019).

Information som avses i 1 mom. ska överensstämma med de informationsinnehåll och informationsstrukturer som Institutet för hälsa och välfärd har fastställt. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får det föreskrivas om minimiinformationsinnehållet i den uppföljning som avses i 1 mom. inbegripet minimiinformationsinnehållet i den välfärdsberättelse och välfärdsplane som avses i 6 och 7 §. Dessutom får närmare bestämmelser om information som ska ingå i den utredning som avses i 2 mom. och om tidsplanen för utarbetandet av utredningen och tidpunkten då den ska lämnas till social- och hälsovårdsministeriet utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

28 §

Institutet för hälsa och välfärds expertbedömningar

Institutet för hälsa och välfärd utarbetar för hela landet, för vårdlandskapens samarbetsområden och för varje vårdlandskap årligen expertbedömningar om av hur jämlik social- och hälsovården är och huruvida finansieringen är på en tillräcklig nivå. I expertbedömningarna granskas befolkningens tillstånd i fråga om hälsa och välfärd enligt befolkningsgrupp, behovet av social- och hälsovård, den faktiska tillgången till och kvaliteten på social- och hälsovården och den uppskattade framtida utvecklingen av dessa, behov och effekter av investeringar samt kostnaderna för social- och hälsovården och kostnadernas utveckling. Där ska dessutom bedömas eventuella åtgärder som det är nödvändigt att genomföra i vårdlandskapet med hänsyn till kostnadskontrollen eller av någon annan anledning, för att jämlikheten och kvaliteten i social- och hälsovården ska kunna tryggas genom statlig och annan intern finansiering. Expertbedömningarna publiceras i det allmänna datanätet.

För utarbetandet av Institutet för hälsa och välfärds expertbedömningar ska varje regionförvaltningsverk årligen, utifrån de uppgifter som erhållits i samband med tillsynen över social- och hälsovården, utarbeta en utredning om jämlikheten i genomförandet av social- och hälsovården i vårdlandskapen i dess område.

När Institutet för hälsa och välfärd utarbetar sina expertbedömningar använder institutet de utredningar utförda av regionförvaltningsverken som avses i 2 mom. och de utredningar utförda av vårdlandskapen som avses i 27 § 2 mom. Bestämmelser om Institutet för hälsa och välfärds rätt att av vårdlandskapen och privata producenter av social- och hälsovårdstjänster få andra uppgifter finns i 5 § 1 mom. och 5 h § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i Institutet för hälsa och välfärds expertbedömningar och de utredningar av regionförvaltningsverken som avses i 2 mom. samt tidsplanen för att utarbeta dem och tidpunkten då de ska lämnas till social- och hälsovårdsministeriet får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

29 §

Social- och hälsovårdsministeriets årliga utredning

Social- och hälsovårdsministeriet utarbetar årligen en riksomfattande utredning där det ingår en bedömning av hur väl kravet på jämlikhet i social- och hälsovården uppfyllts och om finansieringen är på en tillräcklig nivå. Utredningen ska innehålla ett förslag till behövliga åtgärder för utarbetandet av planen för de offentliga finanserna, statsbudgeten och de riksomfattande strategiska mål för social- och hälsovården som avses i 26 § samt annan riksomfattande styrning. I utredningen utnyttjas de expertbedömningar av Institutet för hälsa och välfärd som avses i 31 §. Utredningen ska publiceras i det allmänna datanätet.

30 §

Utvecklingsverksamhet som gäller social- och hälsovården i vårdlandskapet

Vårdlandskapet ansvarar för att social- och hälsovården i dess område utvecklas i enlighet med de riksomfattande målen. Dessutom samordnar och styr vårdlandskapet det integrerade utvecklingsarbetet inom tjänsteproduktionen samt stöder kommunerna i deras utvecklingsarbete rörande främjandet av hälsa och välfärd.

Vårdlandskapet deltar i det nationella och regionala arbetet för att utveckla social- och hälsovården och samarbetar med kommunerna och med organisationer som bedriver utbildnings-, utvecklings- och forskningsverksamhet.

Behovet av kompetens och arbetskraft inom social- och hälsovården ska bedömas och yrkeskompetensen utvecklas i samarbete med universiteten, yrkeshögskolorna och yrkesläroanstalterna på andra stadiet samt övriga utbildningsmyndigheter, arbetsförvaltningen och landskapsförbunden.

31 §

Stöd för att utveckla de svensk- och samiskspråkiga tjänsterna

Vårdlandskapet X har till uppgift att stödja utvecklandet av de svenskspråkiga tjänsterna i hela landet. Vårdlandskapet Lappland har till uppgift att stödja utvecklandet av de samiskspråkiga tjänsterna i hela landet.

5 kap.

Samarbete mellan vårdlandskapen

32 §

Universitetssjukhus

De vårdlandskap inom vars område Åbo universitet, Uleåborgs universitet och Tammerfors universitet och hälsovetenskapliga fakulteten vid Östra Finlands universitet ligger samt landskapsförbundet HUS ska ha ett universitetssjukhus.

33 §

Samarbetsområden för social- och hälsovården

För samordning, utvecklande och samarbete på regional nivå rörande den social- och hälsovård som ordnas av vårdlandskapen finns fem samarbetsområden. Bestämmelser om de vårdlandskap som hör till samarbetsområdena utfärdas genom förordning av statsrådet så att landskapen Birkaland, Norra Österbotten, Norra Savolax och Egentliga Finland samt landskapssammanslutningen HUS, som är huvudmän för universitetssjukhus, hör till olika samarbetsområden. Samarbetsområdena ska utgöra geografiskt enhetliga, funktionella helheter med hänsyn till ordnandet och produktionen av tjänster för områdets befolkning, patient och kundsäkerheten och tillgången till tjänsterna.

För varje samarbetsområde upprättas ett samarbetsavtal mellan de vårdlandskap som ingår.

Vårdlandskapen Birkaland, Norra Österbotten, Norra Savolax, X och Egentliga Finland sköter de förvaltningsuppgifter som krävs för att upprätta samarbetsavtalen.

34 §

Vårdlandskapens samarbetsavtal

För den regionala samordningen av social- och hälsovården ska de vårdlandskap som hör till ett samarbetsområde för social- och hälsovård ingå ett samarbetsavtal. I avtalet ska kundernas behov samt de riksomfattande målen för social- och hälsovården enligt 21 § beaktas. Avtal ska upprättas för varje fullmäktigeperiod.

I samarbetsavtalet anges med beaktande av vad det föreskrivs om saken i denna lag och annanstans

- 1) arbetsfördelningen och samarbetet vid bedömningen och prognostiseringen av befolkningens servicebehov samt uppföljningen och utvärderingen av tjänsteproduktionen,
 - 2) åtgärder för att säkerställa samordning av och lika tillgång till tjänsterna samt de språkliga rättigheterna,
 - 3) åtgärder för att säkerställa att social- och hälsovården ordnas verkningsfullt, högklassigt och kostnadseffektivt och en verkningsfull, högklassig och kostnadseffektiv produktionsstruktur,
 - 4) åtgärder för att säkra produktiviteten och kostnadsnyttoeffektiviteten i social- och hälsovården,
 - 5) arbetsfördelningen, samarbetet och samordningen inom jourverksamheten enligt vad som föreskrivs i 50 § 5 mom. i hälso- och sjukvårdslagen,
 - 6) arbetsfördelningen, samarbetet och samordningen av verksamheten inom den prehospitala akutsjukvården inbegripet ordnandet av skötseln av uppgifterna för den centrala prehospitala akutsjukvård som avses i 46 § i hälso- och sjukvårdslagen och samordningen av den prehospitala akutsjukvården med övrig verksamhet,
 - 7) arbetsfördelningen, samarbetet och samordningen av verksamheten vid ordnande och produktion av medicinska och andra stödtjänster,
 - 8) arbetsfördelningen, samarbetet och samordningen av verksamheten vid ordnande och produktion av andra social- och hälsovårdstjänster än dem som avses i 5–7 punkten,
 - 9) arbetsfördelningen och samarbetet i utvecklingsverksamheten samt samordningsuppgifterna för de vårdlandskap som är huvudmän för universitetssjukhus i fråga om utvecklingsverksamheten i samarbetsområdet,
 - 10) de regionala principerna och den regionala praxisen vid ibruktagande, användning och tagande ut bruk av metoder inom social- och hälsovården med beaktande av de riksomfattande riktlinjerna för dem,
 - 11) samarbetet och arbetsfördelningen vid genomförandet av utbildning och forskning,
 - 12) utvecklandet av informationshanteringen och de elektroniska tjänsterna i social- och hälsovården, samordningen av användningen av klient- och patientuppgifterna och samordningen av skyldigheter enligt lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen i samarbetsområdet,
 - 13) åtgärder, arbetsfördelning och samarbete som krävs för förberedelser och beredskap för störningar och undantagsförhållanden samt ordnande av beredskapscentrets verksamhet,
 - 14) samarbete och samordning gällande vittsyftande och ekonomiskt betydelsefulla investeringar i den utsträckning det är nödvändigt med hänsyn till de frågor som avses i 1–13 punkten,
 - 15) vid behov om andra former av arbetsfördelning, samarbete och samordning inom social- och hälsovården.
- Samarbetsavtalet ska främja klient- och patientsäkerheten och övrig kvalitet samt förverkligandet av ett ändamålsenligt, effektivt och kostnadsnyttoeffektivt genomförande av social- och hälsovården. Vid fördelningen av arbetet ska det dessutom säkerställas att en verksamhetsenhet som tillhandahåller social- och hälsovård med stöd av samarbetsavtalet har tillräckliga ekonomiska och personella resurser samt tillräcklig kompetens för att sköta uppgiften.
- Närmare bestämmelser om de i 2 mom. avsedda frågor som ska ingå i samarbetsavtalet får dessutom utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 §

Beredning av samarbetsavtalet och uppföljning av dess fullföljande

När samarbetsavtalet upprättas ska vårdlandskapet beakta uppföljningsuppgifter om befolkningens hälsa och välfärd samt servicebehov.

Vad gäller de uppgifter rörande förberedelser och beredskap som avses i 34 § 2 mom. 13 punkten bereds samarbetsavtalet i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet.

Vid beredningen av samarbetsavtalet ska vårdlandskapen höra de högskolor som tillhandahåller utbildning inom social- och hälsoområdet om det samarbete och den arbetsfördelning vid utbildning och forskning som avses i 34 § 2 mom. 11 punkten.

Innan samarbetsavtalet godkänns ska vårdlandskapen höra social- och hälsovårdsministeriet. Samarbetsavtalet ska godkännas i vårdlandskapens fullmäktige. Det godkända samarbetsavtalet ska lämnas in till social- och hälsovårdsministeriet.

Fullföljden av avtalet följs och bedöms årligen i förhandlingar mellan social- och hälsovårdsministeriet och vårdlandskapen i samarbetsområdet i vilka även finansministeriet och inrikesministeriet deltar. Avtalet ändras vid behov. Ändringen kan basera sig på förslag från ett eller flera vårdlandskap eller på initiativ från social- och hälsovårdsministeriet.

Närmare bestämmelser om hur det som avses i 1–5 mom. ska beaktas vid beredningen av samarbetsavtalet och uppföljningen av hur avtalet fullföljs får utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet får det dessutom utfärdas bestämmelser om tidtabellen för upprättandet av samarbetsavtalet och om den tidpunkt då det godkända samarbetsavtalet senast ska lämnas in till social- och hälsovårdsministeriet.

36 §

Statsrådets behörighet att besluta om samarbetsavtalet mellan vårdlandskapen

Statsrådet får besluta om vårdlandskapens samarbetsavtal och dess innehåll till de delar

- 1) vårdlandskapen inte kan nå enighet om innehållet i samarbetsavtalet,
- 2) samarbetsavtalet inte innehåller överenskommelser om de frågor som avses i 34 § 2 mom. 1–14 på ett sätt som tryggar en tillräcklig och kostnadsnyttoeffektiv social- och hälsovård i samarbetsområdet
- 3) de förberedelser och den beredskap för störningar och undantagsförhållanden som ingår i samarbetsavtalet inte är tillräckliga med hänsyn till den övergripande säkerheten.

Statsrådets beslut bereds vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen ska ministeriet höra de vårdlandskap som berörs av beslutet.

Statsrådets beslut om vårdlandskapens samarbetsavtal är i kraft tills vårdlandskapen har ingått ett nytt samarbetsavtal där de faktorer som avses i 1 mom. har beaktats tillräckligt. På beredningen av det nya samarbetsavtal som ska ersätta statsrådets beslut tillämpas 35 §.

37 §

Samarbetet mellan tvåspråkiga vårdlandskap

De tvåspråkiga vårdlandskapen ska avtala om inbördes samarbete och arbetsfördelning vid genomförandet av social- och hälsovårdstjänster på svenska när det är oundgängligt eller nödvändigt med hänsyn till den kompetens som krävs för de svenskspråkiga tjänsterna eller för att säkerställa tillgången till tjänsterna eller tjänsternas kvalitet eller för att se till att kundernas språkliga rättigheter tillgodoses med beaktande av hur krävande eller ovanlig uppgiften är eller hur stora utgifter som den medför.

Avtalet om samarbete mellan de tvåspråkiga vårdlandskapen ska omfatta expertstöd som de tvåspråkiga vårdlandskapen ska ge varandra vid tillhandahållandet av tjänsterna. Dessutom ska vårdlandskapen i avtalet komma överens om arbetsfördelningen gällande tjänster där samarbete är nödvändigt för att trygga de språkliga rättigheterna och säkerställa tillräckliga social- och hälsovårdstjänster eller som det är ändamålsenligt att genomföra endast i en del av vårdlandskapen. Genom avtalet kan de tvåspråkiga vårdlandskapen dock inte avvika från vad som i 11 §, socialvårdslagen eller hälso- och sjukvårdslagen eller med stöd av dem föreskrivs om att centralisera tjänsterna.

Vårdlandskapet X svarar för samordningen vid utarbetandet av avtalet om inbördes samarbete mellan de tvåspråkiga vårdlandskapen.

Innan de tvåspråkiga vårdlandskapen godkänner avtalet om inbördes samarbete ska de höra social- och hälsovårdsministeriet. Vårdlandskapen ska godkänna samarbetsavtalet i sina vårdlandskapsfullmäktige. Det godkända samarbetsavtalet ska lämnas in till social- och hälsovårdsministeriet.

Fullföljandet av avtalet ska följas och utvärderas årligen. Ändringar i avtalet kan basera sig på förslag från ett eller flera tvåspråkiga vårdlandskap eller på initiativ av social- och hälsovårdsministeriet. Bestämmelser om Nationalspråksnämndens skyldighet att lägga fram förslag om ändring av avtalet och följa upp fullföljandet av avtalet finns i 32 § i lagen om vårdlandskap.

Om de tvåspråkiga vårdlandskapen inte når enighet om sitt inbördes samarbete eller om innehållet i avtalet inte säkerställer att social- och hälsovårdstjänsterna ordnas på ett adekvat sätt får statsrådet besluta om innehållet i avtalet. Statsrådets beslut bereds vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen ska ministeriet höra de vårdlandskap som berörs av beslutet. Statsrådets beslut gällande avtalet om inbördes samarbete mellan de tvåspråkiga vårdlandskapen förblir i kraft tills vårdlandskapen har ingått ett nytt avtal.

6 kap.

Egenkontroll och myndighetstillsyn

38 §

Vårdlandskapens och de privata tjänsteproducenternas egenkontroll

Vårdlandskapen och de privata tjänsteproducenterna ska i verksamhet som avses i denna lag genom egenkontroll säkerställa att de sköter sina uppgifter i enlighet med lag och att de iakttar de avtal som de ingått. Vårdlandskapen och de privata tjänsteproducenterna ska säkerställa tillgången till tjänster, tjänsternas kontinuitet, säkerhet och kvalitet samt klienternas och patienternas jämlikhet. Den egenkontroll som gäller uppgifter och tjänster ska genomföras som en del av ordnandet och produktionen av dem.

Vårdlandskapen och de privata tjänsteproducenterna ska utarbeta program för egenkontrollen i fråga om de uppgifter och tjänster som omfattas av vårdlandskapets organiseringsansvar. I programmet ska det anges hur fullgörandet av de skyldigheter som avses 1 mom. ordnas och genomförs. Det ska dessutom anges hur genomförandet, säkerheten och övrig kvalitet samt jämlikheten i fråga om social- och hälsovårdstjänsterna ska övervakas och brister som upptäcks åtgärdas.

Programmet för egenkontroll samt iakttagelser som baserar sig på uppföljningen av att programmet genomförs och åtgärder som baserar sig på iakttagelserna ska offentliggöras i det allmänna datanätet och på andra sätt som främjar deras offentlighet.

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får det vid behov utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i och utarbetandet av programmet för egenkontroll och om en plan för främjande av kvalitetsledning och klient- och patientsäkerhet som ska ingå i programmet.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården får meddela föreskrifter om det närmare innehållet i planen för egenkontroll och om uppföljningen av dess genomförande.

39 §

Vårdlandskapens skyldighet att styra och utöva tillsyn

Bestämmelser om vårdlandskapens skyldighet att styra och övervaka den tjänsteproduktion som omfattas av dess organiseringsansvar, rätt att av en privat tjänsteproducent och dennas underleverantör få uppgifter och utredningar som behövs för tillsynen och rätt att kontrollera en privat tjänsteproducents och dess underleverantörs lokaler och utrustning finns i 10 § i lagen om vårdlandskap.

Vårdlandskapen ska på grundval av sitt organiseringsansvar styra och övervaka de privat tjänsteproducenterna och deras underleverantörer fortlöpande när tjänster produceras. Om det i en privat tjänsteproducents eller dess underleverantörs verksamhet framkommer potentiella missförhållanden eller brister, ska vårdlandskapet ge tjänsteproducenten anvisningar eller vid behov be tjänsteproducenten och dess underleverantör om en utredning i frågan inom en rimlig tidsfrist som vårdlandskapet sätter. Efter att missförhållanden eller brister har framkommit ska vårdlandskapet kräva att de avhjälpas inom en rimlig tidsfrist som sätts av vårdlandskapet.

Om den privata tjänsteproducenten eller dennes underleverantör inte avhjälpes missförhållandena eller bristerna inom den tidsfrist som vårdlandskapet satt ska vårdlandskapet vid behov vidta åtgärder enligt det avtal som avses i 14 § för att sänka ersättningen eller hålla inne betalningen av den. Om förseelserna är väsentliga eller upprepade, ska vårdlandskapet vidta åtgärder för att säga upp eller häva avtalet.

40 §

Myndighetstillsyn och styrning i anknytning till tillsynen

Den allmänna styrningen, planeringen och utvecklingen av samt tillsynen över verksamhet som grundar sig på denna lag ankommer på social- och hälsovårdsministeriet.

Regionförvaltningsverket övervakar lagenligheten i ordnandet av och servicestrukturen inom social- och hälsovården, och ger handledning i anslutning till tillsynen.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården styr den verksamhet vid regionförvaltningsverken som syftar till att genomföra, samordna och förenhetliga övervakningen och anknytande styrning. Dessutom övervakar Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården att servicestrukturen och funktionssättet för landskapens social- och hälsovård och de tjänster som landskapen ordnar och producerar är lagenliga och ger tillsynsrelaterade anvisningar i synnerhet när det är fråga om

- 1) principiellt viktiga eller vittsyftande ärenden,
- 2) ärenden som gäller verksamhetsområdena för flera regionförvaltningsverk eller hela landet,
- 3) ärenden som har ett väsentligt samband med andra övervakningsärenden som behandlas av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och gäller socialvård eller hälso- och sjukvård eller yrkesutbildade personer inom socialvård eller hälso- och sjukvård,
- 4) ärenden som regionförvaltningsverkets tjänstemän för tillsynsärenden är jäviga att behandla.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om tillsyn över vårdlandskapens verksamhet gäller även tillsynen över det främjande av hälsa och välfärd i kommunerna som avses i 6 §.

Bestämmelser om den närmare arbetsfördelningen mellan Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken vid styrningen och tillsynen utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

41 §

Behandling av tillsynsärenden

Tillsynsmyndigheten ska följa enhetliga principer och förfaringssätt och enhetlig avgörandepraxis i styrningen och tillsynen.

Om tillsynsmyndigheten får vetskap om ett tillsynsärende, ska de vidta sådana åtgärder som de anser befogade med hänsyn till patient- eller klientsäkerheten eller efterlevnaden av lagen.

Åtgärder i anslutning till tillsynen får sättas i angelägenhets- eller prioritetsordning när klient- och patientsäkerheten eller andra omständigheter kräver det. Ett tillsynsärende som har sin grund i en händelse som inträffat för över två år sedan ska inte undersökas om det inte finns särskilda skäl för detta.

Bestämmelser om klagomål finns i 8 a kap. i förvaltningslagen och bestämmelser om anmärkningar i 10 § i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) och i 23 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000).

42 §

Myndighetssamarbete

Tillsynsmyndigheterna ska vid behov verka i samarbete med varandra och med andra myndigheter när de sköter sina uppgifter enligt denna lag.

Vårdlandskapet ska omedelbart underrätta den tillsynsmyndighet som övervakar tjänsterna om brister eller missförhållanden som framkommer i en privat tjänsteproducents eller dennes underleverantörs verksamhet. Om tillsynsmyndigheten i sin tillsynsverksamhet får vetskap om missförhållanden eller brister i en privat tjänsteproducents eller dennes underleverantörs verksamhet, ska tillsynsmyndigheten på motsvarande sätt omedelbart underrätta det vårdlandskap åt vilket tjänsteproducenten producerar tjänster om detta. Dessutom ska vårdlandskapet och tillsynsmyndigheten för kännedom sända varandra de inspektionsberättelser som de sammanställt om verksamheten hos en privat tjänsteproducent som producerar tjänster åt vårdlandskapet eller tjänsteproducentens underleverantör.

Verksamhet enligt läkemedelslagen (395/1987) övervakas av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (Fimea) och verksamhet enligt strålskyddslagen (592/1991) av Strålskyddscentralen (STUK). Om regionförvaltningsverket eller Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården i sin tillsyn upptäcker brister eller andra missförhållanden ska de anmälas till Fimea. Brister och missförhållanden vid användning av strålning ska anmälas till Strålskyddscentralen.

43 §

Styrnings- och utvärderingsbesök

Tillsynsmyndigheten får i syfte att genomföra den styrning som avses i 40 § företa styrnings- och utvärderingsbesök i vårdlandskapen.

Styrnings- och utvärderingsbesöken och programmet för dem ska avtalas på förhand med det berörda vårdlandskapet.

44 §

Inspektionsrätt

Tillsynsmyndigheten får inspektera verksamhet som vårdlandskapet driver enligt denna lag och lokaler som används i verksamheten. Inspektionen får förrättas utan förhandsanmälan. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården får ålägga regionförvaltningsverket att för sin räkning företa inspektionen. Ändring i ett inspektionsföreläggande får inte sökas genom besvär.

Inspektören ska få tillträde till alla lokaler som används för verksamhet enligt denna lag. Utrymmen som används för boende av permanent natur får dock inspekteras endast om inspektionen är nödvändig för att trygga kundens ställning och ändamålsenliga tjänster. Vid inspektionen ska utan hinder av sekretessbestämmelserna alla handlingar som inspektören begär och som är nödvändiga för inspektionen läggas fram. Därtill ska inspektören utan hinder av sekretessbestämmelserna och utan kostnad på begäran få kopior av de handlingar som är nödvändiga för inspektionen. Inspektören har även rätt att göra bildupptagningar under inspektionen. Bildupptagningar av en kund får dock inte göras utan dennes samtycke om en bildupptagning inte är nödvändig för att genomföra tillsynen. Inspektören kan biträdas av sådana experter som behövs för inspektionen. På experter tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som avses i denna paragraf. Bestämmelser om skadestånd finns i skadeståndslagen.

Polisen ska vid behov ge tillsynsmyndigheten handräckning vid utförandet av en inspektion.

På inspektioner tillämpas i övrigt bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen. Bestämmelser om straff för ingivande av osant intyg till myndighet finns i 16 kap. 8 § i strafflagen.

45 §

Administrativ styrning

Om en brist, felaktighet eller försummelse eller något annat missförhållande som upptäcks inom ordnandet eller genomförandet av socialvården eller hälso- och sjukvården inte ger anledning till åtgärder enligt 46 §, kan tillsynsmyndigheten delge vårdlandskapet eller den person som ansvarar för den felaktiga verksamheten sin uppfattning om det förfarande som lagen kräver eller uppmärksamgöra den övervakade på att verksamheten ska ordnas på behörigt sätt och på kraven på god förvaltning. Tillsynsmyndigheten kan också uppmana den övervakade att avhjälpa bristen eller missförhållandet. Om de åtgärder som avses ovan i denna paragraf inte kan betraktas som tillräckliga med hänsyn till omständigheter som inverkar på helhetsbedömningen av ärendet, kan tillsynsmyndigheten ge den övervakade en anmärkning för framtiden.

Ändring i administrativ styrning, uppmaning eller anmärkning enligt 1 mom. får inte sökas genom besvär.

46 §

Förelägganden och vite

Om brister eller andra missförhållanden som äventyrar klient- eller patientsäkerheten upptäcks i ordnandet eller genomförandet av socialvården eller hälso- och sjukvården eller om vårdlandskapets verksamhet i övrigt strider mot denna lag eller någon annan lag som gäller socialvården eller hälso- och sjukvården, får tillsynsmyndigheten meddela ett föreläggande om att bristerna eller missförhållandena ska avhjälpas. När föreläggandet meddelas ska det sättas ut en tid inom vilken de behövliga åtgärderna ska vidtas. Föreläggande får förenas med vite på det sätt som avses i viteslagen (1113/1990).

Om klient- eller patientsäkerheten så kräver kan det bestämmas att verksamheten omedelbart ska avbrytas eller att användningen av en serviceenhet eller en del därav eller av ett redskap ska förbjudas omedelbart. Ett beslut av tillsynsmyndigheten för social- och hälsovården om avbrytande av verksamheten eller om förbud mot användningen av en enhet eller en del av den eller av en anordning ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärmyndigheten beslutar något annat.

47 §

Tillsynsmyndighetens rätt till information

Tillsynsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter om ordnandet och genomförandet av social- och hälsovårdstjänster och om kunder som är nödvändiga för dess tillsynsuppgifter enligt denna lag av vårdlandskapet, kommunen och andra myndigheter och offentligtgrättsliga samfund, privata tjänsteproducenter, yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, yrkesutbildade personer inom socialvården, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter och apotek.

De aktörer som avses i 1 mom. har rätt att även utan begäran underrätta tillsynsmyndigheten om en omständighet som kan äventyra klient- eller patientsäkerheten eller som kan inverka på bedömningen av tillförlitligheten hos en privat tjänsteproducent som står under tillsyn.

7 kap.

Beredskap och förberedelser

48 §

Beredskap för störningar och undantagsförhållanden

Ett vårdlandskap ska i samråd med kommunerna i sitt område och övriga vårdlandskap i samarbetsområdet genom beredskapsplaner och andra åtgärder bereda sig på störningar och undantagsförhållanden. Vid förberedelserna ska man dessutom samarbeta med miljö- och hälsoskyddet i kommunerna.

Vid förberedelserna ska vårdlandskapet se till att tjänsternas kontinuitet säkerställs även när tjänsterna tillhandahålls genom att de anskaffas hos privata tjänsteproducenter.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om vårdlandskap ska tillämpas också på landskapssammanslutningen HUS enligt vad som föreskrivs i 1 § 4 mom. Med avvikelse från 1 mom. samordnas förberedelserna i Nyland av landskapssammanslutningen HUS som ska samverka med vårdlandskapen och kommunerna i Nyland och med övriga vårdlandskap i dess samarbetsområde.

Närmare bestämmelser om beredskap för störningar får vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

49 §

Beredskapsförberedelser i samarbetsområdena

De vårdlandskap som är huvudmän för universitetssjukhus samt landskapssammanslutningen HUS ska styra beredskapsplaneringen för social- och hälsovården i sina samarbetsområden enligt enhetliga riksomfattande principer. För denna uppgift har de rätt att trots sekretessbestämmelserna av aktörerna inom social- och hälsovården i samarbetsområdet få uppgifter som är nödvändiga vid styrningen av beredskapsplaneringen.

De vårdlandskap som är huvudmän för universitetssjukhus samt landskapssammanslutningen HUS ska för att upprätta och upprätthålla och en lägesbild för samarbetsområdet ha ett beredskapscenter för social- och hälsovård. Beredskapscentret har till uppgift att inom samarbetsområdet

- 1) sammanställa och analysera information om störningssituationer och risken för att sådana uppträder,
- 2) upprätta och upprätthålla en lägesbild som beskriver beredskapen i servicesystemet för social- och hälsovården och innehåller uppgifter om hur servicesystemet fungerar och hur hårt

det belastas, vilka personal- och materialresurser som finns att tillgå och hur stödtjänsterna fungerar,

3) gör trots sekretessbestämmelserna de uppgifter i lägesbilden som avses i 2 punkten tillgängliga för vårdlandskapen i samarbetsområdet,

4) gör trots sekretessbestämmelserna de uppgifter i lägesbilden som avses i 2 punkten tillgängliga för övriga beredskapscenter för social- och hälsovård för att en riksomfattande lägesbild ska kunna skapas.

Social- och hälsovårdsministeriet får bestämma om den inbördes arbetsfördelningen mellan de vårdlandskap som är huvudmän för universitetssjukhus och landskapssammanslutningen HUS vad gäller beredskapscentrens uppgifter.

För att sköta de uppgifter som avses i 2 mom. 1–4 punkten har beredskapscentren trots sekretessbestämmelserna rätt att av vårdlandskapen i samarbetsområdet få de uppgifter som beskriver hur servicesystemet fungerar och hur hårt det belastas, vilka personal- och materialresurser som finns att tillgå och hur stödtjänsterna fungerar. De uppgifter som lämnas ut innehåller inte personuppgifter.

Social- och hälsovårdsministeriet utarbetar i samarbete med beredskapscentren en riksomfattande lägesbild för social- och hälsovården. Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att trots sekretessbestämmelserna få den lägesbildsinformation som avses i 2 mom. 2 punkten för att styra social- och hälsovården vid störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden. De uppgifter som lämnas ut innehåller inte personuppgifter.

Vid störningar som rör två eller flera vårdlandskap får social- och hälsovårdsministeriet utse något av vårdlandskapen att leda och samordna verksamheten inom social- och hälsovården. Vid särskilt betydande störningar kan social- och hälsovårdsministeriet ta över ansvaret för ledningen och samordningen av social- och hälsovården.

50 §

Statliga ersättningar för att upprätthålla beredskapen och sköta störningar

Staten kan medverka i utvecklandet och upprätthållandet av den riksomfattande och regionala beredskap och de riksomfattande och regionala förberedelser som behövs inom social- och hälsovården genom att betala ersättning för skötseln av särskilda uppgifter som fastställts i ett avtal mellan social- och hälsovårdsministeriet och den aktör som sköter uppgiften.

Staten får medverka i hanteringen av exceptionella störningar genom att finansiera sådan verksamhet som det av särskilda skäl är ändamålsenligt att ersätta av statsmedel när vårdlandskapets eller landskapssammanslutningen HUS resurser inte är tillräckliga för att hantera situationen.

På ersättningen tillämpas statsunderstödslagen i tillämpliga delar.

51 §

Handräckning

Polisen, försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet och räddningsmyndigheterna är skyldiga att på begäran av vårdlandskapet eller landskapssammanslutningen HUS ge behövlig handräckning vid störningar i situationer där detta är nödvändigt för att trygga människors hälsa och välfärd. Förutom vårdlandskapen och landskapssammanslutningen HUS kan även social- och hälsovårdsministeriet begära handräckning.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

52 §

Övergång av organiseringsansvaret i vissa fall

Om en person är placerad i familjevård eller i boende med institutionstjänster eller boendeservice i en annan kommun och han eller hon använder sig av rätten att välja hemkommun enligt 3 a § i lagen om hemkommun, övergår ansvaret för att ordna tjänster för personen på flyttningsdagen till det vårdlandskap som den nya hemkommunen tillhör.

53 §

Ordnanande av tjänster när vårdlandskapet ändras

Den som vill flytta och bli invånare i en kommun i ett annat vårdlandskap, men på grund av ålder eller funktionsnedsättning eller av någon annan liknande orsak inte kan bo där utan familjevård, institutionstjänster eller boendeservice, kan anhålla om dessa tjänster hos det vårdlandskap till vilket denna andra kommun hör på samma grunder som om han eller hon vore invånare i denna andra kommun.

Det vårdlandskap till vilket ansökan har kommit in ska

1) oberoende av sekretessbestämmelserna genast underrätta det vårdlandskap som ansvarar för att ordna de social- och hälsovårdstjänster som tillhandahålls sökanden om att en sådan ansökan har kommit in och att den har tagits upp till behandling,

2) behandla ansökan och bedöma sökandens servicebehov i samarbete med det vårdlandskap som vid tidpunkten för ansökan ansvarar för att ordna tjänsterna,

3) fatta beslut i ärendet.

Ansökan behandlas dock inte, om sökanden har lämnat in motsvarande ansökan till ett annat vårdlandskap och behandlingen av ärendet fortfarande pågår.

Om vårdlandskapet har beslutat att bevilja tjänsterna, ska sökanden inom två veckor från det att han eller hon fått del av beslutet anmäla om han eller hon tar emot tjänsterna. Sökanden ska dessutom inom tre månader från det att han eller hon fått del av beslutet flytta till den vårdplats eller boendeservice som avses i beslutet. Om sökanden försummar att iaktta dessa tidsfrister, förfaller hans eller hennes rätt till de tjänster som beslutet gäller.

54 §

Ordnanande av hälso- och sjukvård i vissa fall

Vid ordnande av hälso- och sjukvård jämföras i denna lag med invånare i en kommun i ett vårdlandskap också en person som vistas i kommunens område och som har rätt att arbeta enligt 78 § 1 eller 2 mom., 78 § 3 mom. 1,2,4,5 eller 7 punkten eller 79 § 1 mom. 1, 2 eller 6 punkten i utlänningslagen (301/2004) och som i Finland har ett giltigt arbetsavtalsförhållande, tjänsteförhållande eller annat anställningsförhållande eller har registrerats som arbetslös arbetssökande efter det att ett minst sex månader långt arbetsavtals-, tjänste- eller anställningsförhållande har upphört. Vid ordnandet av hälso- och sjukvård jämföras vid tillämpningen av denna lag med invånare i en kommun i ett vårdlandskap också en person som vistas i kommunens område och som med stöd av 81 § i utlänningslagen har beviljats ett EU-blåkort enligt 3 § 26 punkten i den lagen samt en sådan persons familjemedlemmar enligt 37 § i den lagen. Med invånare i en kommun i vårdlandskapet jämföras dessutom vid tillämpningen av denna lag en person som vistas i kommunens område och har tillstånd som ger rätt till säsongsarbete enligt lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning (907/2017), en person som har tillstånd enligt lagen om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern förflyttning av personal (908/2017) eller en forskare eller

person i anställningsförhållande som har tillstånd enligt lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete (719/2018) eller motsvarande tillstånd beviljat av behörig myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen.

55 §

Kostnadsersättningar mellan vårdlandskapen

Om ett vårdlandskap enligt lag tillhandahåller social- eller hälsovårdstjänster för en invånare i ett annat vårdlandskap, ska det vårdlandskap där personen är invånare utan oskäligt dröjsmål betala ersättning för de kostnader som tjänsterna medfört, om inte något annat föreskrivs om ersättning för kostnaderna någon annanstans och vårdlandskapen inte kommer överens om något annat.

Med de kostnader som nämns i 1 mom. avses beloppet av de faktiska kostnader som orsakats av tjänsten med avdrag för de verksamhetsintäkter som tjänsten medfört.

Vad som föreskrivs ovan tillämpas inte på skolhälsovård enligt 16 § i hälso- och sjukvårdslagen, studerandehälsovård enligt 17 § i hälso- och sjukvårdslagen, psykologtjänster i studerandevården enligt 17 a § i hälso- och sjukvårdslagen eller kuratorstjänster i studerandevården enligt 27 c § i socialvårdslagen (1301/2014).

Närmare bestämmelser om grunderna för ersättning för tjänsterna och om fakturering och betalning av kostnaderna får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

56 §

Registerföring av kund- och patientuppgifter

Vårdlandskapen är sådana registeransvariga som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG för de kund- och patientuppgifter som uppkommer i social- och hälsovård som omfattas av dess organiseringsansvar. Bestämmelser om dessa klient- och patientuppgifter och om behandlingen av dem finns i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården, lagen om patientens ställning och rättigheter, lagen om klienthandlingar inom socialvården (254/2015), lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007), offentlighetslagen och dataskyddslagen (1050/2018).

En privat tjänsteproducent som producerar social- och hälsovårdstjänster som omfattas av vårdlandskapets organiseringsansvar ska spara klient- och patientuppgifter i vårdlandskapets klient- och patientregister med hjälp av de riksomfattande informationssystemtjänster som avses i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården eller andra tekniska gränssnitt. Privata tjänsteproducenter ska innan klient- och patientuppgifter sparas säkerställa att de är korrekta.

Vårdlandskapet får trots sekretessbestämmelserna till en privat tjänsteproducent som producerar social- och hälsovårdstjänster som omfattas av vårdlandskapets organiseringsansvar lämna ut klient- och patientuppgifter ur vårdlandskapets klient- och patientregister som är nödvändiga när en sådan tjänst produceras och tillhandahålls en kund.

57 §

Upprätthållande av personalens yrkesskicklighet

Enligt paragrafen ska ett vårdlandskap se till att social- och hälsovårdspersonalen, inklusive anställda hos privata serviceproducenter som vårdlandskapet skaffar tjänster av, i tillräcklig utsträckning deltar i fortbildning som ordnas för den. Fortbildningen utformas med beaktande av längden på personalens grundutbildning, hur krävande arbetet är och arbetsuppgifternas innehåll. Närmare bestämmelser om fortbildningens innehåll, kvalitet och omfattning och om ordnandet, uppföljningen och utvärderingen av fortbildningen får utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

58 §

Ändringssökande

Bestämmelser om omprövning av beslut av vårdlandskapsmyndigheter ingår i 16 kap. i lagen om vårdlandskap.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Ett beslut om vårdlandskapens samarbetsavtal som statsrådet fattat med stöd av 36 § ska trots att ändring söks iaktas tills ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

59 §

Dröjsmålsränta

Om en ersättning som avses i denna lag inte har betalats senast på förfallodagen får dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen enligt högst den räntesats som avses i 4 § 1 mom. räntelagen (633/1982).

Den förfallodag som ligger till grund för betalning av dröjsmålsränta får infalla tidigast 30 dagar efter det att den faktura som avgiften grundar sig på har mottagits.

60 §

Ikraftträdande

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms separat genom lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om organisering av räddningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

75

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna lag är att främja och upprätthålla säkerhet samt säkerställa jämlika, enhetliga och kostnadseffektiva tjänster inom räddningsväsendet i hela landet.

Denna lag tillämpas på organisering, utveckling och styrning av samt tillsynen över räddningsväsendet, som det i lagen om vårdlandskap avsedda vårdlandskapet har organiseringsansvar för. I denna lag avses med räddningsväsendet uppgifter inom räddningsväsendet vars organiseringsansvar tillhör ett vårdlandskap och om vilka det föreskrivs i räddningslagen eller annan lag.

Denna lag tillämpas även på vårdlandskapen inom landskapet Nyland och på Helsingfors stad till den del de organiserar räddningsväsendet i enlighet med lagen om organisering av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (/).

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Vid organisering och produktion av tjänster inom räddningsväsendet som avses i denna lag ska iakttas vad som föreskrivs om tjänsterna i räddningslagen och annan lagstiftning om räddningsväsendet.

Om finansiering av ett räddningsväsende som organiseras av ett vårdlandskap föreskrivs i lagen om finansiering av vårdlandskapen (/).

Om organiseringsansvaret för räddningsväsendet i Helsingfors stad och i vårdlandskapen inom landskapet Nyland samt om organiseringen av Helsingfors stads förvaltning och ekonomi samt revision föreskrivs i lagen om organisering av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (/).

3 §

Räddningsväsendets servicenivå

Servicenivå för ett vårdlandskaps räddningsväsende ska motsvara de nationella, regionala och lokala behoven och olycks- eller andra risker. När servicenivån bestäms, ska också verksamhet under sådana undantagsförhållanden som avses i 3 § i beredskapslagen (1552/2011) och förberedelserna för dem beaktas.

Räddningsväsendets tjänster ska planeras och tillhandahållas så att de kan skötas så effektivt och ändamålsenligt som möjligt och så att behövliga åtgärder vid olyckor och tillbud kan vidtas utan dröjsmål och effektivt.

2 kap.

Organisering av räddningsväsendet

4 §

Organiseringsansvaret inom räddningsväsendet

Ett vårdlandskap ansvarar för organiseringen av räddningsväsendet inom sitt område så som det föreskrivs i denna lag eller i någon annan lag. Om organiseringsansvarets innehåll föreskrivs i 7 § i lagen om vårdlandskap.

5 §

Samlande av tjänster till större helheter

Om det är nödvändigt med tanke på tillgången till tjänsterna, deras enhetlighet eller tryggheten av deras kvalitet eller hur krävande de är eller med tanke på stora kostnader till följd av dem, får följande uppgifter som hör till räddningsväsendet på det sätt som avses i 7 § 2 mom. i lagen om vårdlandskap samlas till större helheter som ordnas av ett eller flera vårdlandskap:

- 1) riksomfattande och regionala arrangemang för läges- och ledningscentraler och annan särskild beredskap som ledningen av räddningsväsendet förutsätter,
- 2) särskild beredskap som situationer med kemiska ämnen och strålning och annan krävande räddningsverksamhet förutsätter,
- 3) räddningsverksamhet till havs,
- 4) bekämpning av oljeolyckor på kusterna och i skärgården,
- 5) särskild beredskap som förutsätts av lämnandet eller mottagandet av internationellt bistånd som hör till räddningsväsendet,
- 6) materiell beredskap som förutsätts av förberedelser inför undantagsförhållanden och den regionala koordineringen av förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden.

Ett vårdlandskap som har ålagts organiseringen av uppgiften svarar på det sätt som föreskrivs i 7 § 1 mom. i lagen om vårdlandskap för allas lika tillgång till tjänster och andra åtgärder som ingår i uppgiften, för fastställandet av behovet, mängden och kvaliteten, på vilket sätt tjänsterna produceras och produktionen styrs och övervakas samt hur myndigheternas befogenheter ska utövas. Varje vårdlandskap svarar emellertid för finansieringen av sina uppgifter.

Bestämmelser om de uppgifter som samlas och om de vårdlandskap till vilka uppgifterna samlas får utfärdas genom förordning av statsrådet. Innan en sådan statsrådsförordning utfärdas ska de vårdlandskap som berörs av saken höras.

6 §

Beslut om räddningsväsendets servicenivå

Vårdlandskapets fullmäktige beslutar om räddningsväsendets servicenivå. När beslutet om servicenivån fattas ska nationellt betydande risker beaktas, faror som finns i området klarläggas och de risker farorna medför bedömas samt verksamhetens mål, tillgängliga resurser, de tjänster som produceras och servicenivån bestämmas. När beslutet om servicenivån fattas ska även de i 8 § avsedda riksomfattande strategiska målen som fastställts av statsrådet iakttas. Beslutet ska också innehålla en plan för utveckling av servicenivån. Beslutet ska gälla en viss tid.

Vårdlandskapet ska även fatta ett nytt beslut om servicenivån om hoten, riskerna eller de strategiska mål som statsrådet fastställt med stöd av 8 § väsentligt förändras.

Beslutet om servicenivån ska lämnas till regionförvaltningsverket för bedömning. Om regionförvaltningsverket bedömer att beslutet om servicenivån är bristfälligt, kan regionförvaltningsverket efter att ha hört vårdlandskapet återsända det till vårdlandskapet för komplettering. En tidsfrist ska sättas ut för korrigerings av bristerna.

Närmare bestämmelser om grunderna och strukturen för samt uppföljningen av innehållet i besluten om servicenivån samt om bedömning som genomförs av regionförvaltningsverket får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

3 kap.

Styrning, planering och utveckling

7 §

Allmän styrning, planering och utveckling av räddningsväsendet

Inrikesministeriet leder, styr och övervakar allmänt räddningsväsendet och tillgången till dess tjänster och deras nivå.

Inrikesministeriet ska också sörja för riksomfattande förberedelser och arrangemang inom räddningsväsendet samt utveckla samarbetet mellan olika ministerier och sektorer när det gäller räddningsväsendet.

Regionförvaltningsverket stödjer inrikesministeriet i de i 1 och 2 mom. föreskrivna ? uppgifter.

Närmare bestämmelser om inrikesministeriets och regionförvaltningsverkets uppgifter och om det riksomfattande samarbetet mellan olika ministerier och sektorer när det gäller räddningsväsendet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Riksomfattande mål för organiseringen av räddningsväsendet

Statsrådet fastställer vart fjärde år de riksomfattande strategiska målen för organiseringen av ett högklassigt och kostnadseffektivt räddningsväsende som motsvara de nationella, regionala och lokala behoven samt olycks- eller andra risker. Målen ska basera sig på den utredning av inrikesministeriet som avses i 15 § samt på andra eventuella uppföljningsuppgifter om räddningsväsendets verksamhet och ekonomi. Därtill ska statsrådets finanspolitiska mål för de of-fentliga finanserna beaktas i målen.

I de riksomfattande strategiska målen ska fastställas:

1) målen för att trygga det jämlika tillhandahållandet av tjänsterna inom räddningsväsendet och tjänsternas genomslag samt för att främja jämlikheten och jämställdheten mellan könen,

2) målen för främjandet av säkerheten och för samarbetet mellan vårdlandskapen och kommunerna och andra aktörer när det gäller detta inom räddningsväsendet,

3) de riksomfattande strategiska målen för utvecklingen av räddningsväsendet,

4) de riksomfattande strategiska målen för utvecklingen av informationshanteringen inom räddningsväsendet,

5) målen för samarbetet mellan vårdlandskapen inom räddningsväsendet,

6) målen för ökning av produktiviteten och kostnadseffektiviteten av vårdlandskapens räddningsväsende,

7) allmänna riktlinjer för vittsyftande investeringar inom räddningsväsendet,

8) målen för genomförande av räddningsväsendets regionala och riksomfattande beredskap och förberedelser.

De riksomfattande målen kan även gälla andra saker som är nödvändiga för utvecklingen av räddningsväsendet.

Genomförandet av de av statsrådet fastställda riksomfattande målen ska följas och bedömas årligen. Vid behov ska målen ändras. Ändringen kan basera sig på ett förslag av ett eller flera vårdlandskap eller på inrikesministeriets eller finansministeriets initiativ.

9 §

Delegationen för räddningsväsendet

I anslutning till inrikesministeriet finns det en delegation för räddningsväsendet. Dess uppgift är att:

- 1) följa och bedöma den genomförda och kommande utvecklingen av organiseringen av räddningsväsendet,
- 2) lämna förslag till de riksomfattande målen för räddningsväsendet samt behandla de initiativ av inrikesministeriet och förslag av vårdlandskap för deras ändrande som avses i 8 § 4 mom.,
- 3) främja genomförandet av de strategiska målen för informationshanteringen inom räddningsväsendet,
- 4) behandla utvecklingsbehoven av lagstiftningen gällande vårdlandskapens räddningsväsende och räddningsväsendets andra utvecklingsbehov,
- 5) behandla andra principiellt viktiga och vittgående åtgärder av staten när det gäller vårdlandskapens räddningsväsende,
- 6) främja samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer.

Statsrådet utser delegationen för fyra år i sänder. Delegationen har representanter för vårdlandskapen samt för inrikesministeriet och andra ministerier som ansvarar för styrandet av vårdlandskapens uppgifter.

Närmare bestämmelser om delegationens uppgifter, sammansättning och sektioner får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Inrikesministeriets samråd med vårdlandskapen

Inrikesministeriet samråder årligen separat med vart och ett vårdlandskap om genomförandet av de uppgifter inom räddningsväsendet som omfattas av vårdlandskapets organiseringsansvar. Även finansministeriet deltar i samrådet. Syftet med samrådet är att handleda ett vårdlandskap vid organiseringen av räddningsväsendet samt att främja samarbetet mellan inrikesministeriet och vårdlandskapet.

Under samrådet följs och bedöms hur vårdlandskapets organiseringsansvar har genomförts. Därtill kommer man under samrådet överens om målen för vårdlandskapets räddningsväsende för det följande året och om åtgärder som stödjer dem. Inrikesministeriet kan ge vårdlandskapet åtgärdsförslag för det följande året.

Uppföljningen, bedömningen, ställandet av mål och förslagen till åtgärder gäller följande sakkomplex:

- 1) beaktandet av de riksomfattande målen och strategierna för räddningsväsendet,
- 2) sätten att producera tjänsterna inom räddningsväsendet,
- 3) tillgången till samt kvaliteten och genomslaget av tjänsterna inom räddningsväsendet,
- 4) beaktandet av förändringarna i verksamhetsomgivningen,
- 5) främjandet av säkerheten och samarbetet gällandet detta mellan riksomfattande och regionala myndigheter, kommuner och andra aktörer,
- 6) produktiviteten och kostnadseffektiviteten av räddningsväsendets tjänster samt utvecklingen av vårdlandskapets utgifter och tillräckligheten av finansieringen,
- 7) räddningsväsendets investeringar och vårdlandskapets preliminära förslag till investeringsplan,
- 8) informationshanteringen inom räddningsväsendet,
- 9) samarbetet och arbetsfördelningen med andra vårdlandskap,
- 10) egenkontrollen inom räddningsväsendet, och
- 11) vid behov andra ärenden i anknytning till organiseringen och tillhandahållandet av räddningsväsendet.

Vid uppföljningen och bedömningen av hur vårdlandskapets organiseringsansvar har genomförts beaktas i synnerhet verkställandet av åtgärder om vilka det har överenskommits under det

föregående samrådet och inrikesministeriers förslag till åtgärder i vårdlandskapet samt genomförandet av de överenskomna målen. Här utnyttjas vårdlandskapets årliga utredning som avses i 13 § 2 mom. samt regionförvaltningsverkets expertbedömning som avses i 14 §.

Inrikesministeriet utarbetar i samarbete med vårdlandskapet en handling över samrådet. I handlingen antecknas hur organiseringen av räddningsväsendet som helhet har genomförts, de under samrådet överenskomna centrala målen för det följande året och åtgärder som stödjer dem samt inrikesministeriets eventuella förslag till åtgärder.

11 §

Vårdlandskapets investeringsplan

Utöver det som föreskrivs i 24 § 1 mom. i lagen om organisering av social- och hälsovård (/) ska den del av investeringsplanen som gäller ett vårdlandskaps räddningsväsende basera sig på de i 8 § avsedda riksomfattande målen för räddningsväsendet samt på nationella, regionala och lokala behov och olycks- eller andra risker. Ett vårdlandskap ska välja till den nämnda delen av investeringsplanen de viktigaste investeringarna med tanke på organiseringen av vårdlandskapets räddningsväsende och de motsvarande avtalen, och i den ska bedömas inverkan av de i planen ingående åtgärderna på den jämlika tillgången till samt kvaliteten och kostnadseffektiviteten av tjänsterna inom vårdlandskapets räddningsväsende. I den ifrågavarande delen av investeringsplanen ska det i 10 § avsedda samrådet beaktas.

Inrikesministeriet fattar beslut om godkännande av den del av den presenterade investeringsplanen som gäller räddningsväsendet i de situationer som avses i 24 a § 5 mom. i lagen om organisering av social- och hälsovård. Inrikesministeriet kan avslå den del av den presenterade investeringsplanen som gäller räddningsväsendet, om:

1) i den inte har anvisats finansiering för alla ingående investeringar och avtal motsvarande investeringarna,

2) det är uppenbart att en till sina effekter vittgående eller ekonomiskt betydande investering som ingår i den eller ett avtal motsvarande investeringen kan genomföras på ett kostnadseffektivare sätt i samarbete mellan vårdlandskapen, eller

3) det är uppenbart att en till sina effekter vittgående eller ekonomiskt betydande investering som ingår i den eller ett avtal motsvarande investeringen eller en överlåtelse inte främjar den kostnadseffektiva organiseringen av räddningsväsendet.

Med den i 2 mom. ovan avsedda vittgående investeringen och avtalet motsvarande investeringen samt överlåtelsen avses ett sådant projekt som på ett betydande sätt påverkar arbetsfördelningen mellan vårdlandskapen eller som annars har långvariga eller geografiskt omfattande effekter på räddningsväsendet i vårdlandskapet. Med en ekonomiskt betydande investering och ett avtal motsvarande investeringen samt överlåtelsen avses ett sådant projekt som på ett väsentligt sätt påverkar vårdlandskapets ekonomi på lång sikt.

Om det förfarande som tillämpas med anledning av avslaget av den del av vårdlandskapets investeringsplan som gäller räddningsväsendet föreskrivs i 24 a § 6 och 7 mom. i lagen om organisering av social- och hälsovård.

Ett vårdlandskap får genomföra en investering inom räddningsväsendet eller ett avtal motsvarande investeringen eller en överlåtelse av en lokal, fastighet eller annan långsiktig nyttighet tillhörande räddningsväsendet endast om den ingår i den del av vårdlandskapets investeringsplan som gäller räddningsväsendet och som inrikesministeriet godkänt på det sätt som avses ovan i denna paragraf. Vårdlandskapet ska genom ägarstyrning som avses i 48 § i lagen om vårdlandskap (\) se till att investeringar, avtal motsvarande investeringen eller överlåtelser inom den i 4 § 1 mom. i den lagen avsedda vårdlandskapskoncernens räddningsväsende inte strider mot den godkända investeringsplanen. Ett beslut eller en juridisk akt av ett vårdlandskap som strider mot detta moment är ogiltigt.

12 §

Inrikesministeriets initiativ om beviljande av tilläggsfinansiering till ett vårdlandskap

Inrikesministeriet får ta initiativ till beviljande av sådan tilläggsfinansiering till vårdlandskapet som avses i 12 § i lagen om finansiering av vårdlandskapen (/) och till villkoren för tilläggsfinansieringen enligt 26 § i den lagen.

13 §

Vårdlandskapets uppföljnings- och bedömningskyldighet

Ett vårdlandskap ska följa tillgången till, kvaliteten och genomslaget, kostnaderna och produktiviteten av räddningsväsendet som det svarar för. Vårdlandskapet ska jämföra denna information med informationen om andra vårdlandskap. Vårdlandskapet ska utnyttja ovannämnd information vid informationsledningen av det räddningsväsende för vars organisering det ansvarar som stöd för styrningen, ledningen och utvecklingen av verksamheten, produktionen och ekonomin och för beslutsfattandet.

Vårdlandskapet ska årligen utarbeta en utredning över genomförandet av räddningsväsendets tjänster och det ekonomiska läget inom sitt område. I utredningen ska beskrivas och bedömas hur räddningsväsendets riksomfattande mål, de mål som avtalats om under inrikesministeriets och vårdlandskapets årliga samråd och de åtgärder som stödjer dem samt inrikesministeriets eventuella åtgärdsförslag har genomförts i vårdlandskapet. Därtill ska i utredningen ingå vårdlandskapets preliminära förslag till den i 11 § avsedda investeringsplanen. Utredningen ska lämnas till inrikesministeriet och ifrågavarande regionförvaltningsverk.

Genom förordning av inrikesministeriet kan föreskrivas närmare om minimiinformationsinnehållet i den i 1 mom. avsedda uppföljningen, de uppgifter som ska ingå i den i 2 mom. avsedda utredningen samt om den tidpunkt vid vilken utredningen ska lämnas till inrikesministeriet och regionförvaltningsverket.

14 §

Regionförvaltningsverkets expertbedömning

Regionförvaltningsverket bereder årligen en expertbedömning inom sin region för att bedöma tillräckligheten av räddningsväsendets servicenivå och finansieringens nivå. I expertbedömningar granskas och bedöms räddningsväsendets servicenivå enligt uppgift, behovet av räddningsväsendets tjänster, den genomförda och uppskattade framtida utvecklingen av tillgängligheten och kvaliteten samt behovet och inverkan av investeringar. Expertbedömningarna lämnas till inrikesministeriet och publiceras i det allmänna datanätet.

Av regionförvaltningsverkens bedömningar sammanställs en riksomfattande expertbedömning för inrikesministeriet. Det regionförvaltningsverk som svarar för sammanställandet av den riksomfattande expertbedömningen utnyttjar vid utarbetandet av expertbedömningar de i 1 mom. avsedda bedömningarna av andra regionförvaltningsverk samt vårdlandskapens i 13 § 2 mom. avsedda utredningar. Om regionförvaltningsverkens rätt att få information av vårdlandskapen föreskrivs i 19 §. Om det regionförvaltningsverk som svarar för sammanställandet av den riksomfattande expertbedömningen föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av inrikesministeriet kan föreskrivas närmare om de uppgifter som ska ingå i den i 1 och 2 mom. avsedda utredningen av regionförvaltningsverket samt om den tidpunkt vid vilken rapporterna ska lämnas till inrikesministeriet.

15 §

Inrikesministeriets årliga utredning

Inrikesministeriet upprättar årligen en riksomfattande utredning i vilken genomförandet av ett högklassigt och kostnadseffektivt räddningsväsende som motsvarar de nationella, regionala och lokala behoven samt olycks- eller andra risker bedöms. I utredningen utnyttjas vårdlandskapens utredningar som avses i 13 § och regionförvaltningsverkens expertbedömning som avses i 14 §. Utredningen ska innehålla ett förslag till de behövliga åtgärderna med tanke på utarbetandet av planen för de offentliga finanserna, statens budget samt räddningsväsendets i 8 § avsedda riksomfattande strategiska mål samt annan riksomfattande styrning.

4 kap.

Egenkontroll och myndighetskontroll

16 §

Vårdlandskapets egenkontroll av räddningsväsendet

Vårdlandskapet ska i sin verksamhet som baserar sig på denna lag genom egenkontroll säkerställa att dess uppgifter handlas enligt lag. Vårdlandskapet ska säkerställa tillgången till samt kvaliteten och genomslaget av räddningsväsendets tjänster. Egenkontrollen av uppgifterna och tjänsterna ska genomföras som en del av deras organisering och produktion.

Vårdlandskapet ska utarbeta ett program för egenkontroll om de uppgifter och tjänster inom räddningsväsendet som det har organiseringsansvar för. I programmet ska fastställas hur iakttagandet av de i 1 mom. avsedda skyldigheterna organiseras och genomförs. I programmet för egenkontroll ska det anges hur tillgången till samt tillhandahållandet, kvaliteten och genomslaget av räddningsväsendets tjänster följs och hur upptäckta brister åtgärdas.

Iakttagelser som baserar sig på programmet för egenkontroll samt uppföljningen av genomförandet av programmet och de åtgärder som vidtas på basis av dem ska lämnas till regionförvaltningsverket i fråga samt publiceras i det allmänna datanätet och på andra sätt som främjar deras offentlighet.

Närmare bestämmelser om innehållet i och utarbetandet av programmet för egenkontroll och om den plan för kvalitetskontroll och utvecklingen av tjänster som ingår i programmet samt om den tidpunkt då de ska lämnas till regionförvaltningsverket får utfärdas genom förordning av inrikesministeriet.

17 §

Tillsynen över räddningsväsendet och den anknytande styrningen

Inrikesministeriet svarar för den allmänna tillsynen över räddningsväsendet och den anknytande styrningen.

Regionförvaltningsverket övervakar räddningsväsendet samt tillgången till och nivån på räddningsväsendets tjänster inom sitt verksamhetsområde.

18 §

Tillsynen över räddningsväsendets servicenivå

Regionförvaltningsverket har till uppgift att övervaka att servicenivån för ett vårdlandskaps räddningsväsende är tillräcklig.

Om servicenivån enligt regionförvaltningsverkets bedömning uppvisar avsevärda brister eller missförhållanden som inte avhjälpas inom en tid som regionförvaltningsverket bestämmer, kan regionförvaltningsverket förplikta vårdlandskapet att inom en viss tid rätta till vad som har gjorts eller försumrats.

Ett föreläggande får förenas med vite.

19 §

Rätt till information

Vårdlandskapet ska till inrikesministeriet och regionförvaltningsverket lämna de nödvändiga uppgifter och utredningar som de begär för genomförandet av sina uppgifter enligt denna lag. Uppgifterna och utredningarna ska lämnas avgiftsfritt och oberoende av sekretessbestämmelserna.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

20 §

Ändringssökande

Om begäran om omprövning av ett vårdlandskaps myndighetsbeslut föreskrivs i 16 § i lagen om vårdlandskap.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

21 §

Ikraftträdande

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas separat genom lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om vårdlandskapsstrukturen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

83

1 §

Landskapsindelning och vårdlandskap

Finland är indelat i vårdlandskap som är självstyrande i enlighet med det som föreskrivs i lagen om vårdlandskap (/) (vårdlandskap). Ett vårdlandskaps område utgörs av ett landskap. Varje landskap ska omfatta minst två kommuner. Ett vårdlandskap ska bestå av ett enhetligt område som bildar en funktionell helhet.

En ändring, sammanslagning eller uppdelning av vårdlandskap ändrar den landskapsindelning som avses i 1 mom. på motsvarande sätt som för vårdlandskapen.

Trots bestämmelserna i 1 mom. kan det inom ett landskaps område finnas flera än ett vårdlandskap, om det behövs på grund av områdets befolkningsmängd eller någon annan motsvarande grundad anledning.

2 §

Ändring av vårdlandskap

Med ändring av vårdlandskap avses i denna lag sammanslagning av vårdlandskap eller överföring av en kommun till ett landskap inom ett annat vårdlandskaps område.

Med sammanslagning av vårdlandskap avses en ändring av vårdlandskap, där

- 1) ett eller flera vårdlandskap upplöses och går samman med ett befintligt vårdlandskap,
- 2) vårdlandskap upplöses och slås samman genom inrättandet av ett nytt vårdlandskap, eller
- 3) ett vårdlandskap delas upp mellan två eller flera vårdlandskap så att det vårdlandskap som delas upp upplöses.

Vårdlandskap kan också ändras så att en kommun överförs från ett landskap till ett annat, varvid antalet vårdlandskap inte förändras (överföring av en kommun).

3 §

Hur landskapsindelningen påverkar den statliga förvaltningen

Om inte något annat följer av särskilda skäl, ska de statliga myndigheternas verksamhetsområden grunda sig på den landskapsindelning som avses i 1 § 1 mom. så att ett verksamhetsområde utgörs av ett eller flera landskap eller, om verksamhetsområdet är mindre än ett landskap, så att det helt och hållet ligger inom ett och samma landskap.

4 §

Hur ändringar i kommunindelningen ska beaktas

Om en kommun upplöses till följd av en sammanslagning av kommuner i enlighet med kommunstrukturlagen (1698/2009), ska statsrådet i enlighet med 35 § i den lagen bestämma till vilket landskap den nya kommunen ska höra.

2 kap.

Ändring av vårdlandskap

5 §

Förutsättningar för ändring av vårdlandskap

Vårdlandskap kan ändras om de efter ändringen uppfyller villkoren i 1 § 1 mom. och ändringen förbättrar

1) vårdlandskapens funktionella och ekonomiska förutsättningar att svara för att service ordnas och produceras eller på annat sätt främjar vårdlandskapens funktionsförmåga, eller

2) servicen eller levnadsförhållandena för vårdlandskapens invånare.

Vid ändring av vårdlandskap ska i språkligt hänseende förenliga områden eftersträvas så att den finskspråkiga och den svenskspråkiga befolkningens rätt att få service på det egna språket tillgodoses enligt lika grunder.

6 §

Hur en ändring av vårdlandskap inleds

En framställning om ändring av vårdlandskap får göras av ett vårdlandskap som berörs av ändringen eller av en kommun som finns i ett område som berörs av ändringen. Framställningen ska lämnas till finansministeriet.

Finansministeriet kan inleda en ändring av vårdlandskap genom att bestämma att en utredning om ändring av vårdlandskap enligt 8 § ska genomföras.

När det gäller vårdlandskap som varit föremål för ett utvärderingsförfarande för vårdlandskap enligt 120 § i lagen om vårdlandskap, kan en utredning om ändring av vårdlandskap också inledas på förslag av den utvärderingsgrupp som avses i den paragrafen.

7 §

Innehållet i en framställning om ändring av vårdlandskap

En framställning om ändring av vårdlandskap som gjorts av ett vårdlandskap eller en kommun ska innehålla en motivering till varför vårdlandskapet behöver ändras och en redogörelse för hur de i 5 § föreskrivna förutsättningarna för en ändring uppfylls.

En gemensam framställning om sammanslagning av vårdlandskap som lämnas av flera vårdlandskap ska åtföljas av ett enigt beslut om framställningen av berörda vårdlandskapsfullmäktige och en tillhörande utredning om

1) hur och när ändringen av vårdlandskapen ska ske,

2) principerna för hur förvaltningen ordnas i det nya vårdlandskap som bildas genom sammanslagningen,

3) namnet på det nya vårdlandskapet och vid behov på det nya landskapet,

4) principerna för samordning av servicesystemen i de vårdlandskap som går samman,

5) de allmänna principerna för hur det nya vårdlandskapets ekonomi ska skötas,

6) hur invånarnas möjligheter att påverka och delta ska förverkligas i det nya vårdlandskapet.

Bestämmelser om hur en framställning om ändring av vårdlandskap ska beredas i samarbete med företrädare för personalen finns i lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och vårdlandskap (449/2007).

8 §

Förordnande av en utredning om ändring av vårdlandskap

Finansministeriet kan bestämma att en utredning om ändring av vårdlandskap ska genomföras och för detta syfte tillsätter ministeriet en eller flera utredare, efter att ha hört de berörda vårdlandskapen och den kommun som föreslås bli överförd.

Det kan bestämmas att en utredning om ändring av vårdlandskap ska genomföras

1) på initiativ av finansministeriet,

- 2) på framställning av ett vårdlandskap eller en kommun,
- 3) om minst 20 procent av de röstberättigade invånarna i ett vårdlandskap gör en framställning om att en sådan utredning ska genomföras,
- 4) på framställning av den utvärderingsgrupp som avses i 121 § i lagen om vårdlandskap.

9 §

Genomförande av en utredning om ändring av vårdlandskap

Vårdlandskapen ska delta i beredningen av en utredning om ändring av vårdlandskap och ett förslag av en utredare enligt 8 § 1 mom. Utredaren ska utarbeta ett förslag till ändring av vårdlandskap samt till en sådan utredning om sammanslagning av vårdlandskap som avses i 7 § 2 mom. eller till en sådan ekonomisk uppgörelse mellan vårdlandskap i anknytning till överföringen av en kommun som avses i 19 §.

Om utredaren på grundval av utredningen anser att det behövs en ändring av vårdlandskap, ska han eller hon lägga fram ett förslag till ändring för fullmäktige i de vårdlandskap och i den kommun som berörs av ändringen. Vårdlandskapsfullmäktige i de vårdlandskapen och i den kommunen ska behandla förslaget.

Utredaren ska ge in sitt förslag till ändring av vårdlandskap till finansministeriet och till förslaget föga de utlåtanden som vårdlandskapsfullmäktige i de vårdlandskap och fullmäktige i den kommun som berörs av ändringen har gett om utredarens förslag.

Kostnaderna för genomförandet av utredningen betalas av statens medel.

För utredaren gäller det som föreskrivs om kommunindelningsutredarens ställning i 17 § i kommunstrukturlagen. Utredaren har trots sekretessbestämmelserna rätt att av myndigheterna få för sitt uppdrag behövliga uppgifter om förvaltningen och ekonomin i vårdlandskapen och de sammanslutningar som hör till vårdlandskapskoncernen samt annan hjälp.

10 §

Förutsättningar för beslutsfattande

Statsrådet beslutar efter föredragning från finansministeriet om ändring av vårdlandskap. Beslutet får fattas om de i 5 § avsedda förutsättningarna för ändring av vårdlandskap är uppfyllda.

Ett beslut om sammanslagning av vårdlandskap kräver också att sammanslagningen bygger på en gemensam framställning från de vårdlandskap som går samman eller på ett förslag från en utredare, vilket vårdlandskapsfullmäktige i de vårdlandskap som går samman har godkänt. Beslut om sammanslagning av vårdlandskap som varit föremål för ett utvärderingsförfarande för vårdlandskap kan fattas på utredarens framställning trots motstånd från vårdlandskapsfullmäktige. Bestämmelser om förutsättningarna för ett utvärderingsförfarande finns i 121 § i lagen om vårdlandskap och i 25 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/).

När finansministeriet bereder ett beslut om ändring av vårdlandskap ska det höra de berörda vårdlandskapen och kommunerna och även utreda hur ändringen påverkar de statliga myndigheternas verksamhetsområden och de regionindelningar som tillämpas i Europeiska unionens verksamhet.

11 §

Beslut om ändring av vårdlandskap

Beslut om ändring av vårdlandskap ska fattas före utgången av juni månad året före det år då ändringen träder i kraft. Om det förrättas landskapsval under året före det år då en ändring av vårdlandskap träder i kraft, ska beslutet om ändring fattas före utgången av året före valåret.

Samtidigt fattas beslut om en sådan ändring av landskapsindelningen enligt 1 § 1 mom. som motsvarar ändringen av vårdlandskapen.

Det ska bestämmas att en ändring av vårdlandskap träder i kraft vid ingången av ett kalenderår. Om en ändring i landskapsindelningen gäller överföring av en kommun ska det bestämmas att ändringen träder i kraft vid ingången av det kalenderår som följer på det år under vilket det följande landskapsvalet förrättas.

Beslut om ändring av vårdlandskap och om ändring i landskapsindelningen ska publiceras i Finlands författningssamling och sändas för publicering i de vårdlandskap som berörs av ändringen på det sätt som vårdlandskapens tillkännagivanden offentliggörs i vårdlandskapen. Beslut om förkastande av en ändring av vårdlandskap och en ändring i landskapsindelningen ska delges den som gjort framställningen särskilt.

3 kap.

Bildande av vårdlandskapsförvaltningen

12 §

Bildande av vårdlandskapsfullmäktige under valperioden

Efter att statsrådet har fattat beslut om sammanslagning av vårdlandskap ska vårdlandskapsfullmäktige i de vårdlandskap som går samman inom sig välja ledamöter och ersättare till vårdlandskapsfullmäktige i det nya vårdlandskapet för mandattiden till landskapsvalperiodens slut.

Antalet ledamöter som väljs till vårdlandskapsfullmäktige i det nya vårdlandskapet ska motsvara det minsta antal ledamöter som föreskrivs i 24 § i lagen om vårdlandskap och som bestäms utifrån invånarantalet. Ledamöter ska väljas från alla vårdlandskap som går samman i förhållande till deras invånarantal. Andelen röster för de grupper som är företrädda i vårdlandskapsfullmäktige ska vid valet motsvara den andel röster som de olika grupper som är företrädda i vårdlandskapsfullmäktige i de vårdlandskap som går samman har fått inom det nya vårdlandskapets område vid landskapsvalet med iakttagande av proportionalitetsprincipen enligt vallagen (714/1998).

13 §

Vårdlandskapsstyrelsen i ett nytt vårdlandskap

Ett i 12 § avsett vårdlandskapsfullmäktige i ett nytt vårdlandskap ska vid sitt första sammanträde välja ledamöter och ersättare till vårdlandskapsstyrelsen för det nya vårdlandskapet. Vårdlandskapsstyrelserna i de vårdlandskap som går samman ska gemensamt sammankalla det första fullmäktigesammanträdet i det nya vårdlandskapet och svara för beredningen inför sammanträdet.

Vårdlandskapsstyrelsen i det nya vårdlandskapet ska sköta beredningen av hur det nya vårdlandskapets verksamhet och förvaltning ska organiseras. Vårdlandskapsstyrelsens mandattid börjar genast efter att styrelsen har valts.

För det nya vårdlandskapets vårdlandskapsstyrelse gäller i övrigt det som föreskrivs om vårdlandskapsstyrelsen.

14 §

Beaktande av en ändring av vårdlandskap vid val

Om landskapsval förrättas året före det år under vilket en ändring av vårdlandskap träder i kraft, ska valet i de vårdlandskap som berörs av ändringen förrättas i enlighet med de nya vårdlandskapen.

När vårdlandskap går samman vid den tidpunkt som avses i 1 mom. ska en landskapsvalnämnd som är sammansatt av de berörda vårdlandskapens landskapsvalnämnder från ingången av valåret fungera som landskapsvalnämnd enligt 12 a § i vallagen. Som ordförande för valnämnden fungerar ordförande för landskapsvalnämnden i det största av de vårdlandskap som går samman. På en sådan landskapsvalnämnds arbete tillämpas 12 b § i vallagen.

Om en ändring av vårdlandskap där ett vårdlandskap delas mellan två eller flera andra vårdlandskap och vårdlandskapet upplöses eller där en kommun överförs från ett landskap till ett annat träder i kraft vid den tidpunkt som avses i 1 mom., ska fullmäktige i det mottagande vårdlandskapet, förutom de ledamöter som enligt 12 a § i vallagen hör till vårdlandskapets vårdlandskapsvalnämnd, välja ytterligare en eller flera ledamöter eller ersättare, om förhållandet mellan invånarantalet i den del av vårdlandskapet eller den kommun som överförs och vårdlandskapets invånarantal förutsätter det.

15 §

Mandattiden för andra förtroendevalda och inledandet av tjänsteinnehavarnas tjänsteutövning

Uppdragen för de förtroendevalda i de vårdlandskap som går samman upphör när ändringen av vårdlandskap träder i kraft.

Förtroendevalda och tjänsteinnehavare i det nya vårdlandskapet börjar sköta sina uppdrag från och med den tidpunkt som det nya vårdlandskapsfullmäktige bestämmer, dock senast när ändringen av vårdlandskap träder i kraft.

Det nya vårdlandskapets revisionsnämnd och revisorer granskar på det sätt som föreskrivs i 14 kap. i lagen om vårdlandskap, utifrån beredning som gjorts av revisionsnämnderna och revisorerna i de vårdlandskap som går samman, förvaltningen och ekonomin i de vårdlandskapen för det år som föregick ikraftträdandet av ändringen av vårdlandskap. Granskningen ska också gälla beredningen av ändringen av vårdlandskap.

4 kap.

Konsekvenser av en ändring av vårdlandskap

16 §

Personalens ställning

En ändring av vårdlandskap som leder till att de anställda får en ny arbetsgivare ska betraktas som överlåtelse av rörelse.

17 §

Övergång av egendom och skulder vid upplösning av vårdlandskap

När vårdlandskap går samman övergår rättigheterna, tillstånden, egendomen, skulderna och förpliktelserna för ett vårdlandskap som upplöses till det nya vårdlandskapet.

18 §

Behörigheten för myndigheter i vårdlandskap som upplöses

Efter att statsrådet har fattat beslut om sammanslagning av vårdlandskap får myndigheterna i ett vårdlandskap som upplöses inte besluta i ärenden som skulle ha betydande konsekvenser som binder det nya vårdlandskapet, förutom när det gäller beslut som inte kan skjutas upp eftersom ett ärende är brådskande.

19 §

Verkställande av ekonomisk uppgörelse

Om en kommun överförs från ett landskap till ett annat ska de berörda vårdlandskapen verkställa en ekonomisk uppgörelse i fråga om vårdlandskapens egendom på det område som ändringen gäller, om inte detta med hänsyn till ändringens ringa verkningar eller av någon annan anledning ska anses onödigt.

Sådan arrenderätt eller någon annan nyttjanderätt till fast egendom och sådan lös egendom med fast anknytning till den fasta egendomen som uteslutande eller huvudsakligen tjänar ordnandet av vårdlandskapets service för dem som bor på den berörda kommunens område ska övergå till det vårdlandskap som området överförs till.

Det övertagande vårdlandskapet ska ersätta det vårdlandskap som överlåter området för sådan egendom som avses i 2 mom. Vårdlandskapen ska avtala om hur de förpliktelser och ekonomiska konsekvenser som ändringen medför för vårdlandskapen beaktas i ersättningsbeloppet.

Annan egendom samt tillgångarna och skulderna för ett vårdlandskap som berörs av ändringen övergår till ett annat vårdlandskap endast om vårdlandskapen kommer överens om detta.

Delningen av egendom samt av skulder och förpliktelser mellan de vårdlandskap som berörs av ändringen får inte äventyra borgenärernas eller andra rättsinnehavares ställning. Om någon annan än staten är borgenär eller rättsinnehavare får ansvaret för förbindelsen inte överföras på ett annat vårdlandskap utan samtycke från rättsinnehavaren i fråga.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

20 §

Överklagande

Ett beslut av statsrådet som gäller ändring av vårdlandskap, ändring av landskapsindelningen, förkastande av en framställning om ändring av vårdlandskap eller förkastande av en framställning om ändring av landskapsindelningen får överklagas genom besvär av vårdlandskap som berörs av ändringen och av medlemmar av sådana vårdlandskap.

Besvären ska lämnas till högsta förvaltningsdomstolen inom 30 dagar från det att ett beslut om ändring av vårdlandskap har publicerats i Finlands författningssamling eller ett beslut om förkastande av en framställning om ändring har delgetts dem som gjort framställningen. Besvären ska behandlas skyndsamt hos högsta förvaltningsdomstolen.

Ett beslut av statsrådet som gäller ändring av vårdlandskap får verkställas innan det har vunnit laga kraft. Beslutet får dock inte börja verkställas om högsta förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten.

21 §

Särskild besvär rätt i fråga om beslut av en vårdlandskapsmyndighet

Beslut som en vårdlandskapsmyndighet har fattat efter att ett beslut av statsrådet om ändring av vårdlandskap har utfärdats men innan ändringen har trätt i kraft, får överklagas på det sätt som anges i lagen om vårdlandskap också på den grunden att beslutet strider mot grunderna för ändring av vårdlandskap eller mot 18 §.

Också den i 13 § avsedda vårdlandskapsstyrelsen för det nya vårdlandskapet har besvärsmätt.

22 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx.

Genom denna lag upphävs lagen om landskapsindelning (1159/1997).

Bestämmelser om vårdlandskapen och landskapsindelningen vid denna lags ikraftträdande utfärdas genom införelagen (/).

Den upphävda lagen om landskapsindelning och den landskapsindelning som det beslutats om med stöd av den tillämpas till utgången av 2022, om inte något annat föreskrivs särskilt genom lag.

På besvär som anförs över beslut som har meddelats före ikraftträdandet av denna lag och på behandlingen av ett sådant besvärshäre vid en högre besvärshmyndighet tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att föreskriva om organiseringsansvaret för social- och hälsovården i Nyland samt om ordnande av förvaltningen och ekonomin i anslutning till ordnandet såväl i fråga om social- och hälsovården som räddningsväsendet.

Syftet med lagen är att i fråga om organiseringsansvaret för social- och hälsovården främja och upprätthålla befolkningens hälsa och välfärd samt säkerställa jämlika, samordnade och kostnadseffektiva social- och hälsovårdstjänster i Nyland.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på de i 1 § i lagen om vårdlandskap avsedda vårdlandskapen inom landskapet Nyland (vårdlandskapen i Nyland) och på Helsingfors stad samt HUS-landskapssammanslutningen när de ordnar social- och hälsovård.

På vårdlandskapen i Nyland och på Helsingfors stad tillämpas vad som föreskrivs om vårdlandskap och ordnandet av social- och hälsovårdsväsendet i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) eller någon annanstans, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

På ordnandet av förvaltning, ekonomi samt på granskning av förvaltningen och ekonomin inom social- och hälsovården och räddningsväsendet i Helsingfors stad tillämpas det som föreskrivs i kommunallagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

På HUS-landskapssammanslutningen tillämpas det som i 58 § i lagen om vårdlandskap (/) föreskrivs om en vårdlandskapssammanslutning, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

På HUS-landskapssammanslutningen tillämpas dessutom det som i 4, 5, 8–19, 21–24a, 5, 8–19, 21–24a, 27, 28, 30, 32–37, 54, 55 och 59 §, 6 och 7 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs om vårdlandskap till den del vårdlandskapet med stöd av denna lag ordnar hälso- och sjukvård. På den tillämpas dessutom vad som i andra lagar föreskrivs om ordnande av hälso- och sjukvård.

På ordnandet av räddningsväsendet i vårdlandskapen i Nyland och i Helsingfors stad tillämpas det som i lagen om vårdlandskap, räddningslagen (/) och andra lagar föreskrivs om räddningsväsendet i vårdlandskapen. På särredovisning av räddningsväsendets förvaltning och ekonomi tillämpas emellertid bestämmelserna i 5 kap. i denna lag.

2 kap.

Organiseringsansvar för social- och hälsovården i Nyland

3 §

Ordnande av social- och hälsovården i Nyland

Vårdlandskapen i Nyland och Helsingfors stad samt HUS-landskapssammanslutningen (parterna) ska ordna social- och hälsovårdstjänsterna i Nyland så som föreskrivs i 4 och 5 §:

4 §

Organiseringsansvar för vårdlandskapen i Nyland och Helsingfors stad

Vårdlandskapen i Nyland har det primära ansvaret för att ordna lagstadgad social- och hälsovård för landskapets invånare och andra personer så som föreskrivs i 9 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

På Helsingfors stad tillämpas det som föreskrivs i 1 mom. när staden ordnar social- och hälsovård i Helsingfors stad.

För ordnande av tjänster inom den specialiserade sjukvården är vårdlandskapen i Nyland och Helsingfors stad skyldiga att höra till HUS-vårdlandskapssammanslutningen.

Vårdlandskapen i Nyland och Helsingfors stad ansvarar för ordnandet av tjänster inom den specialiserade sjukvården till den del det inte föreskrivs om tjänsterna enligt 5 § eller tjänsterna inte omfattas av det organiseringsavtal för HUS som avses i 9 § i denna lag eller de inte hör till HUS-landskapssammanslutningens organiseringsansvar med stöd av någon annan lag.

5 §

HUS-landskapssammanslutningens organiseringsansvar

HUS-landskapssammanslutningen har organiseringsansvaret för hälso- och sjukvårdstjänster så som föreskrivs i denna lag eller någon annan lag. Dessutom har HUS-landskapssammanslutningen organiseringsansvaret för ordnandet av de tjänster som avtalats om i det i 9 § avsedda organiseringsavtalet för HUS.

HUS-landskapssammanslutningen ansvarar för ordnandet av följande hälso- och sjukvårdstjänster:

1. tjänster som centraliseras till HUS-landskapssammanslutningen med stöd av 45 § i hälso- och sjukvårdslagen och andra motsvarande med dessa jämförbara tjänster inom den specialiserade sjukvården som kräver att de ska kunna upprepas, eller som kräver specialkompetens inom flera områden eller dyr utrustning eller andra betydande investeringar,

2. tjänster som krävs för verksamheten vid ett universitetssjukhus enligt 32 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård samt sådana tjänster som krävs för ordnande av undervisning och forskning inom specialiserad sjukvård vid ett universitetssjukhus som avses i 7 kap. i hälso- och sjukvårdslagen,

3. brådskande vård enligt 50 § i hälso- och sjukvårdslagen, med undantag av brådskande mot-tagningsverksamhet inom primärvården,

4. sådan prehospital akutsjukvård som avses i 39–41 § och i 46 § i hälso- och sjukvårdslagen, 5. i 48 och 49 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård avsedd beredskap för störningar och undantagsförhållanden samt beredskapscentralen för social- och hälsovårdens uppgifter,

6. de tjänster inom den specialiserade sjukvården som ordnandet av de tjänster som avses i 1–5 punkten förutsätter för att säkerställa en tillräcklig kvantitativ och innehållsmässig helhet av HUS-landskapssammanslutningens tjänster inom den specialiserade sjukvården för att säkerställa kompetensen, patientsäkerheten, tjänsternas kvalitet och kostnadseffektivitet,

7. de tjänster som ålagts HUS-landskapssammanslutningen och som avses i organiseringsavtalet för samarbetsområden enligt 34 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård samt tjänster som det avtalats om i det organiseringsavtal för HUS som avses i 7 § i denna lag så som fastställts i avtalen i fråga.

6 §

HUS-landskapssammanslutningens övriga uppgifter

Utöver organiseringsansvaret enligt 5 § ansvarar HUS-landskapssammanslutningen för följande uppgifter:

1. forsknings-, utvecklings- och utbildningsverksamhet som hänför sig till de tjänster som den ansvarar för,

2. de i 33 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård avsedda uppgifter för samarbetsavtalsområdet i fråga om de uppgifter som hör till HUS-landskapssammanslutningen

3. offentliggörande av de uppgifter som avses i 55 § i hälso- och sjukvårdslagen i fråga om de tjänster som omfattas av HUS-landskapssammanslutningens organiseringsansvar.

7 §

HUS-landskapssammanslutningens universitetssjukhus

HUS-landskapssammanslutningen ska ha ett universitetssjukhus i enlighet med vad som föreskrivs i 32 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

HUS-landskapssammanslutningen ska ha en primärvårdsenhet som har multidisciplinär kompetens på hälsoområdet och som i enlighet med det som fastställts i det i 10 § avsedda organiseringsavtalet för HUS stöder samordningen av tjänster mellan den specialiserade sjukvården och primärvården samt i tillämpliga delar socialvården.

8 §

HUS-landskapssammanslutningens uppgift när det gäller främjandet av hälsa och välfärd

HUS-landskapssammanslutningen ska erbjuda sakkunskap och stöd till vårdlandskapen inom sitt område genom att ordna utbildning, sammanställa uppföljningsuppgifter som gäller hälsa och välfärd och genom att se till att dokumenterat effektiva handlingsmodeller och goda rutiner för förebyggande av sjukdomar och problem sprids till vårdlandskapen i Nyland och Helsingfors stad.

HUS-landskapssammanslutningen ska ge kommunerna i området sakkunskap och stöd i arbetet för att främja hälsa och välfärd så som föreskrivs i 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård samt delta i utarbetandet av den välfärdsberättelse och välfärdsplan som avses i 7 § i den lagen.

3 kap.

Organiseringsavtal för HUS

9 §

Innehållet i organiseringsavtalet för HUS

Organiseringsavtalet för HUS är ett inbördes avtal mellan vårdlandskapen i Nyland, Helsingfors stad och HUS-landskapssammanslutningen, där dessa avtalar om den inbördes arbetsfördelningen när det gäller ordnandet av tjänster. Parterna får emellertid inte avtala om de uppgifter som enligt 5 § i denna lag hör till HUS-landskapssammanslutningens organiseringsansvar. Arbetsfördelningen mellan vårdlandskapen och Helsingfors stad samt HUS-landskapssammanslutningen får avtalas på annat sätt i fråga om HUS.

Organiseringsavtalet för HUS ska främja hälso- och sjukvårdens kvalitet, patientsäkerheten och hälso- och sjukvårdens genomslag, produktivitet och effektivitet. I avtalet ska det också säkerställas att det finns tillräckliga ekonomiska och personella resurser och tillräcklig kompetens för att ordna de tjänster som avses i avtalet. I avtalet ska parterna avtala om arbetsfördelningen så att kunden har rätt till jämlik vård oberoende av hemkommun. I avtalet ska säkerställas att de språkliga rättigheterna tillgodoses.

I organiseringsavtalet för HUS ska åtminstone följande avtalas om:

1. arbetsfördelningen i anslutning till organiseringsansvaret enligt 1 mom.,
2. de allmänna målen för utvecklandet av samarbetet mellan parterna och för den specialiserade sjukvården,
3. gemensamma åtgärder för att stärka primärvården och samordna parternas tjänster och verksamhet,
4. utveckling och kvalitetskontroll av laboratorietjänster och bildiagnostik, medicinsk rehabilitering samt andra motsvarande specialtjänster,
5. det samarbete som behövs för ordnande av medicinsk och odontologisk undervisning och forskning samt om den regionala samordningen av forsknings- och utbildningsverksamheten inom primärvården och socialvården samt
6. andra uppgifter i anslutning till ordnandet av tjänster som förutsätter samarbete mellan parterna.

10 §

Beredning av organiseringsavtalet för HUS

När organiseringsavtalet upprättas ska parterna beakta uppföljningsuppgifter om befolkningens hälsa och välfärd samt befolkningens servicebehov. Vid beredningen av avtalet ska Helsingfors universitet höras om det i 34 § 2 mom. 7 punkten i lagen om ordnande av social- och hälsovård avsedda samarbete och arbetsfördelning vid genomförandet av utbildning, forskning och utvecklingsverksamhet.

Innan organiseringsavtalet för HUS godkänns ska parterna höra social- och hälsovårdsministeriet. Det godkända avtalet ska lämnas in till social- och hälsovårdsministeriet.

11 §

Godkännande och ändring av organiseringsavtalet för HUS

Organiseringsavtalet för HUS ska ses över åtminstone varje period för vårdlandskapsfullmäktige.

Fullgörandet av organiseringsavtalet för HUS ska följas upp och utvärderas årligen. Avtalet ska ändras vid behov. Ändringen kan basera sig på ett eller flera parter förslag eller på social- och hälsovårdsministeriets initiativ.

Organiseringsavtalet för HUS träder i kraft efter det att vårdlandskapsfullmäktige i samtliga vårdlandskap, Helsingfors stadsfullmäktige och det högsta beslutande organet inom HUS-landskapssammanslutningen har godkänt det.

12 §

Statsrådets behörighet

Statsrådet kan besluta om organiseringsavtalet för HUS och dess innehåll samt om arbetsfördelningen mellan parterna inom social- och hälsovården, om parterna inte kan komma överens om organiseringsavtalet för HUS eller om jämlikheten mellan invånarna i Nyland och tillgången till tjänster enligt 4 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård på grund av det som fastställs i avtalet äventyras inom Nylands område.

Statsrådets beslut bereds vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen ska ministeriet höra parterna.

Statsrådets beslut om organiseringsavtalet för HUS kan verkställas omedelbart och det gäller tills parterna har ingått ett nytt organiseringsavtal för HUS där bestämmelserna i 1 mom. har beaktats.

4 kap.

HUS-landskapssammanslutning

13 §

Inrättande av HUS-landskapssammanslutningen

HUS-landskapssammanslutningen inrättas genom ett avtal mellan vårdlandskapen i Nyland och Helsingfors stad (grundavtalet). HUS-landskapssammanslutningen anses ha inrättats efter det att landskapen har godkänt grundavtalet.

Varje vårdlandskaps i Nyland som är medlem i HUS-landskapssammanslutning samt Helsingfors stads andel av HUS-landskapssammanslutningens tillgångar samt ansvar för dess skulder bestäms i förhållande till Helsingfors stads och varje vårdlandskaps andelar av grundkapitalet.

I grundavtalet för HUS-landskapssammanslutningen ska det utöver vad som föreskrivs i lagen om vårdlandskap bestämmas om grundavtalet för vårdlandskapssammanslutningen. I grundavtalet ska det avtalas om Helsingfors universitets deltagande i förvaltningen av universitetssjukhuset som avses i 7 §.

14 §

Organ som utövar den högsta beslutanderätten

HUS-landskapssammanslutningens beslutanderätt utövas av sammanslutningens fullmäktige eller sammanslutningens stämma i enlighet med vad som avtalas i grundavtalet.

15 §

Sammanslutningens fullmäktige

Antalet medlemmar som varje vårdlandskap i Nyland och Helsingfors stad har valt till sammanslutningens fullmäktige bestäms i förhållande till deras andelar av grundkapitalet eller invånarantal i enlighet med vad som närmare avtalas i grundavtalet.

På sammanslutningens fullmäktige tillämpas i övrigt vad som föreskrivs om vårdlandskapsfullmäktige i lagen om vårdlandskap (/).

16 §

Sammanslutningens stämma

Till sammanslutningens stämma väljer vårdlandskapsstyrelsen i vårdlandskapet Nyland och Helsingfors stads stadsstyrelse 1–3 företrädare i enlighet med vad som avtalas i grundavtalet. De valda företrädarna för sammanslutningens stämma utövar vårdlandskapets eller Helsingfors stads rösträtt tillsammans.

På sammanslutningens stämma tillämpas i övrigt vad som i lagen om vårdlandskap föreskrivs om sammanslutningens stämma.

5 kap.

Helsingfors stad som organisatör av landskapets uppgifter

17 §

Bestämmelser i lagen om vårdlandskap och kommunallagen som ska tillämpas på Helsingfors stad

När Helsingfors stad ordnar social- och hälsovårdstjänster tillämpas på staden i stället för kommunallagen det som föreskrivs om vårdlandskap i lagen om vårdlandskap 10, 11, 12, 13, 14, 15 och 32 (Nationalspråksnämnden), 8 kap. (Samarbete), 140 (Uppföljning av vårdlandskapets verksamhet, ekonomi och tjänsteproduktion samt produktion av information), 141 § (Beredskap) och vad som nedan föreskrivs om ordnande av stadens förvaltning och ekonomi samt kontroll och utvärdering.

I stället för bestämmelserna i 4–15 kap. och 17 kap. i lagen om vårdlandskap tillämpas kommunallagen, om inte något annat föreskrivs nedan.

18 §

Helsingfors och förrättande av landskapsval

I Helsingfors stad förrättas inga separata landskapsval som avses i 23 § i lagen om vårdlandskap.

19 §

Särredovisning av Helsingfors stads ekonomi för social- och hälsovården samt räddningsväsendet

Helsingfors stad ska särredovisa ordnandet av social- och hälsovården samt räddningsväsendet i stadens budget och bokföring.

Till de uppgifter som ska särredovisas ska hänföras de intäkter och kostnader som de föräntleder samt egendoms- och kapitalposter. Kostnaderna för lokalerna hänförs till de uppgifter som ska särredovisas i form av stadens interna hyror. Bokföringsnämndens vårdlandskaps- och kommunsektion har rätt att ge anvisningar och utlåtanden om särredovisningen i bokföringen.

Helsingfors stad får inte för annan verksamhet använda sådan finansiering som betalas för ordnandet av social- och hälsovård och räddningsväsendet med stöd av lagen om vårdlandskapens finansiering (/) eller de klientavgifter som staden tar ut för ordnandet eller andra intäkter.

20 §

Helsingfors stads budget för social- och hälsovården samt räddningsväsendet

Budgeten och ekonomiplanen för social- och hälsovården samt räddningsväsendet utarbetas som en separat del från stadens budget och ekonomiplan och sammanförs med stadens budget och ekonomiplan. Budgeten och ekonomiplanen består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel.

Ekonomiplanen ska utarbetas så att den är i balans eller uppvisar ett överskott senast vid utgången av det andra året efter budgetåret. Ett underskott i balansräkningen ska täckas inom två år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. Inom denna tid ska också underskott som uppkommit under eller efter det år budgeten utarbetades täckas.

21 §

Helsingfors stads bokslut och koncernbokslut för social- och hälsovården samt räddningsväsendet

För räkenskapsperioden upprättas ett särskilt bokslut för social- och hälsovården samt räddningsväsendet. Bokslutet sammanförs med stadens bokslut. Till det särskilda bokslutet hör balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt en tablå över budgetutfallet och en verksamhetsberättelse. Verksamhetsberättelsen ska innehålla en redogörelse för hur de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige ställt upp för social- och hälsovården samt räddningsväsendet har uppnåtts.

I det särskilda bokslutet ska ingå ett koncernbokslut i fråga om social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets uppgifter. Koncernbokslutet ska upprättas som en sammanställning av kon-

cernsammanslutningarnas balansräkningar och resultaträkningar samt noterna till dessa. I koncernbokslutet ska dessutom ingå en finansieringsanalys för koncernen, i vilken anskaffningen och användningen av kommunkoncernens medel under räkenskapsperioden utreds.

Bokslutet för en vårdlandskapssammanslutning samt bokslutet för ett bolag som staden och vårdlandskapen eller staden, vårdlandskapen (och staten) gemensamt har bestämmande inflytande över sammanslås med koncernbokslutet. Vad som ovan föreskrivs gäller också bolag som staden, vårdlandskapen och andra kommuner gemensamt har bestämmande inflytande över. Om staden inte har ett dotterbolag men är medlem i en vårdlandskapssammanslutning eller är delägare i ett bolag som avses i denna paragraf, ska i bokslutet tas in de uppgifter som motsvarar koncernbokslutet.

22 §

Granskning av förvaltningen och ekonomin inom Helsingfors stads social- och hälsovård samt räddningsväsendet

På granskningen av förvaltningen och ekonomin inom social- och hälsovården i Helsingfors stad tillämpas 14 kap. i kommunallagen.

Statens revisionsverk har rätt att med iakttagande av lagen om statens revisionsverk (676/2000) granska lagligheten, ändamålsenligheten och effektiviteten i verksamheten och ekonomin i sammanslutningar som kontrolleras av Helsingfors stad och som inrättats för stadens social- och hälsovård samt räddningsväsende samt för dessa uppgifter.

23 §

Helsingfors stads utvärderingsförfarande för social- och hälsovården samt räddningsväsendet

På utvärderingsförfarandet för social- och hälsovården och räddningsväsendet i Helsingfors stad tillämpas det som föreskrivs i 120 och 121 § i lagen om vårdlandskap. Förutsättningarna för och gränsvärdena för utvärderingsförfarandet beräknas på basis av det särskilda bokslut som avses i 19 §.

6 kap.

Övergångsbestämmelse och ikraftträdande

24 §

Inrättande av vårdlandskap i Nyland

Bestämmelser om vårdlandskapen i Nyland finns när denna lag träder i kraft vid inrättandet av vårdlandskapen i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av lagstiftningen om den (/).

25 §

Ikraftträdande

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas separat genom lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att ge bestämmelser om överföring av uppgifter och verksamhet från kommuner till vårdlandskap enligt vad som är nödvändigt för att genomföra den reform som gäller ordnande av social- och hälsovård och av räddningsväsendet. Syftet med lagen är att ge de bestämmelser som behövs för att grunda eller inleda verksamheten vid vårdlandskapen och HUS-landskapssammanslutningen och bestämmelser om införande av de lagar som gäller reformen.

2 §

Tillämpning av lagen på Helsingfors stad och på Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS)

Bestämmelserna i 3 § samt i 3 och 4 kap. i denna lag om överföring av ansvaret att ordna social- och hälsovård och räddningsväsendet samt om överföring av personal och tillgångar tillämpas inte i fråga om överföringen av Helsingfors stads ansvar att ordna social- och hälsovård och räddningsväsendet eller på överföringen av personal eller tillgångar från Helsingfors stad och Helsingfors specialomsorgsdistrikt. I fråga om Helsingfors stads skyldighet att delta i den temporära beredningsgruppens arbete, i fråga om grundandet av HUS-landskapssammanslutningen samt i fråga om den ingående balansräkningen för social- och hälsovården och räddningsväsendet tillämpas vad som föreskrivs i 8, 11, 12, 31, 43, 44, 46 och 56 § i denna lag.

Helsingfors stad håller inte landskapsval enligt vad som avses i 14 § i denna lag.

På Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) tillämpas vad som föreskrivs i 3, 8, 10–14, 17, 18, 26, 31, 32–40, 49 och 60–61 § i denna lag om överföring av organiseringsansvar, överföring av personal och tillgångar, täckning av underskott och överskott och statsborgen. Bestämmelser om grundande av HUS-landskapssammanslutningen finns i 5 kap. i denna lag.

3 §

Överföring av organiseringsansvar

Ansvaret att ordna social- och hälsovård enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) övergår från kommunerna och samkommunerna till vårdlandskapen den 1 januari 2023. Ansvaret att ordna social- och hälsovård enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård och

räddningsväsendet i Nyland (/) övergår till HUS-landskapssammanslutningen den 1 januari 2023.

Ansvaret att ordna räddningsväsendet enligt lagen om organisering av räddningsväsendet övergår från kommunerna och samkommunerna till vårdlandskapen den 1 januari 2023.

2 kap

Bildande av vårdlandskap och temporär förvaltning

4 §

Inrättande av vårdlandskap

De vårdlandskap som avses i 2 § i lagen om vårdlandskap ska inrättas som offentlighetsliga samfund dagen då denna lag trädet i kraft.

5 §

Landskapsindelning

Landskapens namn och områden är som följer:

1) landskapet Nyland vars område består av kommunerna Askola, Borgnäs, Borgå, Esbo, Grankulla, Hangö, Helsingfors, Hyvinge, Högfors, Ingå, Kervo, Kyrkslätt, Lapträsk, Lojo, Lovisa, Mäntsälä, Mörskom, Nurmijärvi, Pukkila, Raseborg, Sibbo, Sjundeå, Träskända, Tusby, Vanda och Vichtis,

2) landskapet Egentliga Finland vars område består av kommunerna Aura, Gustavs, Kimitoön, Koski Tl, Letala, Loimaa, Lundo, Masku, Nousis, Nystad, Nådendal, Oripää, Pargas, Pemark, Pyhäranta, Pöytis, Reso, Rusko, Sagu, Salo, Somero, S:t Karins, S:t Mårtens, Tövsala, Vemo, Virmo och Åbo,

3) landskapet Satakunta vars område består av kommunerna Björneborg, Eura, Euraåminne, Harjavalta, Honkajoki, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kumo, Nakkila, Påmark, Raumo, Sastmola, Siikais, Säkylä, Ulvsby och Vittis.

4) landskapet Egentliga Tavastland vars område består av kommunerna Forssa, Hattula, Hausjärvi, Humppila, Janakkala, Jockis, Loppi, Riihimäki, Tammela, Tavastehus och Ypäjä,

5) landskapet Birkaland vars område består av kommunerna Ackas, Birkala, Ikalas, Juupajoki, Kangasala, Kihniö, Kuhmois, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Pungalaidun, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala, Tammerfors, Tavastkyro, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virdois och Ylöjärvi,

6) landskapet Päijänne-Tavastland vars område består av kommunerna Asikkala, Gustav Adolfs, Heinola, Hollola, Itis, Kärkölä, Lahtis, Orimattila, Padasjoki och Sysmä,

7) landskapet Kymmenedalen vars område består av kommunerna Fredrikshamn, Kotka, Kouvola, Miehikkälä, Pyttis och Vederlax,

8) landskapet Södra Karelen vars område består av kommunerna Imatra, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolax, Savitaipale, Taipalsaari och Villmanstrand,

9) landskapet Södra Savolax vars område består av kommunerna Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mäntyharju, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala och S:t Michel,

10) landskapet Norra Savolax vars område består av kommunerna Enonkoski, Idensalmi, Jorois, Kaavi, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Nyslott, Pielavesi, Rantasalmi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Sulkava, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto och Vieremä,

11) landskapet Norra Karelen vars område består av kommunerna Heinävesi, Ilomants, Joensuu, Juga, Kides, Kontiolax, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä, Tohmajärvi och Valtimo,

12) landskapet Mellersta Finland vars område består av kommunerna Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Keuru, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kyyjärvi, Laukas, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Vitasaari och Äänekoski,

13) landskapet Södra Österbotten vars område består av kommunerna Alajärvi, Alavo, Bötom, Etseri, Evijärvi, Ilmola, Kauhajoki, Kauhava, Kuortane, Kurikka, Lappajärvi, Lappo, Seinäjoki, Soini, Storkyro, Storå, Vindala och Östermark,

14) landskapet Österbotten vars område består av kommunerna Jakobstad, Kaskö, Korsholm, Korsnäs, Kristinestad, Kronoby, Laihela, Larsmo, Malax, Nykarleby, Närpes, Pedersöre, Vasa och Vörå,

15) landskapet Mellersta Österbotten vars område består av kommunerna Halso, Kannus, Karleby, Kaustby, Lestijärvi, Perho, Toholampi och Vetil,

16) landskapet Norra Österbotten vars område bildas av kommunerna Alavieska, Brahestad, Haapajärvi, Haapavesi, Ii, Kalajoki, Karlö, Kempele, Kuusamo, Kärsämäki, Limingo, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Pudasjärvi, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Sievi, Siikajoki, Siikalatva, Taivalkoski, Tyrnävä, Uleåborg, Utajärvi, Vaala och Ylivieska,

17) landskapet Kajanaland vars område bildas av kommunerna Hyrynsalmi, Kajana, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo och Suomussalmi,

18) landskapet Lappland vars område bildas av kommunerna Enare, Enontekis, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tervola, Torneå, Utsjoki och Övertorneå.

Bestämmelser om ändringar i landskapsindelningen finns i lagen om landskapsindelning (/).

6 §

Vårdlandskapens namn och områden

Vårdlandskapen har följande namn och geografiska områden när denna lag träder i kraft:

1) Egentliga Finlands vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Egentliga Finland,

2) Satakunta vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Satakunta,

3) Egentliga Tavastlands vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Egentliga Tavastland,

4) Birkalands vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Birkaland,

5) Päijänne-Tavastlands vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Päijänne-Tavastland,

6) Kymmenedalens vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Kymmenedalen,

7) Södra Karelen vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Södra Karelen,

8) Södra Savolax vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Södra Savolax,

9) Norra Savolax vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Norra Savolax,

10) Norra Karelen vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Norra Karelen,

11) Mellersta Finlands vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Mellersta Finland,

12) Södra Österbottens vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Södra Österbotten,

13) Österbottens vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Österbotten,

14) Mellersta Österbottens vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Mellersta Österbotten,

15) Norra Österbottens vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Norra Österbotten,

16) Kajanalands vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Kajanaland,

17) Lapplands vårdlandskap, vars område består av kommunerna i landskapet Lappland.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. omfattar landskapet Nyland följande vårdlandskap (vårdlandskapen i Nyland):

1) Östra Nylands vårdlandskap, vars område består av följande kommuner i landskapet Nyland: Askola, Borgå, Lappträsk, Lovisa, Mörskom, Pukkila och Sibbo,

2) Mellersta Nylands vårdlandskap, vars område består av följande kommuner i landskapet Nyland: Borgnäs, Hyvinge, Mäntsälä, Nurmijärvi, Träskända och Tusby,

3) Västra Nylands vårdlandskap, vars område består av följande kommuner i landskapet Nyland: Esbo, Hangö, Ingå, Högfors, Grankulla, Kyrkslätt, Lojo, Raseborg, Sjundeå och Vichtis,

4) Vanda-Kervo vårdlandskap, vars område består av följande kommuner i landskapet Nyland: Vanda och Kervo.

I fråga om ändring av ett vårdlandskap som avses i 1 och 2 mom. tillämpas lagen om landskapsindelning.

7 §

Vårdlandskapets temporära beredningsorgan

Landskapets temporära beredningsorgan ansvarar för beredningsarbetet avsett att sätta igång landskapets verksamhet och förvaltning fram tills att vårdlandskapets fullmäktige har valts och vårdlandskapet styrelse, som tillsätts av vårdlandskapets fullmäktige, har inlett sin verksamhet.

Kommunerna, samarbetsområdena för primärvården och socialvården, sjukvårdsdistriktet, specialomsorgsdistriktet och räddningsverket i vårdlandskapets område (parterna) ska omedelbart efter att denna lag har trätt i kraft komma överens om det temporära beredningsorganets sammansättning och om vilken myndighet som ska tillsätta beredningsorganet. I vårdlandskapen i Nyland har de temporära organen dock ingen representant för Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS). Medlemmarna i organet ska väljas bland tjänsteinnehavarna i de ovan nämnda organisationerna, och de ska ha god sakkunskap om verksamheten och ekonomin inom sitt ansvarsområde. Finansministeriet ska underrättas om tillsättandet.

Om parterna som nämns i 2 mom. inte har nått en överenskommelse om tillsättande av ett temporärt beredningsorgan inom två månader från ikraftträdandet av denna lag, ska parterna omedelbart underrätta finansministeriet om saken. Statsrådet tillsätter då beredningsorganet på förslag av finansministeriet. I så fall ska sjukvårdsdistriktet med det största befolkningsunderlaget i området ha hand om det förvaltningsmässiga stödet till beredningsorganet. I vårdlandskapen i Nyland har den största kommunen i varje område hand om stödet. Ett beredningsorgan som tillsätts av statsrådet ska ha sammanlagt sju medlemmar från kommunerna och samarbetsområdena för primärvården och socialvården i vårdlandskapet, två medlemmar från sjukvårdsdistriktet, en medlem från specialomsorgsdistriktet och en medlem från räddningsverket, samt en ersättare för varje medlem. I vårdlandskapen i Nyland ska dock ingen representant utses för Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) till det temporära organet.

Ett beslut om tillsättande av beredningsorgan som fattats av den kommunala myndighet som parterna kommit överens om eller av statsrådet får inte överklagas genom besvär.

När det temporära beredningsorganet har tillsatts ska det sjukvårdsdistrikt eller den kommun som har tillsatt organet eller det sjukvårdsdistrikt eller den kommun som avses i 3 mom. se till att beredningsorganet kallas till sitt första sammanträde. Den till åren äldsta medlemmen i beredningsorganet för ordet vid det första sammanträdet tills beredningsorganet har valt ordförande och vice ordförande. Det sjukvårdsdistrikt eller den kommun som parterna har kommit

överens om eller som avses i 3 mom. ska ordna med mötes- och arbetsutrymmen för beredningsorganet samt se till att organet också i övrigt har förutsättningar att utföra sitt arbete. Sjukvårdsdistriktet eller kommunen i fråga har också ansvar för den ekonomi- och personalförvaltningsservice som är nödvändig för beredningsorganets verksamhet och personal, och för att bereda budgeten för 2021 och 2022.

På det temporära organet tillämpas vad som i 4 a § i lagen om jämställdhet mellan män och kvinnor (609/1986) föreskrivs om sammansättningen av organ inom den offentliga förvaltningen och organ som utövar offentlig makt.

Medlemmar i temporära organ omfattas av bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar i 40 kap. i strafflagen (39/1889) när de sköter sitt uppdrag.

8 §

Temporär HUS-beredningsgrupp

Den temporära HUS-beredningsgruppen fungerar som en del av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) och tillsätts av HUS styrelse.

De temporära beredningsorganen för vårdlandskapen i Nyland som avses i 6 § 2 mom. i denna lag samt Helsingfors stad ska utse sex medlemmar med personliga ersättare till den temporära HUS-beredningsgruppen, en från varje vårdlandskap i Nyland och en från samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS). Tjänsteinnehavare vid kommunerna ovan, vid Helsingfors stad och vid samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) som är väl förtrogna med verksamheten och ekonomin inom sitt verksamhetsområde får utses till medlemmar i den temporära beredningsgruppen.

En medlem utsedd av Helsingfors stad fungerar som ordförande och en medlem utsedd av vårdlandskapet Västra Nyland som vice ordförande för den temporära HUS-beredningsgruppen.

Medlemmar och ersättare i den temporära HUS-beredningsgruppen ska utses omgående efter att denna lag har trätt i kraft.

Beslutet om tillsättande av en temporär HUS-beredningsgrupp får inte överklagas genom besvär.

I fråga om den temporära HUS-beredningsgruppens sammansättning tillämpas 4 a § i lagen om jämställdhet mellan män och kvinnor.

Medlemmar i den temporära HUS-beredningsgruppen omfattas av bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar i 40 kap. i strafflagen (39/1889) när de sköter sitt uppdrag.

9 §

Det temporära beredningsorganets uppgifter och behörighet

Det temporära beredningsorganet leder beredningsarbetet för att sätta igång vårdlandskapets verksamhet och förvaltning, utövar beslutanderätt i dessa frågor och för talan i enlighet med sina uppgifter tills vårdlandskapsfullmäktige inleder sin mandatperiod. Beredningsorganet får tillsätta interna sektioner för skötseln av särskilda uppgifter och överföra beslutanderätten i de uppgifterna till sektionen.

Det är beredningsorganets uppgift att i samråd med de myndigheter från vilka uppgifter och därmed sammanhängande personal övergår till vårdlandskapet

- 1) klarlägga vilken personal som ska övergå till vårdlandskapet och bereda förslag till en personalöverföringsplan och personalöverföringsavtal för vårdlandskapsfullmäktige,
- 2) delta i klarläggandet av vilken lös och fast egendom som ska övergå till vårdlandskapet,
- 3) delta i klarläggandet av vilka avtal som ska övergå till vårdlandskapet och av därmed sammanhängande rättigheter och skyldigheter,

4) delta i klarläggandet av vilka data- och kommunikationssystem som stöder de förvaltnings- och serviceuppgifter som övergår till vårdlandskapet.

5) bereda organiseringen av vårdlandskapets verksamhet och förvaltning samt valet av revisor,

6) besluta om vårdlandskapets budget för 2021 och 2022,

7) delta i ordnandet av det första landskapsvalet,

8) bereda andra ärenden som är av direkt relevans för att vårdlandskapets verksamhet och förvaltning ska komma igång.

Beredningsorganets behörighet är begränsad så att det får

1) anställa personer i tjänste- eller arbetsavtalsförhållanden endast på viss tid och så att anställningstiden upphör senast den 31 december 2023,

2) ingå avtal å vårdlandskapet vägnar endast för viss tid och så att den utsatta tiden upphör senast den 31 december 2023.

Bestämmelser om det temporära beredningsorganets rätt att upphandla tjänster under övergångsperioden finns i 59 § 1–3 mom.

Beredningsorganets förfarande omfattas av vad som bestäms i lagen om vårdlandskap.

10 §

Den temporära HUS-beredningsgruppens uppgifter

Den temporära HUS-beredningsgruppen ska bereda ett förslag till grundavtal för HUS-landskapssammanslutningen.

Den temporära HUS-beredningsgruppen ska dessutom bereda de ärenden som måste behandlas av landskapssammanslutningens högsta organ då det sammanträder, av fullmäktige i vårdlandskapen i Nylands då dessa sammanträder och av Helsingfors stadsfullmäktige för att HUS-landskapssammanslutningen ska kunna grundas och dess verksamhet inledas.

Bestämmelser om den temporära HUS-beredningsgruppens uppgifter när det gäller att bereda det första sammanträdet för det organ som utövar högsta beslutanderätt i HUS-landskapssammanslutningen finns i 44 §. Den temporära beredningsgruppens arbete upphör när organet som utövar högsta beslutanderätt i HUS-landskapssammanslutningen har valt en styrelse för landskapssammanslutningen.

Det förslag av den temporära HUS-beredningsgruppen som avses i 1 och 2 mom. ska utgöra underlaget från vilket behandlingen i det organ som utövar högsta beslutanderätt i HUS-landskapssammanslutningen utgår.

11 §

Skyldighet att delta i beredning

Kommunerna, samarbetsområdena för primärvården och socialvården, sjukvårdsdistrikten, specialomsorgsdistrikten, det lokala räddningsverket och vid behov andra myndigheter i varje vårdlandskap ska delta i beredningsarbetet med vilket vårdlandskapens verksamhet och förvaltning sätts igång, och vid behov ge vårdlandskapet handräckning i detta arbete.

12 §

Rätt att få uppgifter

Utan hinder av bestämmelserna om sekretess har vårdlandskapets myndigheter rätt att av landskapsförbundet, kommunerna, samarbetsområdena för primärvård och socialvård, sjukvårdsdistriktet, specialomsorgsdistriktet och räddningsverket i vårdlandskapets område få de uppgifter som är nödvändiga i det beredningsarbete med vilket vårdlandskapets verksamhet och förvaltning sätts igång.

Utan hinder av bestämmelserna om sekretess ska kommuner och samkommuner till vårdlandskapet överlämna följande uppgifter som är nödvändiga i det beredningsarbete med vilket vårdlandskapets verksamhet och förvaltning sätts igång så som avses i 1 mom.:

- 1) uppgifter om personal som avses i 17 § och som övergår till vårdlandskapet,
- 2) uppgifter om kunderna inom de uppgifter och tjänster som överförs till vårdlandskapet, dock inte klient- och patientuppgifter som hör till social- och hälsovården,
- 3) uppgifter om driftsekonomi när det gäller uppgifter och därmed sammanhängande stöd-tjänster som övergår till vårdlandskapet,
- 4) uppgifter som behövs för de sammanställningar som avses i 20 och 25 §.

Kommuner och samkommuner ska överlämna de uppgifter som avses i 2 mom. i elektronisk form till vårdlandskapet. Vårdlandskapet ska komma närmare överens med kommunerna och samkommunerna om hur överlämnandet ska genomföras.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. och om tidsfristerna, formen och tillvägagångssätten för överlämnande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Informationen

Det temporära beredningsorganet och den temporära HUS-beredningsgruppen ska informera invånare, serviceanvändare, kommuner, organisationer och andra sammanslutningar i området om beredningen inriktad på att sätta igång vårdlandskapets och HUS-landskapssammanslutningens verksamhet och förvaltning och vid behov ge dem möjlighet att yttra sig då betydande ärenden bereds.

14 §

Finansiering av beredningen av vårdlandskapets och HUS-landskapssammanslutningens verksamhet

Staten beviljar vårdlandskapen statsunderstöd för de kostnader de har av att sätta igång sin verksamhet och förvaltning 2021 och 2022. I fråga om de allmänna grunderna för beviljande av statsunderstöd och i fråga om användningen av och tillsynen över statsunderstödet iakttas statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat föreskrivs eller något annat följer av statsbudgeten. Det understöd som avses i 5 § i den lagen får betalas till vårdlandskapen utan ansökan och utbetalningen kräver inte att vårdlandskapen deltar i finansieringen.

Det temporära beredningsorganet ska ge vårdlandskapsfullmäktige en redogörelse över hur anslaget för 2021 har använts. Under 2021 och 2022 står staten för kostnaderna för de organ som väljs i den temporära beredningsgruppen och i HUS-landskapssammanslutningen.

15 §

De första landskapsvalen

De första landskapsvalen ska hållas söndagen den 23 januari 2022. Mandatperioden för de landskapsfullmäktige som väljs i valen börjar den 1 mars 2022 och varar fram till utgången av

maj 2025. I valen ska varje landskap välja minst det antal ledamöter som anges i 18 § 1 mom. i lagen om vårdlandskap. Tidpunkten för bestämmande av invånarantalet enligt vad som avses i 3 mom. i samma paragraf är den 31 augusti 2021.

Så fort denna lag har trätt i kraft ska respektive regionförvaltningsverk tillsätta en landskapsvalnämnd för varje landskap i verksamhetsområdet så att de första landskapsvalen kan hållas, och landskapsvalnämndens medlemmar ska i mån av möjlighet representera de väljargrupper som ställt upp kandidater i de föregående kommunalvalen i landskapet. I fråga om landskapsvalnämnden tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i 12 a och 12 b § i vallagen (714/1998).

Vid de första landskapsvalen ska Helsingfors stad inom sitt område ordna förhandsröstning på de förhandsröstningsställen som avses i 9 § 1 mom. 1 och 3 punkten i vallagen.

Vid de första landskapsvalen ska justitieministeriet betala engångsersättning till kommunerna enligt vad som avses i 188 § 3 mom. i vallagen.

16 §

Konstituering av vårdlandskap

Så fort resultatet i det första landskapsvalet har fastställts ska landskapets fullmäktige konstituera sig och välja styrelse och övriga förvaltningsorgan för vårdlandskapet samt vidta de andra åtgärder som behövs för att organisera landskapets verksamhet och förvaltning.

Det temporära beredningsorganet ska bereda de ärenden som vårdlandskapsfullmäktige ska behandla vid sitt första sammanträde och kalla fullmäktigeledamöterna till sammanträdet. Den till åren äldsta ledamoten i vårdlandskapsfullmäktige för ordet vid det första sammanträdet tills fullmäktige har valt ordförande och vice ordförande.

3 kap

Personal

17 §

Personalens ställning

Överföringen av uppgifter och av därmed sammanhängande personal från kommuner och samkommuner till vårdlandskap och till landskapssammanslutningen ska betraktas som överlåtelse av rörelse. Övergången till vårdlandskapet eller landskapssammanslutningen av kuratorer och psykologer inom elevhälsan som är anställda av kommunen eller samkommunen ska också betraktas som överlåtelse av rörelse.

Även överföringen av uppgifter som stöder de kommunala uppgifter som avses i 1 mom. och överföringen av de personer som utför dem ska betraktas som överlåtelse av rörelse, om minst hälften av personens faktiska arbetsuppgifter består av stöduppgifter till de uppgifter som avses i 1 mom.

18 §

Överföring av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HUS) personal

De anställningsförhållanden som samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt har i kraft den 1 januari 2023 ska fortsätta i HUS-landskapssammanslutningen enligt samma anställningsvillkor som tidigare.

4 kap.

Egendomsarrangemang

19 §

Överföring av sjukvårdsdistriktet och specialomsorgsdistriktet till vårdlandskapen

De samkommuner för sjukvårdsdistrikt som avses i 7 § i lagen om specialiserad sjukvård samt de specialomsorgsdistrikt som avses i 6 § 1 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977) ska överföras till vårdlandskapen jämte tillgångar, skulder och åtaganden den 1 januari 2023.

Samkommunens tillgångar, skulder och åtaganden enligt vad som avses i 1 mom. ska slås ihop med det vårdlandskap som samkommunens medlemskommuner geografiskt sett hör till. Om medlemskommunerna i en samkommun hör till olika vårdlandskap ska tillgångarna, skulderna och åtagandena delas mellan vårdlandskapen i proportion till medlemskommunernas ägarandelar, förutom när överföringarna av tillgångar, skulder och åtaganden är obetydliga med hänsyn till vårdlandskapets ekonomiska bärkraft. Vårdlandskapen får avtala om att dela tillgångar, skulder och åtaganden på annat sätt.

Utän hinder av vad som föreskrivs i 1 mom. har vårdlandskapet och medlemskommunerna i de samkommuner som avses i 1 mom. rätt att avtala om överföringen av samkommunernas jordegendom på annat sätt. Också i det fallet är det alltid vårdlandskapet som ska överta sådan jordegendom av samkommunen som är kopplad till byggnadsegendom som behövs för verksamhet som vårdlandskapet övertar ansvaret att organisera.

20 §

Sammanställning över sjukvårdsdistriktets och specialomsorgsdistriktets tillgångar, avtal och ansvar

De sjukvårdsdistrikt och specialomsorgsdistrikt som avses i 19 § ska senast den 28 februari 2022 ge vårdlandskapet en detaljerad sammanställning av följande:

- 1) samkommunens tillgångar,
- 2) skulder och övriga åtaganden, ansvar och avtal som vårdlandskapet övertar ansvaret för, samt
- 3) sådana väsentliga realiserade och förväntade förändringar och operativa och ekonomiska risker i tillgångsposterna, avtalen och ansvaret som inte framgår av det senaste bokslutet eller koncernbokslutet.

Vårdlandskapet har rätt att få ytterligare uppgifter och handlingar i den utsträckning vårdlandskapet bedömer vara nödvändig.

21 §

Lokaler för kommunalt ordnad primärvård, specialiserad sjukvård, socialväsande och räddningsväsande

De lokaler som används inom kommunalt ordnad primärvård, specialiserad sjukvård, socialväsande och räddningsväsande övergår i vårdlandskapets besittning den 1 januari 2023.

Vårdlandskap och kommun ska ingå hyresavtal för besittning av lokalerna vilket ska gälla till den 31 december 2025. Vårdlandskapet har rätt att förlänga hyresavtalet med ett år genom att meddela kommunen om saken senast 12 månader innan hyresavtalets giltighetstid upphör.

Den hyra som överenskomms för lokalen i det hyresavtal som avses i 2 mom. ska täcka de skäliga kapitalkostnader och kostnader för underhåll av lokalen som kommunen har. Närmare bestämmelser om hur hyran bestäms får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Vårdlandskap och kommun får även komma överens på annat sätt än vad som föreskrivs i denna paragraf i fråga om besittning av lokalerna och giltighetstiden för hyresavtalen som gäller besittning av lokalerna enligt vad som avses i 1 mom.

22 §

Överföring till vårdlandskapet av lös egendom som används inom kommunalt ordnad primärvård, specialiserad sjukvård, socialväsande och räddningsväsande

Från och med den 1 januari 2023 övergår all lös egendom, alla rättigheter som gäller ägande, besittning och bruk av den lösa egendomen samt alla immateriella rättigheter och tillstånd som hänger samman med den verksamhet som vårdlandskapet har ansvaret att ordna till vårdlandskapet. Aktier i aktiebolag, med undantag för de aktier som avses i 2 mom., ska dock inte övergå till vårdlandskapet.

Vårdlandskapet övertar aktier i ett aktiebolag som kommunen äger för ordnande eller produktion av social- och hälsovårdstjänster, förutsatt att bolagets faktiska huvudsakliga verksamhet är produktion av social- och hälsovårdstjänster.

Med avvikelse från vad som anges ovan övertar vårdlandskapet inte lösöre och aktier som kommunen äger för att kunna fullgöra sina förpliktelser enligt lagen om företagshälsovård (1383/2001).

Med undantag för de aktier som avses i 2 mom. får kommun och vårdlandskap också komma överens på annat sätt än vad som föreskrivs i 1 mom. i fråga om överföring av lös egendom.

23 §

Semesterlöneskuld för personal inom kommunalt ordnad primärvård, specialiserad sjukvård, socialväsande och räddningsväsande

Semesterlöneskulden för personal inom kommunalt ordnad primärvård, specialiserad sjukvård, socialväsande och räddningsväsande överförs till vårdlandskapet den 1 januari 2023.

24 §

Överföring till vårdlandskapet av kommunernas avtal och ansvar

Kommunerna ska överföra de avtal som gäller ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsande till vårdlandskapet från och med den 1 januari 2023, om inte vårdlandskap och kommun kommer överens om något annat. Om avtalet inte kan överföras eller delas ska kommunen göra en framställning om hur ansvaret baserat på avtalet ska fördelas i den sammanställning som avses i 25 §.

Med avvikelse från 1 mom. och såvida inte vårdlandskap och kommun kommer överens om något annat ska följande inte övergå till landskapet:

1) avtal för lokaler där kommunen har åtagit sig att bestämma köpare eller lösa in de berörda lokalerna efter att avtalsperioden har löpt ut.,

2) skadeståndsansvar eller några andra ansvar kopplade till avtalsuppsägning för sådana avtal som kommunen ingår sedan införandelagen stadfästs men innan ansvaret att ordna social- och hälsovård och räddningsväsande överförs på vårdlandskapet.

Om kommunen har handlat i strid med antingen gällande lagstiftning eller ett avtal som är bindande för kommunen innan ansvaret att ordna social- och hälsovård och räddningsväsandet överförs ska kommunen bära ansvar för påföljderna.

Om kommunen har ingått en borgensförbindelse för ett sådant aktiebolag som avses i 22 § 2 mom. och som producerar social- och hälsovårdstjänster övergår borgensansvaret till vårdlandskapet.

25 §

Sammanställning över tillgångar, avtal och ansvar som överförs samt över lokaler som hyrs av kommunen

Kommunen ska senast den 28 februari 2022 ge vårdlandskapet en detaljerad sammanställning över de lokaler som används av social- och hälsovården och räddningsväsendet samt över lös egendom, avtal och ansvar som överförs, enligt vad som avses i 21, 22 och 24 §. Dessutom ska kommunen inom denna tid ge vårdlandskapet en uppskattning av antalet anställda som överförs med stöd av 23 §, lönekostnaderna och semesterlöneskulden.

Vårdlandskapet har rätt att be kommunen om sådana ytterligare uppgifter och handlingar som vårdlandskapet anser sig behöva. Vårdlandskapet ska inleda överläggningar med kommunen om det efter att ha fått sammanställningen som avses i 1 mom. av kommunen anser att lokalerna, den lösa egendomen och avtalen som enligt kommunens sammanställning ska övergå i vårdlandskapets besittning inte tryggar möjligheterna att orda social- och hälsovård eller räddningsväsendet i vårdlandskapets område.

Kommunen ska komplettera den sammanställning som avses i 1 mom. före den 30 juni 2022 om det sedan sammanställningen överlämnades har skett väsentliga förändringar i lokalerna, i den lösa egendomen eller i avtalen som övergår och om vårdlandskapet anser att den behöver kompletteras.

Närmare bestämmelser om sammanställningens innehåll får utfärdas genom förordning av finansministeriet.

26 §

Överföring av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HUS) tillgångar

Grundkapitalandelen för varje medlemskommun i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) ska överföras till det vårdlandskap som respektive kommun hör till från och med den 1 januari 2023. Helsingfors stads grundkapitalandel i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) övergår till att utgöra grundkapitalandelen i HUS-landskapssammanslutningen.

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) ska senast den 28 februari 2022 ge en sammanställning av de lån som överförs och av borgen som det har ställt till finansministeriet.

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HUS) tillgångar, skulder och åtaganden överförs till HUS-landskapssammanslutningen med stöd av denna lag, utan särskild utredning eller åtkomsthandling.

27 §

Vårdlandskapets beslut

Vårdlandskapets fullmäktige ska behandla den sammanställning som avses i 25 § och baserat på den fatta beslut senast den 31 mars 2022 om överföring av avtal, ansvar, lös egendom och semesterlöneskuld enligt vad som avses i 21–24 § till vårdlandskapet.

28 §

Ogiltighet för vissa avtal som överförs från kommuner eller samkommuner

Avtal med privata tjänsteproducenter som ska övergå till landskapet i enlighet med 19 och 24 § i denna lag och som gäller upphandling av social- och hälsovårdstjänster eller hyra eller nyttjanderätt för därmed sammanhängande lokaler är ogiltiga i den utsträckning de innehåller överenskommelser om ordnande eller produktion av social- och hälsovård som avviker från 8 och 12 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Om det inte går att ändra avtalet så att det stämmer överens med lag är avtalet ogiltigt i sin helhet.

Vårdlandskapet ska senast den 30 juni 2023 underrätta tjänsteproducenten och social- och hälsovårdsministeriet om att ett avtal eller ett avtalsvillkor enligt vad som avses i 1 mom. är ogiltigt.

Om vårdlandskapet och den privata tjänsteproducent som avtalet ingåtts med inte kommer överens om en kortare övergångsperiod ska villkoren i det avtal som avses i 1 mom. iakttas under en övergångsperiod på två år från det att lagen om ordnande av social- och hälsovård träder i kraft.

Vårdlandskapet ansvarar inte för eventuellt avtalsvite om avtalet eller en del av det blir ogiltigt på grund av denna paragraf.

Privata tjänsteproducenter har rätt att få ersättning av landskapet för direkt skada förorsakad av investeringar som varit betydande och nödvändiga för att fullfölja avtalet. Ersättning fås på villkor att investeringarna blir helt eller delvis onödiga för tjänsteproducenten på grund av att avtalet blir ogiltigt och att tjänsteproducenten inte har haft förutsättningar att förbereda sig för detta.

29 §

Nyttjanderätt till lokaler när ändring söks

Det beslut av vårdlandskapsfullmäktige som avses i 27 § får verkställas innan det har vunnit laga kraft såvida inte förvaltningsdomstolen förbjuder verkställigheten av beslutet i någon utsträckning.

Vårdlandskapet har rätt att ordna de social- och hälsovårdstjänster samt de tjänster inom räddningsväsendet som det ansvarar för i de lokaler som kommunen äger och förvaltar samt rätt att använda det lösöre som kommunen äger eller besitter och som behövs för att ordna tjänsterna innan förvaltningsdomstolens beslut i ärendet har vunnit laga kraft. Vårdlandskapet ska betala hyra för lokalerna enligt vad som anges i 21 §.

30 §

Tillämpning av bestämmelser om kommuner på samkommuner

P samkommuner som sköter social- och hälsovårdsuppgifterna och det lokala räddningsväsendet, med undantag för de som avses i 19 §, tillämpas vad som föreskrivs om kommuner i 21–28, 29 och 40 §.

31 §

Under- och överskott i samkommunens balansräkning

Medlemskommunerna i de samkommuner som avses i 19 § samt i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) ska täcka underskottet i sin balansräkning i överensstämmelse med vad som bestäms i kommunallagen (410/2015) innan samkommunen överförs till vårdlandskapet eller till HUS-landskapssammanslutningen. Om balansräkningen visar överskott ska samkommunens medlemskommuner besluta om hur det ska behandlas på det sätt som fastställs i samkommunens grundavtal.

32 §

Statsborgen

För de skulder och vissa andra förbindelser som presenteras i den sammanställning som avses i 20, 25 och 26 §, för ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknyter till dessa, för andra motsvarande skyddsarrangemang samt för räntor och för uppfyllande av andra villkor i avtalen får statsrådet ställa statlig propriëborgen utan krav på motsäkerheter men i övrigt på de villkor det bestämmer. Om säkerhet har ställts för en skuld eller en annan förbindelse ska dock statsborgen beviljas som fyllnadsborgen för den ställda säkerheten.

I övrigt tillämpas lagen om statens långivning, statsborgen och statsgaranti (449/1998) på statsborgen som avses i denna paragraf.

Borgensförbindelserna enligt vad som avses i denna paragraf får omfatta högst det belopp som riksdagen har beviljat fullmakt för då statsbudgeten behandlas.

33 §

Tillsyn över statsborgen

Statskontoret förvaltar och sköter tillsynen över den statsborgen som avses i 32 §. För detta ändamål har Statskontoret rätt att få de uppgifter och utredningar som avses i 15 a § i lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti.

Till exempel får man byta ut den som beviljar lånet eller förbindelsen för vilket borgen ställts, överföra lånet eller förbindelsen till någon annan och ändra amorteringsplanen, räntan och de övriga villkoren för lånet eller förbindelsen under lånets eller förbindelsens giltighetstid endast om Statskontoret godkänner ändringen. Det är dock statsrådet som ska godkänna den ändring som avses i detta moment om ändringen gäller ett lån som har minst X miljoner euro i återstående kapital eller om ändringen av lånet eller förbindelsen i övrigt är exceptionellt betydande med statens borgensansvar i åtanke.

34 §

Lånebeviljarens skyldigheter i anslutning till statsborgen

Statsborgen som statsrådet beviljat med stöd av 32 § är i kraft under förutsättning att lånebeviljaren sköter lånet eller förbindelsen för vilken borgen tecknats i enlighet med denna lag och god banksed. Under den tid statsborgen är i kraft är lånebeviljaren skyldig att bevaka statens intresse, underrätta Statskontoret på det sätt som Statskontoret har föreskrivit ifall låntagaren dröjer med betalningen och iakttä Statskontorets övriga föreskrifter.

35 §

Borgensersättning och regressrätt

Om statsborgen som avses i 32 § har beviljats i form av fyllnadsborgen ska Statskontoret betala borgensersättning till lånebeviljaren av statens medel när lånebeviljarens slutliga förlust har utretts efter att gäldenärens och en eventuell annan borgensmans insolvens har konstaterats och tillgångarna som ställts som säkerhet har sålts. Om lånebeviljaren efter att borgensersättning betalats lyckas driva in utestående amorteringar, räntor eller andra avgifter hos låntagaren ska lånebeviljaren redovisa dem till Statskontoret.

Statskontoret får besluta att låta bli att betala borgensersättning helt eller delvis om lånebeviljaren inte har iakttagit lag, föreskrifter utfärdade med stöd av den eller god bank- eller indrivningssed då den beviljat lånet för vilket statsborgen tecknats eller i skötseln av lånet eller säkerheterna för lånet och borgensmannens intressen har lidit skada.

Statskontoret har rätt att av låntagaren återkräva den borgensersättning som betalats till lånebeviljaren jämte dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen. Dröjsmålsräntan räknas från den tidpunkt då borgensersättningen har betalats till lånebeviljaren.

36 §

Anmälan till borgenärer och avtalsparter

Vårdlandskapet ska senast den 31 oktober 2022 sända en skriftlig anmälan till borgenärer och avtalsparter om de skulder, ansvar och avtal som vårdlandskapet övertar ansvaret för.

37 §

Behörighet för samkommunsmyndigheter som flyttar

En sådan samkommunsmyndighet som avses i 19 § får inte besluta om ärenden med betydande konsekvenser som är bindande för vårdlandskapet efter att landskapet har fått den sammanställning som avses i 20 §, förutom om ärendet är så brådskande att beslutet inte kan skjutas upp eller om vårdlandskapet ger sitt samtycke.

Ett beslut som en samkommunsmyndighet som avses i 19 § har fattat efter att den sammanställning som avses i 20 § har getts men före samkommunen överförs till vårdlandskapet får överklagas på det sätt som anges i kommunallagen, också på grundval av att beslutet står i strid med 1 mom. i denna paragraf. Även vårdlandskapet har besvärsmätt.

38 §

Förvärv av tillgångar

Tillgångarna hos de samkommuner som avses i 19 § och den lösa egendom som avses i 22 § övergår till vårdlandskapen med stöd av denna lag. Den sammanställning som avses i 20 och 25 § och det beslut som avses i 27 § motsvarar åtkomsthandlingar för tillgångarna.

Vårdlandskapet ska söka lagfart inom sex månader från det att äganderätten överförs.

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HUS) fasta och lösa egendom överförs med stöd av denna lag och utan särskild utredning, och sjukvårdsdistriktet ska söka lagfart inom sex månader efter att äganderätten har överförts.

39 §

Behandling av övergående samkommuners och Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HUS) bokslut och beviljande av ansvarsfrihet

Boksluten och koncernboksluten 2022 för de samkommuner och specialomsorgsdistrikt som avses i 19 § ska undertecknas av vårdlandskapets styrelse och vårdlandskapets direktör. Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HUS) bokslut och koncernbokslut 2022 ska undertecknas av HUS-landskapssammanslutningens styrelse och HUS direktör.

Vårdlandskapets fullmäktige och högsta organet i HUS-landskapssammanslutningen ska behandla de bokslut som avses i 1 mom. och besluta om ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga före utgången av juni 2023.

I övrigt tillämpas det som föreskrivs i kommunallagen på boksluten och koncernboksluten 2022 för de samkommuner och specialomsorgsdistrikt som avses i 19 § och på Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HUS) bokslut och koncernbokslut.

40 §

Bokföring av egendomsarrangemang i kommunens och vårdlandskapets bokföring

Om inte kommunen bestämmer något annat ska överföringen till vårdlandskapet av medlemmandelar i de samkommuner som avses i 19 § och av sådan lös egendom som avses i 22 § bokföras mot grundkapitalet i kommunens bokföring. Semesterlöneskuld som överförs till vårdlandskapet ska bokföras i grundkapitalet.

I vårdlandskapet bokförs överföringen av tillgångar och skulder på respektive tillgångs- och skuldposter samt i grundkapitalet.

De överföringar som avses i 1 och 2 mom. ska bokföras med de bokföringsvärden som används i kommunens bokslut.

Bokföringsnämndens vårdlandskaps- och kommunsektion får ge direktiv och utlåtanden om hur denna paragraf ska tillämpas.

41 §

Ersättning till kommunerna för kostnader för egendomsarrangemang som anknyter till reformen

Kommunerna har rätt att på ansökan få ersättning av staten för kostnader som förorsakas av sådana egendomsarrangemang i kommunen som avses i detta kapitel.

Kommunerna har rätt att få ersättning så som avses i 1 mom. i den utsträckning det kalkylerade höjningsbehovet för kommunalskattesatsen som beror på direkta kostnader förorsakade av egendomsarrangemangen överstiger 0,7 procentenheter (ersättningsgräns). Kalkylen ska göras baserat på de senaste färdigställda beskattnings- och bokslutsuppgifterna. Om en kommuns inkomstskattesats för året då ansökan görs är minst 2,0 procentenheter högre än den viktade genomsnittliga inkomstskattesatsen för samtliga kommuner har kommunen därtill rätt att få ersättning enligt vad som avses i 1 mom. för tre fjärdedelar av de kostnader som underskrider ersättningsgränsen.

Som direkta kostnader som berättigar till ersättning räknas skillnaden mellan de verifierbara kostnader och intäkter av egendomen som är föremål för egendomsarrangemangen som uppkommer efter att reformen har trätt i kraft. Med kostnader som berättigar till ersättning avses kostnader som kommunen inte har kunnat påverka eller minska genom sitt eget handlande. Närmare bestämmelser om bestämmande av direkta kostnader förorsakade av egendomsarrangemangen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

42 §

Ersättningsförfarande för kostnader för egendomsarrangemang

Kommunen ska ansöka om den ersättning som avses i 41 § hos finansministeriet senast före utgången av 2027. Om vårdlandskapet har utnyttjat sin rätt enligt 21 § 2 mom. att förlänga hyresavtalet ska kommunen ansöka senast före utgången av 2028. Ansökan ska åtföljas av ett

utlåtande från kommunens revisor om de direkta kostnader som ligger till grund för ersättningsbeloppet.

Finansministeriet beslutar om ersättning ska beviljas. Före ersättningsbeslutet fattas ska substansen och beloppet av de direkta kostnaderna för kommunen bedömas vid en överläggning mellan kommunen och finansministeriet.

I fråga om beviljade av ersättning tillämpas statsunderstödslagen med undantag av dess 6, 7, 22, 23, 27 och 29 § samt 4 kap. Det anses att ersättningen uppenbart har fått utan grund enligt vad som avses i 20 § 1 mom. i statsunderstödslagen i den utsträckning senare uppgifter gör det uppenbart att kommunen genom egna åtgärder kunde ha undvikit de direkta kostnader som avses i 35 § 3 mom. i denna lag.

Kommunen som fått ersättning ska underrätta finansministeriet om åtgärder som inverkar på kostnaden av egendomsarrangemangen. Informationen ska ges omgående, dock senast inom tre år från det att ersättningen beviljades. Finansministeriet ska inom sex månader från det att informationen gavs fatta beslut om huruvida ersättningen eller en del av den ska återbetalas.

5 kap

Grundande av HUS-landskapssammanslutningen och verksamhetens kontinuitet

43 §

Godkännande av grundavtalet för HUS-landskapssammanslutningen

Det första grundavtalet för HUS-landskapssammanslutningen ska beredas så att fullmäktige i vårdlandskapen i Nyland samt Helsingfors stadsfullmäktige kan godkänna det senast den 30 april 2022. Grundavtalet träder i kraft när vårdlandskapen i Nyland samt Helsingfors stad har godkänt det.

Om vårdlandskapen i Nyland och Helsingfors stad inte har godkänt grundavtalet inom den tid som anges i 1 mom. ska statsrådet fatta beslut om att godkänna grundavtalet i den utsträckning vårdlandskapen i Nyland inte har nått enighet om avtalets innehåll. Bestämmelserna i grundavtalet som godkänts av statsrådet är i kraft tills vårdlandskapen i Nyland och Helsingfors stad har nått enighet om dem.

Statsrådet ska godkänna grundavtalet senast den 30 juni 2022.

Ett beslut som statsrådet fattat med stöd av 2 mom. får inte överklagas genom besvär.

44 §

Konstituering av organen i HUS-landskapssammanslutningen och ärenden att behandla i dessa

Vårdlandskapen i Nyland och Helsingfors stad ska senast den 30 juni 2022 anmäla sina ombud till landskapssammanslutningens första stämma/sina ledamöter till fullmäktige till den temporära HUS-beredningsgrupp som avses i 8 §. Om det är statsrådet som beslutar om grundavtalet för HUS-landskapssammanslutningen ska vårdlandskapen i Nyland anmäla sina ombud anmälas senast den 31 juli 2022.

Organet som utövar högsta beslutanderätt i HUS-landskapssammanslutningen ska sammanträda så fort vårdlandskapen har anmält sina ombud eller ledamöter till organet så som avses i 1 mom. Den temporära HUS-beredningsgruppen ska sammankalla ombuden eller fullmäktigeledamöterna till sammanträde.

Vid det första sammanträdet förs ordet av den till åren äldsta deltagaren tills organet har valt ordförande för stämman eller ordförande och vice ordförande för fullmäktige.

Vid sitt första sammanträde ska det högsta organet för HUS-landskapssammanslutningen anta en förvaltningsstadga enligt vad som avses i lagen om vårdlandskap och välja en styrelse, en revisionsnämnd och ett nationalspråksorgan för landskapssammanslutningen.

Före utgången av 2022 ska det högsta organet för vårdlandskapssammanslutningen godkänna vårdlandskapssammanslutningens budget för 2023 och inleda de andra åtgärder som behövs för att organisera vårdlandskapssammanslutningens verksamhet och förvaltning.

De övriga organ som valts till HUS-landskapssammanslutningen ska konstituera sig så fort de blivit valda och besluta om de andra frågor som är nödvändiga för att förvaltningen och verksamheten ska kunna fortsätta.

45 §

Efterlevnad av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HUS) beslut som avser verksamhet och förvaltning.

Beslut som Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) fattar med stöd av förvaltningsstadgan om överföring av behörighet och uppgiftsfördelning samt förordnanden som sjukvårdsdistriktets ansvariga läkare ger med stöd av 57 § i hälso- och sjukvårdslagen tillämpas i HUS-landskapssammanslutningen från och med ingången av 2023 och fram tills HUS-landskapssammanslutningen med stöd av förvaltningsstadgan beslutar om överföring av behörighet eller om annan uppgiftsfördelning eller nya förordnanden ges på grundval av 57 § i hälso- och sjukvårdslagen.

Beslut om avgifter för tjänster och andra prestationer som tas ut av samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) ska tillämpas i HUS-landskapssammanslutningen tills den beslutar något annat om avgifterna.

46 §

Beredning av avtalet om ordnande av social- och hälsovård och avtalets tidsfrister

Styrelsen för HUS-landskapssammanslutningen, vårdlandskapen i Nyland och Helsingfors stad ska senast den 31 december 2022 ta fram en redogörelse i vilken arbetsfördelningen mellan HUS-landskapssammanslutningen, vårdlandskapen i Nyland och Helsingfors stad fastställs.

Det avtal om ordnande av hälso- och sjukvård som avses i 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland ska ingås före utgången av 2024 och arbetsfördelningen avseende ordnandet av tjänsterna ska införas inom ett år efter att avtalet har godkänts. I fråga om beredningen av det första avtalet om ordnande av hälso- och sjukvård, därmed sammanhängande beslutsfattande och statsrådets behörighet att besluta om avtalet tillämpas 12–14 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland.

47 §

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HUS) och HUS-landskapssammanslutningens behörighet

Myndigheterna i samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) åläggs att bistå deorgan som valts i HUS-landskapssammanslutningen i deras arbete.

Efter att HUS-landskapssammanslutningen har valt en styrelse får inte samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts (HUS) organ fatta beslut som har betydande bindande konsekvenser för vårdlandskapssammanslutningen utan samtycke från styrelsen för HUS-landskapssammanslutningen.

Ett beslut av en myndighet inom samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) enligt 2 mom. som har fattats efter att HUS-landskapssammanslutningen har valt en styrelse får överklagas på det sätt som föreskrivs i kommunallagen och i detta fall får överträdelse av 3 mom. anges som motivering. Även vårdlandskapen i Nyland, Helsingfors stad och den behöriga myndigheten i HUS-landskapssammanslutningen har besvärsmätt.

48 §

Överföring av inledda ärenden

HUS-landskapssammanslutningen ska överta behandlingen av de ärenden som är under behandling i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) vid utgången av 2022. HUS-landskapssammanslutningen ska företräda och fungera som part i inledda rättegångar i vilka samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) har varit part.

6 kap

Skattepåföljder som har samband med reformen

49 §

Skyldighet att betala överlåtelseskatt

Överlåtelseskatt ska inte betalas för överlåtelse av fastighet eller värdepapper när de samkommunstillgångar som avses i 20 § 1 mom. i enlighet med det momentet överförs till landskapen och inte heller när landskapen överför tillgångar vidare till HUS-landskapssammanslutningen.

50 §

Samkommunernas skattepliktiga verksamhet

I den utsträckning verksamheten har betraktats som skattepliktig verksamhet bedriven av samkommunen omfattas överföringar enligt 19 § av det som föreskrivs i denna paragraf.

Samkommunerna för sjukvårdsdistrikten och specialomsorgsdistrikten anses inte bli avvecklade i inkomstbeskattningen när de överförs till vårdlandskapen och HUS-landskapssammanslutningen med tillhörande tillgångar, skulder och åtaganden på det sätt som avses i 19 § 1 mom. och 25 §.

När tillgångar överförs till vårdlandskapet på det sätt som avses i 19 § 2 mom. ska oavskrivna anskaffningsutgifter och övriga avdragsgilla utgifter i den upphörande samkommunens beskattning dras av i vårdlandskapets beskattning på samma sätt som de skulle ha dragits av i den upphörande samkommunens beskattning.

Korrigeringsposter enligt 5 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) som hänför sig till de överförda tillgångarna och de reserveringar som hänför sig till den överförda verksamheten ska räknas som skattepliktig inkomst vid beskattningen av vårdlandskapet på samma sätt som de skulle ha räknats som inkomst vid beskattningen av samkommunen.

51 §

Fastställande av anskaffningsutgift i vissa fall

När tillgångar som använts i verksamhet som betraktats som skattefri överförs ska bokföringsvärdet av tillgångar och utgifter med lång verkningstid enligt bokslutet för den senast avslutade räkenskapsperioden före överföringen betraktas som den anskaffningsutgift som inte dragits av vid beskattningen av anläggningstillgångar och andra tillgångar och som det belopp som inte dragits av vid beskattningen av utgifter med lång verkningstid.

52 §

Förluster

I den utsträckning en överförande samkommun eller kommun i en sådan situation som avses i 50 § har i beskattningen fastställda förluster som anknyter till verksamheten ska dessa överföras till vårdlandskapet och dras av i vårdlandskapets beskattning.

7 kap

Särskilda bestämmelser

53 §

Kommunernas inkomstskattesats 2023

Kommunfullmäktige ska bestämma inkomstskattesatsen för 2023 till att vara inkomstskattesatsen för 2022 minskad med 12,63 procentenheter.

54 §

Kårkulla

Kårkulla samkommuns uppgifter på området sakkunnigtjänster och de anställda som sköter dessa uppgifter samt samkommunens lokaler belägna i vårdlandskapet Egentliga Finland övergår till vårdlandskapet Egentliga Finland.

Kårkulla samkommuns rådgivningstjänster för personer med utvecklingsstörning och de anställda som sköter dem införlivas i det landskaps verksamhet där de anställda som sköter respektive uppgift finns. Om anställda har skött uppgifter också i andra landskap innan lagen om ordnande av social- och hälsovård trädde i kraft ska vårdlandskapen komma överens om att tjänsterna ska produceras också i de andra landskapen.

Kårkulla samkommuns boendeserviceenheter samt samkommunens dagcenter- och arbetscenterverksamhet, fastigheterna som används av alla dessa samt hyresavtalen för verksamhetslokaler övergår i det vårdlandskaps ägo inom vars område de är belägna från och med den 1 januari 2023. Om man i dessa boendeserviceenheter eller i dagcenter- och arbetscenterverksamheten har ordnat tjänster även för invånare i andra landskap före 2023 är landskapen skyldiga att avtala senast den 31 maj 2022 om hur verksamheten ska fortsätta. Om en boende den 1 januari 2023 får tjänster i det egna vårdlandskapet är den boendes hemlandskap dock inte skyldigt att ingå avtal.

Avtalen som avses i 2 och 3 mom. ska gälla tills landskapen kommer överens om det samarbete och den arbetsfördelning som avses i 37 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Samarbetet och arbetsfördelningen ska avtalas senast den 1 september 2023 och i samband därmed ska parterna även komma överens om de frågor som avses i 2 och 3 mom.

55 §

Bestämmelser om räddningsväsendena i Mellersta Nyland och Södra Savolax

I räddningsväsendenas områden i Mellersta Nyland och Södra Savolax omfattas de vårdlandskap som övertar ansvaret att ordna räddningsväsendet av vad som föreskrivs i denna lag om vårdlandskapen och vårdlandskapens temporära beredningsorgan. De vårdlandskap som avses i denna paragraf och deras temporära beredningsorgan ska komma överens om hur personal, materiel och avtal som ska överföras från räddningsväsendena i Mellersta Nyland och Södra Savolax ska fördelas mellan landskapen.

Om vårdlandskapen eller deras temporära beredningsorgan inte kommer överens om hur personal, materiel och avtal som ska överföras från räddningsväsendena i Mellersta Nyland och Södra Savolax ska fördelas mellan vårdlandskapen senast den 31 maj 2022 ska statsrådet besluta om hur övergående personal, materiel och avtal ska fördelas och om andra frågor som är nödvändiga för att organiseringsansvaret ska kunna överföras och som vårdlandskapen och deras temporära beredningsorgan inte har kommit överens om. Statsrådets beslut får verkställas omedelbart och gäller tills de berörda vårdlandskapen kommer överens om hur övergående personal, materiel och avtal ska fördelas.

56 §

Ingående balansräkning för Helsingfors stads social- och hälsovård och räddningsväsende

Den ingående balansräkningen för Helsingfors stads social- och hälsovård samt för räddningsväsendet ska bildas av tillgångar och kapital som kan hänföras till social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets uppgifter, med undantag av lokaler som ingår i tillgångar bland bestående aktiva.

Den ingående balansräkningen ska upprättas den 1 januari 2023 och bildas utifrån de bokföringsvärden som antecknats i stadens bokföring den 31 december 2022. Den ingående balansräkningen ska upprättas i enlighet med bokföringslagen samt de direktiv som bokföringsnämndens vårdlandskaps- och kommunsektion ger, och den ska bokföras i stadens bokföring som en överföring mellan balansräkningsposterna.

57 §

Vårdlandskapets lånefullmakt under en övergångsperiod

Den lånefullmakt som vårdlandskapet ska få för 2023 enligt vad som avses i 15 § i lagen om vårdlandskap ska fastställas baserat på uppgifterna i bokslutet 2021 och i budgeten 2022 för samkommunerna för de sjukvårdsdistrikt och specialomsorgsdistrikt som övergår till vårdlandskapet. Lånefullmakten för HUS-landskapssammanslutningen ska fastställas baserat på motsvarande uppgifter.

58 §

Inrättande av ett nationellt kompetenscenter för lokal- och fastighetsförvaltning

Staten ska sköta de åtgärder som behövs för att grunda det nationella kompetenscenter för lokal- och fastighetsförvaltning som avses i 21 § i lagen om vårdlandskap. De aktier i kompetenscentret som vårdlandskapen ska få ska överlåtas utan vederlag före den 1 januari 2023.

De aktier i servicecentret som vårdlandskapen ska få ska fördelas mellan dem i proportion till deras invånarantal. Som invånarantal räknas invånarantalet i kommunerna som hör till respektive vårdlandskap den 31 december 2021.

Staten ska dock ha ett exemplar av kompetenscentrets aktier av olika slag enligt bolagsordningen, som ger rätt att förhindra att bolagsordningen ändras utan statens samtycke, en starkare rätt att besluta om aktiekapitalet och om maximibeloppen för finansiering i form av främmande kapital samt rätt att utse en ledamot.

59 §

Upphandling av tjänster under en övergångsperiod

I fråga om upphandling av tjänster enligt de avtal som överförts till vårdlandskapen på grundval av 20 och 25 § ska lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) iakttas.

Vårdlandskapen ska utan obefogat dröjsmål inleda ett upphandlingsförfarande i enlighet med lagen om offentlig upphandling och koncession i syfte att sätta igång vårdlandskapets förvaltning och verksamhet samt för att upphandla de tjänster som behövs för att trygga att tjänsteverksamheten fortsätter när de tröskelvärden som anges i 26 § i nämnda lag överskrids och vårdlandskapet inte själv börjar producera tjänsten eller producera den i samarbete med andra vårdlandskap eller skaffar tjänster hos vårdlandskapets servicecentral i enlighet med lagen om vårdlandskap.

För den tid upphandlingsförfarandet enligt 2 mom. pågår får ett vårdlandskap ingå ett temporärt avtal eller motsvarande arrangemang för produktion av tjänsterna, om det är nödvändigt för att vårdlandskapets verksamhet ska komma igång eller för att trygga att tjänsteproduktionen löper oavbrutet. Ett ytterligare villkor är att det skulle medföra betydande skada för vårdlandskapets verksamhet eller för produktionen av de tjänster som vårdlandskapet ansvarar för om tjänsterna produceras i enlighet med de överförda avtalen eller på annat sätt. Vårdlandskapet får ingå ett sådant temporärt arrangemang som avses i detta moment högst till utgången av 2023.

60 §

Förändringsstöd

Social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet och inrikesministeriet ska stöda kommunerna och samkommunerna samt de nya vårdlandskapen i beredningen och genomförandet av reformen. Institutet för hälsa och välfärd deltar för egen del i beredningen och genomförandet genom att ge experthjälp.

61 §

Ändringssökande

Ändring i beslut av vårdlandskapet och i beslut av det temporära beredningsorgan och den temporära HUS-beredningsgrupp som avses i 6 och 7 § får sökas på det sätt som föreskrivs om begäran om omprövning och landskapsbesvär i 17 kap. i lagen om vårdlandskap. Omprövning av ett beslut av ett temporärt beredningsorgan enligt vad som avses i 130 § i lagen om vårdlandskap ska begäras hos beredningsorganet i fråga och efter dess mandatperiod hos landskapsstyrelsen.

62 §

Avstående från återkrav av statsunderstöd

Om statsunderstöd beviljats för uppförande, upphandling, ombyggnad eller modernisering av social- och hälsovårdens eller räddningsväsendets byggnader som ägs av kommunen, samkommunen eller avtalsbrandkåren, och om kommunen, samkommunen eller avtalsbrandkåren överlåter besittningen eller äganderätten till byggnaden, ändrar byggnadens användningsändamål eller om byggnaden i sin helhet blir oanvänd efter den 1 januari 2023 på grund av genomförandet av den aktuella reformen, ska bestämmelserna om återkrav av statsunderstöd inte tillämpas. Byggnadens ägare ska vid behov kunna påvisa att äganderätten eller besittningen har överlåtits, användningsändamålet ändrats eller byggnaden tagits ur bruk uttryckligen på grund av genomförandet av reformen och på grundval av ett beslut fattat av vårdlandskapet med ansvar att ordna social- och hälsovård samt räddningsväsendet.

Denna paragraf tillämpas på statsunderstöd som har beviljats för verksamhet som avses i 1 mom.

med stöd av lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992),
med stöd av lagen om brandskyddsfonden (306/2003),
med stöd av lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004),
med stöd av någon annan författning eller enligt anslag som reserverats i statsbudgeten och med villkoret att statsunderstödslagen (688/2001) ska tillämpas i fråga om återkrav av statsunderstöd.

8 kap

Ikraftträdande och lagar som upphävs

63 §

Ikraftträdande

Lagen om vårdlandskap (/) träder i kraft den 1 juli 2021.

Lagen om vårdlandskaps 22, 26, 27 och 29–33 §, 6–9 kap., 76–89, 111–112, 123, 127 §, 15 och 16 kap. och 143 § tillämpas från och med den 1 mars 2022 och 2 kap., 118, 120–122 och 147 § från och med den 1 januari 2023. Lagen om vårdlandskaps 23,24,25, 28 och 73–76 § tillämpas för första gången i de landskapsval som hålls 2022. Vårdlandskapets budget och bokslut ska upprättas på det sätt som föreskrivs i 13 kap. i lagen om vårdlandskap och granskas på det sätt som föreskrivs i 14 kap. i lagen om vårdlandskap för första gången för året 2023.

Lagen om ordnande av social- och hälsovård (/) träder i kraft den 1 januari 2023. Bestämmelserna i 7, 11, 23, 24 och 24 a samt 33–39 § träder dock i kraft den 1 mars 2022.

Lagen om organisering av räddningsväsendet (/) träder i kraft den 1 juli 2023. De första besluten om servicenivå enligt 12 § i den lagen ska fattas senast den 1 december 2023. Fram tills att det första beslutet om servicenivå fattas tillämpas de beslut om servicenivå som det lokala räddningsväsendet har fattat för området i fråga med stöd av räddningslagen (379/2011).

Lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland träder i kraft den 1 januari 2023.

64 §

Lagar som upphävs

Genom denna lag upphävs

- 1) folkhälsolagen (66/1972),
- 2) lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989),
- 3) lagen om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992)

och

4) lagen om statsunderstöd till det lokala räddningsväsendet (1122/2003).

65 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021. Lagens 2 § träder dock i kraft först den 1 januari 2023.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

7.

Lag

om vårdlandskapens finansiering

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Med stöd av denna lag beviljas statlig finansiering för att täcka kostnaderna för de uppgifter för vilka vårdlandskapen enligt lagen om vårdlandskap (/) har organiseringsansvaret. Lagen tillämpas dock inte på täckande av vårdlandskapens kostnader för sådana uppgifter om vars finansiering det föreskrivs särskilt någon annanstans eller bestäms särskilt i statsbudgeten med stöd av bestämmelser någon annanstans i lag.

Lagen tillämpas också på finansieringen av de av vårdlandskapens uppgifter som hör till Helsingfors stads organiseringsansvar. Finansieringen av de uppgifter som hör till HUS-landskapssammanslutningens organiseringsansvar och som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovård och räddningsväsendet i Nyland (/) täcks med den finansiering som vårdlandskapen i Nyland och Helsingfors stad får med stöd av denna lag.

Denna lag tillämpas inte i landskapet Åland.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) kalkylerad kostnad beloppet av den statliga finansiering enligt 13 och 21 § som betalas till vårdlandskapen,

- 2) grundpris den kalkylerade grund per invånare som används som underlag för de kalkylerade kostnader som vårdlandskapets statliga finansiering baserar sig på eller det pris per invånare som används som grund för bestämmandet av vårdlandskapets statliga finansiering,
 - 3) finansår det kalenderår för vilket statlig finansiering beviljas,
 - 4) befolkningstäthet invånarantal per landkvadratkilometer vid utgången av året före det år som föregått finansåret,
 - 5) person med ett främmande språk som modersmål den som anmält till det i 3 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009) avsedda befolkningsdatasystemet att hans eller hennes modersmål är något annat än finska, svenska eller samiska,
 - 6) tvåspråkigt vårdlandskap ett tvåspråkigt vårdlandskap enligt 6 § i språklagen (423/2003),
 - 7) samiskspråkig den som anmält till det i 3 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avsedda befolkningsdatasystemet att hans eller hennes modersmål är samiska.
- Vårdlandskapets invånarantal bestäms utifrån uppgifterna i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen vid utgången av året före det år som föregått finansåret.

2 kap.

Principer för den statliga finansieringen

3 §

Den statliga finansieringen till vårdlandskapen

Vårdlandskapen beviljas statlig finansiering utifrån vårdlandskapets invånarantal, faktorer som beskriver behovet av social- och hälsovårdstjänster, befolkningstätheten, inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål, tvåspråkigheten, karaktären av skärgård, samiskspråkigheten samt åtgärder som främjar hälsa och välfärd, enligt vad som närmare föreskrivs nedan. Viktningarna av dessa bestämningsfaktorer året före det år då lagen träder i kraft är följande:

Social- och hälsovården	Andel av vårdlandskapens finansiering, procent
Servicebehov inom social- och hälsovården	79,705
Invånarantal	13,112
Befolkningstäthet	1,465
Inslag av personer med ett främmande språk som modersmål	1,954
Tvåspråkighet	0,342
Samiskspråkighet	0,013
Karaktär av skärgård	0,110
Främjande av hälsa och välfärd	0,977
Räddningsväsendet	2,333
Invånarantal	1,510
Befolkningstäthet	0,116
Risikfaktorer	0,697

Viktningarna av bestämningsfaktorerna enligt 1 mom. ändras årligen i enlighet med ändringarna i den finansiering som fördelas på basis av bestämningsfaktorerna och förändringar i vårdlandskapens uppgifter.

Varje vårdlandskap beviljas statlig finansiering till ett belopp som fås genom addering av de kalkylerade kostnaderna för social- och hälsovården enligt 13 § och de kalkylerade kostnaderna för räddningsväsendet enligt 21 §.

Staten kan bevilja vårdlandskapen statsborgen enligt vad som föreskrivs om detta i 3 kap. i lagen om vårdlandskap, i 32 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av lagstiftningen om den (/) eller enligt vad som i övrigt föreskrivs särskilt.

4 §

Vårdlandskapets rätt att besluta om användningen av finansieringen

Vårdlandskapet beslutar om hur den statliga finansieringen ska fördelas för skötseln av vårdlandskapets uppgifter.

Vårdlandskapen har rätt att ta ut kund- och användaravgifter för användningen av de tjänster de ordnar, enligt vad som föreskrivs särskilt, och rätt att bestämma om användningen av avgiftsinkomsterna.

Bestämmelser om de villkor som förenas med tilläggsfinansieringen till ett vårdlandskap finns i 11 §. Bestämmelser om vårdlandskapets fullmakt att uppta lån finns i 15 § i lagen om vårdlandskap, bestämmelser om styrning av investeringar i 16 § i den lagen och bestämmelser om utvärderingsförfarandet i 120–122 i den lagen.

5 §

Kostnader som läggs till grund för den statliga finansieringen

Som grund för den statliga finansieringen används vårdlandskapens driftskostnader för social- och hälsovården och räddningsväsendet samt avskrivningarna enligt plan och nedskrivningarna. Som driftskostnader betraktas inte den mervärdesskatt som ingår i anskaffningarna med undantag för mervärdesskatten på sådana anskaffningar för vilka avdrag inte får göras enligt 114 § i mervärdesskattelagen (1501/1993). Från de driftskostnader som beaktas avdras årligen de kund- och användaravgifter som vårdlandskapen tagit ut samt de försäljningsinkomster och understöd som vårdlandskapen fått.

6 §

Nivån på den statliga finansieringen

Nivån på den statliga finansieringen för varje finansår baserar sig på vårdlandskapens kalkylerade kostnader föregående år. Nivån på den statliga finansieringen höjs årligen på det sätt som föreskrivs i 7–10 §.

På höjningen av nivån för finansieringen av räddningsväsendet tillämpas dock inte 7 §.

7 §

Beaktande av förändringen i servicebehovet

När nivån för den statliga finansieringen bestäms för finansåret beaktas en förändring i servicebehovet upp till den grad att den årliga ökningen av driftskostnaderna motsvarar 80 procent av den beräknade årliga ökningen av servicebehovet inom social- och hälsovården, som är följande:

år 2023	1,21 %
---------	--------

år 2024	1,25 %
år 2025	1,28 %
år 2026	1,31 %

Den beräkning av den årliga ökningen av servicebehovet som avses i 1 mom. baserar sig på en undersökning av Institutet för hälsa och välfärd (socialutgiftsmodellen). Bestämmelser om den beräknade årliga ökningen av servicebehovet utfärdas med högst fyra års mellanrum.

8 §

Beaktande av förändringen i kostnadsnivån

När nivån för den statliga finansieringen bestäms för finansåret beaktas förändringen i kostnadsnivån i enlighet med prisindexet för vårdlandskapen.

När prisindexet för vårdlandskapen räknas ut ska viktcoeffcienten för det allmänna förtjänstnivåindexet vara 0,60, viktcoeffcienten för konsumentprisindexet vara 0,30 och viktcoeffcienten för den årliga förändringen i landskapsarbetsgivarens socialskyddsavgifter vara 0,10. Närmare bestämmelser om uträkningen av vårdlandskapsindexet utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Beaktande av ändringar i uppgifterna

När nivån för den statliga finansieringen bestäms för finansåret beaktas en ändring i omfattningen eller arten av de uppgifter för vilka vårdlandskapen har organiseringsansvaret till fullo, om ändringen följer av en lag eller förordning som gäller uppgiften i fråga, av sådana föreskrifter från en statlig myndighet som grundar sig på lag eller förordning eller av statsbudgeten. Den statliga finansieringen kan höjas eller sänkas utifrån ändringar i uppgifternas omfattning eller art. Ändringen i uppgifternas omfattning eller art kan grunda sig på statsbudgeten, till den del ingenting annat föranleds av lagstiftningen om vårdlandskapens uppgifter.

10 §

Beaktande av de faktiska kostnaderna

När nivån för den statliga finansieringen för finansåret bestäms beaktas årligen i efterhand de i 5 § avsedda kostnader enligt de bokslutsuppgifter som vårdlandskapen lämnat till Statskontoret för året före det år som föregått finansåret (faktiska kostnader) så att skillnaden mellan de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna för året i fråga läggs till finansieringen eller dras av från finansieringen.

11 §

Tilläggsfinansiering till vårdlandskap

Om nivån på finansieringen annars äventyrar ordnandet av tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster enligt 19 § 3 mom. i grundlagen eller ordnandet av räddningsväsendets tjänster i anslutning till de grundläggande fri- och rättigheter som avses i 7, 15 och 20 § i grundlagen, har vårdlandskapet rätt att utöver vad som föreskrivs annanstans i 2–4 kap. av staten få finan-

siering till det belopp som behövs för att trygga nämnda social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster och räddningsväsendets tjänster (tilläggsfinansiering) med beaktande av vårdlandskapets förutsättningar att ordna övriga lagstadgade uppgifter.

Tilläggsfinansieringen beviljas av ett anslag som tas in i statsbudgeten. Ett beslut om tilläggsfinansiering kan för att säkerställa det som föreskrivs i 1 mom. förenas med villkor som gäller tjänsternas verkningsfullhet, kvalitet, mängd eller effektivitet när det gäller ordnandet.

Bestämmelser om beviljande och utbetalning av tilläggsfinansiering finns i 26 §.

12 §

Statsunderstöd

Ett vårdlandskap kan beviljas statsunderstöd i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001).

3 kap.

Finansieringen av social- och hälsovårdens uppgifter

13 §

Grunder för social- och hälsovårdens kalkylerade kostnader

Vårdlandskapets kalkylerade kostnader för social- och hälsovård bildas genom att räkna samman de produkter som fås när grundpriserna för hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården multipliceras med de vårdlandskapsspecifika behovskoefficienterna och antalet invånare i vårdlandskapet.

Till den summa som fås enligt 1 mom. läggs de kalkylerade kostnader som bestäms utifrån invånarantalet, inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål, befolkningstätheten, tvåspråkigheten, samiskspråkigheten och karaktären av skärgård samt främjandet av hälsa och välfärd i vårdlandskapet.

När de kalkylerade kostnader bestäms som bygger på de behovsfaktorer som beskriver användningen av tjänster inom hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården ska följande uppgiftsspecifika viktningar tillämpas:

Hälso- och sjukvård	59,16 procent
Äldreomsorg	19,78 procent
Socialvård	21,06 procent

De uppgiftsspecifika viktningarna enligt 3 mom. ändras i enlighet med förändringarna i den finansiering som fördelas på grundval av vårdlandskapens nya och utvidgade uppgifter. Bestämmelser om de uppgiftsspecifika viktningarna utfärdas med högst tre års mellanrum.

Bestämmelser om grundpriset per invånare för social- och hälsovården samt grundpriserna för de bestämningsfaktorer som avses i 14–20 § utfärdas årligen för det följande finansåret genom förordning av statsrådet.

14 §

Servicebehovskoefficient för hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården

Vårdlandskapets servicebehovskoefficienter för hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården beräknas utifrån behovsfaktorer som beskriver behov och kostnader i fråga om

hälso- och sjukvårdstjänster, äldreomsorgstjänster och socialvårdstjänster och som bygger på sjukdomar och socioekonomiska faktorer, utifrån faktorernas viktcoefficienter och utifrån de uppgiftsspecifika viktningar som avses i 13 § 3 mom. Behovsfaktorerna och deras viktcoefficienter finns som bilaga till lagen.

De kalkylerade kostnader som fastställs på grundval av servicebehovskoefficienterna för hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården beräknas genom att multiplicera det till behovet anknyttande grundpris som beskriver användningen av hälso- och sjukvårdstjänster, äldreomsorgstjänster och socialvårdstjänster med vårdlandskapets invånarantal och ifrågavarande servicebehovskoefficient.

Servicebehovskoefficienterna för hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården bestäms med hjälp av uppgifter av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Pensionsmyndigheten, Folkpensionsanstalten, Institutet för hälsa och välfärd och Statistikcentralen om de på sjukdomar och socioekonomiska faktorer baserade behovsfaktorerna för hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården för året före det år som föregått finansåret.

Bestämmelser om de i 1 mom. avsedda behovsfaktorer som beskriver behov och kostnader i fråga om tjänster och deras viktcoefficienter utfärdas med högst fyra års mellanrum med utgångspunkt i undersökningar som utförs av Institutet för hälsa och välfärd. Viktcoefficienterna uppdateras dessutom genom förordning av statsrådet i samband med ändringar av vårdlandskapets uppgifter genom att den kalkylerade effekten av uppgiftsändringen beaktas i viktcoefficienterna.

15 §

Koefficient för främjande av hälsa och välfärd

Vårdlandskapets koefficient för främjande av hälsa och välfärd beräknas på grundval av dels indikatorer som beskriver vårdlandskapets verksamhet för främjande av hälsa och välfärd, dels indikatorer som beskriver resultatet av denna verksamhet. Bägge andelarnas viktningssvärde är vid beräkningen av koefficienten 50 procent.

Vårdlandskapets kalkylerade kostnader utifrån främjande av hälsa och välfärd beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för främjande av hälsa och välfärd multipliceras med vårdlandskapets invånarantal och vårdlandskapets koefficient för främjande av hälsa och välfärd.

Vid beräkningen av koefficienten för främjande av hälsa och välfärd används uppgifter i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen om invånarantalet vid det årsskifte som föregått finansåret och statistiska uppgifter från Folkpensionsanstalten, Institutet för hälsa och välfärd, Statistikcentralen och arbets- och näringsministeriet för året före det år som föregått finansåret och året före det året. När koefficienten bestäms används de senaste tillgängliga uppgifterna. Om det inte finns några som helst uppgifter tillgängliga, ges vårdlandskapet i samband med beräkningen det lägsta möjliga värdet för den ifrågavarande uppgiften.

Närmare bestämmelser om de indikatorer som ska användas när koefficienten för främjande av hälsa och välfärd bestäms, om indikatorernas viktcoefficienter och om vilka statistiska uppgifter som ska användas vid beräkningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Befolkningstäthetskoefficient för social- och hälsovården

Vårdlandskapets befolkningstäthetskoefficient för social- och hälsovården beräknas genom att den genomsnittliga befolkningstätheten i hela landet divideras med vårdlandskapets befolk-

ningstäthet. När koefficienten beräknas används uppgifter i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen om invånarantalet vid det årsskifte som föregått finansåret och Statistikcentralens uppgifter om landarealen.

Vårdlandskapets kalkylerade kostnader på grundval av befolkningstätheten beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för befolkningstätheten för social- och hälsovården multipliceras med vårdlandskapets invånarantal och befolkningstäthetskoefficient för social- och hälsovården.

17 §

Främmandespråskoefficient

Vårdlandskapets främmandespråskoefficient beräknas genom att andelen personer med ett främmande språk som modersmål i vårdlandskapet divideras med motsvarande genomsnittliga andel personer med ett främmande språk som modersmål i hela landet. När koefficienten beräknas används uppgifter i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen om antalet personer med ett främmande språk som modersmål för året före det år som föregått finansåret.

Vårdlandskapets kalkylerade kostnader på grundval av inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål multipliceras med vårdlandskapets invånarantal och främmandespråskoefficient.

18 §

Tvåspråkighetstillägg

Vårdlandskapets kalkylerade kostnader på grundval av tvåspråkighet beräknas genom att antalet svenskspråkiga invånare i det tvåspråkiga vårdlandskapet multipliceras med grundpriset för tvåspråkighet. Antalet svenskspråkiga invånare bestäms utifrån uppgifter i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen vid utgången av året före det år som föregått finansåret.

19 §

Tillägg för karaktären av skärgård

Vårdlandskapets kalkylerade kostnader på grundval av karaktären av skärgård beräknas genom att antalet i skärgården bosatta invånare i vårdlandskapet multipliceras med grundpriset för karaktären av skärgård. Med i skärgården bosatta invånare avses de invånare i vårdlandskapet som bor i skärgården i en sådan skärgårdskommun som avses i 9 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981). Antalet i skärgården bosatta invånare i vårdlandskapet bestäms utifrån uppgifter i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen vid utgången av året före det år som föregått finansåret.

20 §

Tillägg för samiskspråkighet

Vårdlandskapets kalkylerade kostnader på grundval av samiskspråkighet beräknas genom att antalet samiskspråkiga invånare i ett vårdlandskap där det finns kommuner inom samernas hem-

bygdsområde multipliceras med grundpriset för samiskspråkighet. Antalet samiskspråkiga invånare i vårdlandskapet bestäms utifrån uppgifter i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen vid utgången av året före det år som föregått finansåret.

4 kap.

Finansieringen av räddningsväsendets uppgifter

21 §

Grunderna för räddningsväsendets kalkylerade kostnader

Vårdlandskapets kalkylerade kostnader för räddningsväsendet bildas genom att grundpriset per invånare för räddningsväsendet multipliceras med vårdlandskapets invånarantal och genom att till produkten addera räddningsväsendets kalkylerade kostnader som bestäms på grundval av befolkningstätheten och riskfaktorerna.

När de kalkylerade kostnader som bygger på invånarantal, befolkningstäthet och riskfaktorer bestäms ska följande viktningar tillämpas:

Invånarantal	65 procent
Befolkningstäthet	5 procent
Riskfaktorer	30 procent

Bestämmelser om grundpriset per invånare för vårdlandskapens räddningsväsende, om grundpriset för befolkningstäthet enligt 22 § och om grundpriset på grundval av riskfaktorer enligt 23 § utfärdas årligen för det följande finansåret genom förordning av statsrådet.

22 §

Befolkningstäthetskoefficient för räddningsväsendet

Vårdlandskapets befolkningstäthetskoefficient för räddningsväsendet beräknas genom att den genomsnittliga befolkningstätheten i hela landet divideras med vårdlandskapets befolkningstäthet. När koefficienten beräknas används uppgifter i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen om invånarantalet vid det årsskifte som föregått finansåret och Statistikcentralens uppgifter om den totala arealen.

Vårdlandskapets kalkylerade kostnader på grundval av befolkningstätheten beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för befolkningstätheten för räddningsväsendet multipliceras med vårdlandskapets invånarantal och befolkningstäthetskoefficient för räddningsväsendet.

23 §

Riskkoefficient för räddningsväsendet

Vårdlandskapets riskkoefficient för räddningsväsendet baserar sig på de nationella, regionala och lokala behov samt olycksrisker eller andra risker som anger servicenivån inom räddningsväsendet och som avses i 3 § i lagen om organisering av räddningsväsendet (/). Riskkoefficienten för räddningsväsendet beräknas genom att tätheten i fråga om riskrutor för hela landet divideras med tätheten i fråga om riskrutor för vårdlandskapet. Vid beräkningen av riskkoefficienten beaktas de riskrutor vars riskklass enligt Statistikcentralens beräkningar eller enligt de

olyckor som inträffat där är I och II eller vars viktcoefficient på grundval av ett riskobjekt som är beläget inom rutan eller den verksamhet som bedrivs där är 1. När koefficienten beräknas används uppgifter i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen om invånarantalet vid det årsskifte som föregått finansåret.

Vårdlandskapets kalkylerade kostnader på grundval av riskkoefficienten beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för riskkoefficienten för räddningsväsendet multipliceras med vårdlandskapets invånarantal och riskkoefficient för räddningsväsendet.

Närmare bestämmelser om de faktorer som ska användas när riskkoefficienten för räddningsväsendet bestäms och om deras viktcoefficienter utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om de faktorer som ligger till grund för riskkoefficienten och om deras viktcoefficienter utfärdas med högst fyra års mellanrum.

5 kap.

Administration, beviljande och utbetalning av statlig finansiering

24 §

Administrationen av den statliga finansieringen

Finansministeriet bereder i samarbete med de ministerier som ansvarar för vårdlandskapens lagstadgade uppgifter de inverkningsförändringar som förändringar i vårdlandskapens lagstadgade uppgifter har på grunderna för den statliga finansieringen med avseende på beredningen av statsbudgeten.

25 §

Beviljande och utbetalning av den statliga finansieringen

Finansministeriet beviljar vårdlandskapen statlig finansiering utan ansökan före utgången av det år som föregått finansåret.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning betalar ut den statliga finansieringen till vårdlandskapen månatligen senast den första dagen i månaden. I januari respektive juni under finansåret betalas 2/12 av finansieringen för hela året och de övriga månaderna betalas den resterande finansieringen i lika stora poster. Finansministeriet förser servicecentret med de uppgifter som behövs för utbetalning av de belopp som avses i 1 mom.

26 §

Beviljande och utbetalning av tilläggsfinansiering

Tilläggsfinansiering enligt 11 § kan beviljas på ansökan av vårdlandskapet eller på initiativ av finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet eller inrikesministeriet. Beslut om tilläggsfinansieringen fattas av statsrådet.

För beredningen av ett beslut om tilläggsfinansiering enligt 1 mom. tillsätter finansministeriet en beredningsgrupp, till vilken finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet samt det berörda vårdlandskapet utser sina representanter. Beredningsgruppen har till uppgift att bedöma förutsättningarna för tilläggsfinansiering, beloppet av den tilläggsfinansiering som behövs samt de villkor som ska ställas på vårdlandskapet. Bedömningen grundar sig på en helhetsbedömning som gjorts utifrån uppgifterna om vårdlandskapets ekonomi och verksamhet.

Tilläggsfinansieringen betalas utan dröjsmål efter det att beslutet om tilläggsfinansieringen har fattats, i samband med följande betalningspost som avses i 25 § 2 mom.

27 §

Betalning av utebliven förmån

Om det efter den i 30 § angivna tiden för framställande av begäran om omprövning framkommer uppgifter som inte tidigare har varit kända, och vårdlandskapet på grund av detta inte har fått sådan statlig finansiering som det enligt lag hade haft rätt till, ska det uteblivna beloppet betalas till vårdlandskapet. På beloppet ska betalas en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) från ingången av den månad då den statliga finansieringen borde ha betalats.

Om den uteblivna statliga finansieringen har liten betydelse och utgifterna för betalningen av den inte skulle stå i proportion till sakens ekonomiska betydelse, betalas finansieringen dock inte.

Finansministeriet får besluta att utebliven finansiering betalas senare i samband med utbetalningen av följande statliga finansiering.

28 §

Återbetalning av grundlös förmån

Om ett vårdlandskap utan grund har fått statlig finansiering enligt denna lag, ska finansministeriet bestämma att det överbetalda beloppet ska återbetalas. På det belopp som återbetalas tas en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen ut räknat från ingången av den månad under vilken den statliga finansieringen har betalats.

Om den statliga finansiering som ska återbetalas är liten eller om det ska anses vara oskäligt att kräva återbetalning eller ta ut ränta, behöver det inte bestämmas att finansieringen ska återbetalas.

Finansministeriet får besluta att finansiering som ska återbetalas avdras senare i samband med utbetalningen av följande statliga finansiering.

29 §

När betalningsskyldigheten upphör

Skyldigheten att betala utebliven statlig finansiering eller att återbetala grundlös finansiering upphör när fem år förflutit från utgången av det finansår då den statliga finansieringen borde ha betalats eller betalades.

6 kap.

Ändringssökande

30 §

Omprövning

Om ett vårdlandskap är missnöjt med ett beslut av finansministeriet som gäller beviljande av statlig finansiering eller beviljande av tilläggsfinansiering till vårdlandskapet, har vårdlandskapet rätt att inom tre månader från delfäendet av beslutet framställa en skriftlig begäran om

omprövning av beslutet hos den som fattat beslutet. En anvisning om hur man begär omprövning ska fogas till beslutet.

31 §

Överklagande

Ett beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär. Bestämmelser om sökande av ändring finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Andra beslut som meddelats med stöd av denna lag än de som avses i 1 mom. får inte överklagas genom besvär.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

32 §

Bestämmande av den statliga finansieringen när en kommun överförs till ett annat vårdlandskap

Om en kommun överförs till ett annat vårdlandskap beräknas den statliga finansieringen till det utvidgade vårdlandskapet, i fråga om den kommun som överförs till vårdlandskapet, utifrån de uppgifter som det år då ändringen träder i kraft ligger till grund för bestämmandet av den statliga finansieringen för det vårdlandskap som minskar.

8 kap.

Ikraftträdande

33 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 15 § tillämpas dock först från och med den 1 januari 2026. Åren 2023–2025 ska enligt 3 § 1 mom. den andel av vårdlandskapens finansiering som bestäms på basis av främjandet av hälsa och välfärd läggas till den finansieringsandel som bestäms på basis av servicebehovet inom social- och hälsovården.

Den beräkning av den årliga ökningen av servicebehovet som avses i 7 §, de uppgiftsbaserade viktningar inom hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården som avses i 13 § 3 mom. samt de behovsfaktorer inom hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården som avses i 14 § och deras viktcoefficienter justeras första gången från och med 2023.

34 §

Bestämmande av nivån för hela landet för den statliga finansieringen till vårdlandskapen för 2023 och 2024

Den nationella nivån för den statliga finansieringen till vårdlandskapen 2023 grundar sig på det sammanlagda beloppet av kostnaderna för de i 5 § avsedda uppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet som överförs från kommunerna till vårdlandskapen, som räknats ut på basis av de budgetuppgifter för 2022 som kommunerna lämnat till Statskontoret, och i vilket belopp de justeringar som avses i 7–9 § görs.

De kalkyler som avses i 1 mom. justeras i fråga om kostnaderna för de lagstadgade uppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet som överförs från kommunerna på basis av de tjänstespecifika bokslutsuppgifter för 2022 som kommunerna lämnat till Statskontoret. Skillnaden mellan de kostnader som baserar sig på budgetuppgifterna och bokslutsuppgifterna för 2022 beaktas genom justering av de i 6 § avsedda kalkylerade kostnaderna för 2023.

Grunden för finansieringen för 2024 utgörs av den i 2 mom. avsedda justerade finansieringsnivån för hela landet för 2023.

Närmare bestämmelser om förfarandet för den kalkylerade fördelningen av vårdlandskapens finansiering enligt 1 mom. och om insamlingen av uppgifter om kalkylerna samt om justeringen av kalkylerna enligt 2 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

35 §

Övergångsutjämning

I vårdlandskapets finansiering beaktas som övergångsutjämning skillnaden mellan finansieringen enligt de kalkylerade kostnaderna och de faktiska kostnaderna för kommunerna inom vårdlandskapet på det sätt som föreskrivs i 2 och 3 mom.

Skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna läggs till eller dras av från vårdlandskapets finansiering i form av övergångsutjämning till fullo 2023 och av skillnaden per invånare

- 1) högst 10 euro år 2024,
- 2) högst 30 euro år 2025,
- 3) högst 60 euro år 2026,
- 4) högst 90 euro år 2027,
- 5) högst 120 euro år 2028,
- 6) högst 150 euro (maximal förändring) år 2029.

Den skillnad som överstiger den maximala förändringen utjämnas tills vidare genom en permanent övergångsutjämning.

Skillnaden mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna enligt 1 och 2 mom. beräknas på 2022 års nivå. De faktiska kostnaderna för kommunerna inom vårdlandskapets område beaktas kommunvis som medeltal för 2021 och 2022, vilka höjs till nivån för hela landet för 2022. Vid beräkningen av medeltalet används de bokslutsuppgifter som kommunerna lämnat till Statskontoret för 2021 och kommunernas budgetuppgifter för 2022. De faktiska kostnaderna justeras 2023 från och med finansieringen för 2024 på basis av de tjänstespecifika bokslutsuppgifter för 2022 som kommunerna lämnat till Statskontoret.

De övergångsutjämningsåtgärder som avses i denna paragraf utförs kostnadsneutralt i förhållandet mellan vårdlandskapen och staten. Om de tillägg som med stöd av 2 mom. gjorts i vårdlandskapets finansiering i form av övergångsutjämning sammanlagt är större än de avdrag som sammanlagt görs i form av övergångsutjämning, dras ett belopp som motsvarar denna skillnad av från vårdlandskapets finansiering. Om de avdrag som sammanlagt görs i vårdlandskapets finansiering i form av övergångsutjämning är större än de tillägg som sammanlagt görs i form av övergångsutjämning, läggs till vårdlandskapets finansiering på motsvarande sätt ett belopp som motsvarar denna skillnad. Minskningen eller ökningen av finansieringen är lika stor per invånare i alla vårdlandskap.

36 §

Undantagsbestämmelse om justering av den statliga finansieringen för 2023 och 2024

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 7 § 1 mom. beaktas under 2023 och 2024 som ökning av servicebehovet inom vårdlandskapens social- och hälsovård på förhand 1,2 procent vid justeringen av nivån på vårdlandskapets finansiering.

37 §

Undantagsbestämmelse om betalning av vårdlandskapets finansiering för 2023

Trots vad som i 25 § 2 mom. föreskrivs om utbetalning av den statliga finansieringen, betalas i fråga om finansieringen för 2023 hälften av betalningsposten för januari till vårdlandskapet den 1 december 2022.

Bilaga

Behovsfaktorer för servicebehovskoefficienterna för hälso- och sjukvården, äldreomsorgen och socialvården och deras viktkoefficienter enligt 14 § i lagen.

Behovsfaktorer inom hälso- och sjukvården och deras viktkoefficienter

Ålder 0–1 år	[1,14]
Ålder 2–6 år	[0,59]
Ålder 7–17 år	[0,70]
Ålder 18–25 år	[0,56]
Ålder 26–39 år	[0,53]
Ålder 40–54 år	[0,45]
Ålder 55–64 år	[0,49]
Ålder 65–74 år	[0,62]
Ålder 75–84 år	[0,82]
Ålder 85–89 år	[0,86]
Ålder över 89 år	[0,67]
Kvinna	[0,02]
Kvinnosjukdomar	[0,44]
HIV, hepatit C	[1,48]
Tuberkulos	[0,95]
Cancer	[3,16]
Hypotyreos	[0,06]
Diabetes	[0,32]
Minnessjukdomar och Alzheimers sjukdom	[1,00]
Missbruksproblem	[0,98]
Opioidberoende	[3,70]
Men orsakade av tobaksrökning	[0,20]
Psykossjukdomar och bipolärt syndrom	[1,65]
Depressions- och ångestsyndrom	[0,51]
Ätstörningar	[2,59]
Sömnstörningar	[0,18]
Personlighetsstörningar	[0,30]
Inlärningssvårigheter	[0,12]
Genomgripande utvecklingsstörningar (autismspektrum)	[0,39]

Uppmärksamhets- och beteendestörningar	[1,32]
Degenerativa hjärnsjukdomar, andra än minnessjukdomar och Parkinsons sjukdom	[0,15]
Andningsförlamning	[1,70]
Parkinsons sjukdom	[1,14]
Epilepsi	[0,37]
Sömnapné	[0,28]
Allergisk ögoninflammation och allergisk snuva	[0,04]
Degenerativa ögonsjukdomar	[0,55]
Glaukom	[0,19]
Blodtryckssjukdom	[0,14]
Koronarkärlssjukdom	[0,33]
Förmaksflimmer	[0,65]
Hjärtsvikt	[1,11]
Hjärninfarkt	[0,72]
Ateroskleros	[1,89]
Kroniska sår	[2,61]
Lunginflammation	[0,83]
Astma och KOL (COPD)	[0,25]
Kronisk funktionsnedsättning i andningsorganen	[2,90]
Gastroenterologi	[0,32]
Crohns sjukdom och ulcerös kolit	[0,60]
Atopiskt eksem	[0,18]
Hudpsoriasis	[0,30]
Ledgångsreumatism	[0,50]
Artrossjukdomar	[0,43]
Axelbesvär	[0,15]
Ryggsjukdomar och benskörhet	[0,29]
Njurinsufficiens	[3,43]
Skador och förgiftningar	[0,26]
Höftfraktur	[0,65]
Synskada	[0,57]
Förlossning	[2,71]
Graviditet	[0,06]
Graviditet2	[0,0003]
Sjukpensionär, under 55 år	[1,72]
Sjukpensionär, över 54 år	[0,28]
Utbildning på andra stadiet	[-0,03]
Utbildning på högsta stadiet	[-0,03]
Hushållets disponibla inkomster per konsumtionsenhet	[-0,000016]
Hushållets disponibla inkomster per konsumtionsenhet2	[0,000000000312]
Hushållets disponibla inkomster per konsumtionsenhet3	[-0,00000000000000191]
I arbete i slutet av året	[-0,11]
Beväring	[-0,27]
Studerande	[0,03]
Frånskild	[0,05]
Efterlevande make	[0,03]
Ogift	[-0,01]
Ensamförsörjare	[0,07]
Ensamboende, 75–84 år	[0,05]
Ensamboende, 85–89 år	[0,22]
Ensamboende, över 89 år	[0,55]

Behovsfaktorer inom äldreomsorgen och deras viktkoefficienter	
Ålder 65–74 år	[26,17]
Ålder 75–84 år	[26,58]
Ålder 85–89 år	[29,50]
Ålder över 89 år	[34,51]
Diabetes	[0,39]
Minnessjukdomar och Alzheimers sjukdom	[15,76]
Missbruksproblem	[0,38]
Psykossjukdomar och bipolärt syndrom	[2,91]
Depressions- och ångestsyndrom [0,96]	
Degenerativa hjärnsjukdomar, andra än minnessjukdomar och Parkinsons sjukdom [5,89]	
Andningsförlamning	[7,69]
Parkinsons sjukdom	[5,23]
Epilepsi	[2,87]
Hjärtsvikt	[1,52]
Hjärninfarkt	[6,41]
Kroniska sår	[4,03]
Lunginflammation	[2,17]
Kronisk funktionsnedsättning i andningsorganen	[1,34]
Ledgångsreumatism	[0,31]
Skador och förgiftningar	[0,86]
Höftfraktur	[5,55]
Synskada	[0,44]
Hushållets disponibla inkomster per konsumtionsenhet	[-2,72]
Klientrelation som gäller utkomststödets grunddel	[1,53]
Ensamboende *omfattar även de som bor på institution	[2,44]

Behovsfaktorer för socialvården och deras viktkoefficienter	
Ålder 0–6 år	[7,02]
Ålder 7–17 år	[7,74]
Ålder 18–25 år	[6,38]
Ålder 26–39 år	[6,60]
Ålder 26–39 år	[6,78]
Ålder 55–64 år	[6,96]
Ålder 65–74 år	[7,08]
Ålder över 74 år	[6,70]
Missbruksproblem	[3,14]
Psykossjukdomar och bipolärt syndrom	[2,16]
Intellektuell funktionsnedsättning	[40,84]
Genomgripande utvecklingsstörningar (autismspektrum) [6,41]	
Uppmärksamhets- och beteendestörningar [10,35]	
Degenerativa hjärnsjukdomar, andra än minnessjukdomar och Parkinsons sjukdom [4,28]	
Andningsförlamning	[17,07]
Parkinsons sjukdom	[1,50]
Epilepsi	[3,21]
CP-syndrom	[17,84]
Kronisk funktionsnedsättning i andningsorganen	[6,22]
Skador och förgiftningar	[0,51]
Synskada	[1,21]
Utbildning på lägsta stadiet	[0,17]
Ogift	[0,26]
Hushållets disponibla inkomster per konsumtionsenhet (logaritm) [-0,69]	

Kund inom det grundläggande utkomststödet	[1,03]
Sjukpensionär, under 55 år	[5,57]
Sjukpensionär, över 54 år	[2,49]

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

8.

Lag

om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på statsandel som beviljas för driftskostnader i fråga om sådana uppgifter för kommunerna (statsandelsåliggande) om vilka det föreskrivs i

- 1) lagen om grundläggande utbildning (628/1998),
- 2) lagen om småbarnspedagogik (540/2018),
- 3) lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996),
- 4) lagen om allmänna bibliotek (1492/2016),
- 5) lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019),
- 6) lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998),
- 7) lagen om kommunernas miljövårdsförvaltning (64/1986),
- 8) kemikalielagen (599/2013),
- 9) hälsoskyddslagen (763/1994),
- 10) livsmedelslagen (23/2006),
- 11) 54 a–54 e § i läkemedelslagen (395/1987),
- 12) tobakslagen (549/2016),
- 13) veterinärvårdslagen (765/2009),
- 14) 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (/),
- 15) 8 § 1 mom. 9 § 1 mom. och 10 § i socialvårdslagen (1301/2014),
- 16) 3 a och 12 § i barnskyddslagen (417/2007),
- 17) 6, 7, 12 och 13 § i lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987),
- 18) 4 och 5 § i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012),
- 19) 5 § i lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet (523/2015).

Denna lag tillämpas på den ersättning (hemkommunsersättning) som en elevs hemkommun betalar till en annan kommun, en samkommun, en registrerad sammanslutning eller stiftelse

som fått tillstånd enligt lagen om grundläggande utbildning att ordna utbildning, universitet och staten (utbildningsanordnare), när de ordnar förskoleundervisning och grundläggande utbildning för eleven.

Denna lag tillämpas inte i landskapet Åland och inte heller när förskoleundervisning och grundläggande utbildning ordnas utomlands.

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Med stöd av denna lag beviljas statsandel inte för driftskostnader som föranleds av

- 1) morgon- och eftermiddagsverksamhet som avses i 8 a kap. i lagen om grundläggande utbildning,

- 2) i 5 § i lagen om grundläggande utbildning avsedd förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen,

- 3) påbyggnadsundervisning som avses i 5 § i lagen om grundläggande utbildning,

- 4) i 46 § i lagen om grundläggande utbildning avsedd grundläggande utbildning för andra än läropliktiga,

- 5) ordnande av grundläggande utbildning i internat,

- 6) i 2 § 2 mom. 11 punkten i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) avsedd tvåårig förskoleundervisning om vars finansiering det föreskrivs i 11 § 3 mom. i den lagen,

- 7) i 11 § 3 mom. i lagen om grundläggande konstundervisning avsedd undervisning som baserar sig på antalet undervisningstimmar,

- 8) det riksomfattande utvecklingsuppdrag som avses i 7 § i lagen om allmänna bibliotek, det regionala utvecklingsuppdrag som avses i 8 § i den lagen och de särskilda uppgifter som avses i 9 § i den lagen,

- 9) kommuntillägg som avses i 20 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn,

- 10) grundläggande utkomststöd som avses i 7 § i lagen om utkomststöd,

- 11) den kommunala finansieringsandel som avses i 14 kap. 3 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet innehåller bestämmelser om finansiering som utöver åldersklassbaserad statsandel beviljas för driftskostnaderna för undervisning som grundar sig på förlängd läroplikt enligt 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning samt för grundläggande utbildning som ordnas i internat och i skolhem.

Finansiering som utifrån de uppgifter som avses i 1 mom. 3 och 5 punkten och 2 mom. i denna paragraf samt i 46 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning beviljas enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet beaktas i den statsandelsprocent som avses i 20 §.

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Denna lag tillämpas på statsandelar och finansiering enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) på det sätt som föreskrivs särskilt i denna lag.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) finansår det kalenderår för vilket statsandel beviljas,
- 2) grundpris den kalkylerade grund per invånare som används som underlag för de kalkylerade kostnader som kommunens statsandel baserar sig på eller det pris per invånare som används som grund för bestämmandet av kommunens statsandel,
- 3) befolkningstäthet kommunens invånarantal per landkvadratkilometer vid utgången av året före det år som föregått finansåret,
- 4) tvåspråkig kommun tvåspråkiga kommuner enligt 5 § i språklagen (423/2003),
- 5) kommun inom samernas hembygdsområde kommuner inom samernas hembygdsområde enligt 4 § i sättingslagen (974/1995),
- 6) skärgårdskommun kommuner som avses i 9 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981),
- 7) kommun med skärgårdsdel kommuner på vars skärgårdsdelar bestämmelserna om skärgårdskommuner ska tillämpas enligt 9 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling,
- 8) självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser förhållandet mellan antalet personer som arbetar i kommunen och antalet sysselsatta som är bosatta i kommunen,
- 9) person med ett främmande språk som modersmål den som anmält till det i 3 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009) avsedda befolkningsdatasystemet att hans eller hennes modersmål är något annat än finska, svenska eller samiska,
- 10) samiskspråkig den som anmält till det i 3 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009) avsedda befolkningsdatasystemet att hans eller hennes modersmål är samiska,
- 11) läropliktigt läropliktiga enligt 25 § i lagen om grundläggande utbildning,
- 12) utbildningsbakgrund andelen 30—54-åringar som saknar examen efter grundskolestadiet av motsvarande åldersklass.

Med kommuninvånare avses i denna lag den vars hemkommun en kommun enligt lagen om hemkommun (201/1994) är.

Kommuninvånare och kommunens invånarantal samt åldersklasserna bestäms, om inte något annat föreskrivs i denna lag, enligt uppgifterna i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen vid utgången av året före det år som föregått finansåret.

2 kap.

Statsandelsgrunder, kalkylerade kostnader och tilläggsdelar

5 §

Statsandel för kommunal basservice

Som grunder för beräkning av statsandelen för kommunal basservice (statsandelsgrunder) används

- 1) de kalkylerade kostnaderna för statsandelsåliggandena,
- 2) grunderna för bestämmande av kommunens tilläggsdelar för fjärrort, på basis av självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser, för främjande av välfärd och hälsa samt för kommun inom samernas hembygdsområde.

Kommunen beviljas i statsandel för kostnaderna för ordnande av de statsandelsåligganden som avses i 1 § ett belopp som fås när de kalkylerade kostnader som bestäms enligt 6—12 § adderas och kommunens självfinansieringsandel enligt 20 § dras av från summan. Till det belopp som fås på detta sätt läggs de i 13—16 § avsedda tilläggsdelarna för fjärrort, på basis av självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser, för främjande av välfärd och hälsa samt för kommun inom samernas hembygdsområde.

Bestämmelser om utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna finns i 4 kap. och om ökningarna och minskningar av statsandelen i 5 kap.

6 §

Kalkylerade kostnader för statsandelen för kommunal basservice

De kalkylerade kostnaderna för statsandelen för kommunal basservice fås genom addition av de produkter som fås när grundpriserna, angivna enligt åldersklass, multipliceras med antalet invånare i kommunen i respektive åldersklass. Till den på så sätt erhållna summan läggs kommunens kalkylerade kostnader som fastställts på grundval av arbetslöshetsgrad, inslaget av personer med främmande språk som modersmål, tvåspråkighet, karaktär av skärgård, befolkningstäthet och utbildningsbakgrund.

Grundpriserna för de kalkylerade kostnaderna för statsandelen för kommunal basservice bestäms separat för följande åldersklasser:

- 1) 0–5-åringar,
- 2) 6-åringar,
- 3) 7–12-åringar,
- 4) 13–15-åringar,
- 5) 16-åringar och äldre.

7 §

Arbetslöshetskoefficient

Kommunens arbetslöshetskoefficient beräknas genom att andelen arbetslösa av arbetskraften i kommunen divideras med motsvarande andel för hela landet. Vid beräkning av koefficienten används uppgifter i arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik om andelen arbetslösa av arbetskraften under året före det år som föregått finansåret.

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av arbetslösheten beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för arbetslösheten multipliceras med kommunens invånarantal och arbetslöshetskoefficient.

8 §

Inslag av personer med ett främmande språk som modersmål

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål beräknas genom att grundpriset för inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål multipliceras med antalet personer med ett främmande språk som modersmål i kommunen.

Vid fastställandet av antalet personer med ett främmande språk som modersmål i kommunen används uppgifter i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen för året före det år som föregått finansåret.

9 §

Tvåspråkighet

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av tvåspråkigheten i tvåspråkiga kommuner beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för tvåspråkigheten multipliceras

med kommunens invånarantal och produkten multipliceras med 0,07. Till denna kostnad adderas ett belopp som fås genom att grundpriset för tvåspråkighet multipliceras med antalet svenskspråkiga i kommunen och produkten multipliceras med 0,93. Bestämmelser om kommuners tvåspråkighet finns i 5 § i språklagen.

Vid fastställandet av antalet svenskspråkiga invånare i en tvåspråkig kommun används uppgifter i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen om antalet svenskspråkiga invånare i kommunen för året före det år som föregått finansåret.

10 §

Karaktär av skärgård

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av karaktären av skärgård i skärgårdskommuner beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för karaktären av skärgård multipliceras med kommunens invånarantal.

För skärgårdskommuner där minst hälften av invånarna bor utan fast vägförbindelse till fastlandet beräknas kommunens kalkylerade kostnader på grundval av karaktären av skärgård genom att det per invånare bestämda grundpriset för karaktären av skärgård multipliceras med kommunens invånarantal och den produkt som fås multipliceras med 3.

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av karaktären av skärgård i kommuner med skärgårdsdel beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för en kommun med skärgårdsdel multipliceras med den andel av kommunens invånarantal som bor i skärgården.

Vid fastställandet av invånarantalet i skärgårdskommuner och i kommuner med skärgårdsdel samt av andelen kommuninvånare som bor i skärgården i kommuner med skärgårdsdel används uppgifter i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen för året före det år som föregått finansåret.

11 §

Befolkningstäthetskoefficient

Kommunens befolkningstäthetskoefficient beräknas genom att den genomsnittliga befolkningstätheten i hela landet divideras med kommunens befolkningstäthet. Vid beräkning av koefficienten används uppgifterna i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen om invånarantalet vid det årsskifte som föregått finansåret och Statistikcentralens uppgifter om landarealen för varje kommun.

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av befolkningstätheten beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för befolkningstätheten multipliceras med kommunens invånarantal och befolkningstäthetskoefficient. Koefficienten kan vara högst 20.

12 §

Utbildningsbakgrundskoefficient

Kommunens utbildningsbakgrundskoefficient fås genom att räkna andelen 30–54-åriga invånare utan examen efter grundskolestadiet av motsvarande åldersgrupp i kommunen och genom att dividera den med motsvarande andel för hela landet. Vid beräkning av koefficienten används uppgifter i Statistikcentralens utbildningsstatistik över antalet personer utan examen efter grundskolestadiet under året före det år som föregått finansåret.

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av utbildningsbakgrundskoefficienten beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för utbildningsbakgrundskoefficienten multipliceras med kommunens invånarantal och utbildningsbakgrundskoefficient.

13 §

Tilläggsdel för fjärrort

Kommunen beviljas i tilläggsdel för fjärrort ett belopp som beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för fjärrort multipliceras med kommunens invånarantal och fjärrortstal. Om kommunens fjärrortstal är minst 1,5 utan avrundning, blir kommunens tilläggsdel tre gånger så stor.

Om kommunens fjärrortstal är mindre än 1,5 utan avrundning men minst 1,0 utan avrundning, blir kommunens tilläggsdel 1,5 gånger så stor.

Närmare bestämmelser om grunderna för fastställandet av fjärrortstalet utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Tilläggsdel på basis av självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser

Kommunen beviljas i tilläggsdel på basis av självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser ett belopp som beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser multipliceras med kommunens invånarantal och koefficient för självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser.

Kommunens koefficient för självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser fås genom att kommunens arbetsplatsers andel av antalet sysselsatta i kommunen divideras med motsvarande andel i hela landet.

Vid beräkning av koefficienten för självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser används uppgifter i Statistikcentralens sysselsättningsstatistik för det år som föregick finansåret med tre år.

15 §

Tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa

Kommunen beviljas i tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa ett belopp som beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för främjande av välfärd och hälsa multipliceras med kommunens invånarantal och den koefficient för främjande av välfärd och hälsa som bestämts för kommunen.

Kommunens koefficient för främjande av välfärd och hälsa bestäms på basis av indikatorer som beskriver kommunens verksamhet för främjande av välfärd och hälsa och indikatorer som beskriver verksamhetens resultat.

Närmare bestämmelser om indikatorerna och grunderna för bestämmandet av och kalkyleringen av koefficienten för främjande av välfärd och hälsa samt de statistiska uppgifter som ska användas vid kalkyleringen utfärdas genom förordning av statsrådet. Vid bestämmandet av koefficienten används de senaste tillgängliga uppgifterna. Om det inte alls finns uppgifter att tillgå får kommunen för denna uppgift det lägsta möjliga värdet vid kalkyleringen.

16 §

Tilläggsdel för kommun inom samernas hembygdsområde

Kommuner inom samernas hembygdsområde beviljas i tilläggsdel för samiskspråkighet ett belopp som beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för en kommun inom

samernas hembygdsområde multipliceras med kommunens invånarantal och andelen samiskspråkiga i kommunen.

Vid beräkning av koefficienten används uppgifter i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen om antalet samiskspråkiga invånare i kommunen under året före det år som föregått finansåret.

17 §

Beräkning av koefficienterna och bestämningsfaktorerna i vissa fall

Om det vid beräkningen av de koefficienter och bestämningsfaktorer som anges i 6—16 § inte finns uppgifter tillgängliga för den tidpunkt som avses i de paragraferna, används vid beräkningen av koefficienterna de uppgifter som senast erhållits före den tidpunkt som avses i paragrafen i fråga, om det inte föreskrivs något annat i den paragrafen.

3 kap.

Utfärdande av bestämmelser om grundpriser, statsandelsprocent, kommunens självfinansieringsandel och kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna

18 §

Utfärdande av bestämmelser om grundpriser för kalkylerade kostnader

Grundpriserna för de kalkylerade kostnader som avses i 6—12 § fastställs årligen för det följande finansåret genom förordning av statsrådet.

Vid fastställandet av grundpriserna för de kalkylerade kostnaderna beaktas

- 1) uppskattade förändringar i statsandelsåliggandenas omfattning och art på det sätt som anges i 21 § 1 mom.,
- 2) uppskattade förändringar i kostnadsnivån på det sätt som anges i 21 § 2 mom.,
- 3) de justeringar som i enlighet med 22 § årligen görs för justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna.

19 §

Utfärdande av bestämmelser om grundpriser för tilläggsdelar

Grundpriserna för de tilläggsdelar som avses i 13—16 § fastställs årligen för det följande finansåret genom förordning av statsrådet.

Vid fastställandet av grundpriserna för tilläggsdelarna beaktas uppskattade förändringar i kostnadsnivån på det sätt som anges i 21 § 2 mom.

20 §

Statsandelsprocent och kommunens självfinansieringsandel

Kommunens kalkylerade kostnader enligt 6—12 § fördelas på så sätt att kommunernas statsandel är 25,46 procent (statsandelsprocent) och kommunernas självfinansieringsandel 74,54 procent.

För nya och mera omfattande statsandelsåligganden är statsandelen 100 procent av de kalkylerade kostnaderna för de nya och mera omfattande åliggandena, om inte åliggandena minskas i motsvarande utsträckning.

Kommunens självfinansieringsandel är lika stor per invånare i alla kommuner. Kommunens självfinansieringsandel per invånare fås genom att alla kommuners kalkylerade kostnader enligt 6—12 § adderas och man från summan drar av en andel som beräknats i enlighet med den statsandelsprocent som anges i 1 mom., och dividerar det erhållna beloppet med antalet invånare i landet.

Kommunens självfinansieringsandel beräknas genom att den per invånare bestämda självfinansieringsandelen multipliceras med kommunens invånarantal.

21 §

Förändring i statsandelsåliggandena och kostnadsnivån

En förändring i omfattningen eller arten av statsandelsåliggandena beaktas om den följer av en lag eller förordning som gäller statsandelsåliggandet i fråga, av sådana föreskrifter från en statlig myndighet som grundar sig på lag eller förordning eller av statsbudgeten.

Förändringen i kostnadsnivån bestäms enligt prisindexet för kommunernas basservice. Prisindexet grundar sig på förändringen i kostnadsnivån viktad med driftskostnaderna för undervisnings- och kulturverksamheten. Närmare bestämmelser om beräkning av prisindexet utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 §

Justering av kostnadsfördelningen

Vid justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna justeras de kalkylerade kostnader, de grundpriser och den finansiering som avses i 2 mom. i enlighet med de faktiska kostnaderna och den i 20 § angivna statsandelsprocenten med iakttagande av vad som föreskrivs nedan i denna paragraf samt i 23 och 24 §.

De grundpriser som ligger till grund för de kalkylerade kostnader som avses i 6—12 § justeras på riksnivå som en helhet. Dessutom justeras följande finansiering om vilken det föreskrivs i 11 och 29 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet:

- 1) finansiering av påbyggnadsundervisning som avses i 5 § i lagen om grundläggande utbildning,
- 2) finansiering av förskoleundervisning för elever som omfattas av förlängd läroplikt enligt 26 a § i lagen om grundläggande utbildning och som fyller fem år det år då förskoleundervisningen börjar,
- 3) finansiering av grundläggande utbildning enligt 46 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning,
- 4) tilläggsfinansiering för förskoleundervisning och grundläggande utbildning för elever som omfattas av förlängd läroplikt enligt 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning,
- 5) tilläggsfinansiering för påbyggnadsundervisning som avses i 29 § 2 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet,
- 6) tillägg för internatskola och skolhemsförhöjning.

Staten deltar i de kalkylerade kostnader som avses i 2 mom. med den procentandel som anges i 20 §. I statsandelsprocenten beaktas den i 2 mom. avsedda finansieringen enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

De grundpriser och den finansiering som avses i 1 mom. fastställs och bestämmelser om statsandelsprocenten utfärdas för varje finansår. Kostnadsfördelningen justeras årligen.

23 §

Driftskostnader som ska beaktas vid justering av kostnadsfördelningen

Vid justering av kostnadsfördelningen enligt 22 § beaktas kommunernas, samkommunernas och de andra utbildningsanordnarnas driftskostnader för statsandelsåligganden enligt 1 § som ligger till grund för statsandel och driftskostnaderna för ordnande av följande uppgifter som finansieras med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet:

- 1) ordnande av påbyggnadsundervisning enligt 5 § i lagen om grundläggande utbildning,
- 2) ordnande av förskoleundervisning för elever som omfattas av förlängd läroplikt enligt 26 a § i lagen om grundläggande utbildning och som fyller fem år det år då förskoleundervisningen börjar,
- 3) ordnande av grundläggande utbildning enligt 46 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning,
- 4) ordnande av förskoleundervisning och grundläggande utbildning för elever som omfattas av förlängd läroplikt enligt 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning,
- 5) ordnande av påbyggnadsundervisning som avses i 29 § 2 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet,
- 6) ordnande av grundläggande utbildning i internat och i skolhem.

Vid justering av kostnadsfördelningen beaktas dock inte driftskostnaderna för följande uppgifter:

- 1) grundläggande utbildning för personer som passerat läropliktsåldern enligt 46 § i lagen om grundläggande utbildning, med undantag för utbildning som avses i 46 § 2 mom.,
- 2) morgon- och eftermiddagsverksamhet som avses i 8 a kap. i lagen om grundläggande utbildning,
- 3) i 9 § i lagen om grundläggande utbildning avsedd förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen,
- 4) förskoleundervisning som avses i 2 § 2 mom. 11 punkten i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet,
- 5) kommundillägg som avses i 20 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn.

Vid justering av kostnadsfördelningen betraktas inte följande kostnader som driftskostnader för de uppgifter som avses i 1 mom.:

- 1) kostnader för sådana anläggningsprojekt där det för anläggningsprojekt fastställda minimibeloppet i 36 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet överskrids,
- 2) kostnader för förvärv eller arrendering av markområden,
- 3) mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset för varor och tjänster med undantag för mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset för varor och tjänster som anskaffas av privata utbildningsanordnare och universitet,
- 4) kostnader för skötsel av lån eller kalkylerade räntor och avskrivningar,
- 5) kostnader för vilka statlig finansiering som baserar sig på lag eller på statsbudgeten beviljas separat, om det när finansieringen beviljas förutsätts att kommunen bidrar med en finansieringsandel,
- 6) kostnader för avgiftsbelagd kommunal service,
- 7) kostnader som skulle innebära att driftskostnaderna beaktades dubbelt eller att statlig finansiering riktades dubbelt till verksamheten.

Driftskostnader för vilka finansiering beviljas ur Europeiska unionens budget får hänföras till driftskostnader till den del dessa inte täcks av den finansiering som beviljas ur Europeiska unionens budget och den motsvarande särskilda nationella finansieringen enligt statsbudgeten.

24 §

Insamling av information om driftskostnader och uppgiftsunderlag

Vid justering av kostnadsfördelningen används som underlag för de driftskostnader som avses i 23 § 1 mom. de uppgifter som Statskontoret har samlat in och sådan information om kostnader

för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen som Utbildningsstyrelsen har samlat in.

Vid justering av kostnadsfördelningen används uppgifterna om de faktiska kostnaderna för det år som föregick finansåret med tre år.

4 kap.

Utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna

25 §

Utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna

Kommunen beviljas en på skatteinkomsterna baserad ökning av statsandelen (utjämningstilllägg), om kommunens kalkylerade skatteinkomst per invånare är mindre än 100 procent av det belopp som fås genom att alla kommuners sammanräknade kalkylerade skatteinkomster divideras med kommunernas sammanräknade invånarantal (utjämningsgräns). Kommunen får i utjämningstilllägg 90 procent av skillnaden mellan utjämningsgränsen och kommunens kalkylerade skatteinkomst per invånare.

Om kommunens kalkylerade skatteinkomst per invånare överskrider utjämningsgränsen, görs ett avdrag från kommunens statsandel (utjämningsavdrag). Utjämningsavdraget är 10 procent av det belopp per invånare som överskrider utjämningsgränsen.

Om de sammanlagda utjämningstilläggen till kommunerna är större än utjämningsavdragen från kommunernas statsandelar, minskas kommunernas statsandel med ett belopp som motsvarar skillnaden. Om de sammanlagda utjämningsavdragen från kommunernas statsandel är större än utjämningstilläggen till kommunerna, ökas kommunernas statsandel på motsvarande sätt med ett belopp som motsvarar skillnaden. Minskningen eller ökningen av statsandelen är lika stor per invånare i alla kommuner.

När det belopp enligt 3 mom. som ska läggas till eller dras av från statsandelarna till kommunerna räknas ut beaktas inte kommunsammanslagningar som genomförs vid ingången av finansåret.

Vid beräkningen av kommunens kalkylerade skatteinkomst beaktas den kalkylerade kommunalskatt som avses i 3 a § i lagen om skatteredovisning (532/1998), kommunens andel av samfundens inkomstskatt (samfundsskatt) och 50 procent av den kalkylerade fastighetsskatten. Vid beräkning av den kalkylerade fastighetsskatten beaktas inga andra kraftverk än kärnkraftverk. Närmare bestämmelser om de skatteinkomster som ska beaktas vid utjämning av statsandelen på basis av skatteinkomsterna utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Minskningar och öknningar av statsandelen

26 §

Höjning av statsandelen enligt prövning

En kommuns statsandel kan på ansökan höjas efter prövning inom ramen för statsbudgeten, om kommunen i första hand på grund av exceptionella eller tillfälliga kommunalekonomiska svårigheter är i behov av ökat ekonomiskt stöd. Som faktorer som påverkar behovet av ekonomiskt stöd beaktas också lokala särförhållanden.

Ett villkor för att höjning av statsandelen ska kunna beviljas är att kommunen har antagit en plan över åtgärder som ska vidtas för att balansera kommunens ekonomi. Planen ska bifogas

ansökan om höjning av statsandelen. För beviljandet och användningen av höjningen av statsandelen kan även ställas andra villkor som hänför sig till kommunens ekonomi. Om planen eller de villkor som ställts inte har iakttagits, kan höjning av statsandelen under de följande åren utebli eller beviljas till nedsatt belopp.

Det belopp som motsvarar de sammanlagda höjningarna av statsandelen enligt prövning dras av från statsandelarna till kommunerna. Minskningen är lika stor per invånare i alla kommuner.

27 §

Minskning som gäller finansiering för inledande av grundläggande utbildning

Finansiering som en privat anordnare av grundläggande utbildning beviljas enligt 11 § 2 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet för inledande av verksamhet minskar statsandelarna till alla kommuner med ett belopp som motsvarar den totala finansieringen. Minskningen av statsandelen är lika stor per invånare i alla kommuner.

28 §

Minskning av statsandelen för kommunal basservice med det belopp av grundläggande utkomststöd som betalats till kommunen

Kommunens i 5 b § i lagen om utkomststöd avsedda finansieringsandel av utgifterna för det grundläggande utkomststödet beaktas genom en minskning av kommunens statsandel med ett belopp som motsvarar kommunens andel av det grundläggande utkomststöd som betalats ut på årsnivå i kommunen enligt de uppgifter som avses i 2 mom. i denna paragraf.

För beräkning av minskningen av statsandelen för det grundläggande utkomststödet ska Folkpensionsanstalten årligen före utgången av april lämna finansministeriet uppgift om grundläggande utkomststöd som föregående år betalats ut i respektive kommun, minskat med grundläggande utkomststöd som avses i 19, 46 och 51 § i lagen om främjande av integration (1386/2010) och som gäller tidsperioden i fråga.

29 §

Inrättandet av vårdlandskap och begränsningen av de ekonomiska konsekvenserna av överföringen av organiseringsansvaret 2023

Kommunen beviljas en ökning av statsandelen eller så minskas kommunens statsandel, om den inkomst som överförs från kommunen inte motsvarar den kostnad som överförs på vårdlandskapet när ansvaret för organiseringen av uppgifter överförs på vårdlandskapet. Om den inkomst som överförs från kommunen är större än den kostnad som överförs gottgörs kommunen i form av en ökning av statsandelen som utgör 60 procent av skillnaden mellan inkomsterna och kostnaderna. Om den kostnad som överförs från kommunen är större än den inkomst som överförs på vårdlandskapet minskas kommunens statsandel så att minskningen är 60 procent av skillnaden mellan inkomsterna och kostnaderna. Vid beräkning av den inkomst som överförs beaktas överföringens inverkan på utjämnningen av statsandel på basis av skatteinkomsterna och förändringen i de beskattningskostnader som avses i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010). Vid beräkning av ökningen eller minskningen av statsandelen används de statsandelsgrunder som gäller för 2022.

Som grund för beräkning av ökningarna och minskningarna av statsandelen enligt 1 mom. används i fråga om inkomsterna de kommunvisa budgetuppgifter som Statskontoret samlat in för 2022. I fråga om kostnaderna används medeltalet av de slutliga uppgifter för 2021 och de budgetuppgifter för 2022 som Statskontoret samlat in. Utifrån de uppgifter som använts som

grund utarbetas en uppskattning av kostnaderna och inkomsterna för 2022 så, att hänsyn tas till de ändringar i kommunens kostnader och inkomster som föranleds av statens åtgärder 2021 och 2022, till kommunernas beslut om kommunal- och fastighetsskatteprocent samt till finansministeriets prognoser om inkomst- och kostnadsutvecklingen.

De i 1 mom. avsedda kostnader som överförs från kommunen är kostnaderna för de lagstadgade uppgifterna inom social- och hälsovården och räddningsväsendet så, att verksamhetsintäkterna har dragits av från dem. Inkomster som överförs från kommunerna är intäkter av kommunalskatten, intäkter av samfundsskatten, ersättningar för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna samt statsandelen för den kommunala basservicen till den del den består av kalkylerade kostnader och tilläggsdelar för social- och hälsovården. Närmare bestämmelser om utarbetandet av den uppskattning som avses i 2 mom. och om de kostnader och inkomster som ska beaktas vid beräkningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

De ökningar och minskningar av statsandelen som avses i denna paragraf genomförs kostnadsneutralt i förhållandet mellan kommunerna och staten. Om de ökningar av statsandelen som enligt 1 mom. ska betalas till kommunerna sammanlagt är större än de minskningar som ska göras i statsandelen avdras från statsandelen till kommunerna ett belopp som motsvarar denna skillnad. Om de minskningar som ska göras i statsandelen till kommunerna sammanlagt är större än den ökning av statsandelen som ska betalas till kommunerna läggs till statsandelen till kommunerna på motsvarande sätt ett belopp som motsvarar denna skillnad. Minskningen eller ökningen av statsandelen är lika stor per invånare i alla kommuner.

Vid beräkningen av det i 1 mom. avsedda belopp som ska läggas till eller dras av från statsandelarna beaktas inte kommunsammanslagningar som genomförs vid ingången av finansåret 2023.

30 §

Utjämning av ändringen i statsandelssystemet

Balansläget i kommunens ekonomi är skillnaden mellan årsbidraget och de planenliga avskrivningarna. Förändringen i kommunens ekonomiska balansläge är den differens som fås genom att balansläget för 2022, som baserar sig på de skatte- och statsandelssystemer som gällde före ikraftträdandet av denna lag, dras av från det balansläge som hade uppstått för kommunen om grunderna för bestämmandet av statsandelarna enligt denna lag och de överföringar av kommunens inkomster och kostnader som avses i 29 § hade varit i kraft år 2022.

Statsbidragsmyndigheten fastställer utjämningen av ändringen i statsandelssystemet så att kommunens statsandel 2023 ökas eller minskas med ett belopp som motsvarar den ändring i balansläget som avses i 1 mom. Från och med 2024 ökas eller minskas kommunens statsandel med 25 euro per invånare per år så att den ändring i kommunens balansläge som avses i 1 mom. i sin helhet begränsas till 100 euro per invånare.

De utjämningar av ändringen i statsandelssystemet som avses i denna paragraf genomförs kostnadsneutralt i förhållandet mellan kommunerna och staten. Kommunernas statsandel minskas eller ökas så att minskningen eller ökningen är lika stor per invånare i alla kommuner.

31 §

Tidsbegränsade minskningar och ökningar av statsandelen till kommunerna

År 2020 dras från statsandelen för kommunal basservice av 42,56 euro per invånare i anknytning till de besparingar som konkurrenskraftsavtalet medför för kommunerna.

År 2020 dras från statsandelen för kommunal basservice av 4,12 euro per invånare för minskningen av utgifterna för pensionsstödet till långtidsarbetslösa.

År 2020 dras från statsandelen för kommunal basservice av 4,10 euro per invånare för finansiering av sjukvårdshelikopter- och läkarhelikopter verksamhet.

År 2020 dras från statsandelen för kommunal basservice av 7,29 euro per invånare i anknytning till ibruktagandet av incitamentssystemet för digitalisering i kommunerna.

6 kap.

Beaktande av ändringar av beskattningsgrunderna

32 §

Ersättning för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna

Ett belopp som motsvarar de ändringar i kommunalskatteinkomsterna som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna och som genomförts från och med finansåret 2010 betalas till kommunerna i samband med statsandelen. Till kommunen betalas ett belopp som motsvarar kommunens förlorade skatteinkomster.

Från den ersättning enligt 1 mom. som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna och som genomförts före 2023 dras från och med 2023 av 70 procent såsom en andel som motsvarar kostnaderna för de uppgifter som överförs från kommunerna till vårdlandskapen på det sätt som föreskrivs i 29 § 3 mom.

Vid beräkningen av de skatteintäkter som kommunen förlorat för finansåret tillämpas beskattningssuppgifterna för året före det år som föregått finansåret och skatteprocenten för det år som föregått finansåret samt invånarantalet vid utgången av det år som föregått finansåret.

På administration och utbetalning av ersättningar för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna tillämpas 44 § 1 mom., 45 § 1 och 2 mom. samt 46–49 och 52–54 §. Bestämmelser om överklagande finns i 9 kap.

7 kap.

Hemkommunsersättning

33 §

Skyldighet att betala hemkommunsersättning

Om förskoleundervisning och grundläggande utbildning vid utgången av året före det år som föregått finansåret ordnas av någon annan än hemkommunen för en elev som är 6—15 år eller någon annan elev som fullgör sin läroplikt, är elevens hemkommun skyldig att betala till kommunen i fråga eller till den utbildningsanordnare av annat slag som avses i 1 § 2 mom. hemkommunsersättning enligt 34—37 §. Kommunen är inte skyldig att betala hemkommunsersättning för elever som är under 6 år och fullgör förlängd läroplikt enligt 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning.

Till den del en utbildningsanordnare inte ordnar utbildning under finansåret är elevens hemkommun inte skyldig att betala hemkommunsersättning. Skyldigheten att betala hemkommunsersättning upphör vid ingången av den månad som följer på månaden då utbildningen upphörde.

Om utbildningsanordnarens verksamhet under finansåret övergår till en annan utbildningsanordnare, övergår rätten till hemkommunsersättning till denna andra utbildningsanordnare.

Som hemkommun för en elev betraktas den kommun som i befolkningsdatasystemet antecknats som elevens hemkommun enligt lagen om hemkommun vid utgången av året före det år som föregått finansåret.

34 §

Bestämmande av hemkommunsersättning

Hemkommunsersättningen bestäms separat för 6-, 7—12- och 13—15-åringar enligt kommunernas och andra utbildningsanordnares faktiska kostnader för förskoleundervisning och grundläggande utbildning.

De faktiska kostnaderna bestäms enligt 23 § dock minskade med kostnaderna för stöd till sådan undervisning för elever intagna för specialiserad sjukvård som avses i 4 a § i lagen om grundläggande utbildning och med kostnaderna för undervisningen för elever som omfattas av förlängd läroplikt till den del kostnaderna överskrider den faktiska nivån på hemkommunsersättningen.

Hemkommunsersättningens grunddel beräknas genom att kommunernas och andra utbildningsanordnares i 1 mom. avsedda sammanräknade faktiska kostnader för förskoleundervisning och grundläggande utbildning divideras med det viktade antalet 6—15-åringar i kommunerna. Det viktade antalet 6—15-åringar i kommunerna fås genom att antalet 6-åringar i kommunerna multipliceras med 0,61, antalet 7—12-åringar i kommunerna multipliceras med 1 och antalet 13—15-åringar i kommunerna multipliceras med 1,60, varefter dessa produkter adderas. Den på elevens ålder baserade hemkommunsersättningen fås genom att hemkommunsersättningens grunddel multipliceras med följande koefficienter:

Ålder	Koefficient
6-åring	0,61
7—12-åring	1,00
13—15-åring	1,60

Den hemkommunsersättning som betalas för andra läropliktiga bestäms enligt hemkommunsersättningsgrunden för 13—15-åringar.

Andra utbildningsanordnare än kommuner får 94 procent av de hemkommunsersättningar som anges i 1—4 mom.

Finansministeriet beslutar före utgången av året före finansåret om beloppet av hemkommunsersättningens grunddel.

Trots det som i denna paragraf föreskrivs om bestämmande av hemkommunsersättning kan kommunerna komma överens om hemkommunsersättningen med varandra eller med någon annan utbildningsanordnare.

35 §

Hemkommunsersättning i fråga om elever som saknar hemkommun

Om en 6—15-årig eller någon annan läropliktig, till hemkommunsersättning berättigande elev som får förskoleundervisning eller grundläggande utbildning inte har hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun, är staten skyldig att betala hemkommunsersättning till utbildningsanordnaren. Grunden för hemkommunsersättningen bestäms enligt den kommun där utbildningsanordnaren huvudsakligen ordnar undervisningen. På hemkommunsersättning till privata utbildningsanordnare tillämpas dessutom bestämmelserna i 34 § 5 mom.

I fråga om elever som inte har hemkommun i Finland betalar staten till privata utbildningsanordnare, vilka såsom särskild utbildningsuppgift ålagts att ordna grundläggande utbildning på något annat språk än finska eller svenska, i hemkommunsersättning 57 procent av hemkommunsersättningen enligt 1 mom.

36 §

Hemkommunsersättning när eleven har sin hemkommun i landskapet Åland

Om en 6—15-årig eller någon annan läropliktig, till hemkommunsersättning berättigande elev som får förskoleundervisning eller grundläggande utbildning har sin hemkommun i landskapet Åland, är staten skyldig att betala hemkommunsersättning till kommunen eller utbildningsanordnaren. Grunden för hemkommunsersättning bestäms enligt den kommun där utbildningsanordnaren huvudsakligen ordnar undervisningen.

Om en privat utbildningsanordnare ordnar utbildning för en elev som avses i 1 mom., tillämpas på statens skyldighet att betala hemkommunsersättning dessutom bestämmelserna i 34 § 5 mom. om hemkommunsersättning till privata utbildningsanordnare.

37 §

Ersättning för elever som är intagna för specialiserad sjukvård, får skolhemsundervisning eller är placerade av barnskyddsskäl

Den kommun som under vårdtiden är hemkommun enligt lagen om hemkommun för en elev som får i 4 a § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning avsedd förskoleundervisning eller grundläggande utbildning är skyldig att för eleven till den kommun där sjukhuset eller någon annan verksamhetsenhet inom specialiserad sjukvård finns betala ersättning, som beräknas genom att antalet dagar som den kommun där sjukhuset eller någon annan verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården finns ordnar undervisning för eleven multipliceras med de genomsnittliga faktiska årskostnaderna för en sådan undervisningsdag. Hemkommunen för en elev som får sådant stöd som avses i 4 a § 3 mom. i lagen om grundläggande utbildning är skyldig att betala en ersättning som motsvarar kostnaderna för stödåtgärderna till den kommun där det sjukhus eller någon annan verksamhetsenhet inom den specialiserade sjukvården som tillhandahåller stödet finns.

Den kommun som under den tid undervisningen pågår är hemkommun för en elev som får grundläggande utbildning i ett i 57 § i barnskyddslagen avsett skolhem som beviljats tillstånd enligt 7 eller 8 § i lagen om grundläggande utbildning, är skyldig att för eleven till den som ordnar skolhemsundervisningen som en del av kostnaderna för barnskyddsåtgärder betala en ersättning, som beräknas genom att de arbetsdagar vid skolan under vilka eleven getts undervisning multipliceras med de genomsnittliga faktiska årskostnaderna för undervisningen per arbetsdag.

Den kommun som under den tid undervisningen pågår är hemkommun för en elev som är placerad på det sätt som avses i 16 b § 1 mom. i barnskyddslagen och som får förskoleundervisning eller grundläggande utbildning är skyldig att till den kommun eller en annan utbildningsanordnare som ordnar undervisningen betala ersättning som motsvarar kostnaderna för förskoleundervisningen eller den grundläggande utbildningen.

När ersättning enligt 1–3 mom. beräknas för finansåret beaktas som avdrag den i 33 § och 34 § 1–5 mom. avsedda andel som utbildningsanordnaren betalas enligt situationen vid utgången av finansåret av den utifrån elevens ålder bestämda hemkommunsersättning som bestäms för varje kommun och den finansiering som utifrån 11 och 29 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet betalas för finansåret för undervisning och verksamhet som ordnas för eleven, beräknat enligt priset per enhet under finansåret.

Om utbildningsanordnaren enligt lagen om grundläggande utbildning för en elev som avses i 1 mom. är en annan än elevens hemkommun enligt lagen om hemkommun, ska utbildningsanordnaren betala en ersättning som motsvarar den ersättning som avses i 1 mom. till elevens hemkommun enligt lagen om hemkommun. Det belopp som ska ersättas är högst den andel av

den finansiering som avses i 4 mom. som betalas per finansår till den utbildningsanordnare som avses i detta moment.

Trots det som ovan föreskrivs om bestämmande av ersättning kan kommunerna komma överens om ersättningen med varandra eller med någon annan utbildningsanordnare.

38 §

Beaktande av mervärdesskatten i hemkommunsersättningar till privata utbildningsanordnare och universitet

Hemkommunsersättningen för privata utbildningsanordnare och universitet höjs så, att förhöjningen motsvarar den andel som den mervärdesskatt som de privata anordnarna av grundläggande utbildning och universiteten betalar utgör av kostnaderna utan mervärdesskatt för de privata utbildningsanordnarna och universiteten inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning under det år som följer av bestämmelserna i 23 § 2 mom.

39 §

Lämnande av uppgifter som rör hemkommunsersättningen

Kommuner och andra utbildningsanordnare ska med avseende på centraliserad utbetalning av hemkommunsersättningar lämna in uppgifter till finansministeriet om elevantalen i förskoleundervisning och grundläggande utbildning efter åldersklass och hemkommun i fråga om elever för vilka de vid utgången av året före det år som föregått finansåret har ordnat sådan till hemkommunsersättning berättigande förskoleundervisning eller grundläggande utbildning som avses i 33 §, 34 § 1—5 mom. eller i 35 eller 36 §.

Närmare bestämmelser om lämnandet av uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

40 §

Rätt att få upplysningar som rör hemkommunsersättningen

Finansministeriet och en elevs hemkommun har rätt att på begäran, för att kunna kontrollera hemkommunsersättningens tillförlitlighet, av kommuner och andra utbildningsanordnare få namn och personbeteckningar för de elever för vilka elevens hemkommun är skyldig att betala hemkommunsersättning.

41 §

Twist om hemkommunsersättningen

Om två kommuner eller en hemkommun och en annan utbildningsanordnare är oeniga om huruvida den ena av kommunerna eller utbildningsanordnaren har rätt till eller är skyldig att betala hemkommunsersättning eller sådan ersättning som avses i 36 §, behandlas tvisten i förvaltningsdomstol som förvaltningsvistemål. Bestämmelser om behandling av sådana mål finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

8 kap.

Administration och utbetalning av statsandel

42 §

Administration och utbetalning av statsandel

Finansministeriet bereder i samarbete med undervisnings- och kulturministeriet och vid behov med social- och hälsovårdsministeriet de inverknings- och förändringar på statsandelsgrunderna som förändringar i de statsandelsåligganden som avses i denna lag har och beräkningen av statsandelsgrunderna med avseende på beredningen av statsbudgeten.

43 §

Förhandling om statsandel

Finansministeriet ska tillsammans med undervisnings- och kulturministeriet förhandla med Finlands Kommunförbund rf om justeringar av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna. Närmare bestämmelser om förhandlingarna utfärdas genom förordning av statsrådet.

Som ett led i statens och kommunernas samrådsförfarande enligt 11 § i kommunallagen (410/2015) ska finansministeriet förhandla med undervisnings- och kulturministeriet och Finlands Kommunförbund rf om hur kostnaderna för förändringar i statsandelsåliggandena utvecklas och hur förändringar i statsandelsåliggandena inverkar på bestämningsgrunderna och kostnaderna för statsandelar och statsunderstöd samt på de statsandelar och statsunderstöd som kan beviljas.

44 §

Beslut om beviljande av statsandel och om ersättning för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna

Finansministeriet beviljar kommunen statsandel och ersättning för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna. Besluten ska fattas utan ansökan, senast före utgången av året före finansåret.

Statsrådet beslutar på ansökan om höjning av statsandelen enligt prövning. Höjning av statsandelen enligt prövning ska sökas före den tidpunkt som finansministeriet bestämmer.

45 §

Utbetalning av statsandelar, ersättningar för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna och hemkommunsersättningar

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning ska, som en helhet och på det sätt som föreskrivs i denna paragraf, betala ut statsandelar, ersättningar för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna och hemkommunsersättningar som avses i denna lag samt statsandelar och annan finansiering som avses i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete.

Finansministeriet och undervisnings- och kulturministeriet ska till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning för utbetalning av de belopp som avses i 1 mom. lämna in

- 1) i 44 § avsedda beslut,
- 2) i 5 kap. avsedda övriga uppgifter om minskningar och ökningar av statsandelarna,
- 3) på basis av de uppgifter som avses i 39 §, uppgifter om de hemkommunsersättningar enligt 33 § och 34 § 1—5 mom. som i samband med utbetalning av statsandel till kommunerna ska dras av för respektive kommun och om de hemkommunsersättningar enligt 33 § och 34 § 1—5 mom. samt 35 och 36 § som ska betalas till kommunen och andra utbildningsanordnare,
- 4) uppgifter om i 38 § avsedda mervärdesskatteandelar till privata utbildningsanordnare,

5) uppgifter om i 6, 7, 10, 11, 19—22, 29 och 32 e § samt i 32 i § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet avsedda statsandelar och finansieringar,

6) i 17 § i lagen om fritt bildningsarbete avsedda statsandelsbeslut.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning betalar ut de belopp som avses i denna paragraf till kommuner och andra mottagare av statsandel eller finansiering i jämnstora poster månatligen från finansårets ingång, senast den 11 dagen i varje månad.

Om kommunen enligt de beslut som avses i 2 mom. är skyldig att betala mera än vad som betalas till den, tar Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning ut skillnaden hos kommunen enligt det som i 3 mom. föreskrivs om utbetalning.

Till den del statsandelarna, finansieringen eller statsunderstöden justeras med stöd av 50 § 2 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet beaktas justeringarna vid utbetalningen av statsandelar, hemkommunsersättningar och annan finansiering som avses i 1 mom. före utgången av februari månad året efter finansåret.

Finansministeriet beslutar om tidpunkten för utbetalning av höjning av statsandelen enligt prövning.

46 §

Rättelse av räknefel

Finansministeriet kan självt eller på ansökan rätta räknefel i beslut och uppgifter som avses i denna lag.

47 §

Betalning av utebliven förmån

Om det efter den i 50 § angivna tiden för framställande av begäran om omprövning framkommer uppgifter som inte tidigare har varit kända, och kommunen på grund av detta inte har fått sådan statsandel som den enligt lag hade haft rätt till, ska det uteblivna beloppet betalas till kommunen. På beloppet ska betalas en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) från ingången av den månad då statsandelen borde ha betalats.

Om den uteblivna förmånen har liten betydelse och utgifterna för betalningen av den inte skulle stå i proportion till sakens ekonomiska betydelse, betalas förmånen dock inte.

Finansministeriet får besluta att en utebliven förmån betalas senare i samband med utbetalningen av följande statsandel.

48 §

Återbetalning av grundlös förmån

Om en kommun utan grund har fått statsandel enligt denna lag, ska finansministeriet bestämma att det överbetalda beloppet ska återbetalas. På det belopp som återbetalas tas en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen ut räknat från ingången av den månad under vilken statsandelen eller hemkommunsersättningen har betalats.

Om den förmån som ska återbetalas är liten eller om det ska anses vara oskäligt att kräva återbetalning eller ta ut ränta, behöver det inte bestämmas att förmånen ska återbetalas.

Finansministeriet får besluta att en förmån som ska återbetalas avdras senare i samband med utbetalningen av följande statsandel.

49 §

När betalningsskyldigheten upphör

Skyldigheten att betala en utebliven förmån eller att återbetala en grundlös förmån upphör när fem år förflutit från utgången av det finansår då förmånen borde ha betalats eller betalades.

9 kap.

Ändringssökande

50 §

Omprövning

Om en kommun är missnöjd med ett beslut av finansministeriet som gäller beviljande av statsandel, ersättning för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna eller beloppet av hemkommunsersättningens grunddel, har kommunen rätt att inom tre månader från delfåendet av beslutet skriftligt begära omprövning av beslutet hos finansministeriet. En anvisning om hur man begär omprövning ska fogas till beslutet.

51 §

Överklagande

Beslut som meddelats med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär. Bestämmelser om sökande av ändring finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

Andra beslut som meddelats med stöd av denna lag än de som avses i 1 mom. får inte överklagas genom besvär.

10 kap.

Särskilda bestämmelser

52 §

Bestämmande av statsandelen vid kommunsammanslagningar

När kommuner sammanslås beräknas den nya kommunens statsandelar och ersättning för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna på basis av de uppgifter för kommunen som ligger till grund för bestämmandet av statsandelen för det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft.

Som kommunens invånarantal betraktas de sammanräknade invånarantalen i de kommuner som ändringen i kommunindelningen berör vid utgången av året före det år som föregår det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft.

De kalkylerade kostnader som avses i 6 §, de koefficienter som avses i 7—12 § och de tilläggsdelar som avses i 13—16 § fås genom sammanräkning av grunderna för de kalkylerade kostnaderna, koefficienterna och tilläggsdelarna för respektive kommun.

53 §

Bestämmande av statsandelen när en del av en kommun överförs till en annan kommun

Om en del av en kommun överförs till en annan kommun beräknas statsandelarna och ersättningen för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna för den utvidgade kommunen, i fråga om det område med vilket kommunen utvidgas, på basis av de uppgifter som ligger till grund för bestämmandet av statsandelen för den kommun som minskar det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft.

Statsandelarna och ersättningen för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna för den kommun av vilken en del överförs till en annan kommun fördelas det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft mellan den kommun som minskar och den kommun eller de kommuner som utvidgas i samma proportion som antalet invånare i den kommun som blir mindre fördelar sig mellan dem.

Inom undervisnings- och kulturverksamheten beviljas den på det kalkylerade antalet studerande, undervisningstimmar, handledningstimmar, studerandeveckor, studerandeårsverken och årsverken baserade statsandelen de kommuner som vid ändring i kommunindelningen åläggs att ordna tjänsterna i fråga.

Det som föreskrivs i denna paragraf tillämpas det år ändringen i kommunindelningen träder i kraft på alla statsandelar och ersättningar för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna samt det år ändringen i kommunindelningen träder i kraft och året därpå på den på skatteinkomsterna baserade utjämningen av statsandelen.

54 §

Bestämmande av statsandelen när en kommuns område delas

När en kommun slås samman med två eller flera kommuner ska i fråga om området för den kommun som upplöses statsandelarna och ersättningen för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna för de nya eller utvidgade kommunerna beräknas på basis av de uppgifter för den kommun som upplöses som skulle ligga till grund för bestämmandet av statsandelen det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft.

Det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft delas de statsandelar och den ersättning för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna som avses i 1 mom. mellan de nya eller utvidgade kommunerna i samma proportion som antalet invånare i den kommun som upplöses fördelar sig mellan de övriga kommuner som ändringen i kommunindelningen gäller.

Inom undervisnings- och kulturverksamheten beviljas den på det kalkylerade antalet studerande, undervisningstimmar, handledningstimmar, studerandeveckor, studerandeårsverken och årsverken baserade statsandelen de kommuner som vid ändring i kommunindelningen åläggs att ordna tjänsterna i fråga.

Som grund för invånarantalet i områdena i kommunen betraktas invånarantalet vid utgången av året före det år som föregår det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft.

Det som föreskrivs i denna paragraf tillämpas det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft på alla statsandelar och ersättningar för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna samt det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft och året därpå på den på skatteinkomsterna baserade utjämningen av statsandelen.

55 §

Vite

Om en kommun, en samkommun eller en utbildningsanordnare vid ordnandet av statsandelsåligganden har underlåtit att uppfylla en förpliktelse om vilken det föreskrivs eller bestäms i lag eller med stöd av lag, kan regionförvaltningsverket, efter att ha hört det behöriga ministeriet, ålägga kommunen eller hemkommunsersättningsstagaren att vid vite uppfylla förpliktelsen.

11 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

56 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009). Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den lag om statsandel för kommunal basservice som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, ska denna lag tillämpas i stället för den lagen.

De kalkyler som avses i 29 och 30 § justeras 2023. Kalkylerna utförs på nytt på basis av medeltalet av de slutliga kommunvisa kostnadsuppgifterna som Statskontoret samlar in för 2021 och 2022 och inkomstuppgifterna för 2022. De nya kalkylerna ligger från och med 2024 till grund för de statsandelar som beviljas enligt 29 och 30 §.

Om det efter justeringen konstateras att det till en kommun 2023 betalats mera eller mindre i statsandel än kommunen enligt den kalkylering som avses i 3 mom. har rätt till, minskas eller ökas den statsandel som kommunen beviljas med ett belopp som motsvarar skillnaden och det avdras eller betalas i lika stora delar åren 2024—2025.

De justeringar som avses i denna paragraf utförs kostnadsneutralt i förhållandet mellan kommunerna och staten. Kommunernas statsandel minskas eller ökas så att minskningen eller ökningen av statsandelen är lika stor per invånare i alla kommuner.

Närmare bestämmelser om justeringen av de kalkyler som avses i 3 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

57 §

Bestämmande av grundpriserna 2023

Grundpriserna för de i 6–12 § avsedda kalkylerade kostnaderna och grundpriserna för de i 13–16 § avsedda tilläggsdelarna för 2023 fastställs genom förordning av statsrådet med iakttagande av 2 och 3 mom.

Som grundpriser för de i 6 § 2 mom. avsedda åldersklasserna, för de i 7–12 § avsedda arbetslöshetskoefficienten, främmandespråkskoefficienten, tvåspråkigheten, karaktären av skärgård, befolkningstäthetskoefficienten och utbildningsbakgrundskoefficienten samt för de i 13–16 § avsedda tilläggsdelarna för fjärrort, på basis av självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser, för främjande av välfärd och hälsa samt för kommuner inom samernas hembygdsområde fastställs de grundpriser som beräknats enligt kalkylerna för 2022 justerade till kostnadsnivån för 2023 på basis av kostnaderna för de uppgifter som blir kvar hos kommunerna. I de ovan avsedda grundpriserna för 2022 har de delar av social- och hälsovården som överförs samt bestämningsgrunderna enligt det statsandelssystem som träder i kraft 2023 beaktats.

De grundpriser som avses i 2 mom. är på 2020 års nivå följande:

Grundpriser enligt åldersklass, euro/invånare	
0–5-åringar	6 630,81
6-åringar	7 044,98
7–12-åringar	5 899,65
13–15-åringar	10 112,52
16 år fyllda och äldre	60,00

Övriga grundpriser euro/invånare	
Arbetslöshetskoefficient	66,40
Inslag av personer med ett främmande språk som modersmål	1 424,18
Tvåspråkighet	245,55
Karaktär av skärgård; skärgårdskommun	337,97
Karaktär av skärgård; kommun med skärgårdsdel	247,24
Befolkningstäthetskoefficient	34,69
Utbildningsbakgrundskoefficient	24,00
Tilläggsdel för fjärrort	55,00
Tilläggsdel på basis av självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser	11,50
Tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa	18,23
Tilläggsdel för kommun inom samernas hembygdsområde	821,89

58 §

Justering av kostnadsfördelningen 2023–2025

Under finansåren 2023–2025 tillämpas på den justering av kostnadsfördelningen som avses i 21–23 § i denna lag de bestämmelser om justering av kostnadsfördelningen som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

9.

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i inkomstskattelagen (1535/1992) mellanrubriken före 100 §, 101 § och mellanrubriken före den, 104 och 126 § samt 143 § 4 mom., av dem 101 § sådan den lyder i lagarna 1126/1996, 1141/2007, 946/2008 och 1557/2019, 104 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 896/2001 och 126 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 858/2005,

ändras 3 §, 10 § 3 och 5 punkten, 21 § 1 och 4 mom., 30 § 3 mom., 31 § 1 mom. 5 punkten, 49 § 1 mom. 4 punkten, 53 § 6 punkten, 77 § 1 mom., 82 § 2 mom., mellanrubriken före 96 §, 96 § 3 mom., 97 §, 100 §, 101 § 2 mom., 105, 105 a, 106 och 108 §, 112 a § 1 mom., 118 § 1 mom., 124 § 3 och 5 mom., 124 b § 4–8 punkten, 125 § 2 mom., 130 § 1 mom. och 132 § 1 mom.,

av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1223/1994 och 528/2019, 21 § 1 mom. sådant det lyder i lagarna 654/2015 och 1293/2016, 31 § 1 mom. 5 punkten sådan den lyder i lag 1088/2005, 53 § 6 punkten sådan den lyder i lag 1465/1994, 77 § 1 mom. sådant det lyder i lag 766/2018, 82 § 2 mom. sådant det lyder i lag 13/2018, 96 § 3 mom. och 132 § 1 mom. sådana de lyder i lag 772/2004, 97 § sådan den lyder i lag 299/2015, 100 § sådan den lyder i lagarna 1141/2007, 1510/2016 och 1557/2019, 105 § sådan den lyder i lag 1141/2007, 105 a § sådan den lyder i lagarna 1126/1996, 716/2004 och 1141/2007, 106 § och 125 § 2 mom. sådant det

lyder i lag 1557/2019, 108 § sådan den lyder i lag 1218/2006, 112 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 178/2019, 124 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1239/2018 och 124 § 5 mom. sådant det lyder i lag 785/2012, 124 b § 4–8 punkten sådana de lyder i lag 1574/2019 samt 130 § 1 mom. sådant det lyder i lag 896/2001,
som följer:

3 §

Samfund

Med samfund avses i denna lag

- 1) staten och dess inrättningar,
- 2) vårdlandskap,
- 3) kommuner och samkommuner,
- 4) församlingar och andra religionssamfund,
- 5) aktiebolag, andelslag, sparbanker, placeringsfonder, universitet, ömsesidiga försäkringsbolag, lånemagasin, ideella och ekonomiska föreningar, stiftelser och anstalter,
- 6) utländska dödsbon,
- 7) andra juridiska personer eller för särskilt ändamål förbehållna förmögenhetskomplex som är jämförbara med de samfund som nämns i 1–6 punkten.

10 §

Inkomst som förvärvats i Finland

Inkomst som förvärvats i Finland är bland annat

- 3) löneinkomst från finska staten, ett finskt vårdlandskap, en finsk kommun eller något annat finskt offentligt samfund,
- 5) pensionsinkomst som erhållits från finska staten, ett finskt vårdlandskap, en finsk kommun eller något annat finskt offentligt samfund eller som direkt eller indirekt grundar sig på ett arbete, ett uppdrag eller en tjänst som avses i föregående punkt eller på en trafik- eller pensionsförsäkring som har tecknats i Finland,

21 §

Delvis skattefria samfund

Skatt på inkomst ska till kommunen enligt den inkomstskattesats som anges i 124 § 3 mom. betalas av

- 1) staten och dess inrättningar,
 - 3) kommuner, samkommuner, vårdlandskap, landskapet Åland samt av pensionsanstalter, pensionsstiftelser och pensionskassor som har grundats för deras anställda, och motsvarande pensionsanstalter, pensionsstiftelser och pensionskassor som får understöd av allmänna medel.
- Vårdlandskap, landskapet Åland, kommuner och samkommuner, den evangelisk-lutherska kyrkan och den ortodoxa kyrkan och deras församlingar samt andra religionssamfund är skattskyldiga enligt 1 och 2 mom. endast för inkomst av näringsverksamhet och inkomst av fastigheter eller delar av fastigheter som har använts för annat än allmänt eller allmännyttigt ändamål. Kommuner är inte skattskyldiga för inkomst av näringsverksamhet som de bedriver inom sitt område eller för inkomst av fastigheter inom detta.

30 §

Beräkning av den beskattningsbara inkomsten

157

Nettoförvärvsinkomsten beräknas genom att från förvärvsinkomsten görs de naturliga avdragen. Skatteårets förvärvsinkomst beräknas både i statsbeskattningen och kommunalbeskattningen genom att avdrag görs från nettoförvärvsinkomsten. Den beskattningsbara förvärvsinkomsten i statsbeskattningen och kommunalbeskattningen beräknas genom att sådana under tidigare år fastställda förluster som hänför sig till förvärvsinkomstslaget dras av från skatteårets förvärvsinkomst.

31 §

Särskilda stadganden om naturliga avdrag

Utgifter för inkomstens förvärvande är bland annat

5) skäligen kostnader som direkt har föranletts av skötseln av statliga förtroendeuppdrag samt avgifter som har tagits ut på mötesarvoden för kommunala förtroendeuppdrag eller för förtroendeuppdrag i vårdlandskap,

49 §

Partiellt skattefria överlåtelsevinster

När det skattepliktiga beloppet av en överlåtelsevinst för en annan skattskyldig än ett samfund, ett öppet bolag eller ett kommanditbolag räknas ut ska från överlåtelsepriset dras av minst 80 procent, om

4) fast egendom överläts till staten eller till ett vårdlandskap, landskapet Åland, en kommun eller en samkommun.

53 §

Vissa skattefria kapitalinkomster

Skattepliktig inkomst är inte

6) sådant räntestöd från staten, ett vårdlandskap, en kommun eller något annat offentligt samfund som erhållits i form av lägre ränta än den gängse,

77 §

Utlandsarbetsinkomst

Lön för arbete som utförts utomlands (utlandsarbetsinkomst) är inte skattepliktig inkomst om den skattskyldiges utlandsvistelse på grund av detta arbete varar minst sex månader utan avbrott (utlandstjänstgöring). Som utlandsarbetsinkomst anses inte lön som arbetsstaten enligt ett gällande avtal mellan Finland och arbetsstaten för att undvika dubbelbeskattning inte primärt får beskatta, inkomst från en i 66 § avsedd förmån på grundval av arbetsförhållande och inte heller lön som har uppburits från finska staten, ett finskt vårdlandskap, en finsk kommun eller något annat finskt offentligt samfund eller från Business Finland Oy eller för arbete ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg.

82 §

Stipendier, understöd och hederspris

Stipendier, studiebidrag och andra understöd samt pris som erhållits från andra än staten, en kommun, ett vårdlandskap eller något annat offentligrättsligt samfund eller från Nordiska rådet är dock skattepliktig inkomst till den del det sammanlagda beloppet av dem samt av stipendier, andra understöd, studiebidrag och pris som erhållits från offentligrättsliga samfund och Nordiska rådet, efter avdrag av utgifterna för inkomstens förvärvande eller bibehållande, under skatteåret överstiger det årliga beloppet av ett statligt konstnärsstipendium. Stipendier, studiebidrag och andra understöd och pris är inkomster för det skatteår då de betalas ut.

Avdrag från nettoförvärvsinkomsten

96 §

Obligatoriska försäkringspremier

Premierna för en obligatorisk pensionsförsäkring dras av från den makes förvärvsinkomst som har yrkat på avdrag. Yrkandet ska framställas innan beskattningen för avdragsåret har slutförts. Om avdraget inte kan göras så som makarna har yrkat, görs avdraget i första hand från den makes inkomster vars nettoförvärvsinkomst är större.

97 §

Avdrag för sjöarbetsinkomst

Under de förutsättningar om vilka föreskrivs nedan beviljas de som erhåller sjöarbetsinkomst enligt 74 § avdrag för sjöarbetsinkomst från nettoförvärvsinkomsten.

Det avdrag för sjöarbetsinkomst som beviljas utgör 20 procent av det sammanlagda beloppet av sjöarbetsinkomsten, dock högst 7 000 euro. När det sammanlagda beloppet av den skattskyldiges totala sjöarbetsinkomst överstiger 50 000 euro, minskar avdraget för sjöarbetsinkomst med 5 procent av det belopp med vilket det sammanlagda beloppet av sjöarbetsinkomsten överstiger 50 000 euro.

Trots 2 mom. höjs avdraget för sjöarbetsinkomst med 170 euro för varje hel kalendermånad under vilken fartyget inte anlöper finsk hamn eller annars rör sig inom finskt territorium, om den skattskyldige då arbetar på fartyget. Vid utgången av en tidsperiod som berättigar till förhöjning beviljas dock denna även för en del av en kalendermånad.

100 §

Pensionsinkomstavdrag

Från en skattskyldig pensionstagares nettoförvärvsinkomst ska ett pensionsinkomstavdrag göras.

Fullt pensionsinkomstavdrag beräknas så att beloppet av den fulla folkpensionen i euro multipliceras med talet 1,16, varefter resultatet avrundas uppåt till närmaste hela tiotal. Pensionsinkomstavdraget får dock inte överstiga pensionsinkomstens belopp. Om den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst är större än fullt pensionsinkomstavdrag, minskas avdraget med 51 procent av det överskjutande beloppet. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 22 000 euro minskas avdraget dock med 13 procent av den överskjutande delen.

Då fullt pensionsinkomstavdrag räknas ut anses som full folkpension det belopp som under skatteåret har betalats till en ensamstående såsom full folkpension.

Avdrag från nettoförvärvsinkomsten vid kommunalbeskattningen

105 §

Studiepenningsavdrag

Om en skattskyldig har fått studiepenning enligt lagen om studiestöd, ska från hans eller hennes nettoförfärvsinkomst göras studiepenningsavdrag. Avdragets fulla belopp är 2 600 euro, dock högst beloppet av studiepenningen. Avdraget minskas med 50 procent av det belopp som beloppet av den skattskyldiges nettoförfärvsinkomst överstiger studiepenningsavdragets fulla belopp.

105 a §

Förfärvsinkomstavdrag

Från den skattskyldiges nettoförfärvsinkomst görs ett förfärvsinkomstavdrag vid beskattningen. Avdraget räknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förfärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för en annans räkning, bruksavgifter som anses utgöra förfärvsinkomst, dividender som ska beskattas som förfärvsinkomst, förfärvsinkomstandel av företagsinkomst som ska fördelas samt förfärvsinkomstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i en sammanslutning.

Avdraget utgör 51 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro upp till ett inkomstbelopp av 7 230 euro och 28 procent av det belopp som överstiger detta. Avdragets maximibelopp är dock högst 3 570 euro. När den skattskyldiges nettoförfärvsinkomst överstiger 16 000 euro, minskar avdraget med 5,5 procent av det belopp med vilket nettoförfärvsinkomsten överstiger 16 000 euro.

106 §

Grundavdrag

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförfärvsinkomst som efter de ovannämnda avdragen inte överstiger 3 540 euro, ska detta belopp dras av från nettoförfärvsinkomsten. Om nettoförfärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, minskas avdraget med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

108 §

Avdrag för efterlevande make som beviljas dödsbon

Dödsboet beviljas pensionsförsäkringspremieavdrag för efterlevande make, om den efterlevande maken är delägare i dödsboet och han eller hon inte har begärt att avdraget i första hand ska göras från hans eller hennes egna inkomster.

112 a §

Rättelse av vissa återkrävda förmåner

Om en skattskyldig återbetalar pension, studiepenning eller annan skattepliktig, lagstadgad förmån som han erhållit utan grund under ett tidigare år, så sent att betalningen inte kan beaktas i förmånstagarens beskattning för det år den ursprungliga prestationen betalades, dras det återbetalda beloppet av i form av skatterättelse för återbetalningsåret på samma sätt som avdragen

från nettoförvärvsinkomsten. Avdraget görs efter övriga avdrag, men före grundavdraget. Skatteförvaltningen bestämmer före vilken kalenderdag året efter det år då den ursprungliga prestationen betalades återbetalningen ska ske för att den ska kunna beaktas i beskattningen för det år då den ursprungliga prestationen betalades till förmånstagaren.

118 §

Förlust som hänför sig till förvärvs- och kapitalinkomstslaget

En fysisk persons förlust inom förvärvsinkomstslaget dras för de följande tio skatteåren av från skatteårets förvärvsinkomster i den mån motsvarande inkomster uppkommer.

124 §

Fastställande av skatten

Inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag enligt 18 § 3 mom. samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 4,17 procent.

I fråga om den skatteskala som ska tillämpas vid beskattningen av förvärvsinkomst för varje enskilt år föreskrivs särskilt. På skattskyldiga vars hemkommun enligt lagen om beskattningsförfarande finns i landskapet Åland tillämpas en skatteskala där skattesatserna sänks med 12,63 procentenheter.

124 b §

Fastställande av skatten för skatteåren 2020-2027

Med avvikelse från 124 § 3 mom. är

4) inkomstskattesatsen år 2023 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,27 procent,

5) inkomstskattesatsen år 2024 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,07 procent,

6) inkomstskattesatsen år 2025 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,09 procent,

7) inkomstskattesatsen år 2026 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,11 procent,

8) inkomstskattesatsen år 2027 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 4,13 procent,

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 10,3 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro. Avdragets maximibelopp är dock högst 1 800 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 16 000 euro, minskar avdraget med 1,95 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 16 000 euro. Till den del den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 40 000 euro minskas avdraget emellertid med 1,30 procent av den överskjutande delen. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

130 §

Uträkningsgrunden för kommunalskatten

Fysiska personer och dödsbon ska för sin beskattningsbara förvärvsinkomst betala inkomstskatt till kommunen enligt en inkomstskattesats som fastställs enligt 111 § kommunallagen (410/2015).

132 §

Avdrag av underskottsgottgörelse från den skattskyldiges statsskatt

Underskottsgottgörelsen ska dras av från den inkomstskatt som den skattskyldige ska betala till staten på sin förvärvsinkomst, efter det att underhållspliktsavdraget vid statsbeskattningen har dragits av från skatten. Det belopp som dras av enbart från statens inkomstskatt på förvärvsinkomsten utgör dock högst tre fjärdedelar av beloppet på underskottsgottgörelsen.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 30 § 3 mom., 96 § 3 mom., 97 §, 100 §, 101 §, 104 §, 105 § 105 a §, 106 §, 108 §, 112 a §, 118 §, 124 § 3 och 5 mom., 124 b § 4–8 punkten, 125 § 2 mom., 126 §, 130 §, 132 § 1 mom. samt 143 § 4 mom. träder dock i kraft först den 1 januari 2023 och de tillämpas första gången vid beskattningen för 2023.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om inkomstskatteskalan för 2023

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2023 bestäms den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst i euro	Skatt vid nedre gränsen i euro	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen i procent
0—18 100	0	12,63
18 100—27 200	2 286,03	18,50
27 200—44 800	3 969,53	29,30
44 800—78 500	9 249,53	33,75

78 500—	20 623,28	43,44
---------	-----------	-------

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatteredovisning (532/1998) 12 §, 12 f § 4–8 punkten och 13 § 3 mom., sådana de lyder, 12 § i lag 1240/2018, 12 f § 4–8 punkten i lag 1573/2019 och 13 § 3 mom. i lag 1062/2007, som följer:

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 79,13 procent och kommunernas utdelning 20,87 procent.

12 f §

Skattetagargruppernas utdelning skatteåren 2020–2027

Med avvikelse från 12 § fördelas samfundsskatten så att

4) statens utdelning skatteåret 2023 är 78,63 procent och kommunernas utdelning 21,37 procent,

5) statens utdelning skatteåret 2024 är 79,64 procent och kommunernas utdelning 20,35 procent,

6) statens utdelning skatteåret 2025 är 79,52 procent och kommunernas utdelning 20,48 procent,

7) statens utdelning skatteåret 2026 är 79,43 procent och kommunernas utdelning 20,57 procent,

8) statens utdelning skatteåret 2027 är 79,35 procent och kommunernas utdelning 20,65 procent,

13 §

De enskilda kommunernas utdelning

Kommunernas skogsskatteandel räknas årligen ut så att skogsskatteandelen för 2007 ändras så att den motsvarar förändringen i bruttorotprisinkomsterna. Förändringen räknas från utgången av år 2005 till utgången av det år som föregår skatteåret med två år. Av detta belopp används 66,67 procent (skogsskatteandel) som grund för beräkning av skogsposten. Skogsskatteandelen är minst 5 och högst 15 procent av kommunernas samfundsskatt.

Denna lag träder i kraft den 20 . De bestämmelser i 13 § 3 mom. som gällde vid ikraftträdandet tillämpas sista gången när uppgifterna för skatteåret 2022 används som grund för beräkning av utdelningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om Skatteförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010) 30 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1130/2017, som följer:

30 §

Beskattningskostnaderna och deras fördelning

Av de årliga kostnader som avses i 1 mom. tar staten ut sammanlagt 14,2 procent av kommunerna, sammanlagt 3,2 procent av den evangelisk-lutherska kyrkans församlingar och 5,6 procent av Folkpensionsanstalten.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången på de årliga beskattningskostnaderna för 2023.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i mervärdesskattelagen (1501/1993) 3 § 4 mom., 6 § 1–3 mom., 8 §, 33 § 1 mom., 35 § 1 punkten, 38 § 1 mom., 79 §, 120 § 2 mom., 121 e § 1 och 2 punkten, 130 § 1 och 4 mom., 130 a § och 209 b § 2 mom. 2 punkten,
av dem 3 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1301/2003, 8 §, 6 § 2 mom., 33 § 1 mom., 120 § 2 mom. och 121 e § 1 och 2 punkten sådana de lyder i lag 1061/2007, 38 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1119/2018, 79 § sådan den lyder i lagarna 377/1994, 1486/1994, 1392/2010 och 492/2012, 130 § 1 mom. sådant det lyder i lag 377/1994, 130 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1392/2010, 130 a § sådan den lyder i lagarna 1457/2001 och 529/2010 och 209 b § 2 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 399/2012, samt
fogas till 130 § nytt 3 mom., i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 1457/2001, som följer:

3 §

Verksamhet i liten skala

Bestämmelserna i 1 mom. tillämpas varken på
1) utlänningar som saknar fast driftställe i Finland,
2) vårdlandskap, eller
3) kommuner.

6 §

Staten, vårdlandskapen och kommunerna är skattskyldiga för verksamhet som nämns i 1 §.

Staten, vårdlandskapen och kommunerna är skyldiga att betala skatt för byggtjänster som enligt 33 § tagits i eget bruk även då överlåtelsen av fastigheten inte är rörelsemässig.

Kommuner och vårdlandskap är skyldiga att betala skatt på försäljning av varor som skaffats för anläggningstillgångar och för sådan användning som berättigar till återbäring enligt 130 §, även då försäljningen inte är rörelsemässig.

8 §

På samkommuner tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om kommuner.

På vårdlandskapssammanslutningar samt på landskapet Åland och kommuner som hör till landskapet Åland tillämpas vad som i denna lag föreskrivs om vårdlandskap.

Vad som i denna lag föreskrivs om vårdlandskap tillämpas på HUS-landskapssammanslutningen när de har organiseringsansvaret för social- och hälsovården eller räddningsväsendet.

33 §

En byggtjänst i samband med ett nybygge eller ombyggnad av en fastighet anses ha blivit tagen i eget bruk även då en näringsidkare, staten, ett vårdlandskap eller en kommun i andra fall än de som avses i 31 § 1 mom. 1 punkten överlåter fastigheten innan den tas i bruk efter det att byggtjänsten har utförts.

35 §

Med hälso- och sjukvårdstjänster avses åtgärder för att bestämma en människas hälsotillstånd samt funktions- och arbetsförmåga eller för att återställa eller upprätthålla hennes hälsa samt funktions- och arbetsförmåga, om det är fråga om

- 1) vård vid en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård som upprätthålls av staten, vårdlandskapet eller kommunen eller vård som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/90),

38 §

Med socialvård avses verksamhet som bedrivs av staten, vårdlandskapet eller kommunen samt verksamhet som bedrivs av någon annan producent av socialvårdstjänster under övervakning av socialmyndigheterna, när verksamheten har till syfte att sörja för vården om barn och ungdomar samt vården av äldre personer, vården av och andra tjänster och stödåtgärder för personer med funktionsnedsättning, missbrukarvården och annan motsvarande verksamhet.

79 §

Till skattegrunden hänförs sådana understöd och bidrag som direkt anknyter till priset på varan eller tjänsten.

Till skattegrunden hänförs det belopp som Rundradion Ab får ur statens televisions- och radiofond och den ersättning som Ålands Radio och TV Ab får av Ålands landskapsregerings inkomster av televisionsavgifter.

Det belopp som avses i 1 och 2 mom. inkluderar inte skattens andel.

120 §

En förutsättning för justeringen är att näringsidkaren har gjort fastighetsinvesteringen för rörelse eller att det är en kommun eller ett vårdlandskap som har gjort fastighetsinvesteringen.

121 e §

Överlåtarens rättighet och skyldighet att justera avdrag för den skatt som ingår i en anskaffning och som gäller en fastighetsinvestering överförs vid fastighetsöverlåtelser på mottagaren, om

- 1) överlåtaren är en näringsidkare, en kommun eller ett vårdlandskap för vilken rättigheten eller skyldigheten att justera avdrag ursprungligen har uppstått eller på vilken denna rättighet eller skyldighet har överförts,

- 2) mottagaren anskaffar fastigheten för rörelse eller mottagaren är en kommun, ett vårdlandskap eller staten, och:

130 §

Kommunerna och vårdlandskapen har rätt till återbäring av skatt enligt 10 kap. som ingår i en anskaffning och från vilken avdrag inte får göras eller för vilken inte betalas återbäring enligt 131 §. Återbäring fås även för skatt som betalas på understöd eller bidrag som avses i 79 § 1 mom.

Den som har rätt till återbäring ska meddela Skatteförvaltningen den sammanlagda skatt som ska återbäras för kalenderåret enligt 1 mom. Anmälan ska göras senast före utgången av den andra månaden efter utgången av kalenderåret till den del uppgifter inte har uppgetts tidigare.

Med stöd av 6 § 3 mom. får avdrag för den skatt som ska betalas under kalenderåret göras från det uppgivna beloppet.

130 a §

Vårdlandskapen har rätt till återbäring för den kalkylerade skatten på följande skattefria tjänster och varor som de anskaffat:

- 1) hälso- och sjukvårdstjänster enligt 34 § och i den paragrafen avsedda tjänster och varor som ingår i vården samt tjänster och varor enligt 36 § 1–4 punkten,
- 2) tjänster eller varor i form av socialvård enligt 37 §.

Landskapet Åland och kommuner som hör till landskapet Åland har rätt till i 1 mom. avsedd återbäring för i 38 a § avsedda tjänster och varor som hör till de småbarnspedagogiska tjänsterna.

Den som får återbäring enligt i 1 och 2 mom. har rätt till återbäring även för understöd eller bidrag till en verksamhetsidkare för sådan verksamhet som avses i 1 mom.

Den kalkylerade skatten är 5 procent av inköpspriset på en tjänst eller vara, av den i 9 kap. avsedda skattegrunden för en importerad vara eller av understödets eller bidragets belopp.

Återbäring fås inte

- 1) för anskaffningar från kommunen eller vårdlandskapet eller för understöd eller bidrag till dem,

- 2) för ersättningar som betalas på basis av anställningsförhållande.

Den som har rätt till återbäring ska meddela Skatteförvaltningen den sammanlagda kalkylerade skatt som ska återbäras för kalenderåret enligt 1 och 2 mom. Anmälan ska göras senast före utgången av den andra månaden efter utgången av kalenderåret till den del uppgifter inte har uppgetts tidigare.

149 a §

Vad som bestäms i 1 och 2 mom. tillämpas inte om

- 1) lättnaden beräknad enligt formeln i 1 mom. är negativ,
- 2) den skatt som ska redovisas för räkenskapsperioden är negativ,
- 3) den skattskyldige är en utlänning som saknar fast driftställe i Finland, eller
- 4) den skattskyldige är ett vårdlandskap eller en kommun.

209 b §

En faktura ska också ges över

- 2) försäljning till en kommun eller ett vårdlandskap av en sådan vara eller tjänst som avses i 130 a § 1 eller 2 mom.

Denna lag träder i kraft den xx xxx 20xx. Lagens 130 och 130 a § träder i kraft den 1 januari 2023.

Denna lag tillämpas om skyldigheten att betala skatt uppkommer den dag lagen träder i kraft eller därefter. Bestämmelserna i 130 och 130 a § tillämpas om en såld vara har levererats eller en tjänst tillhandahållits till den som är berättigad till återbäring, eller ett gemenskapsinternt förvärv gjorts, en vara överförs från upplagringsförfarande eller skyldigheten att betala skatt för en importerad vara med stöd av 87 § i den lag som ändras har uppstått den dag lagen träder i kraft eller därefter.

Med avvikelse från 21 och 22 § i den lag som ändras är kommunen inte skattskyldig för försäljning av sådana varor och tjänster som avses i 22 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av lagstiftningen om den (/). Vårdlandskapet anses skaffa varorna och tjänsterna för sådan användning som berättigar till återbäring enligt 130 §, och när det senare överförs varorna och tjänsterna i annan användning är

det skattskyldigt för försäljningen av dessa varor och tjänster i enlighet med 21 och 22 § i den lag som ändras.

Överföring av en samkommuns eller en kommuns medel på det sätt som avses i 19 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av lagstiftningen om den betraktas inte som försäljning eller överlåtelse, och samkommunens och kommunens rättigheter och skyldigheter i fråga om beskattningen övergår till denna del till vårdlandskapet. En samkommuns och en kommuns rättighet och skyldighet att justera avdrag som avses i 11 kap. i den lag som ändras överförs till vårdlandskapet.

Vad som i 4 mom. föreskrivs tillämpas också på överföring av varor av HUS-omsorgsdistrikt till HUS-landskapssammanslutningen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

14.

Lag

om ändring och temporär ändring av lagen om beskattningsförfarande

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) 16 § 5 och 11 mom., 18 § 5 och 6 mom., 20 § 1 mom., 25 § 2 mom. och 91 a § 1 mom., sådana de lyder i lag 520/2010, och fogas till lagen temporärt en ny 91 b § som följer:

16 §

Utomståendes allmänna skyldighet att lämna uppgifter om utgifter och avdrag

Kreditinstituten och de finansiella instituten, staten, vårdlandskapen, kommunerna, försäkrings- och pensionsanstalterna, intressekontoren och arbetsgivarna ska för beskattningen lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om lån som beviljats skattskyldiga och om lånens användningssyfte, kapital och ränta.

Kommuner och samkommuner samt vårdlandskap som tar ut i 31 § 1 mom. 5 punkten i inkomstskattelagen nämnda avgifter på förtroendevaldas mötesarvoden ska lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om de uttagna avgifterna. Den som erhållit sådana avgifter direkt av den skattskyldige ska lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter om avgifterna.

18 §

Myndigheternas allmänna skyldighet att lämna uppgifter

Statliga myndigheter, vårdlandskapsmyndigheter och kommunala myndigheter ska för beskattningen lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter som de har i sin besittning om fastigheter, om byggnaderna på dem, om markens och byggnadernas beskaffenhet samt om planläggningen och ägarerna.

Statliga myndigheter, vårdlandskapsmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentliga samfund ska för beskattningen lämna Skatteförvaltningen behövliga uppgifter som de har i sin besittning om beviljade näringssubventioner, sysselsättningssubventioner och med dem jämförbara subventioner och understöd samt om mottagarna och de utbetalda beloppen. Skyldigheten att lämna upplysningar gäller också andra samfund som beviljar subventioner och understöd, då subventionerna och understöden helt eller delvis finansieras med offentliga medel.

20 §

Myndigheternas särskilda skyldighet att lämna uppgifter

Statliga myndigheter, vårdlandskapsmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentliga samfund ska på begäran av Skatteförvaltningen lämna eller för granskning förete sådana uppgifter som kan behövas för beskattning eller ändringsökande och som framgår av handlingar som myndigheten eller det offentliga samfundet har i sin besittning eller som myndigheten eller det offentliga samfundet annars känner till, om inte uppgifterna gäller en sak i fråga om vilken vittnesmål enligt lag inte får avgas. Ingen får dock vägra lämna sådana uppgifter om någon annans ekonomiska ställning som inverkar på beskattningen.

25 §

Avgifter

Om en statlig myndighet, en vårdlandskapsmyndighet eller en kommunal myndighet lämnar ut stora mängder uppgifter i form av massutlämnande till Skatteförvaltningen, ska Skatteförvaltningen betala myndigheten för de kostnader som denna i genomsnitt orsakas, med undantag av allmänna förvaltningskostnader, kapitalkostnader, hyreskostnader för maskiner och anläggningar samt lokalkostnader.

91 a §

Meddelande om kommunens och församlingens inkomstskattesats

Kommunerna och församlingarna ska senast den 17 november året före skatteåret meddela Skatteförvaltningen vilken inkomstskattesats som ska tillämpas. Kommunerna ska ange inkomstskattesatsen med en tiondels procentenhets noggrannhet.

91 b §

Temporära bestämmelser om meddelande av kommunens inkomstskattesats

Med avvikelse från 91 a § ska kommunerna ange inkomstskattesatsen för 2023 med en hundradels procentenhets noggrannhet. Om en kommun inte har meddelat inkomstskattesatsen för 2023 inom den tid som anges i 91 a § 1 mom. eller den längre tid som Skatteförvaltningen medgett eller om den skattesats som kommunen meddelat avviker från vad som föreskrivs i 53 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av lagstiftningen om den, får inkomstskattesatsen för 2022 minskad med 12,63 procentenheter tillämpas.

Om en kommun inte har meddelat inkomstskattesatsen för 2024 inom den tid som anges i 91 a § 1 mom. eller den längre tid som Skatteförvaltningen medgett eller om skattesatsens noggrannhet avviker från det som anges i det momentet, får inkomstskattesatsen för 2023 avrundad till närmaste tiondels procentenhet tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 91 a § 1 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2023. Bestämmelserna i 91 b § gäller till och med den 31 december 2024.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av lagen om kommunala tjänsteinnehavare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003) lagens rubrik, 1 och 2 §, 3 § 2 mom., 4 § 1 och 3 mom., 5 §, 6 § 1 och 2 mom., 16 a och 23 §, 25 § 1 mom., 31 § 3 mom., 39 § 2 mom., 43 § 2 mom., 48 § 1 mom., 50 § och 53 § 1 mom., av dem 2 och 16 a § sådana de lyder i lag 419/2015, 31 § 3 mom. och 43 § 2 mom. sådana de lyder i lag 450/2007 och 50 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 419/2015 och 191/2016, som följer:

Lag om tjänsteinnehavare i kommuner och vårdlandskap

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tjänsteinnehavare i kommuner och vårdlandskap, om inte annat föreskrivs i någon annan lag eller avtalas med stöd av lagen om kommunernas och vårdlandskapens tjänstekollektivavtal (669/1970).

Vad som i denna lag bestäms om kommuner och vårdlandskap gäller också samkommuner och vårdlandskapssammanslutningar.

2 §

Tjänsteinnehavare och tjänsteförhållande

I denna lag avses med tjänsteinnehavare en person som står i tjänsteförhållande till en kommun eller ett vårdlandskap. Med tjänsteförhållande avses en offentlighetslig anställning där kommunen eller vårdlandskapet är arbetsgivare och tjänsteinnehavaren utför arbete. En person anställs i tjänsteförhållande i de fall som avses i 87 § 2 mom. i kommunallagen (410/2015) och i 90 § 2 mom. i vårdlandskapslagen (/).

3 §

Tjänsteförhållandets längd

En tjänsteinnehavare kan anställas för viss tid endast på tjänsteinnehavarens egen begäran eller om det föreskrivs särskilt om anställning för viss tid eller om uppgiftens art, ett vikariat, ordnande av skötseln av de uppgifter som hör till ett vakant tjänsteförhållande eller någon annan

jämförbar omständighet som ansluter sig till kommunens eller vårdlandskapets verksamhet och förutsätter ett tjänsteförhållande för viss tid så kräver.

4 §

Offentligt ansökningsförfarande

Anställning i tjänsteförhållande förutsätter ett offentligt ansökningsförfarande, om inte något annat bestäms nedan. Ansökningstiden är minst 14 kalenderdagar från det att ett tillkännagivande har offentliggjorts på det sätt som anges i 108 § i kommunallagen eller i 101 § i vårdlandskapslagen.

Anställning i ett tjänsteförhållande kan med avvikelse från 1 mom. ske utan ansökningsförfarande, när det är fråga om anställning av vikarie eller anställning för viss tid i ett vakant tjänsteförhållande, anställning i ett annat tjänsteförhållande av en tjänsteinnehavare som sagts upp av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker, sådant erbjudande av ett tjänsteförhållande för en deltidanställd tjänsteinnehavare som avses i 22 §, sådan förflyttning av en tjänsteinnehavare till ett annat tjänsteförhållande som avses i 24 § eller i någon annan lag, anställning i tjänsteförhållande av en person som är anställd hos en annan arbetsgivare i samband med överföring av verksamhet med stöd av lag eller avtal eller någon annan jämförbar grund som anges i förvaltningsstadgan.

5 §

Anställning i tjänsteförhållande

I ett tjänsteförhållande som har varit offentligt ledigförklarat kan anställas endast en person som skriftligen har sökt det före ansökningstidens utgång och då uppfyller behörighetsvillkoren. Till ansökan ska fogas en utredning över sökandens behörighet.

Till tjänsten som kommundirektör och i enlighet med fullmäktiges beslut även till ett annat tjänsteförhållande hos kommunen kan även antas en person som inte har sökt tjänsten om han eller hon samtycker därtill och förutsatt att hans eller hennes behörighet har utretts.

6 §

Behörighetsvillkor

De allmänna grunderna för anställning i tjänsteförhållande anges i grundlagen. Den som anställs i ett tjänsteförhållande ska dessutom ha särskilt föreskriven eller av kommunen eller vårdlandskapet bestämd särskild behörighet.

En person kan anställas i tjänsteförhållande för viss tid oberoende av de särskilda behörighetsvillkoren, om det föreskrivs särskilt om det eller kommunen eller vårdlandskapet av särskilda skäl beslutar något annat i ett enskilt fall.

16 a §

Tjänsteinnehavares rätt att få ledigt från arbetet för att sköta förtroendeuppdrag i kommunen eller vårdlandskapet

En tjänsteinnehavare har rätt att i enlighet med 80 och 81 § i kommunallagen och 83 och 84 § i vårdlandskapslagen få ledigt från arbetet för att sköta förtroendeuppdrag i kommunen eller vårdlandskapet.

23 §

Ändring av tjänsteutövningsskyldigheten

Den myndighet i en kommun eller i ett vårdlandskap som beslutar om anställning i ett tjänsteförhållande som gäller tills vidare kan sedan den gett tjänsteinnehavaren tillfälle att bli hörd besluta att tjänsteinnehavarens tjänsteutövningsskyldighet ska ändras, om en omorganisering av verksamheten eller någon annan grundad anledning så förutsätter.

25 §

Tjänsteinnehavares ställning vid överlåtelse av rörelse

Med överlåtelse av arbetsgivarens rörelse avses överlåtelse av en funktionell del i en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap eller en vårdlandskapssammanslutning till en annan arbetsgivare, om den del som överläts efter överlåtelsen förblir oförändrad eller likartad.

31 §

Permitteringsförfarande

Förhandsinformation behöver inte ges, om arbetsgivaren enligt lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och vårdlandskap (449/2007) ska ge motsvarande utredning eller förhandla om permittering med tjänsteinnehavarna eller deras företrädare.

39 §

Uppsägningsrätt i samband med överlåtelse av rörelse

När kommunen eller vårdlandskapet överlåter rörelse på det sätt som avses i 25 § 1 mom., får tjänsteinnehavaren utan iakttagande av den uppsägningstid som annars ska tillämpas i tjänsteförhållandet och oberoende av tjänsteförhållandets längd säga upp tjänsteförhållandet att upphöra på dagen för överlåtelsen, om arbetsgivaren eller den nya innehavaren av rörelsen har underrättat tjänsteinnehavaren om överlåtelsen senast en månad före dagen för överlåtelsen. Om tjänsteinnehavaren har underrättats om överlåtelsen senare, får han eller hon säga upp sin anställning så att den upphör på dagen för överlåtelsen eller senare, dock senast inom en månad från underrättelsen.

43 §

Förfarandet vid upphävande av tjänsteförhållande

Om arbetsgivaren enligt lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och vårdlandskap är skyldig att förhandla om grunderna för uppsägning av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker med arbetstagarna eller deras företrädare, har arbetsgivaren inte en sådan skyldighet som motsvarar den som avses i 1 mom.

48 §

Förfarandet vid avstängning från tjänsteutövning

Beslut om avstängning från tjänsteutövning fattas av kommunstyrelsen eller vårdlandskapsstyrelsen eller av någon annan i förvaltningsstadgan bestämd myndighet. Beslut om avstängning av kommundirektören eller vårdlandskapsdirektören fattas dock av fullmäktige. Före fullmäktiges sammanträde kan fullmäktiges ordförande interimistiskt fatta beslut om avstängning av kommundirektören eller vårdlandskapsdirektören. Interimistiskt beslut om avstängning av andra tjänsteinnehavare kan fattas av kommundirektören, vårdlandskapsdirektören eller någon annan i förvaltningsstadgan bestämd ledande tjänsteinnehavare.

50 §

Ändringssökande

Ändring i ett beslut som arbetsgivaren fattat med stöd av denna lag söks enligt kommunallagens eller vårdlandskapslagens bestämmelser om begäran om omprövning, anförande av kommunalbesvär och anförande av vårdlandskapsbesvär. Tiden för begäran om omprövning av ett beslut om uppsägning enligt 37 § börjar dock löpa först när den uppsägningstid som anges i 40 § 1 mom. har gått ut. Detsamma gäller besvärstiden i sådana fall när ett sådant beslut om uppsägning som avses i 37 § har fattats av fullmäktige eller av ett sådant organ i samkommunen som avses i 58 § 1 mom. i kommunallagen.

En tjänsteinnehavare får inte söka ändring genom besvär i ett myndighetsbeslut i ett ärende som avses i 2 § i lagen om kommunernas och vårdlandskapens tjänstekollektivavtal eller lämna ärendet till avgörande genom begäran om omprövning eller som förvaltningstvistemål, om tjänsteinnehavaren eller en tjänsteinnehavarförening har rätt att anhängiggöra ärendet hos arbetsdomstolen. Det som föreskrivs ovan i detta moment tillämpas endast på en tjänsteinnehavare som är medlem i en sådan tjänsteinnehavarförening eller en underförening till den som har rätt att anhängiggöra saken vid arbetsdomstolen.

53 §

Ersättning för rättegångskostnader

Trots vad som i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) föreskrivs om ersättning för rättegångskostnader ska den tjänsteinnehavare som anført kommunalbesvär eller vårdlandskapsbesvär eller någon annan person som ska anses ha anført besvär på tjänsteinnehavarens vägnar, på yrkande åläggas att ersätta arbetsgivarens skäligen rättegångskostnader, om besvären gäller en sak som avses i denna lag och besvären inte godkänns. På motsvarande sätt ska myndigheten åläggas att ersätta de skäligen rättegångskostnaderna för en part som anført kommunalbesvär eller vårdlandskapsbesvär, om beslutet helt eller delvis upphävs på grund av besvären.

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av lagen om kommunala arbetskollektivavtal

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kommunala arbetskollektivavtal (670/1970) lagens rubrik, 1, 1 a och 2 §, av
dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1/1975 och 1 a § sådan den lyder i lag 205/1991,
som följer:

Lag om kommunernas och vårdlandskapens arbetskollektivavtal

1 §

Arbetskollektivavtal ingås på en kommuns, en samkommuns, ett vårdlandskaps, en vårdlandskapssammanslutnings och ett i 4 § 2 mom. i lagen om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och vårdlandskap (/) avsett medlemssamfunds vägnar av Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT, på vilken tillämpas vad som i lagen om kollektivavtal (436/1946) föreskrivs om arbetsgivare eller registrerade arbetsgivarföreningar.

Särskilda bestämmelser om Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT:s organisation och verksamhet finns i lagen om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och vårdlandskap.

Vad som i denna lag föreskrivs om Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT:s organisation och verksamhet ska i landskapet Åland tillämpas på det organ som enligt vad som föreskrivs i landskapets lagstiftning ska företräda kommunerna vid ingående av kommunala arbetskollektivavtal i landskapet Åland.

1 a §

Om beslut som gäller tillämpningen av ett arbetskollektivavtal eller arbetstagares lön eller andra anställningsvillkor enligt kollektivavtalet får prövas av kommunen eller samkommunen, kan kommunfullmäktiges eller samkommunsfullmäktiges beslutanderätt trots 91 § i kommunallagen (410/2015) genom förvaltningsstadgan eller annars genom beslut av kommunfullmäktige eller samkommunsfullmäktige överföras på någon annan kommunal myndighet.

Om beslut som gäller tillämpningen av ett arbetskollektivavtal eller arbetstagares lön eller andra anställningsvillkor enligt kollektivavtalet får prövas av vårdlandskapet eller vårdlandskapssammanslutningen, kan vårdlandskapsfullmäktiges beslutanderätt trots x § i vårdlandskapslagen (/) genom förvaltningsstadgan eller annars genom beslut av vårdlandskapsfullmäktige överföras på någon annan myndighet i vårdlandskapet.

2 §

Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT kan bemyndiga en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap, en vårdlandskapssammanslutning eller ett medlemssamfund enligt 4 § 2 mom. i lagen om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och vårdlandskap att för egen räkning ingå kollektivavtal inom de gränser som styrelsen eller en sektion bestämmer.

3 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om kommunala tjänstekollektivavtal

I enlighet med riksdagens beslut *upphävs* i lagen om kommunala tjänstekollektivavtal (669/1970) 1 § 2 mom. och 29 §, och *ändras* lagens rubrik, 1 §, 2 § 3 mom. 2 punkten, 3 § 1–4 mom., 5 och 5 a §, 8 § 2 och 3 mom., 11 och 13 §, 14 § 1 och 2 mom., 15 och 19 §, 20 § 2 och 4 mom., 21 § 1 mom., 25 och 28 §, av dem 2 § 3 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 485/1996, 3 § 4 mom. sådant det lyder i lag 436/1993, 5 och 13 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 765/1986, 5 a § sådan den lyder i lag 204/1991, 14 § 1 mom. sådant det lyder i lag 765/1986, 20 § 4 mom. och 21 § 1 mom. sådana de lyder i lag 492/1986 samt 28 § sådan den lyder i lag 19/1997, som följer:

Lag om kommunernas och vårdlandskapens tjänstekollektivavtal

1 §

För fastställande av anställningsvillkoren för tjänsteinnehavare i kommuner, samkommuner, vårdlandskap och vårdlandskapssammanslutningar genom tjänstekollektivavtal och för tryggnad av arbetsfreden förhandlas på det sätt som föreskrivs i denna lag.

2 §

Avtal får inte ingås om

2) pensioner, familjepensioner eller andra med dem jämförbara förmåner, hyran för tjänstebostäder eller användning av annan egendom som tillhör en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap eller en vårdlandskapssammanslutning, med undantag för arbetsrum och arbetsredskap för dem som har uppgifter vilka gäller samarbetet mellan arbetsgivare och tjänsteinnehavare,

I en sak för vilken det inte finns något tjänstekollektivavtal och i 3 mom. avsedda angelägenheter gäller vad som särskilt föreskrivs eller bestäms eller utöver tjänstekollektivavtalet med Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT:s samtycke med tjänsteinnehavare med avtalslön i enskilda fall avtalas.

3 §

Förhandlings- och avtalsparter är Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT och en sådan registrerad förening till vars egentliga ändamål det hör att bevaka tjänsteinnehavarnas intressen i anställningsförhållanden hos kommuner, samkommuner, vårdlandskap och vårdlandskapssammanslutningar (tjänsteinnehavarförening) och med vilken Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT prövar det vara ändamålsenligt att ingå tjänstekollektivavtal.

I frågor där överenskommelse får träffas genom tjänstekollektivavtal kan Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT bemyndiga en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap eller en vårdlandskapssammanslutning att för egen del ingå tjänstekollektivavtal inom de gränser Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT bestämmer.

Om Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT:s organisation och verksamhet föreskrivs särskilt genom lag.

Ett särskilt avtal kan ingås om förhandlingsproceduren samt om förfarandet för tryggnad av arbetsfreden eller om annat sådant förfarande (huvudavtal). Likaså kan ett särskilt avtal ingås om den procedur som i samarbetet mellan en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap eller en vårdlandskapssammanslutning och tjänsteinnehavarna ska iakttas vid skötseln av personalfrågor (allmänt avtal).

5 §

Bundna av tjänstekollektivavtal är

- 1) Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT,
- 2) vårdlandskap och vårdlandskapssammanslutningar,
- 3) kommuner och samkommuner,
- 4) kommunala centralorganisationer,
- 5) de tjänsteinnehavarföreningar som ingått tjänstekollektivavtal eller som efteråt med samtycke av tidigare parter i avtalet skriftligen biträtt detsamma,
- 6) de registrerade föreningar som direkt eller genom mellanled är eller under avtalets giltighetstid varit underföreningar till i 4 punkten nämnda tjänsteinnehavarföreningar, och
- 7) de tjänsteinnehavare som är eller under avtalets giltighetstid varit medlemmar i en av avtalet bunden förening.

Trots ett tjänstekollektivavtal kan Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT bestämma annat om tjänsteinnehavarnas anställningsvillkor än vad som är överenskommet i avtalet, om möjligheterna att få eller hålla kvar personal hos kommunerna, samkommunerna, vårdlandskapen eller vårdlandskapssammanslutningarna eller andra vägande skäl kräver detta. Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT får likväl inte bestämma sämre anställningsvillkor än vad som överenskommits i tjänstekollektivavtalet.

Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT ska innan en bestämmelse som avses i 2 mom. meddelas förhandla om den med de föreningar som är parter i ett i 3 § 4 mom. avsett huvudavtal om förhandlingsproceduren samt höra kommunerna, samkommunerna, vårdlandskapen och vårdlandskapssammanslutningarna i fråga. Om saken gäller många kommuner, samkommuner, vårdlandskap eller vårdlandskapssammanslutningar, kan Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT höra kommunernas eller vårdlandskapens centralorganisationer i stället för kommunerna, samkommunerna, vårdlandskapen eller vårdlandskapssammanslutningarna.

Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT kan efter att ha förhandlat med i 3 mom. avsedda föreningar bestämma om anställningsvillkoren för de tjänsteinnehavare som företräder kommunen, samkommunen, vårdlandskapet eller vårdlandskapssammanslutningen som arbetsgivare, om kretsen av de avtalsbundna är begränsad i tjänstekollektivavtalet. Särskilda bestämmelser om de tjänster vars innehavare det åligger att företräda en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap eller en vårdlandskapssammanslutning som arbetsgivare får utfärdas genom förordning.

En kommun, en samkommun, ett vårdlandskap eller en vårdlandskapssammanslutning får inte i andra fall än de som avses i 2 och 4 mom. eller i enskilda fall som avses i 2 § 4 mom. inom ett tjänstekollektivavtals tillämpningsområde bestämma eller avtala, inte heller Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT rekommendera, att anställningsvillkoren för tjänsteinnehavare som står utanför tjänstekollektivavtalet och utför i avtalet avsett arbete ska vara sådana att de står i strid med kollektivavtalet.

Vad som föreskrivs i 1 och 5 mom. ska iakttas endast om Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT, kommunen, samkommunen, vårdlandskapet, vårdlandskapssammanslutningen, tjänsteinnehavarföreningen eller tjänsteinnehavaren inte binds av ett tidigare, på andra villkor ingånget tjänstekollektivavtal eller om den krets som avtalet binder inte är begränsad i själva avtalet.

5 a §

Om beslut som gäller tillämpningen av ett tjänstekollektivavtal eller tjänsteinnehavares lön eller andra anställningsvillkor enligt kollektivavtalet får prövas av kommunen eller samkommunen, kan kommunfullmäktiges eller samkommunfullmäktiges beslutanderätt trots 91 § i kommunallagen (410/2015) genom förvaltningsstadgan eller annars genom beslut av kommunfullmäktige eller samkommunfullmäktige överföras på någon annan myndighet i kommunen.

Om beslut som gäller tillämpningen av ett tjänstekollektivavtal eller tjänsteinnehavares lön eller andra anställningsvillkor enligt kollektivavtalet får prövas av vårdlandskapet eller vårdlandskapssammanslutningen, kan vårdlandskapsfullmäktiges beslutanderätt trots x § i vårdlandskapslagen genom förvaltningsstadgan eller annars genom beslut av vårdlandskapsfullmäktige överföras på någon annan myndighet i vårdlandskapet.

8 §

Med lockout avses av en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap eller en vårdlandskapssammanslutning föranstaltad och med strejk av en tjänsteinnehavarförening mot en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap eller en vårdlandskapssammanslutning riktad arbetsinställelse vars syfte är att utöva påtryckning på motparten i arbetstvisten genom att avbryta utförandet av de av arbetsinställelsen omfattade tjänsteinnehavarnas samtliga tjänsteåligganden.

Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT beslutar om lockout som utlyses av en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap eller en vårdlandskapssammanslutning.

11 §

Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT åligger att övervaka att kommunerna, samkommunerna, vårdlandskapen och vårdlandskapssammanslutningarna iakttar bestämmelserna i denna lag och bestämmelserna i tjänstekollektivavtal. I fråga om övervakningsskyldigheten gäller på motsvarande sätt vad som i 10 § föreskrivs om en tjänsteinnehavarförenings skyldighet att övervaka underlydande föreningar.

13 §

Bedömer Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT eller en tjänsteinnehavarförening att en stridsåtgärd kan åstadkomma allvarliga störningar i viktiga samhällsfunktioner, och har vid förhandlingar enighet inte kunnat nås om avstående från eller begränsning av stridsåtgärden, har Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT eller tjänsteinnehavarföreningen rätt att, inom fem dygn efter det ett i 7 § i lagen om medling i arbetstvister nämnt meddelande lämnats, skriftligen anmäla till riksförlikningsmannabyrån att Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT eller tjänsteinnehavarföreningen kommer att hänskjuta saken till den berörda tjänstetvistsnämnden.

Bedömer Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT eller tjänsteinnehavarföreningen att en stridsåtgärd under pågående arbetsstrid blir farlig för samhället på det sätt som avses i 1 mom., har Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT eller tjänsteinnehavarföreningen rätt att omedelbart hänskjuta saken till den berörda tjänstetvistsnämnden.

14 §

Kommunernas tjänstetvistenämnd behandlar ärenden som gäller kommunerna och samkommunerna, och vårdlandskapens tjänstetvistenämnd behandlar ärenden som gäller vårdlandskapen och vårdlandskapssammanslutningarna. Vardera nämnden har åtta medlemmar. Medlemmarna, som i kommunernas tjänstetvistenämnd ska vara förtrogna med arbetsförhållandena för kommunernas och samkommunernas tjänsteinnehavare och som i vårdlandskapens tjänstetvistenämnd ska vara förtrogna med arbetsförhållandena för vårdlandskapens och vårdlandskapssammanslutningarnas tjänsteinnehavare, utses av riksförlikningsmannen för tre kalenderår i sänder. Fyra medlemmar utses på förslag av Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT och fyra på förslag av den berörda branschens tjänsteinnehavarföreningars mest representativa centralorganisationer. För varje medlem utses på samma grunder två personliga ersättare.

Riksförlikningsmannen utser medlemmar och ersättare även om Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT eller tjänsteinnehavarföreningarna inte lagt fram sina förslag till medlemmar och ersättare i tjänstetvistenämnden inom en av riksförlikningsmannen bestämd tid.

15 §

Tjänstetvistenämnderna sammankommer på kallelse av riksförlikningsmannen för att inom sig välja ordförande och viceordförande.

Nämndernas utgifter betalas av statens medel.

19 §

Bestämmelserna i 13–18 § tillämpas, om Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT och vederbörande tjänsteinnehavarförening inte sinsemellan har kommit överens om något annat.

20 §

Om Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT, en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap eller en vårdlandskapssammanslutning handlar i strid med 8 eller 9 § eller underlåter att iaktta 11 §, ska parten i fråga, om inte annat bestäms i tjänstekollektivavtalet, i stället för skadestånd betala plikt.

Plikt får i fråga om Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT, en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap, en vårdlandskapssammanslutning eller en förening uppgå till högst 17 300 euro och i fråga om tjänsteinnehavare till högst 69 euro. Statsrådet ska, sedan Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT och de centrala tjänsteinnehavarföreningarna hörts, justera dessa eurobelopp treårsvis i motsvarighet till förändringen i penningvärdet.

21 §

Då plikt ådöms ska hänsyn tas till skadans storlek, graden av skuld, den anledning till överträdelsen som den andra parten eventuellt uppgett och föreningens, kommunens, samkommunens, vårdlandskapets eller vårdlandskapssammanslutningens storlek. Om särskilda skäl föreligger, behöver plikt inte ådömas.

–

25 §

Till tjänsteinnehavare som omfattas av arbetsstrid betalas inte lön eller andra ekonomiska förmåner för den tid arbetet ligger nere till följd av stridsåtgärd mot en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap eller en vårdlandskapssammanslutning. Lön och andra ekonomiska förmåner betalas inte heller till tjänsteinnehavare som omfattas av lockout som utlysts av en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap eller en vårdlandskapssammanslutning. En tjänsteinnehavare har dock rätt att nyttja sin tjänstebostad medan arbetsstriden pågår.

28 §

Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT ska inom en månad efter att ett tjänstekollektivavtal har undertecknats tillställa det ministerium som ansvarar för arbetarskyddet och tillsynen över det en kopia eller teknisk upptagning av avtalet.

30 §

Denna lag träder i kraft den xx januari 20 .

På överträdelse av bestämmelser i tjänstekollektivavtal som har inträffat och på stridsåtgärder som har vidtagits före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

18.

Lag

om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och vårdlandskap

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om anordnande av intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och samkommuner, i vårdlandskapslagen (/) avsedda vårdlandskap och vårdlandskapssammanslutningar och i de medlemssamfund som avses i 4 § 2 mom.

2 §

Intressebevakning för arbetsgivare i kommuner och vårdlandskap

Det offentlighetsrättsliga samfundet Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT sköter intressebevakningen för de arbetsgivare som avses i denna lag.

3 §

Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT:s uppgifter

För intressebevakningen för arbetsgivare ska Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT

- 1) förhandla och avtala på sina medlemssamfunds vägnar om anställningsvillkoren för personalen så som föreskrivs i lagen om kommunernas och vårdlandskapens arbetskollektivavtal (670/1970), lagen om kommunernas och vårdlandskapens tjänstekollektivavtal (669/1970) och lagen om kollektivavtal (436/1946) samt fullgöra övriga i dessa lagar föreskrivna uppgifter,
- 2) förhandla och avtala om avtal och rekommendationer på centralorganisationsnivå,
- 3) företräda sina medlemssamfund vid beredningen av arbetslagstiftning,
- 4) företräda sina medlemssamfund vid beredningen av lagstiftning om pensioner och annan social trygghet,
- 5) utföra och utveckla arbetsmarknadsforskning som behövs i arbetsgivarverksamheten och sköta och utveckla informationshantering i anslutning till den,
- 6) fullgöra och utveckla uppgifter som hänför sig till personalledning, resultatutvärdering och arbetslivets kvalitet,

- 7) företräda sina medlemssamfund i internationella sammanslutningar inom sitt verksamhetsområde,
- 8) ge rekommendationer om allmänna frågor som gäller anställningsförhållanden och utveckling av arbetslivet,
- 9) sköta och främja arbetsgivarkommunikation,
- 10) fullgöra sina andra än i 1–9 punkten avsedda lagstadgade uppgifter och uppgifter som hänför sig till intressebevakningen för arbetsgivare.

4 §

Medlemssamfund

Kommunerna och samkommunerna samt vårdlandskapen och vårdlandskapssammanslutningarna är medlemssamfund i Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT.

Även följande kan vara medlemssamfund i Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT:

1) aktiebolag vars samtliga aktier ägs av medlemssamfund som nämns i 1 mom. eller av ett aktiebolag som anslutit sig som medlemssamfund,

2) andelslag där endast i 1 mom. nämnda medlemssamfund är medlemmar,

3) ett sådant aktiebolag, en sådan stiftelse eller ett sådant andelslag som ett eller flera i 1 mom. nämnda medlemssamfund har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997) och med hjälp av vilka det produceras tjänster som förutsätts för skötseln av kommunernas och landskapens lagstadgade uppgifter samt funktioner som direkt betjänar dessa,

4) aktiebolag, stiftelser eller andelslag som ett eller flera i 1 mom. nämnda medlemssamfund har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen och där majoriteten av de anställda omedelbart innan aktiebolaget eller stiftelsen bildades har varit anställda hos ett medlemssamfund som avses i 1 mom.

Styrelsen avgör på ansökan om godkännande av medlemskap för ett medlemsamfund som avses i 2 mom. Ett aktiebolag, en stiftelse eller ett andelslag som anslutit sig som medlemssamfund ska underrätta Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT om sådana förändringar av dess förhållanden som medför att aktiebolaget, stiftelsen eller andelslaget inte längre uppfyller de förutsättningar som föreskrivs i 2 mom. I ett sådant fall konstaterar styrelsen efter att ha hört medlemssamfundet att medlemskapet upphört.

Ett i 2 mom. avsett medlemssamfund kan utträda ur medlemskapet i Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT med sex månaders uppsägningstid. Av grundad anledning kan Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT med iakttagande av denna uppsägningstid återkalla medlemskapet för ett medlemssamfund som avses i 2 mom.

5 §

Organ

Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT har en styrelse samt en kommunsektion, en vårdlandskapssektion och en företagssektion.

6 §

Styrelsen

Styrelsen har 15 ledamöter med en personlig ersättare för var och en av dem. Varje sektionsordförande är ledamot i styrelsen och har vice ordförande i sektionen i fråga som personlig ersättare i styrelsen.

Sektionerna väljer de övriga styrelseledamöterna inom sig för en fyraårsperiod så att varje sektion har rätt att utnämna ledamöter i styrelsen till ett antal som bestäms utifrån den sammanräknade lönesumman i det senast fastställda bokslutet för de arbetsgivare som sektionen företräder i förhållande till hela lönesumman för de arbetsgivare som Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT företräder. Om proportionen för lönesummorna förändras i betydande grad under styrelsens mandatperiod, ska ändringar göras i styrelsens sammansättning under mandatperioden.

Styrelsen väljer inom sig en ordförande och två vice ordförande.

7 §

Sektionerna

Varje sektion består av nio medlemmar med en personlig ersättare för var och en av dem. Sektionerna väljer inom sig en ordförande och en vice ordförande.

Finansministeriet förordnar kommunsektionens medlemmar och ersättare bland de personer som föreslagits av kommunernas centralorganisation. Finansministeriet förordnar åtta medlemmar och åtta ersättare bland de personer som föreslagits av vårdlandskapen. En medlem och en ersättare i vårdlandskapssektionen företräder finansministeriet.

Medlemmarna och ersättarna i kommunsektionen förordnas för en fyraårsperiod som börjar vid ingången av året efter ett kommunalval. Till kommunsektionen kan förordnas personer som enligt 71 § i kommunallagen (410/2015) är valbara till kommunala förtroendeuppdrag och som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget.

Medlemmarna och ersättarna i vårdlandskapssektionen förordnas för en fyraårsperiod som börjar vid ingången av året efter ett vårdlandskapsval. Till vårdlandskapssektionen kan förordnas personer som enligt 74 i vårdlandskapslagen är valbara till förtroendeuppdrag i vårdlandskapet och som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget.

Kommunsektionens och vårdlandskapssektionens medlemmar och ersättare, med undantag för finansministeriets företrädare, ska representera arbetsgivaren och stå i ett centralt förtroendeuppdrags- eller anställningsförhållande till de medlemssamfund som den berörda sektionen företräder. När medlemmar förordnas ska hänsyn tas till de rådande politiska styrkeförhållandena i medlemskåren och till regionala aspekter och opartiskhet även i övrigt iakttagas. Till sektionsmedlemmar eller ersättare kan inte förordnas personer som står i ett förtroendeuppdrags- eller anställningsförhållande till en organisation som undertecknat ett arbets- eller tjänstekollektivavtal eller till en medlemsorganisation i en sådan organisation.

En representant som utsetts av kommunernas centralorganisation har rätt att närvara och föra talan vid kommunsektionens sammanträden.

Medlemmarna i företagssektionen väljs vid företagets representantmöte på det sätt som anges i företagssektionens arbetsordning. I företagssektionens arbetsordning finns närmare bestämmelser om representantmötet.

8 §

Organens beslutanderätt

Styrelsen utövar beslutanderätt i de ärenden som avses i 3 §, om inte något annat föreskrivs i 4 mom. i denna paragraf.

Styrelsen väljer direktören för Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT.

Styrelsens beslut fattas som majoritetsbeslut.

I de ärenden enligt 3 § 2 punkten som gäller avtal och rekommendationer på centralorganisationsnivå krävs det för ett beslut av styrelsen att beslutet förordas av

1) en majoritet av styrelsen och minst hälften av de styrelseledamöter för varje sektion som företräder den sektor som beslutet berör, eller

2) minst två tredjedelar av styrelseledamöterna och dessutom minst en tredjedel av styrelseledamöterna för den sektion som företräder den sektor som beslutet berör.

Varje sektion beslutar om uppgifter enligt de lagar som nämns i 3 § 1 punkten på de medlemssamfundens vägnar som sektionen företräder.

Styrelsen och varje sektion kan föra över beslutanderätt till ett av styrelsen eller sektionen tillsatt organ eller till en person som är anställd hos Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT. I ärenden som avses i 3 § 1 punkten kan beslutanderätten dock föras över bara när ärendet gäller ett enskilt medlemssamfund och inte kan anses ha någon mera omfattande principiell betydelse. Om överföringen av beslutanderätt gäller ärenden som avses i 3 mom. i denna paragraf, ska beslut om överföringen fattas i den ordning som anges i det momentet.

9 §

Arbetsordning, beredning och verkställighet

Styrelsen beslutar om sin arbetsordning samt om sektionernas arbetsordning utifrån sektionernas förslag.

Anställda hos Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT har hand om beredningen, med tillhörande förhandlingar, samt föredragningen och verkställigheten av styrelsens och sektionernas ärenden.

10 §

Förvaltning och ekonomi

Styrelsen godkänner Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT:s budget och bokslut och utser revisorerna. Beslut om godkännande av budgeten ska omedelbart delges medlemssamfundet. Finansministeriet beslutar om beviljande av ansvarsfrihet.

Bestämmelser om organisering av Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT:s förvaltning och ekonomi samt om organisering av dess byrå finns i en instruktion som godkänns av styrelsen.

11 §

Medlemssamfundens betalningsandelar

Utgifterna för Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT tas ut hos medlemssamfundet. Betalningsandelen bestäms enligt lönesumman i medlemssamfundets senast fastställda bokslut i förhållande till hela lönesumman för medlemssamfundet i Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT.

Förskott kan tas ut på betalningsandelarna. Under det första medlemsåret betalar ett nytt medlemssamfund bara för de månader under vilka det har varit medlemssamfund.

För en tjänst som Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT har utfört åt ett enskilt medlemssamfund kan det hos det medlemssamfund som erhållit tjänsten tas ut en skälig ersättning enligt de grunder som styrelsen fastställer.

Styrelsen beslutar om tidpunkterna för betalning av medlemsavgift. Vid dröjsmål med betalningen ska dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) betalas på avgiften.

12 §

Ändringsökande

Ett medlemssamfund får hos styrelsen begära omprövning av ett beslut om en betalningsandel som enligt 11 § 1 mom. påförts medlemssamfundet. Omprövning ska begäras inom 30 dagar från delfäendet av brevet om betalningsandelen. Ett omprövningsbeslut som gäller en betalningsandel får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. I ett beslut som meddelats med anledning av besvär får också styrelsen söka ändring.

Vid sökande av ändring iaktas i övrigt kommunallagen och landskapslagen.

Ändring får inte sökas i andra beslut som har fattats av styrelsen för Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT, av dess sektioner eller organ eller av personer som står i anställningsförhållande till Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT än sådana beslut som avses i 1 mom. i ärenden som avses i denna lag. Ändring får inte heller sökas i beslut som en myndighet i en kommun, en samkommun eller ett vårdlandskap har fattat med stöd av 3 § 2 mom. i lagen om kommunernas och vårdlandskapens tjänstekollektivavtal.

13 §

Jäv och tjänsteansvar

På jäv för Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT:s styrelseledamöter, sektionsmedlemmar och ersättare och för personer anställda hos Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT tillämpas förvaltningslagen (434/2003).

På personer i anställningsförhållande till Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT och på dem som sköter ett förtroendeuppdrag tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de fullgör uppgifter enligt denna lag.

14 §

Offentlighet och rätt till upplysningar

På Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT:s verksamhet tillämpas vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om myndigheter.

Trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT rätt att av kommunerna, samkommunerna, vårdlandskapen, vårdlandskapssammanslutningarna och de i 4 § 2 mom. avsedda medlemssamfundet få de upplysningar som den behöver för att fullgöra sina uppgifter enligt 3 §.

Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT har för att fullgöra sina uppgifter enligt 3 § rätt att av statliga myndigheter få de upplysningar som kommunerna, samkommunerna, vårdlandskapen, vårdlandskapssammanslutningarna och de medlemssamfund som avses i 4 § 2 mom. har gett in till de statliga myndigheterna.

Trots bestämmelsen om sekretess i 24 § 1 mom. 18 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har finansministeriet rätt att av Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT, vårdlandskapen och vårdlandskapssammanslutningarna få de upplysningar som den representant som avses i 6 § 6 mom. i denna lag behöver för att fullgöra sina uppgifter.

15 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den xx xxxx 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om kommunala arbetsmarknadsverket (254/1993).

16 §

Övergångsbestämmelser

Det representantmöte som avses i 7 § 7 mom. ska sammankallas första gången senast den 202 . Representantmötet utser medlemmarna i den företagssektion som avses i 7 § och godkänner företagssektionens arbetsordning. Mötet sammankallas av Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT:s byrå senast fyra veckor före mötet. Varje medlemssamfund har en röst på mötet och dessutom en röst för varje nytt belopp om två miljoner euro av lönesumman. Ett medlemsamfund får dock inte rösta med mer än hälften av det röstetal som är företrätt på mötet.

Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT:s beslutanderätt utövas av den delegation som avses i 2 § i lagen om kommunala arbetsmarknadsverket (254/1993) tills de nya sektionerna vid Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT har förordnats och den nya styrelsen har valts.

De anställda hos Finlands Kommunförbund rf som är verksamma i uppgifter vid kommunala arbetsmarknadsverket övergår när denna lag träder i kraft till anställning hos Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT. Övergången ska betraktas ske vid överlåtelse av rörelse enligt 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen (55/2001).

Vad som någon annanstans föreskrivs om kommunala arbetsmarknadsverket eller kommunala avtalsdelegationen gäller efter lagens ikraftträdande Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT.

De ärenden som är anhängiga vid kommunala arbetsmarknadsverket, gällande förbindelser och avtal samt rättigheter och skyldigheter som följer av dem överförs när denna lag träder i kraft till Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT, om inte något annat följer av deras innehåll. Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT ersätter vid ikraftträdandet av denna lag kommunala arbetsmarknadsverket som part i arbets- och tjänstekollektivavtal och andra motsvarande arbetsmarknadsavtal.

Trots 11 § tas betalningsandelarna för Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT:s medlemssamfund till och med den 31 december 2020 ut i enlighet med 6 § i den upphävda lagen om kommunala arbetsmarknadsverket. Förskotten på 2021 års betalningsandelar bestäms på grundval av medlemssamfundens lönesumma i januari 2021. Förskotten på 2023 års betalningsandelar bestäms på grundval av medlemssamfundens lönesumma i januari 2023.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

19.

Lag

om ändring av lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare (449/2007) lagens rubrik, 1 och 2 §, 3 § 1 och 4 mom., 4 §, 4 a § 1–3 mom., 6 § 2 och 3 mom., 10 § 4 mom., 14 §, 15 § 1 mom. och 18, 19 och 24 §, av dem 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1138/2013 och 4 a § 1–3 mom. sådana de lyder i lag 1472/2016 som följer:

Lag om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och vårdlandskap

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja samarbetet mellan arbetsgivarna och arbetstagarna i kommuner och vårdlandskap. Syftet med samarbetet är att ge arbetstagarna möjlighet att i samförstånd med arbetsgivaren delta i utvecklandet av kommunens och vårdlandskapets verksamhet och ge arbetstagarna möjlighet att påverka beredningen av beslut som gäller deras eget arbete och arbetskollektiv samt att samtidigt främja ett gott resultat i fråga om kommunens och vårdlandskapets serviceproduktion och kvaliteten på arbetstagarnas arbetsliv.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på samarbetet mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner, samkommuner, vårdlandskap och vårdlandskapssammanslutningar. Vad som i denna lag bestäms om kommuner tillämpas också på samkommuner, och vad som bestäms om vårdlandskap tillämpas också på vårdlandskapssammanslutningar.

I denna lag avses med arbetstagare den som står i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till en kommun eller ett vårdlandskap.

3 §

Samarbetsparter

Parter i samarbete enligt denna lag är kommunen eller vårdlandskapet som arbetsgivare och de som är anställda hos kommunen eller vårdlandskapet. I samarbetet deltar den arbetstagare som berörs av det ärende som ska behandlas vid samarbetsförfarandet och hans eller hennes chef eller en företrädare för personalgruppen eller en del av den eller företrädarna för de berörda personalgrupperna samt en företrädare för arbetsgivaren. I samband med överlåtelse av rörelse kan även förvärvaren av rörelse vara samarbetspart.

I fråga om uppsägningsskyddet för ett samarbetsombud under hans eller hennes mandatperiod gäller vad som i 38 § 2 mom. i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och vårdlandskap (304/2003) och i 7 kap. 10 § i arbetsavtalslagen (55/2001) föreskrivs om uppsägningsskydd för förtroendemän.

4 §

Ärenden som behandlas i samarbete

I samarbetet mellan arbetsgivaren och personalen behandlas åtminstone ärenden som gäller

1) sådana förändringar i organiseringen av arbetet, kommunens eller vårdlandskapets servicestruktur, i kommunindelningen eller i samarbetet mellan kommunerna och vårdlandskapen eller mellan dessa som har betydande konsekvenser för personalens ställning,

2) principerna för omorganisering av tjänsterna, om ärendet kan ha väsentliga personalkonsekvenser, så som personalkonsekvenser som följer av anlitande av utomstående arbetskraft eller överlåtelse av rörelse eller andra väsentliga konsekvenser för personalen,

3) principer och planer som hänför sig till personalen, utvecklandet av och likvärdigt bemötande av personalen samt till det interna informationsutbytet inom arbetskollektivet, samt

4) överföring av arbetstagare till anställning på deltid, permittering eller uppsägning, om dessa åtgärder vidtas av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker.

Om det i kommunens eller vårdlandskapets budgetförslag förutsätts åtgärder vilkas genomförande sannolikt leder till flera uppsägningar, överföringar till anställning på deltid, permitteringar eller avsevärda försämringar i anställningsvillkoren, ska åtgärderna behandlas vid samarbetsförfarande innan kommunstyrelsen eller vårdlandskapsstyrelsen ger sitt slutliga budgetförslag till kommun- eller vårdlandskapsfullmäktige.

4 a §

Personal- och utbildningsplan

I kommuner och vårdlandskap ska vid samarbetsförfarande årligen utarbetas en personal- och utbildningsplan.

Av personal- och utbildningsplanen ska med beaktande av kommunens eller vårdlandskapets storlek framgå åtminstone

1) antalet faktiska arbetsavtals- och tjänsteförhållanden för viss tid samt en bedömning av hur dessa kommer att utvecklas,

2) principerna för användningen av olika anställningsformer,

3) allmänna principer för att upprätthålla arbetsförmågan hos arbetstagare som hotas av arbetsförmåga och äldre arbetstagare samt arbetsmarknadskompetensen för arbetstagare som hotas av arbetslöshet,

4) en bedömning av hela personalens yrkeskunnande samt av förändringarna i kraven på yrkeskunnande och orsakerna till dem samt en årlig plan som baserar sig på denna bedömning enligt personalgrupp eller någon annan ändamålsenlig gruppindelning, samt

5) förfaranden för genomförande och uppföljning av de planer som avses i 1–4 punkten.

I personal- och utbildningsplanen ska dessutom ingå principer enligt vilka arbetsgivaren för sina arbetstagare anskaffar sysselsättningsfrämjande träning och utbildning enligt 7 kap. 13 § i arbetsavtalslagen och 37 b § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och vårdlandskap.

I personal- och utbildningsplanen ska uppmärksamhet fästas vid

1) principerna för sysselsättning av partiellt arbetsföra arbetstagare, och

2) flexibla arbetstidsarrangemang.

6 §

Lämmande av uppgifter

Kommunen eller vårdlandskapet ska en gång om året upplysa personalen om sysselsättningsläget och läget i fråga om verksamhet och ekonomi i kommunen eller vårdlandskapet samt om den sannolika utvecklingen i fråga om dessa. Kommunen eller vårdlandskapet ska kvartalsvis på begäran av företrädarna för personalen i syfte att klarlägga arbetskraftssituationen i kommunen eller vårdlandskapet ge dem en redogörelse för antalet arbetstagare i anställningsförhållanden för viss tid och på deltid hos kommunen eller vårdlandskapet.

Kommunen eller vårdlandskapet ska årligen på begäran av företrädarna för personalgrupperna för dem presentera en utredning om de principer som tillämpas i kommunen eller vårdlandskapet i fråga om anlitande av arbetskraft på grundval av ett underleverantörsavtal enligt 2 § 1

mom. 2 punkten i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006). Av utredningen ska framgå på vilka arbetsplatser, i vilka arbetsuppgifter och under vilka tidsperioder nämnda arbetskraft anlitas.

10 §

Anlitande av hyrd arbetskraft

En företrädare för personalen kan emellertid inte yrka på samarbetsförhandlingar enligt 3 mom., om avsikten är att anlita de hyrda arbetstagarna för arbete som kommunens eller vårdlandskapets personal enligt vedertagen praxis inte utför eller när det är fråga om sådant kortvarigt och brådskande arbete eller installations-, reparations- eller servicearbete som det inte är möjligt att utföra med kommunens eller vårdlandskapets egen personal.

14 §

Samarbetsorgan

Kommunen och vårdlandskapet har ett samarbetsorgan som består av företrädare för arbetsgivaren och företrädare för personalen. Arbetsgivaren samt de i 19 § avsedda föreningar som företräder personalen eller dessa föreningars registrerade lokala underföreningar utser företrädare i samarbetsorganet, vars mandatperiod är fyra år. I samarbetsorganets verksamhet deltar också det samarbetsombud som avses i 3 § 3 mom.

Kommunerna, vårdlandskapen och de föreningar som avses i 1 mom. kan vid behov avtala om ett gemensamt samarbetsorgan för flera kommuner eller flera vårdlandskap.

15 §

Undantag från samarbetsförfarandet

Om äventyrandet av verksamheten vid kommunens eller vårdlandskapets ämbetsverk, inrättningar eller andra verksamhetsenheter, eller andra synnerligen vägande skäl som man inte har kunnat känna till på förhand, utgör hinder för samarbetsförfarande, kan beslut i sådana ärenden som avses i 4 § 1 mom. 1 och 4 punkten samt i 7 § fattas utan föregående samarbetsförfarande.

18 §

Förhållandet mellan samarbetsförhandlingarna samt arbets- och tjänstekollektivavtalens förhandlingsbestämmelser

Om ett ärende som behandlas i samarbetsförhandlingar enligt denna lag borde behandlas även i enlighet med ett kollektivavtal som är bindande för arbetsgivaren med stöd av lagen om kollektivavtal (436/1946) eller i enlighet med ett tjänstekollektivavtal som är bindande för arbetsgivaren med stöd av lagen om kommunernas och vårdlandskapens tjänstekollektivavtal (669/1970), ska inga samarbetsförhandlingar inledas eller samarbetsförhandlingarna avbrytas, om arbetsgivaren eller en förtroendeman som företräder arbetstagare eller tjänsteinnehavare som är bundna av avtalet kräver att ärendet ska behandlas i enlighet med förhandlingsordningen i arbets- eller tjänstekollektivavtalet.

19 §

Avtalsrätt

Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT och berörda arbetstagares och tjänsteinnehavares riksomfattande föreningar kan genom avtal avvika från vad som föreskrivs i 4–10 och 12–16 §. Genom avtal kan man emellertid inte avvika från vad som i 6 § föreskrivs om lämnande av sekretessbelagda uppgifter eller från vad som föreskrivs i 7 och 8 §, till den del bestämmelserna gäller uppsägning av minst tio arbetstagare.

Ett avtal som avses i 1 mom. har samma rättsverkningar som ett kollektivavtal enligt lagen om kollektivavtal och ett tjänstekollektivavtal enligt lagen om kommunernas och vårdlandskapens tjänstekollektivavtal. En arbetsgivare som är bunden av ett arbets- eller tjänstekollektivavtal får tillämpa dess bestämmelser även på de arbetstagare och tjänsteinnehavare som inte är bundna av avtalet men som hör till en personalgrupp som avses i avtalet.

24 §

Straffbestämmelser

En tjänsteinnehavare eller arbetstagare som företräder en kommun eller ett vårdlandskap som arbetsgivare och som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att iaktta eller bryter mot vad som föreskrivs i 4 § 2 eller 3 mom., i 5 §, när det inte är fråga om nedskärning av personalen enligt 4 § 1 mom. 4 punkten, eller i 6, 10, 11 eller 20 §, med undantag för vad som i 20 § föreskrivs om arbetsgivares betalningsskyldighet, ska för brott mot kommunernas samarbetskyldighet dömas till böter. En tjänsteinnehavare eller arbetstagare som företräder ett vårdlandskap som arbetsgivare ska för ovan nämnda underlåtelser eller gärning på motsvarande sätt för brott mot vårdlandskapens samarbetskyldighet dömas till böter. Ansvarsfördelningen mellan dem som företräder arbetsgivaren bestäms enligt de grunder som föreskrivs i 47 kap. 7 § i strafflagen (39/1889). I fråga om straff för kränkning av de rättigheter som tillkommer ett samarbetsombud som avses i 3 § 3 mom. föreskrivs i 47 kap. 4 § i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den xx xxxx 20 .

Bestämmelserna i 6 § 2 och 3 mom. tillämpas på vårdlandskapen från och med den 1 januari 20 .

Under den temporära förvaltning som avses i 2 kap. i lagen om genomförande av vårdlandskapslagen och reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och införande av lagstiftningen om den(/) ska företrädarna för arbetsgivaren och för arbetstagarna väljas till vårdlandskapets samarbetsorgan på ett sätt där samarbetsorganet enligt 14 § i denna lag i lämplig omfattning sätts samman i enlighet med samma principer som det kommunala samarbetsorganet. De företrädare på vårdlandskapsnivå som utsetts av de föreningar som avses i 19 § eller dessa föreningars registrerade lokala underföreningar företräder personalen i enlighet med de kommunala huvudavtalsorganisationernas närmare anvisningar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

20.

Lag

om ändring av lagen om Keva

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om Keva (66/2016) 2 § 1 mom. 1 punkten, 3 § 1 mom. och 2 mom. 3 punkten samt 19 §, och fogas till lagen nya 19 a–19 c § som följer:

2 §

Kevas uppgifter

Keva har till uppgift att sköta

1) verkställigheten av pensionsskyddet för kommunsektorns personal, vårdlandskapens och vårdlandskapssammanslutningarnas personal, de statsanställda, evangelisk-lutherska kyrkans personal, Folkpensionsanstaltens och Finlands Banks personal liksom åtgärder för att minska risken för arbetsoförmåga för dessa enligt pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) samt övriga uppgifter som anges i den lagen,

3 §

Kevas medlemssamfund

Kommuner, samkommuner, vårdlandskap, vårdlandskapssammanslutningar, Keva, Kommunernas garanticentral och Kommun- och vårdlandskapsarbetsgivarna KT är medlemssamfund i Keva.

Till Keva kan som medlemssamfund ansluta sig

4) ett sådant aktiebolag, en sådan stiftelse eller ett sådant andelslag som ett eller flera i 1 mom. nämnda medlemssamfund har bestämmande inflytande i enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997) och med hjälp av vilka det produceras tjänster som förutsätts för skötseln av kommunernas och vårdlandskapens lagstadgade uppgifter samt funktioner som direkt betjänar dessa,

19 §

Medlemssamfundens avgifter

Kevas utgifter för skötseln av pensionsskyddet för medlemssamfundens personal fördelas på medlemssamfunden med iakttagande av 19 a–19 c §. Finansministeriet fastställer totalbeloppet av utjämningsavgiften enligt 19 c § på framställning av Keva.

Keva beslutar om beräkningsgrunderna för de pensionsavgifter som samlas in hos medlemssamfunden och om utjämningsavgiftens belopp. Keva meddelar närmare föreskrifter om grunderna för betalningen av avgifterna.

Medlemssamfundens i 19 a och 19 b § avsedda pensionsavgift ska sammantaget i genomsnitt följa samma nivå som den genomsnittliga arbetspensionsförsäkringsavgiften enligt lagen om pension för arbetstagare.

Av medlemssamfunden kan tas ut förskott på de avgifter som föreskrivs i 19 a–19 c §.

19 a §

Arbetsinkomstbaserad pensionsavgift

Den arbetsinkomstbaserade pensionsavgiften ska för varje medlemssamfund bestämmas utifrån de sammanlagda beloppen av de i 85 och 86 § i pensionslagen för den offentliga sektorn avsedda arbetsinkomsterna för personer som är anställda hos medlemssamfundet.

19 b §

Invalidpensionsavgift

Invalidpensionsavgiften ska bestämmas med beaktande av såväl medlemssamfundets sammanlagda belopp av i 85 och 86 § i pensionslagen för den offentliga sektorn avsedda arbetsinkomster som medlemssamfundets faktiska utgift för invalidpensions- och rehabiliteringsersättningar eller någöndera av dessa.

19 c §

Utjämningsavgift

Utjämningsavgiften ska utöver pensionsavgifterna enligt 19 a och 19 b § täcka pensionsavgifterna på lång sikt. Utjämningsavgift betalas av vårdlandskapen och kommunerna.

Utjämningsavgiften fördelas mellan vårdlandskapen och kommunerna i förhållande till vårdlandskapens och kommunernas andel av arbetsinkomsterna enligt 85 och 86 § i pensionslagen för den offentliga sektorn vid denna lags ikraftträdande. Vid beräkning av fördelningen räknas som vårdlandskapens arbetsinkomster arbetsinkomsterna för den personal som övergår till vårdlandskapen enligt lagen om genomförande av vårdlandskapslagen och reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av lagstiftningen om den (/). Som vårdlandskapens arbetsinkomster räknas dessutom de i 85 och 86 § i pensionslagen för den offentliga sektorn avsedda arbetsinkomsterna för anställda i bolag som producerar social- och hälsovårdstjänster där aktieinnehavet övergår från en kommun eller samkommun till ett vårdlandskap i samband med inrättandet av vårdlandskapen. Som kommunernas arbetsinkomster räknas de i 85 och 86 § i pensionslagen för den offentliga sektorn avsedda arbetsinkomsterna för den personal som blir kvar hos kommunerna, samkommunerna, bolagen, stiftelserna, föreningarna och andelslagen.

Vårdlandskapens andel fördelas mellan vårdlandskapen i förhållande till den statliga finansieringen enligt lagen om vårdlandskapens finansiering (/). Kommunernas andel fördelas mellan kommunerna varje år i förhållande till skattefinansieringen enligt kommunernas senast fastställda bokslut. Med kommunens skattefinansiering avses kommunens kommunalskatte-, fastighetsskatte- och samfundsskatteinkomster samt de statsandelar som kommunen beviljas med stöd av lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009), lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998). Vid beräkning av kommunens andel beaktas dock inte den höjning av statsandelen enligt prövning som avses i 30 § i lagen om statsandel för kommunal basservice.

Denna lag träder i kraft den xx xxxx 20 . Dess 19 och 19 a–19 c § träder dock i kraft först den 1 januari 20 .

21.

Lag

om ändring av lagen om elev- och studerandevård

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om elev- och studerandevård (1287/2013) 9 § 2 och 3 mom., 21 § 2 mom., 25 § 2 mom. samt 26 § 1 mom., av dem 9 § 2 mom. sådant det lyder i lag 886/2017, som följer:

9 §

Ansvar för anordnandet

Det vårdlandskap där läroanstalten är belägen svarar för att de studerande vid i 1 § avsedda läroanstalter har tillgång till elevhälsans psykolog- och kuratorstjänster inom vårdlandskapet, oberoende av de studerandes hemvist. Psykolog- och kuratorstjänsterna ska vara lättillgängliga för de studerande. Tjänsterna för i 1 § avsedda elever inom den undervisning och utbildning som avses i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) ska anordnas vid läroanstalten eller i dess omedelbara närhet. Vårdlandskapet är skyldigt att ordna psykolog- och kuratorstjänster för de studerande också när utbildningsanordnaren är privat eller statlig, om inte utbildningsanordnaren tillhandahåller tjänsterna helt eller delvis i egen regi och på egen bekostnad. Vårdlandskapet kan ge utbildningsanordnaren stöd för att ordna tjänsterna. En utbildningsanordnare i utlandet ska ordna psykolog- och kuratorstjänster för sina studerande.

Det vårdlandskap där läroanstalten är belägen svarar för tillhandahållandet av skol- och studerandehälsovård så som föreskrivs i hälso- och sjukvårdslagen.

21 §

Elevhälsans register

De journalhandlingar som avses i 20 § 2 mom. införs i ett patientregister, för vilket det vårdlandskapsorgan som tillhandahållit servicen eller, i de fall som avses i 10 §, utbildningsanordnaren är registeransvarig. De klientjournaler för elevhälsans kurator som avses i 20 § 2 mom. införs i ett klientregister för elevhälsans kurator, för vilket det vårdlandskapsorgan som tillhandahållit servicen eller, i de fall som avses i 10 §, utbildningsanordnaren är registeransvarig.

25 §

Uppföljning och utvärdering av elevhälsan

Utbildningsanordnaren ska utvärdera genomförandet av och genomslagskraften för elevhälsan tillsammans med undervisningsväsendet i kommunen och social- och hälsovårdsväsendet i vårdlandskapet och delta i extern utvärdering av elevhälsan. De viktigaste resultaten av utvärderingen ska offentliggöras.

26 §

Tillsyn över elevhälsan

Utbildningsanordnaren svarar tillsammans med undervisningsväsendet i den kommun och social- och hälsovårdsväsendet i det vårdlandskap där läroanstalten är belägen för att egenkontroll av den samlade elevhälsan genomförs.

Denna lag träder i kraft den 20 .

22.

Lag

om ändring av hälso- och sjukvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) 16 § 1 och 3–6 mom. samt 17 § 1, 4 och 5 mom., av dem 16 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1293/2013 samt 17 § 1, 4 och 5 mom. sådana de lyder i lag 696/2019, samt
fogas till 16 § ett nytt 7 mom., till 17 §, sådan den lyder i lag 696/2019, ett nytt 6 mom. och till lagen en ny 17 a § som följer:

16 §

Skolhälsovård

Ett vårdlandskap ska ordna skolhälsovård för eleverna vid de skolor i vårdlandskapet som ger grundläggande utbildning, oberoende av elevernas hemvist. Till skolhälsovården hör också hälso- och sjukvården under den tid eleven deltar i arbetslivsorientering.

När vårdlandskapet ordnar skolhälsovård ska den samarbeta med föräldrar och vårdnadshavare, med annan elevvårds- och undervisningspersonal, med utbildningsanordnaren och med andra relevanta instanser.

Skolhälsovården är en del av de elevhälsotjänster som avses i lagen om elev- och studerandevård (1287/2013). Vårdlandskapet ska delta i utarbetandet av läroplanen enligt 15 § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) till den del den gäller elevvården och samarbetet mellan skolan och hemmet.

Om det inte går att kombinera resan med skolresan, svarar vårdlandskapet för skäligena kostnader för elevens och en behövlig ledsagares resa i samband med skolhälsovård.

Om en elev som omfattas av skolhälsovård och som inte är invånare i det vårdlandskap som är huvudman för hälsovårdscentralen fått specialundersökning, ska det vårdlandskap där eleven har sin hemkommun ersätta den hälsovårdscentral som har anskaffat specialundersökningen för kostnaderna för undersökningen och skäligena kostnader för elevens och en behövlig ledsagares resa.

Skolhälsovårdstjänsterna ska vara lättillgängliga för eleverna. Vårdlandskapet ska anordna andra än i 2 mom. 4 och 6 punkten avsedda skolhälsovårdstjänster i skolan eller i dess omedelbara närhet, och utbildningsanordnaren ska tillhandahålla vårdlandskapet utrymmen i skolan eller i dess omedelbara närhet för anordnande av dessa tjänster. Utbildningsanordnaren har rätt till ersättning till fullt belopp av vårdlandskapet för de kostnader som orsakas av användningen av utrymmena.

17 §

Studerandehälsovård

Vårdlandskapet ska ordna studerandehälsovårdstjänster för de studerande vid gymnasier och vid läroanstalter som ger yrkesutbildning i vårdlandskapet, oberoende av de studerandes hemvist. I lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019) föreskrivs det om Folkpensionsanstaltens skyldighet att ordna studerandehälsovård för högskolestuderande.

När vårdlandskapet och Folkpensionsanstalten ordnar tjänster inom studerandehälsovården ska de samarbeta med föräldrar och vårdnadshavare till minderåriga studerande, med annan studerandevårds- och undervisningspersonal, med utbildningsanordnaren, med Studenternas hälsovårdsstiftelse och med andra relevanta aktörer.

Studerandehälsovården är en del av elevhälsan enligt lagen om elev- och studerandevård och studerandevården enligt 99 § 3 mom. i lagen om yrkesutbildning (531/2017). Vårdlandskapet ska delta i utarbetandet av läroplanen enligt 12 § i gymnasielagen (714/2018) och det beslutsfattande om hur studerandevården ska ordnas som avses 99 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning till den del dessa gäller studerandevården och samarbetet mellan läroanstalten och hemmet.

Studerandehälsovårdstjänsterna ska vara lättillgängliga för de studerande.

17 a §

Elevhälsans psykologtjänster

Vårdlandskapet ska ordna elevhälsans psykologtjänster för i 1 § i lagen om elev- och studerandevård avsedda elever och studerande vid de skolor och läroanstalter i vårdlandskapet som ger förskoleundervisning, grundläggande utbildning, gymnasieutbildning och utbildning för en yrkesinriktad grundexamen och handledande utbildning oberoende av elevernas och de studerandes hemvist på det sätt som föreskrivs i lagen om elev- och studerandevård.

Elevhälsans psykologtjänster är en del av de elevhälsotjänster som avses i lagen om elev- och studerandevård. När vårdlandskapet anordnar elevhälsans psykologtjänster ska det samarbeta med föräldrar och vårdnadshavare till elever eller till minderåriga studerande, med annan elevhälso- och undervisningspersonal, med utbildningsanordnaren och med andra relevanta aktörer.

Elevhälsans psykologtjänster ska vara lättillgängliga för eleverna och de studerande. Elevhälsans psykologtjänster ska anordnas för eleverna i skolor som ger förskoleundervisning och grundläggande utbildning i skolan eller i dess omedelbara närhet, och utbildningsanordnaren ska tillhandahålla vårdlandskapet utrymmen i skolan eller i dess omedelbara närhet för anordnande av dessa tjänster. Utbildningsanordnaren har rätt till ersättning till fullt belopp av vårdlandskapet för de kostnader som orsakas av användningen av utrymmena. Vad som ovan i detta moment föreskrivs om utbildningsanordnare tillämpas inte på staten eller privata utbildningsanordnare när de ordnar tjänsterna i fråga i egen regi och på egen bekostnad på det sätt som avses i 9 § 2 mom. i lagen om elev- och studerandevård.

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag

om ändring av socialvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i socialvårdslagen (1301/2014) 14 § 2 mom. 16 punkten,
ändras det inledande stycket i 14 § 1 mom. och det inledande stycket i 14 § 2 mom., av dem
det inledande stycket i 14 § 2 mom. sådant det lyder i lag 512/2016, samt
fogas till 14 § 1 mom. en ny 13 b-punkt och till lagen en ny 27 c § som följer:

14 §

Socialservice som möter stödbehoven

Som vårdlandskapets socialservice ska följande ordnas med det innehåll och i den omfattning som föreskrivs i denna eller i någon annan lag:

13 b) elevhälsans kuratorstjänster,

Som vårdlandskapets socialservice ska det även sörjas för specialomsorger om utvecklingsstörda, service och stöd på grund av funktionsnedsättning, tillhandahållande av utkomststöd till en person som vistas i kommunen, beviljande av social kredit till kommuninvånare, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, service i anslutning till missbrukarvård, ordnande av stöd för närstående vård, ordnande av familjevård, vårdnad om barn och unga personer, barnskydd, adoptionsrådgivning, medling i familjefrågor, uppgifter i samband med att beslut om vårdnad av barn och umgängesrätt fastställs och avgörs och ordnande av åtgärder i samband med medling vid verkställighet av besluten, ordnande av de sakkunnigtjänster som hör till medling i domstol i ett ärende som gäller vårdnad om barn och umgängesrätt samt uppgifter i samband med utredande och fastställande av faderskap, enligt vad som dessutom bestäms särskilt om dessa serviceformer i:

27 c §

Elevhälsans kuratorstjänster

Vårdlandskapet ska ordna elevhälsans kuratorstjänster för i 1 § i lagen om elev- och studerandevård (1287/2013) avsedda elever och studerande vid de skolor och läroanstalter i vårdlandskapet som ger förskoleundervisning, grundläggande utbildning, gymnasieutbildning och utbildning för en yrkesinriktad grundexamen och handledande utbildning oberoende av elevernas och de studerandes hemvist på det sätt som föreskrivs i lagen om elev- och studerandevård.

Elevhälsans kuratorstjänster är en del av de elevhälsotjänster som avses i lagen om elev- och studerandevård. När vårdlandskapet anordnar elevhälsans kuratorstjänster ska det samarbeta med föräldrar och vårdnadshavare till elever och minderåriga studerande, med annan elevhälso- och undervisningspersonal, med utbildningsanordnaren och med andra relevanta aktörer.

Elevhälsans kuratorstjänster ska vara lättillgängliga för eleverna och de studerande. Elevhälsans kuratorstjänster ska anordnas för eleverna i skolor som ger förskoleundervisning och grundläggande utbildning i skolan eller i dess omedelbara närhet, och utbildningsanordnaren ska tillhandahålla vårdlandskapet utrymmen i skolan eller i dess omedelbara närhet för anordnande av dessa tjänster. Utbildningsanordnaren har rätt till ersättning till fullt belopp av vårdlandskapet för de kostnader som orsakas av användningen av utrymmena. Vad som ovan i detta moment föreskrivs om utbildningsanordnare tillämpas inte på staten eller privata utbildningsanordnare när de ordnar tjänsterna i fråga i egen regi och på egen bekostnad på det sätt som avses i 9 § 2 mom. i lagen om elev- och studerandevård.

Denna lag träder i kraft den 20 .

24.

Lag

om ändring av lagen om Kommunernas garanticentral

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om Kommunernas garanticentral (487/1996) en ny 1 b § som följer:

1 b §

Garantier för ändringar som följer av inrättandet av landskapen

Trots vad som föreskrivs i 1 och 1 a § kan de garantier som garanticentralen beviljat för medels-anskaffning till kreditinstitut som avses i 1 § hänföra sig till sådana av kreditinstitutet beviljade och i 20, 25 och 26 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av lagstiftningen om den (/) avsedda skulder och övriga förbindelser som överförs, till ränteväxlings- och valutaväxlingsavtal som anknuter till dessa samt till andra motsvarande skyddsarrangemang.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

25.

Lag

om ändring av förvaltningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i förvaltningslagen (434/2003) 2 § 2 mom., 45 § 2 mom., 58 § 2 mom.
och 60 § 3 mom.,
av dem 58 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1408/2009, som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas hos statliga myndigheter, myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar, kommunala myndigheter och självständiga offentlighetsinrättningar samt hos riksdagens ämbetsverk och republikens presidents kansli (myndighet).

45 §

Motivering av beslut

Motiveringen för ett beslut kan utelämnas, om

- 1) ett viktigt allmän eller enskilt intresse förutsätter att beslutet meddelas omedelbart,
- 2) beslutet gäller val som förrättas av ett kollegialt organ i vårdlandskap eller i vårdlandskaps-sammanslutningar eller av ett kommunalt kollegialt organ,
- 3) beslutet gäller antagande till frivillig utbildning eller beviljande av en sådan förmån som grundar sig på en bedömning av sökandens egenskaper,
- 4) ett yrkande som inte gäller någon annan part godkänns genom beslutet och ingen annan har rätt att söka ändring i beslutet, eller
- 5) motivering av någon annan särskild orsak är uppenbart onödig.

58 §

Delgivning med myndigheter

Bevislig delgivning med en kommun ska riktas till kommundirektören eller till ordföranden för det organ som för kommunens talan i ärendet. Delgivningen kan också riktas till någon annan som har rätt att på kommundirektörens eller ordförandens vägnar ta emot tillkännagivanden. Vad som ovan föreskrivs om bevislig delgivning med en kommun tillämpas även på delgivning med ett vårdlandskap.

60 §

Bevislig delgivning

Om en myndighet anser att det finns skäl till det, kan delgivning verkställas som stämningssdelgivning. På stämningssdelgivning tillämpas 11 kap. i rättegångsbalken. Stämningssdelgivning kan också verkställas av en tjänsteman eller tjänsteinnehavare som är anställd hos en statlig myndighet, vårdlandskapsmyndighet eller kommunal myndighet och som enligt särskilt förordnande har rätt att verkställa stämningssdelgivning i ärenden som hör till myndighetens verksamhetsområde. Beträffande jäv för den som verkställer stämningssdelgivning gäller vad som i denna lag föreskrivs om jäv.

Denna lag träder i kraft den 20 .

26.

Lag

om ändring av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) 1 § 2 mom., 4 § 1 mom. 4 och 8 punkten, 11 § 4 mom., 14 § 1 mom., 24 § 1 mom. 17 och 18 punkten och 34 § 3 och 6 mom., av dem 11 § 4 mom. sådant det lyder i lag 385/2007, 14 § 1 mom. samt 34 § 3 och

6 mom. sådana de lyder i lag 495/2005 och 24 § 1 mom. 17 punkten sådan den lyder i lag 604/2018, som följer:

1 §

Offentlighetsprincipen

Om rätten att närvara vid riksdagens plenum samt vid sammanträden som hålls av fullmäktige och andra organ i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar eller kommunala organ samt domstolar och kyrkliga organ bestäms särskilt.

4 §

Myndigheter

Med myndigheter avses i denna lag

4) myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar samt kommunala myndigheter,

8) nämnder, delegationer, kommittéer, kommissioner, arbetsgrupper, förrättningsmän och revisorer i vårdlandskap, vårdlandskapssammanslutningar, kommuner och samkommuner samt andra därmed jämförbara organ som med stöd av en lag, en förordning eller ett beslut fattat av en myndighet som avses i 1, 2 eller 7 punkten har tillsatts för att självständigt utföra en uppgift.

11 §

En parts rätt att ta del av en handling

Vad som i denna paragraf föreskrivs om en part gäller inte den vars rätt att söka ändring grundar sig uteslutande på medlemskap i ett vårdlandskap, en kommun eller någon annan sammanslutning.

14 §

Beslut om att en handling lämnas ut

Beslut om att en myndighetshandling lämnas ut ska fattas av den myndighet som innehar handlingen, om inte något annat föreskrivs i 15 § 3 mom. eller någon annanstans i lag. Vårdlandskapsfullmäktige eller kommunfullmäktige kan dock i sin förvaltningsstadga ge ett organ i ett vårdlandskap eller i en vårdlandskapssammanslutning eller ett kommunalt organ som verkar som en i denna lag avsedd myndighet rätt att i den utsträckning organet beslutar till en underlydande tjänsteinnehavare delegera myndighetens beslutanderätt när det gäller utlämnande av handlingar. Beslut om utlämnande av uppgifter ur en handling som har upprättats i samband med ett uppdrag som givits av en myndighet eller som har inkommit med anledning av ett uppdrag som utförs för en annan myndighets räkning fattas hos den myndighet som givit uppdraget, om inte något annat följer av uppdraget.

24 §

Sekretessbelagda myndighetshandlingar

Om inte något annat föreskrivs särskilt, är följande myndighetshandlingar sekretessbelagda:

17) handlingar som innehåller uppgifter om statens, vårdlandskaps, kommuners eller något annat offentligt samfunds eller i 4 § 2 mom. avsedda sammanslutningars, inrättningsars eller stiftelsers företagshemligheter, samt sådana handlingar som innehåller uppgifter om någon annan motsvarande omständighet som har samband med affärsverksamhet, om utlämnandet av uppgifter ur en sådan handling skulle medföra ekonomisk skada för sammanslutningen, inrättningen eller stiftelsen eller ge ett annat offentligt samfund eller en enskild som bedriver liknande eller annars konkurrerande verksamhet en konkurrensfördel eller försämra det offentliga samfundets eller i 4 § 2 mom. avsedda sammanslutningars, inrättningsars eller stiftelsers möjligheter till förmånlig upphandling eller arrangemang som avser placering, finansiering eller låneskötsel,

18) handlingar som innehåller uppgifter som staten, vårdlandskap, kommuner eller något annat offentligt samfund har upprättat eller mottagit i egenskap av arbetsmarknadsparter eller part i en arbetskonflikt, om utlämnandet av uppgifter ur en sådan handling skulle strida mot det offentliga samfundets intressen som arbetsgivare samt handlingar som innehåller uppgifter som representanter för staten har upprättat eller mottagit inför förhandlingarna om lantbruksstöd, om utlämnandet av uppgifter ur dessa skulle strida mot statens intressen som förhandlingspart,

34 §

Avgifter

För utlämnande av en uppgift med stöd av 9 och 11 § som kopia eller utskrift tas ut en avgift som motsvarar beloppet av de kostnader som myndigheten har för att lämna ut uppgiften, om det inte särskilt föreskrivs eller med stöd av kommunallagen (410/2015) eller lagen om vårdlandskap (/) bestäms om en lägre avgift. Avgiften fastställs och tas ut på det sätt som bestäms med stöd av kommunallagen eller lagen om vårdlandskap eller vad som i lagen om grunderna för avgifter till staten föreskrivs om prestationer som avses i 7 § 2 mom. i nämnda lag.

När uppgifter ur en handling lämnas ut med stöd av denna lag i andra fall än de som avses i 9 och 11 § tas en avgift ut med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten eller i någon annan lag eller bestäms med stöd av lagen om vårdlandskap (/) eller kommunallagen. De myndigheter som avses i 4 § och på vilka lagen om vårdlandskap, kommunallagen eller lagen om grunderna för avgifter till staten inte tillämpas, kan vid fastställandet av avgifter tillämpa de grunder som nämns i sistnämnda lag, om inte annat föreskrivs i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

27.

Lag

om ändring av lagen om rättegång i förvaltningsärenden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) 4 § 1 punkten, rubriken för 9 §, 22 § 2 mom. och 57 § 2 mom. 1 punkten, samt
fogas till 9 § ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., som följer:

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) myndigheter statliga ämbetsverk och inrättningar, myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar, myndigheter i landskapet Åland, kommunala myndigheter, självständiga offentligrättsliga inrättningar och andra som sköter offentliga förvaltningsuppgifter,

9 §

Besvär över beslut av kommunala myndigheter, myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar, myndigheter i landskapet Åland och kyrkliga myndigheter

Bestämmelser om besvär över beslut av kommunala myndigheter finns i kommunallagen (410/2015).

Bestämmelser om besvär över beslut av myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar finns i lagen om vårdlandskap (/).

Bestämmelser om besvär över beslut av Ålands landskapsregering och myndigheter som är underställda den samt över beslut av kommunala myndigheter på Åland finns i självstyrelselagen för Åland (1144/1991).

Bestämmelser om besvär över beslut av myndigheter inom den evangelisk-lutherska kyrkan och dess församlingar och kyrkliga samfundigheter finns i kyrkolagen (1054/1993). Bestämmelser om besvär över beslut av myndigheter inom den ortodoxa kyrkan och dess församlingar finns i lagen om ortodoxa kyrkan (985/2006).

22 §

Behörig regional förvaltningsdomstol i förvaltningstvistemål

Ett yrkande som riktas mot staten, ett vårdlandskap, en kommun eller någon annan offentlig-rättslig juridisk person ska dock handläggas av den regionala förvaltningsdomstol inom vars domkrets den som framställt yrkandet har sin hemort. Ett yrkande som riktas mot en offentlig-rättslig juridisk person kan handläggas också av den regionala förvaltningsdomstol inom vars domkrets den myndighet som för den juridiska personens talan har sin hemort eller sitt verksamhetsställe.

57 §

Ordnande av muntlig förhandling

Domstolen får trots en parts yrkande avstå från att ordna muntlig förhandling, om

1) partsställningen för den som yrkat muntlig förhandling baserar sig på medlemskap i ett vårdlandskap, en kommun eller någon annan sammanslutning,

Denna lag träder i kraft den 20 .

28.

Lag

om ändring av 1 kap. 3 § i konkurslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konkurslagen (120/2004) 1 kap. 3 § 2 mom., sådant det lyder i lag 563/2009, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Vem som kan försättas i konkurs

Staten, vårdlandskap, vårdlandskapssammanslutningar, landskapet Åland, kommuner, samkommuner eller andra offentligrättsliga samarbetsorgan för kommuner, statliga affärsverk, självständiga offentligrättsliga inrättningar eller den evangelisk-lutherska eller ortodoxa kyrkan eller församlingar eller kyrkliga samfälligheter inom den evangelisk-lutherska eller ortodoxa kyrkan kan inte försättas i konkurs.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

29.

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 14 kap. 7 §, 25 kap. 9 § 2 mom., 29 kap. 9 § 2 och 4 mom. och 40 kap. 11 § 1 och 2 punkten, sådana de lyder, 14 kap. 7 § i lag 1010/1995, 25 kap. 9 § 2 mom. i lag 441/2011, 29 kap. 9 § 2 mom. i lagarna 814/1998 och 368/2019, 29 kap. 9 § 4 mom. i lag 814/1998 och 40 kap. 11 § 1 och 2 punkten i lag 604/2002, som följer:

14 kap.

Om brott mot politiska rättigheter

7 §

200

Definitioner

Med allmänna val avses i detta kapitel riksdagsval, presidentval, landskapsval, kommunalval och Europaparlamentsval samt allmänna kyrkliga val.

Med allmän omröstning avses i detta kapitel statliga folkomröstningar samt folkomröstningar i vårdlandskap och kommuner.

25 kap.

Om brott mot friheten

9 §

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för egenmäktigt omhändertagande av barn, om detta skulle strida mot barnets fördel. Innan åtal väcks ska den behöriga socialvårdsmyndigheten i det vårdlandskap höras där barnet är bosatt eller befinner sig eller som annars uppenbarligen har de bästa uppgifterna om barnet. I fråga om Åland hör den socialvårdsmyndighet som är behörig enligt Ålands landskapslagstiftning.

29 kap.

Om brott mot den offentliga ekonomin

9 §

Definitioner och ansvarsfördelning

Med subvention avses i detta kapitel ekonomiskt stöd som beviljas för något annat ändamål än privat konsumtion

1) antingen enligt lag eller efter prövning av statens, ett vårdlandskaps, en vårdlandskapssammanslutnings, en kommuns eller något annat offentligt samfunds medel eller, enligt vad som därom särskilt föreskrivs genom lag, av en sammanslutnings eller stiftelses medel, eller

2) ur Europeiska unionens allmänna budget eller de budgetar som förvaltas av Europeiska unionen eller för dess räkning.

Med subvention avses även statsandel till en kommun eller en samkommun samt statsunderstöd till ett vårdlandskap, en vårdlandskapssammanslutning, en kommun eller en samkommun.

40 kap.

Om tjänstebrott

11 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) tjänsteman den som står i tjänsteförhållande eller därmed jämförbart anställningsförhållande till staten, till ett vårdlandskap eller till en vårdlandskapssammanslutning eller till en kommun eller till en samkommun eller något annat offentligt samarbetsorgan för kommuner, till riksdagen, till något av statens affärsverk, till den evangelisk-lutherska kyrkan eller den ortodoxa kyrkan eller till en församling eller ett samarbetsorgan för församlingar inom kyrkan

eller till Finlands Bank, Folkpensionsanstalten, Arbetshälsoinstitutet, Keva, Kommunernas garanticentral eller Kommunala arbetsmarknadsverket,

2) person som sköter offentligt förtroendeuppdrag vårdlandskapsfullmäktige, kommunfullmäktige och andra genom allmänna val utsedda medlemmar av representantskapet i ett offentligt samfund som avses i 1 punkten, dock inte riksdagsledamöter i sitt uppdrag som riksdagsledamot, samt medlemmar av ett organ för ett offentligt samfund eller en inrättning som avses i 1 punkten, såsom statsrådet, en vårdlandskapsstyrelse, kommunstyrelse, nämnd, direktion, kommitté, kommission eller delegation, samt andra förtroendevalda inom offentliga samfund eller inrättningar som avses i 1 punkten,

Denna lag träder i kraft den 20 .

30.

Lag

om ändring av 10 kap. 2 § och 11 kap. 13 § i rättegångsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i rättegångsbalken 10 kap. 2 § och 11 kap. 13 §,
sådana de lyder, 10 kap. 2 § i lag 135/2009 och 11 kap. 13 § i lag 1056/1991, som följer:

2 §

Ett yrkande mot ett bolag, en förening, en stiftelse eller någon annan privaträttslig juridisk person eller mot någon annan offentligrättslig juridisk person än staten, ett vårdlandskap eller en kommun prövas av den tingsrätt inom vars domkrets den juridiska personen har sitt hemvist eller sin huvudsakliga förvaltning.

Ett yrkande mot staten prövas av den tingsrätt inom vars domkrets den statliga myndighet som för statens talan finns.

Ett yrkande mot ett vårdlandskap prövas av den tingsrätt inom vars domkrets vårdlandskapet finns.

Ett yrkande mot en kommun prövas av den tingsrätt inom vars domkrets kommunen finns.

11 kap.

Om delgivning i rättegång

13 §

Delgivning med en kommun ska riktas till kommundirektören eller till ordföranden för det organ som för kommunens talan i ärendet. Delgivningen kan också riktas till någon annan som har rätt att på kommundirektörens eller ordförandens vägnar ta emot tillkännagivanden. Vad som ovan föreskrivs om delgivning med en kommun tillämpas även på delgivning med ett vårdlandskap.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

31.

Lag

om ändring av diskrimineringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i diskrimineringslagen (1325/2014) 4 § 1 mom. som följer:

4 §

Med myndigheter avses i denna lag statliga myndigheter, myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar, kommunala myndigheter, självständiga offentligrättsliga inrättningar och riksdagens ämbetsverk samt myndigheterna i landskapet Åland när de tillämpar författningar som hör till rikslagstiftningen. Vad som föreskrivs om myndigheter ska också tillämpas på andra organ som sköter offentliga förvaltningsuppgifter.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

32.

Lag

om ändring av språklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i språklagen (423/2003) 3 § 1 mom., 6 § 1 mom., 10 §, 20 §, rubriken för 24 § samt 24 § 1 mom., 27–29 § och 32 § 1 mom.,
av dem 6 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 412/2015, 27 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 480/2013 samt 28 och 29 § sådana de lyder i lag 412/2015, som följer:

3 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas hos domstolar, andra statliga myndigheter, myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar, kommunala myndigheter, självständiga offentlighetsinrättningar samt hos riksdagens ämbetsverk och republikens presidents kansli (myndighet), om inte något annat föreskrivs särskilt.

6 §

Enspråkiga och tvåspråkiga myndigheter

I denna lag avses med

1) enspråkiga myndigheter statliga myndigheter, myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar, vilkas ämbetsdistrikt omfattar enbart kommuner med samma språk, samt enspråkiga kommuners myndigheter liksom även en samkommuns myndigheter, om enbart kommuner med samma språk hör till samkommunen,

2) tvåspråkiga myndigheter statliga centralförvaltningsmyndigheter samt sådana myndigheter i vårdlandskap eller i vårdlandskapssammanslutningar och andra myndigheter, vilkas ämbetsdistrikt omfattar kommuner som har olika språk eller minst en tvåspråkig kommun, och tvåspråkiga kommuners myndigheter samt en samkommuns myndigheter eller ett organ enligt 51 § i kommunallagen (410/2015) som är gemensamt för flera kommuner, om kommuner med olika språk eller minst en tvåspråkig kommun hör till samkommunen eller omfattas av samarbetet mellan kommunerna.

10 §

Individens språkliga rättigheter hos myndigheterna

I kontakter med statliga myndigheter, tvåspråkiga myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar samt tvåspråkiga kommunala myndigheter har var och en rätt att använda finska eller svenska. Myndigheterna ska dessutom ordna möjlighet för den som ska höras att bli hörd på sitt eget språk, finska eller svenska.

Hos enspråkiga myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar används vårdlandskapets språk och hos enspråkiga kommunala myndigheter kommunens språk, om inte myndigheten på begäran beslutar annorlunda eller något annat föreskrivs på något annat ställe i lag. Var och en har dock rätt att bli hörd på sitt eget språk och att använda sitt eget språk i ärenden som väcks av en myndighet och som direkt gäller grundläggande rättigheter för honom eller henne eller någon som är i hans eller hennes vård eller om myndigheten ålägger honom eller henne någon skyldighet.

20 §

Rätt att få översättningar av expeditioner och andra handlingar

Har en stämningsansökan, en dom, ett beslut, ett protokoll eller någon annan handling skrivits på ett annat än någon av parternas språk, ska en statlig myndighet, en tvåspråkig myndighet i ett vårdlandskap eller i en vårdlandskapssammanslutning samt en tvåspråkig kommunal myndighet på begäran ge parten en avgiftsfri officiell översättning av dessa handlingar till den del de gäller partens rätt, fördel eller skyldighet, om inte något annat följer av 2 mom.

En part som i ärenden som avses i 15 eller 16 § önskar få en översättning, ska själv skaffa och bekosta den, om inte domstolen med beaktande av ärendets art bestämmer något annat.

En enspråkig myndighet i ett vårdlandskap eller i en vårdlandskapssammanslutning samt en enspråkig kommunal myndighet ska på begäran ge parten en avgiftsfri officiell översättning av

en expedition i ärenden som väcks av myndigheten och som direkt gäller grundläggande rättigheter för parten eller någon som är i hans eller hennes vård.

24 §

Språklig service vid affärsverk samt vid statens, vårdlandskapens och kommunernas bolag

Statliga affärsverk samt sådana tjänsteproducerande bolag där staten eller ett eller flera tvåspråkiga vårdlandskap eller en eller flera tvåspråkiga kommuner eller vårdlandskap eller kommuner med olika språk har bestämmanderätt ska betjäna och informera allmänheten på finska och svenska i den omfattning det behövs med tanke på verksamhetens art och saksammanhanget och på ett sätt som enligt en helhetsbedömning inte kan anses oskäligt för bolaget. Vad som i denna lag föreskrivs om myndigheter tillämpas även på statliga affärsverk när de sköter myndighetsuppgifter.

27 §

Skiftväxling mellan myndigheterna

I skiftväxling mellan statliga myndigheter används finska, om inte den mottagande eller avsändande myndigheten är enspråkigt svensk eller det av någon annan orsak är mer ändamålsenligt att använda svenska eller något annat språk.

När en statlig myndighet skickar skrivelser till ett enspråkigt vårdlandskap eller en enspråkig kommun ska den använda mottagarens språk och när den skickar skrivelser till ett tvåspråkigt vårdlandskap eller en tvåspråkig kommun båda språken, om inte något annat följer av 4 mom. När en statlig myndighet skickar skrivelser till universitet, yrkeshögskolor och andra läroanstalter ska den använda mottagarens språk.

När en myndighet i ett vårdlandskap eller i en vårdlandskapssammanslutning skickar skrivelser till en enspråkig kommun inom sitt ämbetsdistrikt ska den använda kommunens språk och när den skickar skrivelser till en tvåspråkig kommun inom sitt ämbetsdistrikt båda språken.

När en statlig myndighet, vårdlandskapsmyndighet eller kommunal myndighet begär och ger yttrande i ett ärende där en expedition eller någon annan handling utfärdas till parten, ska myndigheten använda handläggningsspråket. En enspråkig myndighet får dock ge sitt yttrande på sitt språk. Den myndighet som handlägger ärendet ska då på begäran av parten ge en avgiftsfri officiell översättning av yttrandet.

28 §

Representativa organ

Medlemmar av statsrådet samt medlemmar i statliga kommittéer, kommissioner, arbetsgrupper och andra liknande organ samt ledamöter i tvåspråkiga vårdlandskaps, vårdlandskapssammanslutningars, kommuners och samkommuners organ och i organ enligt 6 § 1 mom. 2 punkten som är gemensamma för flera kommuner har rätt att använda finska eller svenska vid sammanträden och i skriftliga yttranden eller ställningstaganden till protokollet eller ett betänkande. Om någon annan medlem eller ledamot inte förstår ett muntligt yttrande, ska det på begäran relateras i korthet.

29 §

Möteskallelser, protokoll och förvaltningsstadgor

I tvåspråkiga kommuner och samkommuner ska fullmäktiges och samkommunsstämmans möteskallelser och protokoll skrivas på finska och svenska. Detsamma gäller möteskallelser och protokoll för ett organ enligt 6 § 1 mom. 2 punkten som är gemensamt för flera kommuner. Beslut om språket i möteskallelser och protokoll för andra organ i tvåspråkiga kommuner och samkommuner fattas av kommunen eller samkommunen med beaktande av att de förtroendevaldas möjlighet att fullgöra sina uppgifter ska tryggas och landskapsinvånarnas behov av information tillgodoses.

I tvåspråkiga vårdlandskap och vårdlandskapssammanslutningar ska vårdlandskapsfullmäktiges och vårdlandskapsstyrelsens möteskallelser och protokoll skrivas på finska och svenska. Beslut om språket i möteskallelser och protokoll för andra organ i tvåspråkiga vårdlandskap och vårdlandskapssammanslutningar fattas av vårdlandskapet eller vårdlandskapssammanslutningen med beaktande av att de förtroendevaldas möjlighet att fullgöra sina uppgifter ska tryggas och vårdlandskapsinvånarnas behov av information tillgodoses.

Tvåspråkiga vårdlandskaps, vårdlandskapssammanslutningars, kommuners och samkommuners förvaltningsstadga och liknande regler ska utfärdas på finska och svenska.

32 §

Myndigheternas information

Information som statliga myndigheter, myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar samt kommunala myndigheter riktar till allmänheten ska ges på finska och svenska i tvåspråkiga kommuner. Det behöriga ministeriet ska se till att information som är väsentlig för individens liv, hälsa och säkerhet samt för egendom och miljön ges på båda nationalspråken i hela landet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

33.

Lag

om ändring av 1 och 5 § i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda (424/2003) 1 § 1 mom. och 5 § 2 mom. som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag gäller de språkkunskaper som krävs av de anställda vid statliga myndigheter, myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar, kommunala myndigheter, självständiga offentligrättsliga inrättningar, riksdagens ämbetsverk och republikens presidents kansli (myndighet) och hur språkkunskaperna ska visas.

5 §

Sättet att fastställa krav på språkkunskaper

Behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper kan för anställda hos kommunala myndigheter fastställas i den ordning som anges i kommunallagen (410/2015) och för anställda hos myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar i den ordning som anges i lagen om vårdlandskap (/), om det inte i lag föreskrivs om behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

34.

Lag

om ändring av 3 § i teckenspråklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i teckenspråklagen (359/2015) 3 § 2 mom. som följer:

3 §

Myndigheternas skyldighet att främja användningen av teckenspråk

Med myndigheter avses i denna lag domstolar och andra statliga myndigheter, myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar, kommunala myndigheter, självständiga offentliga inrättningar och riksdagens ämbetsverk.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

35.

Lag

om ändring av samiska språklagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i samiska språklagen (1086/2003) 3 § 2 punkten,

ändras 2 § 1 mom., 6 § 1 mom., 12 § 2 mom., 14 § 2 mom., 16 och 17 §, 22 § 2 mom., 23 §, 25 § 2 mom. samt 31 och 32 §, av dem 2 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1340/2014 och delvis ändrat i lagarna 1205/2019 och 1137/2019, och fogas till 11 § ett 2 mom., som följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde

De myndigheter som denna lag tillämpas på är

1) de kommunala myndigheterna i Enare, Enontekis, Sodankylä och Utsjoki kommuner, myndigheterna i sådana samkommuner till vilka någon av dessa kommuner hör, myndigheterna i Lapplands vårdlandskap samt myndigheterna i sådana vårdlandskapssammanslutningar till vilka Lapplands vårdlandskap hör,

2) de domstolar och myndigheter inom den statliga distrikts- och lokalförvaltningen vilkas ämbetsdistrikt helt eller delvis omfattar de ovan nämnda kommunerna,

3) de regionförvaltningsverk och närings-, trafik- och miljöcentraler vilkas verksamhetsområde helt eller delvis omfattar de ovan nämnda kommunerna, och organ som är verksamma vid dem,

4) sametinget, samedelegationen samt byastämmor som avses i 42 § i skollagen (253/1995),

5) justitiekanslern i statsrådet och riksdagens justitieombudsman,

6) konsumentombudsmannen, konsumenttvistenämnden, diskrimineringsombudsmannen, jämställdhetsombudsmannen, diskriminerings- och jämställdhetsnämnden, dataombudsmannen och datasekretessnämnden,

7) Utsökningsverket, Skatteförvaltningen, Folkpensionsanstalten, Lantmäteriverket, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt,

8) statliga förvaltningsmyndigheter när dessa i egenskap av besvärsmyndigheter behandlar ärenden som har inletts hos de ovan nämnda förvaltningsmyndigheterna.

6 §

Samiskan i representativa organ

De samiska medlemmarna i Enare, Enontekis, Sodankylä och Utsjoki kommuners organ och i Lapplands vårdlandskaps organ har rätt att använda samiska vid sammanträden och i skriftliga yttranden till protokollet. Detsamma gäller de samiska medlemmarna i statliga nämnder, kommittéer, arbetsgrupper och andra liknande kollegiala organ inom samernas hembygdsområde, och även utanför hembygdsområdet när organet behandlar ärenden som särskilt gäller samerna. De samer som deltar i Renbeteslagsföreningens eller dess styrelses sammanträden har på motsvarande sätt rätt att använda samiska vid sammanträdena.

11 §

Särskilda skyldigheter

Lapplands vårdlandskap ska i kontakterna med en person vars hemkommun är Enare, Enontekis, Sodankylä eller Utsjoki iakttä bestämmelserna i 12–16 § också utanför samernas hembygdsområde.

12 §

Rätten att använda samiska hos myndigheter

Denna rättighet har samer också utanför samernas hembygdsområde hos statliga myndigheter när dessa i egenskap av besvärmyndigheter behandlar ärenden som har inletts hos Lapplands vårdlandskap eller myndigheterna inom hembygdsområdet.

14 §

Kunskaper i samiska och behörighetsvillkor

Kunskaper i samiska kan fastställas som behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper för statsanställda genom lag eller med stöd av lag genom förordning av statsrådet eller det behöriga ministeriet, samt för anställda vid myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar eller kommunala myndigheter i den ordning som anges i lagen om vårdlandskap (xx/202x) och kommunallagen (365/1995), om det inte genom lag eller med stöd av lag föreskrivs om sådant behörighetsvillkor. Kunskaper i samiska är särskilt meriterande även om sådana kunskaper inte nämns i behörighetsvillkoren för en tjänst eller befattning eller för ett uppdrag.

16 §

Användning av samiska i kommunala handlingar och vårdlandskapets handlingar

I en kommun där de samiskspråkigas andel av kommunens befolkning den första dagen föregående år har varit större än en tredjedel ska de kommunala organen använda också samiska i protokoll och andra handlingar som inte ska ges till enskilda parter och som är av allmän betydelse. Också i andra kommuner ska de kommunala organen och, i Lapplands vårdlandskap, vårdlandskapets organ, i den omfattning de prövar lämpligt använda samiska i sådana handlingar.

Dessutom ska organen i Lapplands vårdlandskap använda också samiska i sådana protokoll och andra handlingar som inte ska ges till enskilda parter och som är av allmän betydelse, om saken är av särskild betydelse för samerna.

17 §

Affärsverk och av staten, vårdlandskapet eller en kommun ägda bolag

Statliga affärsverk samt sådana tjänsteproducerande bolag där staten, Lapplands vårdlandskap eller en eller flera i 2 § 1 mom. 1 punkten nämnda kommuner har bestämmanderätt ska inom samernas hembygdsområde ge sådan språklig service som förutsätts i denna lag och informera allmänheten också på samiska i den omfattning det behövs med tanke på verksamhetens art och saksammanhanget och på ett sätt som enligt en helhetsbedömning inte kan anses oskäligt för affärsverket eller bolaget. När statliga affärsverk sköter myndighetsuppgifter ska på dem tillämpas det som i denna lag sägs om myndigheter.

22 §

Ansvar för kostnaderna för översättning och tolkning

Vårdlandskapet, vårdlandskapssammanslutningen, kommunen, samkommunen eller stiftet eller församlingen ska svara för kostnaderna för tolkning samt för upprättande eller översättning av expeditioner och handlingar enligt 4–6, 12, 13, 15, 16 och 30 §.

23 §

Översättningar som kunden bekostar

Är en handling som har lämnats in till en statlig myndighet, en vårdlandskapsmyndighet, en vårdlandskapssammanslutnings myndighet, en kommunal myndighet eller en myndighet i en samkommun eller till en kyrklig myndighet skriven på samiska trots att kunden inte har rätt att använda samiska hos myndigheten, ska myndigheten, efter att ha hört kunden, på dennes bekostnad skaffa en översättning av handlingen till det språk som myndigheten använder.

25 §

Tjänstledighet med lön och befrielse från arbetet för studier i samiska

Den som är anställd hos Lapplands vårdlandskap, en vårdlandskapssammanslutning, en i 2 § 1 mom. avsedd kommun eller samkommun eller hos en i 2 § 1 mom. 2 och 3 punkten avsedd statlig myndighet vars ämbetsdistrikt delvis ligger inom samernas hembygdsområde, samt den som hör till personalen vid Renbeteslagsföreningen kan beviljas tjänstledighet med lön eller befrielse från arbetet för att skaffa sådana kunskaper i samiska som han eller hon behöver för skötseln av sina tjänsteuppgifter, om anställningen hos ovan avsedda arbetsgivare har varat i minst ett år. Genom förordning av statsrådet kan andra villkor fastställas för tjänstledighet eller befrielse från arbetet.

31 §

Statens ekonomiska ansvar

I statsbudgeten ska tas in ett anslag för statsunderstöd till vårdlandskapet, kommunerna, församlingarna, renbeteslagen inom samernas hembygdsområde samt till sådana enskilda som avses i 18 § för täckande av de särskilda merkostnader som tillämpningen av denna lag medför.

32 §

Samiskans ställning inom vissa förvaltningsområden

Särskilda bestämmelser finns om samernas rätt att få grundskoleundervisning och annan undervisning på sitt modersmål, undervisningen i samiska samt samiska som undervisningsspråk, läroämne och examensspråk.

Bestämmelser om samernas rätt att få barndagvård på sitt modersmål finns i lagen om barndagvård (36/1973).

Bestämmelser om rätten att använda samiska i social- och hälsovårdstjänster finns förutom i denna lag även i lagen om ordnande av social- och hälsovård (xx/202x).

Denna lag träder i kraft den 20 .

36.

Lag

om ändring av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009) 2 a § 1 punkten och 12 § 2 mom., sådana de lyder i lag 81/2013, som följer:

2 a §

Definitioner

I denna lag avses med

1) myndighet statliga ämbetsverk och inrättningar, myndigheter i vårdlandskap och i vårdlandskapssammanslutningar, myndigheter i landskapet Åland, kommunala myndigheter, självständiga offentligt-rättsliga inrättningar och andra organ som sköter offentliga förvaltningsuppgifter,

12 §.

Betalning av gottgörelse

Efter att ha hört vårdlandskapet, landskapet Åland, en kommun, en självständig offentligt-rättslig inrättning, något annat organ som sköter offentliga förvaltningsuppgifter eller någon annan nämnd som behandlat besvär än en nämnd enligt 3 mom., tar Statskontoret ut en uppskattad andel av beloppet av den betalda gottgörelsen och av de kostnader som avses i 10 § av respektive aktör, om det har konstaterats att behandlingen av ärendet har fördröjts i dess verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

37.

Lag

om ändring av vallagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i vallagen (714/1998) 1 §, 2 § 3 mom., 3 §, 7 § 2 mom. 9 § 1 mom., 18 § 2 och 3 mom., rubriken för 19 § och 19 § 1 mom., 21 § 1 mom., 22 och 31 §, 34 § 2 mom., 37 § 2 mom., 43 § 4 mom., 57 § 3 mom., 58 § 1 mom., 64 § 1 mom., 76 § 1 mom., 81 § 1 mom., 84, 86, 93 och 96 §, 101 § 2 mom., 103 §, 104 § 2 mom., 105 § 2 mom., 106 § 1–3 och 5 mom., 184 § 1 mom., 185 § och 188 § 2 mom.,

av dem 1 §, den finska språkdräkten i 2 § 3 mom., 3 §, den finska språkdräkten i 7 § 2 mom., 9 § 1 mom., 18 § 2 och 3 mom., rubriken för 19 §, 22 §, den finska språkdräkten i 31 §, 34 § 2 mom., 37 § 2 mom., 64 §

1 mom., 76 § 1 mom., den finska språkdräkten i 81 § 1 mom., 84 §, 101 § 2 mom., 104 § 2 mom., 105 § 2 mom., 106 § 1 och 5 mom. och den finska språkdräkten i 188 § 2 mom. sådana de lyder i lag 563/2015, 58 § 1 mom. sådant det lyder i lag 361/2016, 19 § 1 mom. sådant det

lyder i lag 1123/2018, 21 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 1263/2007, 43 § 4 mom. och 184 § 1 mom. sådana de lyder i lag 496/2013, 86 § sådan den lyder i lag 939/2017 och den svenska språkdräkten i 188 § 2 mom. sådan den lyder i lag 247/2002, samt

fogas till lagen nya 12 a och 12 b §, till 44 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 247/2002 och 563/2015, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2–4 mom. blir 3–5 mom., till 104 §, sådan den lyder i lagarna 300/2009 och 563/2015, ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 mom. blir 3 mom., till lagen ett nytt 10 a kap., till 144 §, sådan den lyder i lag 563/2015, ett nytt 2 mom., till 188 §, sådan den lyder i sin finska språkdräkt delvis ändrad i lagarna 247/2002 och 563/2015 och i sin svenska språkdräkt delvis ändrad i lag 247/2002, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom. som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om förrättande av

1) val av riksdagsledamöter (riksdagsval),

2) val av republikens president (presidentval),

3) landskapsval,

4) kommunalval,

5) val av finländska ledamöter till Europaparlamentet (Europaparlamentsval). Bestämmelser om val finns dessutom i grundlagen, lagen om vårdlandskap (/) och kommunallagen (410/2015).

Bestämmelser om landskapsval och kommunalval som förrättas i landskapet Åland finns i landskapets lagstiftning.

2 §

Rösträtt

Bestämmelser om rösträtt vid landskapsval finns i lagen om vårdlandskap. Bestämmelser om rösträtt vid kommunalval finns i grundlagen och kommunallagen.

3 §

Valbarhet

Bestämmelser om valbarhet vid riksdagsval och om behörighet att bli vald till republikens president finns i grundlagen. Bestämmelser om valbarhet vid landskapsval finns i lagen om vårdlandskap och om valbarhet vid kommunalval i kommunallagen. Bestämmelser om valbarhet vid Europaparlamentsval finns i 164 § i denna lag.

7 §

Valkretsar vid övriga val

Vid landskapsval är vårdlandskapet valkrets och vid kommunalval är kommunen valkrets.

9 §

Förhandsröstningsställen och röstningsställen på valdagen

Förhandsröstningsställen är

- 1) de allmänna förhandsröstningsställen i hemlandet om vars antal och placering kommunstyrelsen beslutar och av vilka det ska finnas åtminstone ett i varje kommun, om inte något annat följer av särskilda skäl,
- 2) de finska beskickningar och deras verksamhetsställen som anges genom förordning av statsrådet samt vid landskapsval och kommunalval de allmänna förhandsröstningsställen i landskapet Åland som anges genom förordning av statsrådet,
- 3) sjukhus, verksamhetsenheter inom socialvården som lämnar vård dygnet runt och andra genom beslut av kommunstyrelsen angivna verksamhetsenheter inom socialvården samt straffanstalter (anstalt),
- 4) finska fartyg som befinner sig utomlands när förhandsröstning verkställs.

12 a §

Landskapsvalnämnd

Vårdlandskapsfullmäktige ska i vårdlandskapet tillsätta en landskapsvalnämnd för sin mandatperiod. Landskapsvalnämnden består av en ordförande, en vice ordförande och tre andra medlemmar samt ett behövt antal ersättare, dock minst fem. Ersättarna ska ställas i den ordning i vilken de träder i stället för medlemmarna. Både medlemmarna och ersättarna ska i den utsträckning det är möjligt företräda de grupper av röstande som vid föregående landskapsval ställt upp kandidater i vårdlandskapet. En medlem eller ersättare som enligt en kandidatansökan som lämnats till landskapsvalnämnden har ställts upp som kandidat för ett parti eller en valmansförening vid landskapsvalet kan inte delta i landskapsvalnämndens arbete vid valet i fråga.

12 b §

Landskapsvalnämndens arbete

Landskapsvalnämnden är beslutför med fem medlemmar. Om en ersättare har avlidit, har förhinder eller är jävig, får vårdlandskapsstyrelsen vid behov förordna en tillfällig ersättare.

Bestämmelser om jäv för landskapsvalnämndens medlemmar och deras ersättare finns i 27–30 § i förvaltningslagen.

Landskapsvalnämnden anställer en sekreterare och annan behövlig personal. Den beslutar om rätt att närvara och yttra sig vid nämndens sammanträden för andra personer än de som på grund av sina uppgifter enligt denna lag har rätt att delta i sammanträdena.

På landskapsvalnämnden tillämpas inte den i lagen om vårdlandskap avsedda förvaltningsstadgans bestämmelser om rätten för vårdlandskapsstyrelsens företrädare och vårdlandskapsdirektören att närvara och yttra sig vid sammanträden eller om rätten att ta upp ett ärende till behandling i ett högre organ.

18 §

Upprättande av och uppgifter i rösträttsregister

Följande uppgifter om varje röstberättigad tas in i rösträttsregistret, sådana de är i befolkningsdatasystemet den 51 dagen före valdagen klockan 24:

- 1) personbeteckning,
- 2) fullständigt namn,
- 3) vid riksdagsval, presidentval och Europaparlamentsval den valkrets som avses i 5 § och vid landskapsval vårdlandskapet,
- 4) hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun,

- 5) röstningsområde,
- 6) röstningsställe på valdagen och adressen till det,
- 7) modersmål, om detta är danska, isländska, norska eller svenska,
- 8) vid riksdagsval, presidentval och Europaparlamentsval den stat där den röstberättigade är bosatt, om staten inte är Finland,
- 9) datum för införande i registret,
- 10) uppgift om en sådan spärrmarkering som avses i 36 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Om den röstberättigade inte har hemkommun i Finland den 51 dagen före valdagen, ska folkbokföringskommunen enligt lagen om hemkommun antecknas i rösträttsregistret i stället för hemkommunen. Om folkbokföringskommunen inte längre hör till finskt territorium, ska Helsingfors antecknas i stället för den. Om en sådan medborgare i en annan stat som är röstberättigad vid landskapsval och kommunalval eller Europaparlamentsval inte har hemkommun i Finland, ska rösträttskommunen antecknas i rösträttsregistret i stället för hemkommunen. Den röstberättigade hör i detta fall till det röstningsområde som fullmäktige med stöd av 8 § 1 mom. har bestämt i fråga om de röstberättigade som i befolkningsdatasystemet inte har antecknats vid någon fastighet.

19 §

Tilläggsuppgifter som ska införas i rösträttsregistret om respektive val

Vid landskapsval och kommunalval införs i rösträttsregistret, utöver vad som föreskrivs i 18 § 2 mom., för varje röstberättigad som inte är finsk medborgare uppgift om

- 1) medborgarskap,
- 2) den tidsperiod han eller hon utan avbrott har haft hemkommun i Finland, om inte han eller hon är medborgare i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i Island eller Norge.
- 3) att den röstberättigade gjort en anmälan till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata i enlighet med 22 § 2 mom. 2 punkten i lagen om vårdlandskap eller 20 § 2 mom. 2 punkten i kommunallagen.

21 §

Meddelandekort

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata utarbetar över var och en som införts i rösträttsregistret ett meddelandekort, som innehåller följande uppgifter:

- 1) de uppgifter som avses i 18 § 2 mom. 2, 5 och 6 punkten,
- 2) den adress som för den röstberättigade finns införd i befolkningsdatasystemet den 51 dagen före valdagen klockan 24,
- 3) det val och den valkrets eller det vårdlandskap och den kommun där kortets mottagare har rösträtt,
- 4) valdagen och förhandsröstningsperioden,
- 5) kontaktinformationen till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och till den kommunala centralvalnämnden,
- 6) det register eller datasystem som uppgifterna på kortet grundar sig på,
- 7) av justitieministeriet utarbetade anvisningar om kortets användning och om förfarandet vid röstning.

22 §

Information till medborgare i andra medlemsstater i Europeiska unionen

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata ska i god tid före landskapsval, kommunalval och Europaparlamentsval i möjligaste mån på lämpligt sätt meddela alla medborgare i andra medlemsstater i Europeiska unionen som uppfyller villkoren för rösträtt att de enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet kommer att ha rösträtt och vara valbara vid valet samt informera om det förfarande som ska iakttas för utövande av rösträtten och rätten att bli uppställd som kandidat.

31 §

Myndighet som behandlar kandidatansökningar

Kandidatansökningarna behandlas

- 1) vid riksdagsval av valkrets nämnden,
- 2) vid presidentval och Europaparlamentsval av Helsingfors valkrets nämnd,
- 3) vid landskapsval av landskapsvalnämnden,
- 4) vid kommunalval av den kommunala centralvalnämnden.

34 §

Beslut om och kungörelse av ingivning av handlingar

En kungörelse ska avfattas om beslutet. Kungörelsen ska delges de valombud som partierna har uppgett och hållas framlagd i myndighetens sammanträdeslokal. Kungörelsen ska vid landskapsval offentliggöras på det sätt som vårdlandskapets tillkännagivanden görs kända och vid kommunalval på det sätt som kommunala tillkännagivanden görs kända samt vid övriga val offentliggöras i den officiella tidningen.

37 §

Fastställande av kandidaternas ordningsföljd

Vid riksdagsval, landskapsval, kommunalval och Europaparlamentsval utlottas

- 1) den inbördes ordningen mellan å ena sidan de partier som inte har ingått valförbund och å andra sidan valförbunden,
- 2) inom valförbunden den inbördes ordningen mellan de partier som har bildat valförbund,
- 3) den inbördes ordningen mellan de gemensamma listorna.

43 §

Riksomfattande kandidatregister

Justitieministeriet tar vid behov valkretsvis, vårdlandskapsvis eller kommunvis ur det riksomfattande kandidatregistret en utskrift som upptar de uppgifter om varje kandidat som finns i sammanställningen av kandidatlistorna. Ministeriet ska se till att ett behövligt antal exemplar av utskriften sänds till de kommunala centralvalnämnderna, valbestyrelserna och valförrättarna vid förhandsröstningsställena i hemlandet samt till utrikesministeriet för vidare utdelning till de finska beskickningar och finska fartyg som är förhandsröstningsställen.

44 §

Distribution och tillkännagivande av sammanställningen av kandidatlistorna och av kandidatförteckningen för presidentval

Landskapsvalnämnden ska se till att ett behövligt antal sammanställningar av kandidatlistorna vid landskapsval sänds till

- 1) de kommunala centralvalnämnderna i vårdlandskapet för vidare utdelning till valnämnderna, valbestyrelserna och valförrättarna,
- 2) valombuden för de partier, de gemensamma listor och de valmansföreningar utanför de gemensamma listorna som har ställt upp kandidater i vårdlandskapet,
- 3) justitieministeriet.

57 §

Inledande av förhandsröstning på förhandsröstningsställena

Den röstande ska ges tillfälle att ta del av sammanställningen av kandidatlistorna för valet i fråga inom sin valkrets, sitt vårdlandskap eller sin kommun, av sammanställningen av kandidatlistorna för Europaparlamentsvalet, av kandidatförteckningen för presidentvalet eller av det riksomfattande kandidatregistret eller av en utskrift ur det.

58 §

Röstningen vid förhandsröstning

Den röstande får vid riksdagsval, landskapsval och kommunalval rösta på en kandidat som är upptagen i sammanställningen av kandidatlistorna inom den valkrets, det vårdlandskap eller den kommun där den röstande antecknats som röstberättigad vid valet i fråga, vid Europaparlamentsval på en kandidat i sammanställningen av kandidatlistorna och vid presidentval på en kandidat i kandidatförteckningen för presidentvalet.

64 §

Inlämnande av valkuverten till valkrets-nämnden

Vid riksdagsval, presidentval och Europaparlamentsval ska den kommunala centralvalnämnden tillsluta valkuverten i ett hållbart omslag, sorterade enligt röstningsområde. Till försändelsen fogas uppgifter om antalet valkuvert i varje grupp som kuverten har sorterats i. Försändelsen förseglas och på omslaget antecknas valkrets-nämndens adress och avsändaren. Försändelsen ska skyndsamt sändas till valkrets-nämnden på det sätt som denna bestämmer.

76 §

Röstning på valdagen

Den röstande får vid riksdagsval, landskapsval och kommunalval rösta på en kandidat som är upptagen i sammanställningen av kandidatlistorna inom den valkrets, det vårdlandskap eller den kommun där den röstande antecknats som röstberättigad vid valet i fråga, vid Europaparlamentsval på en kandidat i sammanställningen av kandidatlistorna och vid presidentval på en kandidat i kandidatförteckningen för presidentvalet.

81 §

Ingivande av röstsedlarna och valprotokollet från valnämnderna

Ordföranden eller vice ordföranden och en annan medlem av valnämnden ska utan dröjsmål tillsammans föra den försändelse som innehåller röstsedlarna och den försändelse som innehåller valprotokollet vid landskapsval och kommunalval till den kommunala centralvalnämnden och vid andra val till valkrets-nämnden.

84 §

Myndigheter med ansvar för resultaträkningen

Räkningen av de röstsedlar som getts in vid förhandsröstningen och brevröstningen samt kontrollräkningen av de röstsedlar som getts in vid röstningen på valdagen sköts

- 1) vid riksdagsval, presidentval och Europaparlamentsval av valkrets-nämnden vid dess sammanträde,
- 2) vid landskapsval och kommunalval av den kommunala centralvalnämnden vid dess sammanträde.

86 §

Räkning av förhandsröster och brevröster

Räkningen av de röstsedlar i valkuvert vilka getts in vid förhandsröstning och brevröstning får inledas på valdagen tidigast klockan 10. Varje nämnd som räknar röster ska effektivt se till att inga uppgifter om räkningen förmedlas utanför rösträkningslokalen innan vallokaler stängts.

Vid räkningen avskiljs de röstsedlar som är ogiltiga till en särskild grupp. Övriga röstsedlar sorteras så att de som gäller en viss kandidat bildar en särskild grupp. Antalet röstsedlar i varje grupp ska räknas.

Det sammantagna resultatet av förhandsröstningen och brevröstningen räknas separat ut för vart och ett av kommunens röstningsområden, med undantag för sådana fall som avses i 82 §.

Information om resultatet av räkningen av förhandsröster och brevröster ges efter det att vallokaler stängts på det sätt som justitieministeriet bestämmer.

93 §

Ersättare i fullmäktige

Bestämmelser om val av ersättare i fullmäktige finns i 17 § kommunallagen. Blir antalet ersättare under fullmäktiges mandatperiod ofullständigt, ska den kommunala centralvalnämnden på begäran av fullmäktiges ordförande förordna nya ersättare i enlighet med 17 § kommunallagen.

Om alla ersättarplatser inte kan besättas så som föreskrivs i denna paragraf, förblir antalet ersättare ofullständigt.

96 §

Bestämmelser om presidentval, landskapsval och Europaparlamentsval

I II avdelningen finns bestämmelser om uträknande av kandidaternas röstetal vid presidentval, landskapsval och Europaparlamentsval, om sättet att räkna ut, bestämma, fastställa och offentliggöra resultatet av dessa val och om tillkännagivande av resultatet.

101 §

Besvärsrätt och besvärsgrunder

Dessutom får beslutet på den grunden att valet har skett i oriktig ordning och att detta har kunnat inverka på valresultatet överklagas av

- 1) varje röstberättigad person inom valkretsen, vårdlandskapet eller kommunen i fråga,
- 2) vårdlandskapsmedlemmarna vid landskapsval och kommunmedlemmarna vid kommunalval.

103 §

Besvärmyndighetens beslut

Om ett beslut eller en åtgärd av valmyndigheten har varit lagstridigt och lagstridigheten uppenbart har kunnat inverka på valresultatet, ska nyval utlysas i valkretsen, vårdlandskapet eller kommunen i fråga eller vid Europaparlamentsval i hela landet, om inte valresultatet kan rättas.

Om valkrets nämnden, landskapsvalnämnden eller den kommunala centralvalnämnden har förfarit lagstridigt vid uträkningen eller fastställandet av valresultatet och om lagstridigheten har inverkat på valresultatet, ska detta rättas.

104 §

Delgivning av beslut

Vid landskapsval ska förvaltningsdomstolens beslut delges ändringssökanden, vårdlandskapsstyrelsen och landskapsvalnämnden, partiernas och de gemensamma listornas valombud och, om det genom beslutet har bestämts att valresultatet ska rättas eller nyval utlysas, justitieministeriet. Landskapsvalnämnden ska utan dröjsmål tillkännage förvaltningsdomstolens beslut genom att hålla beslutet framlagt för en tid av sju dagar på det sätt som vårdlandskapets tillkännagivanden görs kända.

Vid kommunalval ska förvaltningsdomstolens beslut delges ändringssökanden, kommunstyrelsen och den kommunala centralvalnämnden, partiernas och de gemensamma listornas valombud och, om det genom beslutet har bestämts att valresultatet ska rättas eller nyval utlysas, justitieministeriet. Den kommunala centralvalnämnden ska utan dröjsmål tillkännage förvaltningsdomstolens beslut genom att hålla beslutet framlagt för en tid av sju dagar på det sätt som kommunala tillkännagivanden görs kända.

105 §

Fortsatta besvär

Om det i beslutet har bestämts att valresultatet ska rättas eller nyval utlysas, har de besvär som nämns i 101 § samt vid landskapsval även vårdlandskapsstyrelsen och vid kommunalval även kommunstyrelsen. De som inte har delgetts beslutet särskilt anses ha fått kännedom om beslutet när beslutet första gången kungjordes i en sändning från en inrättning som bedriver rundradioverksamhet eller när det anslogs på det sätt som avses i 104 §.

106 §

Nyval på grund av besvär

Om nyval utlyses med anledning av besvär, är valdagen för nyvalet
1) vid riksdagsval och Europaparlamentsval den första söndagen sedan 50 dagar har förflutit från det att besvärsmyndighetens beslut har vunnit laga kraft,

2) vid landskapsval den söndag som landskapsvalnämnden bestämmer och vid kommunalval den söndag som den kommunala centralvalnämnden bestämmer sedan högst 90 dagar har förflutit från det att besvärsmyndighetens beslut har vunnit laga kraft.

Förrättandet av nyval sköts av samma valmyndigheter som vid det upphävda valet. Om landskapsvalnämndens eller den kommunala centralvalnämndens mandatperiod likväl redan har löpt ut, sköts förrättandet av val av den nämnd som kommit i stället.

Vid nyval iakttas samma indelning i röstningsområden och används samma lagakraftvunna rösträttsregister och samma sammanställning av kandidatlistorna som vid det upphävda valet, om inte något annat bestäms i besvärsmyndighetens beslut. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata ska se till att ett nytt meddelandekort sänds till dem som införts i rösträttsregistret. Förhandsröstning förrättas endast i den valkrets, det vårdlandskap eller den kommun som det utlysta nyvalet gäller. Vid förrättandet av nyval tillämpas i övrigt vad som föreskrivs om ordinarie val.

Resultatet av nyval vid riksdagsval ska genast meddelas riksdagen, resultatet av nyval vid landskapsval vårdlandskapsfullmäktige i fråga och resultatet av nyval vid kommunalval fullmäktige i kommunen i fråga.

10 a kap.

Landskapsval

Tidpunkten för landskapsval

143 a §

Valdag

Valdagen vid landskapsval är den tredje söndagen i april.

Landskapsval förrättas i samband med kommunalval.

Kandidatuppställning vid landskapsval

143 b §

Kungörande av antalet fullmäktigeledamöter som ska väljas

Landskapsvalnämnden ska kungöra hur många fullmäktigeledamöter som ska väljas i vårdlandskapet. Kungörelsen ska utan dröjsmål offentliggöras på det sätt som vårdlandskapets tillkännagivanden görs kända. Kungörelsen kan utfärdas i samband med den kungörelse som nämns i 34 § 2 mom.

143 c §

Rätt att ställa upp kandidater

Vid landskapsval får kandidater ställas upp av

- 1) partier,
- 2) röstberättigade som har bildat en valmansförening.

När kandidater ställs upp har två eller flera partier rätt att sluta sig samman till ett valförbund genom att komma överens om det sinsemellan. Två eller flera valmansföreningar har på motsvarande sätt rätt att bilda en gemensam lista.

Ett parti, ett valförbund eller en gemensam lista har rätt att i vårdlandskapet ställa upp ett antal kandidater som är högst en och en halv gång så stort som antalet fullmäktigeledamöter som ska utses vid valet.

En och samma person får vid samma val ställas upp som kandidat endast för ett parti eller en valmansförening.

143 d §

Partiernas kandidatuppställning

Ett partis kandidater ställs upp av en förening som företräder partiets personmedlemmar i vårdlandskapet och som av partiet anmälts till landskapsvalnämnden.

143 e §

Bildande av valmansförening

För att bilda en valmansförening som ställer upp en kandidat vid landskapsval krävs minst 50 röstberättigade personer som har hemkommun i vårdlandskapet.

En valmansförening bildas genom att det upprättas en daterad och undertecknad stiftelseurkund, som ska innehålla följande uppgifter:

- 1) omnämnande av vilket landskapsval det är fråga om,
- 2) kandidatens namn och titel, yrke eller syssla som anges med högst två uttryck, samt hemkommun,
- 3) varje medlems namn, födelsetid och adress,
- 4) en av varje medlem undertecknad försäkran om att han eller hon vid det aktuella valet är röstberättigad i vårdlandskapet i fråga,
- 5) valmansföreningens valombuds och valombudets ersättares namn och kontaktinformation.

En röstberättigad kan vara medlem av endast en valmansförening. Om en röstberättigad blivit medlem av två eller flera valmansföreningar, ska landskapsvalnämnden stryka den röstberättigades namn från samtliga stiftelseurkunder.

Kandidatansökan vid landskapsval

143 f §

Valombud

Varje parti som ställer upp kandidater och varje valmansförening som ställer upp en kandidat ska ha ett valombud och för varje valombud en ersättare. Dessutom ska valmansföreningar som har bildat en gemensam lista bemyndiga något av valombuden för valmansföreningarna att vara den gemensamma listans valombud och ett annat ombud att vara dennes ersättare.

Ett partis eller en gemensam listas valombud får inte vara valombud för ett annat parti eller en annan gemensam lista. En valmansförenings valombud får inte vara valombud för ett parti eller för någon annan gemensam lista än den till vilken valombudets valmansförening hör och inte för en annan valmansförening. Ett partis eller en valmansförenings valombud får inte vara medlem eller ersättare i landskapsvalnämnden.

En ansökan, ett meddelande eller en rättelse som avses i denna lag får på valombudets vägnar göras av en av valombudet skriftligen bemyndigad person. Vad som i denna lag föreskrivs om ett partis, en gemensam listas och en valmansförenings valombud tillämpas också på valombudets ersättare.

143 g §

Ingivning av kandidatansökningar

Ett partis, en gemensam listas eller en valmansförenings valombud ska ge in kandidatansökan till landskapsvalnämnden senast den 40 dagen före valdagen före klockan 16.

143 h §

Partiers kandidatansökningar

Till ett partis kandidatansökan ska fogas

1) ett förslag till partiets kandidatlista, där varje kandidats namn och titel, yrke eller syssla som anges med högst två uttryck samt hemkommun ska nämnas i den ordning i vilken kandidaterna tas upp i sammanställningen av kandidatlistorna; vid sidan av eller i stället för kandidats förnamn kan det användas ett annat allmänt känt tilltalsnamn eller förnamnet förkortat; kandidatlistan får inte innehålla några andra anteckningar, utom då sådana behövs för att precisera kandidatens identitet,

2) ett av varje kandidat undertecknat och med kandidatens personbeteckning försett samtycke till att ställa upp som kandidat för det parti som nominerat honom eller henne och samtycke till att ta emot uppdraget som fullmäktigeledamot samt en försäkran om att han eller hon inte vid samma landskapsval har samtyckt till att ställa upp som kandidat för något annat parti eller för någon valmansförening,

3) ett meddelande från dem som har rätt att teckna partiets namn om att den förening på vars vägnar partiets valombud uppträder företräder partiets personmedlemmar i vårdlandskapet,

4) ett meddelande från den förening som företräder partiet med partiets valombuds och valombudets ersättares namn, personbeteckning och kontaktinformation samt fullmakt av föreningen för partiets valombud och valombudets ersättare.

Partiets valombud ska datera och underteckna kandidatansökan och i den försäkra att kandidaterna är valbara.

143 i §

Anmälan om valförbund

Om flera partier har kommit överens om att sluta sig samman till ett valförbund, ska det göras en gemensam anmälan om detta där de partier som ingår i valförbundet räknas upp. Anmälan ska undertecknas av valombuden för alla partier i valförbundet. Valombudet för ett parti som anslutit sig till valförbundet ska lämna landskapsvalnämnden anmälan samtidigt med partiets kandidatansökan.

143 j §

Valmansföreningars kandidatansökningar

Till en valmansförenings kandidatansökan ska fogas

1) ett förslag till valmansföreningens kandidatlista som innehåller de uppgifter om kandidaten som avses i 143 h § 1 mom. 1 punkten,

2) ett av kandidaten undertecknat och med kandidatens personbeteckning försett samtycke till att ställa upp som kandidat för den valmansförening som nominerat honom eller henne och samtycke till att ta emot uppdraget som fullmäktigeledamot samt en försäkran om att han eller hon inte vid samma landskapsval har samtyckt till att ställa upp som kandidat för någon annan valmansförening eller för något parti,

3) valmansföreningens stiftelseurkund.

Valmansföreningens valombud ska datera och underteckna kandidatansökan och i den ange sin personbeteckning och försäkra att kandidaten är valbar och att valmansföreningens medlemmar själva har undertecknat stiftelseurkunden.

143 k §

Anmälan om gemensam lista

Om en valmansförening har kommit överens om en gemensam lista med en eller flera andra valmansföreningar, ska anmälan om den gemensamma listan och de valmansföreningar som hör till den samt om deras kandidater i den ordning i vilken kandidaterna tas upp i sammanställningen av kandidatlistorna ges in samtidigt med valmansföreningens kandidatansökan. Anmälan undertecknas av valombuden för de valmansföreningar som bildat den gemensamma listan.

I anmälan ska dessutom den gemensamma listans valombuds och valombudets ersättares namn och kontaktinformation nämnas.

I anmälan kan det föreslås att det i sammanställningen av kandidatlistorna ska tas in en beteckning för den gemensamma listan i vilken uttrycket "gemensam lista" ska ingå. Beteckningen får inte vara olämplig, inte heller till sin betydelse alltför allmän eller annars missvisande. I en beteckning får det alltid ingå ett i föreningsregistret infört namn, om föreningen bevisligen har gett de valmansföreningar som bildat den gemensamma listan sitt tillstånd att använda det namnet. I beteckningen får dock inte namnet på ett i partiregistret infört parti ingå.

Uträkning och fastställande av valresultatet

143 l §

Fastställande av valresultatet

Varje kommunal centralvalnämnd ska vid ett sammanträde som börjar senast klockan 18 den tredje dagen efter valdagen fastställa det röstetal som respektive kandidat samt parti, valförbund och gemensamma lista sammanlagt har fått i kommunen vid landskapsvalet och utan dröjsmål på det sätt som justitieministeriet bestämmer meddela landskapsvalnämnden de fastställda röstetalen och det totala antalet röster samt antalet ogiltiga röster som avgetts vid valet.

Efter att ha mottagit ett meddelande enligt 1 mom. av samtliga kommunala centralvalnämnder ska landskapsvalnämnden utan dröjsmål fastställa resultatet i landskapsvalet med iakttagande av vad som i 88—91 § föreskrivs om uträkning av jämförelsetal, lottning och bestämmande av valresultatet.

Landskapsvalnämnden ska utan dröjsmål så snart valresultatet fastställts

1) offentliggöra protokollet med valresultatet tillsammans med besväransvisning för en tid av sju dagar på det sätt som vårdlandskapets tillkännagivanden görs kända,

2) lämna landskapsfullmäktige en förteckning över dem som blivit valda till fullmäktige och deras ersättare och tillkännage förteckningen på det sätt som vårdlandskapets tillkännagivanden görs kända,

3) underrätta justitieministeriet om valresultatet på det sätt som ministeriet bestämmer.

143 m §

Ersättare i fullmäktige

Bestämmelser om val av ersättare finns i 25 § i lagen om vårdlandskap. Om antalet ersättare under tiden för fullmäktiges mandatperiod blir ofullständigt, ska landskapsvalnämnden på begäran av fullmäktiges ordförande i enlighet med 25 § i lagen om vårdlandskap förordna nya ersättare.

Om alla ersätтарыplatser inte kan besättas så som föreskrivs denna paragraf, förblir antalet ersättare ofullständigt.

144 §

Valdag

Kommunalval förrättas i samband med landskapsval.

184 §

Närvarorätt för valombud och valobservatörer

Valombuden för partierna och de gemensamma listorna och valombuden för valmansföreningarna utanför de gemensamma listorna eller personer som dessa valombud skriftligen beordrat särskilt för varje valmyndighet har rätt att vara närvarande vid de sammanträden som valkrets-nämnden, landskapsvalnämnden, den kommunala centralvalnämnden och valnämnden håller för att bestämma kandidaternas nummer, ordna och räkna röstsedlarna eller bestämma valresultatet.

185 §

En valmyndighets straffrättsliga ansvar

På en medlem av valkrets-nämnden, landskapsvalnämnden, den kommunala centralvalnämnden, valnämnden eller valbestyrelsen, på valförrättare samt på andra personer som är verk-samma som valmyndigheter enligt denna lag tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänst-teansvar.

188 §

Kostnadsfördelningen mellan valmyndigheterna

Vårdlandskapet svarar för kostnaderna för landskapsvalnämndens verksamhet.

Varje kommun svarar för kostnaderna för den kommunala centralvalnämnden, valnämnderna, valbestyrelserna, valförrättarna på de allmänna förhandsröstningsställena och vid hemmaröstning samt för andra än i 1 mom. avsedda kostnader som föranleds av att val förrättas. Vid riksdagsval, presidentval och Europaparlamentsval betalar justitieministeriet som engångsersättning till kommunen ett belopp som ministeriet fastställer för varje kommuninvånare som har rösträtt i valet. Vid landskapsval ersätter vårdlandskapet kommunen de kostnader som enbart föranleds av landskapsvalet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

38.

Lag

om ändring av partilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i partilagen (10/1969) 8 § 2 mom., 8 a § 2 mom., 8 b § 4 mom., 9 b § 1 mom. och 10 § 1 mom., sådana de lyder i lag 683/2010, som följer:

8 §

Bidrag till partier och partiföreningar

Som bidrag till partiet eller partiföreningen räknas prestationer i pengar, varor och tjänster och andra motsvarande prestationer. Som bidrag betraktas dock inte

- 1) sedvanligt frivilligarbete och sedvanliga gratistjänster,
- 2) enligt verkligt värde prissatta prestationer som hänför sig till partiets eller partiföreningens sedvanliga organisationsverksamhet eller förmögenhetsförvaltning,
- 3) prestationer som partiet och dess partiföreningar fått av varandra,
- 4) inkomster från sådan affärsverksamhet av permanent natur som partiet eller partiföreningen bedriver på den allmänna marknaden och på marknadsvillkor,
- 5) inkomster från placeringsverksamhet som partiet eller partiföreningen bedriver,
- 6) statsunderstöd enligt 9 § eller annat motsvarande understöd som baserar sig på lag, statsbudgeten eller ett vårdlandskaps eller en kommuns budget.

8 a §

Bidrag till partinära sammanslutningar

Som bidrag till en partinära sammanslutning räknas prestationer i pengar, varor och tjänster och andra motsvarande prestationer. Som bidrag betraktas dock inte

- 1) sedvanligt frivilligarbete och sedvanliga gratistjänster,
- 2) enligt verkligt värde prissatta prestationer som hänför sig till den partinära sammanslutningens sedvanliga basverksamhet eller förmögenhetsförvaltning,
- 3) prestationer som samma partis partinära sammanslutningar har fått av varandra,
- 4) inkomster från sådan affärsverksamhet av permanent natur som den partinära sammanslutningen bedriver på den allmänna marknaden och på marknadsvillkor,
- 5) inkomster från placeringsverksamhet som den partinära sammanslutningen bedriver,
- 6) till den partinära sammanslutningen riktat understöd som baserar sig på lag, statsbudgeten eller ett vårdlandskaps eller en kommuns budget.

8 b §

Begränsningar i fråga om bidrag

Ett parti, en partiförening och en partinära sammanslutning får inte ta emot bidrag från staten, vårdlandskap, vårdlandskapssammanslutningar, kommuner, samkommuner, statliga affärsverk, vårdlandskapens affärsverk eller kommunala affärsverk, offentligrättsliga föreningar, inrättningar eller stiftelser eller från bolag som staten, ett vårdlandskap eller en kommun har bestämmande inflytande i på det sätt som avses i 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997). Vad som föreskrivs ovan gäller dock inte användning av lokaler och sedvanlig gästfrihet.

9 b §

Uppgifter som ska redovisas om kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen

Ett parti samt en förening som avses i understödsbeslutet ska separat för varje val specificera sina under kampanjperioden uppkomna kostnader för valkampanjen och kampanjfinansieringen. För landskapsval och kommunalval som förrättas samtidigt ska det dock göras en gemensam specifikation. Kostnaderna och finansieringen ska specificeras enligt följande:

1) de totala kostnaderna för valkampanjen och kostnaderna specificerade enligt kostnader för valreklam i dagstidningar, gratistidningar och tidskrifter, radio, television, datanät och andra medier, för utomhusreklam, för valtidningar, broschyrer och andra tryckalster, för reklamplanering och valmöten och för understöd avsedda för valkampanjen, kostnader för att anställa personal och skaffa lokaler för kampanjen samt övriga kostnader,

2) den totala valkampanjfinansieringen och finansieringen specificerad enligt lån som tagits upp, understöd enligt 9 § och annat motsvarande understöd som baserar sig på lag eller på statsbudgeten, på ett vårdlandskaps budget eller på en kommuns budget, bidrag för valkampanjen och övriga finansieringskällor; bidragen för valkampanjen ska grupperas enligt bidrag från enskilda personer, företag och andra givare.

10 §

Krav på opartiskhet

Statliga myndigheter, myndigheter i vårdlandskap, vårdlandskapssammanslutningar, kommuner och samkommuner samt sammanslutningar och inrättningar som staten, ett vårdlandskap, en vårdlandskapssammanslutning, en kommun eller en samkommun har bestämmande inflytande i ska behandla alla partier lika och enligt enahanda grunder.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

39.

Lag

om ändring av lagen om kandidaters valfinansiering

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om kandidaters valfinansiering (273/2009) 1 § 1 mom. 4 § 2, 4 och 5 mom., 5 § 1 mom., 6 § 1 och 2 mom., 9 §, 11 a § och 12 § 2 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom., 4 § 2, 4 och 5 mom., 5 § 1 mom., 6 § 1 och 2 mom., 9 § och den finska språkdräkten i 12 § 2 mom. i lag 1689/2015 samt 11 a § och den svenska språkdräkten i 12 § 2 mom. i lag 684/2010, och *fogas* till 5 §, sådan den lyder i lag 1689/2015, ett nytt 3 mom. och till 6 §, sådan den lyder i lag 1689/2015, ett nytt 6 mom. som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde och syfte

I denna lag föreskrivs om kandidaters valfinansiering och om redovisning av finansieringen vid riksdagsval, presidentval, landskapsval, kommunalval och Europaparlamentsval.

4 §

Begränsningar i fråga om kandidaters valfinansiering

En kandidat, en kandidats stödgrupp och någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stödja kandidaten får inte från en och samma givare ta emot bidrag, direkt eller indirekt, till ett värde som överstiger 3 000 euro vid kommunalval, 6 000 euro vid riksdagsval och landskapsval och 10 000 euro vid Europaparlamentsval. Bidrag från partier eller partiföreningar som avses i partilagen (10/1969) får dock vara större än detta, om de inte innehåller bidrag som förmedlas från någon annan givare och som överstiger det nämnda beloppet.

En kandidat, en kandidats stödgrupp och någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stödja kandidaten får inte ta emot bidrag för valkampanjen från staten, vårdlandskap, vårdlandskapssammanslutningar, kommuner, samkommuner, statliga affärsverk, vårdlandskapens affärsverk eller kommunala affärsverk, offentligt rättsliga föreningar, inrättningar eller stiftelser eller från bolag som staten, ett vårdlandskap eller en kommun har bestämmande inflytande i på det sätt som avses i 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997). Detta gäller dock inte sedvanlig gästfrihet.

En kandidat, en kandidats stödgrupp och någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stödja kandidaten ska se till att det av sådan avgiftsbelagd reklam som ingår i valkampanjen eller är avsedd att stödja den framgår vem som betalar reklamen. Namnet på en enskild person får dock inte uppges utan dennes uttryckliga samtycke, om värdet av den reklam som personen betalat för är mindre än 800 euro vid kommunalval eller mindre än 1 500 euro vid riksdagsval, landskapsval, Europaparlamentsval eller presidentval.

5 §

Redovisningsskyldighet

Skyldiga att redovisa sin valfinansiering är

- 1) vid riksdagsval de som valts till riksdagsledamöter och de som utses till ersättare när valresultatet fastställs,
- 2) vid presidentval de partier och valombuden för de valmansföreningar som ställt upp kandidater, eller valombudens ersättare,
- 3) vid landskapsval de som valts till fullmäktigeledamöter och de som valts till ersättare,
- 4) vid kommunalval de som valts till fullmäktigeledamöter och de som valts till ersättare,

5) vid Europaparlamentsval de som valts till ledamöter av Europaparlamentet och de som utses till ersättare när valresultatet fastställs samt den kandidat som är följande i den namnserie som avses i 91 § i vallagen (714/1998).

En kandidat som samtidigt har varit uppställd i både landskapsval och kommunalval men blivit vald endast i det ena, är redovisningsskyldig för valfinansieringen för bägge valen.

6 §

Uppgifter som ska redovisas

En redovisning ska innehålla följande:

- 1) omnämmande av vilket val det är fråga om,
- 2) kandidatens namn, titel, yrke eller uppdrag, det parti som ställt upp honom eller henne eller omnämmande av att kandidaten har varit kandidat för en valmansförening och vid riksdagsval den valkrets, vid landskapsval det vårdlandskap och vid kommunalval den kommun som kandidaten varit uppställd i,
- 3) de totala kostnaderna för valkampanjen samt specificerade enligt kostnaderna för valreklam i dagstidningar, gratistidningar och tidskrifter, radio, television, datanät och andra medier och för utomhusreklam, valtidningar, broschyrer och andra tryckalster, reklamplanering och valmöten samt övriga kostnader,
- 4) den totala valfinansieringen och finansieringen specificerad enligt kandidatens egna medel, lån som kandidaten har tagit upp, inbegripet utestående fakturor vid redovisningstidpunkten, och samtliga bidrag till kandidaten, kandidatens stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stödja kandidaten, grupperade enligt bidrag från enskilda personer, företag, partiet, partiföreningar och andra givare,
- 5) andra uppgifter om valfinansieringen och kostnaderna för valkampanjen som den redovisningsskyldige anser nödvändiga.

Varje enskilt bidrag och dess givare ska redovisas separat, om bidragets värde är minst 800 euro vid kommunalval eller minst 1 500 euro vid riksdagsval, landskapsval, Europaparlamentsval eller presidentval. Om bidraget har getts genom köp av specificerade varor eller tjänster eller på något annat motsvarande sätt mot vederlag, ska endast bidragets nettovärde redovisas separat. Om ett enskilt bidrag som ska redovisas separat innehåller ett bidrag som uppgår till minst ovannämnda belopp och förmedlas från en tredje part, ska mottagaren redovisa även uppgifter om vem som lämnat det förmedlade bidraget.

En redovisningsskyldig som samtidigt varit kandidat i både landskapsval och kommunalval ska lämna en gemensam redovisning med uppgifter om valfinansieringen för bägge valen. I fråga om bidrag som ska redovisas separat i en sådan redovisning iakttas vad som föreskrivs i 2 mom. om kommunalval.

9 §

Justitieministeriets uppdrag att lämna information

Justitieministeriet ska till statens revisionsverk avgiftsfritt översända uppgifterna i det riksomfattande kandidatregister som avses i 43 § i vallagen och uppgifter om redovisningsskyldiga vid riksdagsval, landskapsval, kommunalval och Europaparlamentsval utan dröjsmål så snart valresultatet har fastställts och vid presidentval utan dröjsmål så snart kandidatuppställningen är klar.

11 a §

Efterhandsredovisning

Om en kandidat, kandidatens stödgrupp eller någon annan sammanslutning som uteslutande arbetar för att stödja kandidaten har tagit upp lån för att täcka kostnaderna för valkampanjen vid riksdagsval, landskapsval eller Europaparlamentsval, ska den redovisningsskyldige lämna uppgift till statens revisionsverk om lånebeloppet och om bidrag till ett värde av minst 1 500 euro som erhållits i syfte att betala lånet (efterhandsredovisning). Redovisningen ska göras kalenderårsvis under lånetiden under den valperiod som redovisningsskyldigheten hänför sig till.

12 §

Redovisningsregistret och tillgången till uppgifter

Uppgifter om riksdagsval, landskapsval och kommunalval ska finnas tillgängliga i ett allmänt datanät i fem år, uppgifter om Europaparlamentsval i sex år och uppgifter om presidentval i sju år efter det att valresultatet har fastställts. Förhandsredovisningar från andra än de redovisningsskyldiga som avses i 5 § ska finnas tillgängliga i ett allmänt datanät i 30 dagar efter det att valresultatet har fastställts.

Denna lag träder i kraft den 20 .

40.

Lag

om ändring av lagen om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förfarandet vid rådgivande kommunala folkomröstningar (656/1990) lagens rubrik, 1–7 §, 8 § 2 mom., 9 § 1 mom., 10 § 2 mom.,

12 § 1 mom. samt 13, 14, 16, 17 och 19 §,

av dem 1 och 4 § sådana de lyder i lag 1649/1995, 2 §, 12 § 1 mom. och 16 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 716/1998, 5, 7 och 17 § sådana de lyder i lag 716/1998 samt 8 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1130/2019, samt

fogas till lagen en ny 2 a §, till 8 §, sådan den lyder i lag 1130/2019, en rubrik och ett nytt 4 mom., till lagen en ny 8 a §, till 9 § en rubrik och ett nytt 3 mom., till 10 § en rubrik, till 11 §, sådan den lyder i lag 716/1998, en rubrik och ett nytt 2 mom., till 12 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 716/1998, en rubrik, till 15 § en rubrik, till 18 §, sådan den lyder i lag 716/1998, en rubrik och till 20 § en rubrik som följer:

Lag om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i vårdlandskap och kommuner

1§

Lagens tillämpningsområde

Denna lag gäller förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i vårdlandskap enligt 31 § i lagen om vårdlandskap (/) och vid rådgivande kommunala folkomröstningar enligt 24 § i kommunallagen (410/2015).

2 §

Tidpunkten för folkomröstning

En folkomröstning i vårdlandskapet anordnas den söndag som vårdlandskapsfullmäktige bestämmer och en kommunal folkomröstning den söndag som kommunfullmäktige bestämmer. Det kan dock inte bestämmas att en omröstning ska anordnas på nyårsaftonen eller nyårsdagen, trettondagen, påskdagen, valborgsmässoaftonen eller första maj, pingstdagen, självständighetsdagen eller julaftonen, juldagen eller annandag jul. Det får inte heller bestämmas att en omröstning ska anordnas i samband med statliga val eller en statlig folkomröstning .

2 a §

Hur en folkomröstning anordnas

En kommunal folkomröstning anordnas röstningsområdesvis enligt den indelning i röstningsområden som senast har bestämts med stöd av 8 § i vallagen (714/1998). Kommunfullmäktige kan dock besluta att flera röstningsområden i kommunen ska ha ett gemensamt röstningsställe.

Det är även möjligt att rösta på förhand per brev (brevröstning) enligt vad som föreskrivs nedan.

Vårdlandskapsfullmäktige kan besluta att en folkomröstning i vårdlandskapet anordnas i vårdlandskapets samtliga kommuner endast som brevröstning. Kommunfullmäktige kan besluta att en kommunal folkomröstning anordnas på motsvarande sätt. Vid brevröstning kan brevröstningshandlingarna i enlighet med 10 § returneras till den kommunala centralvalnämnden den söndag som har bestämts vara röstningsdag fram till klockan 20.

Om det har bestämts att en omröstning ska anordnas i samband med landskapsval och kommunalval, tillämpas inte 1–3 mom., utan omröstningen anordnas i enlighet med 4 § i vallagen genom förhandsröstning och röstning på valdagen. Förhandsröstning vid folkomröstning anordnas dock endast på respektive vårdlandskaps eller kommuns område.

3 §

Beslut om att anordna folkomröstning

Vårdlandskapsfullmäktige eller kommunfullmäktige ska fatta sitt beslut att anordna en folkomröstning senast den 60 dagen före röstningsdagen. Om en folkomröstning anordnas i samband med landskapsval och kommunalval, ska beslutet fattas senast den 90 dagen före röstningsdagen.

När fullmäktige beslutar att anordna en folkomröstning ska fullmäktige samtidigt besluta om föremålet och tidpunkten för omröstningen och om de alternativ som ska föreläggas väljarna. Alternativen får anges på samma röstsedel, men varje alternativ kan också ha sin egen röstsedel. Den röstande ska dock alltid ha möjlighet att ge uttryck för att han eller hon inte stöder något av alternativen. Fullmäktige ska i sitt beslut bestämma röstsedlarnas antal, innehåll och utseende.

Fullmäktige ska utan dröjsmål underrätta justitieministeriet och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och vid en folkomröstning i vårdlandskapet dessutom de kommuner som hör till vårdlandskapet om sitt beslut.

4 §

Initiativ till folkomröstning

Ett initiativ till folkomröstning enligt 31 § i lagen om vårdlandskap och enligt 24 § i kommunallagen ska individualisera den fråga i vilken folkomröstning önskas. Initiativtagarna ska med sina underskrifter i initiativet intyga att de har fyllt 15 år och är invånare i vårdlandskapet eller kommunen.

Initiativtagarnas underskrifter samlas in på papper eller på elektronisk väg i ett datanät. Underskrifter som samlas in på papper ska vara egenhändiga och innehålla uppgift om initiativtagarens namn och födelseår samt i fråga om ett initiativ till folkomröstning i vårdlandskapet också hemkommun.

Insamlingen av underskrifter på elektronisk väg i ett datanät ska ske med hjälp av stark autentisering enligt lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009).

5 §

Röstningsmyndigheter

Röstningsmyndigheter vid folkomröstningar är den landskapsvalnämnd som avses i 12 a § i vallagen och den kommunala centralvalnämnd som avses i 13 § i den lagen samt de kommunala röstningsnämnderna. Kommunstyrelsen ska i god tid före omröstningen för varje röstningsområde som avses i 2 a § 1 mom. eller, om flera röstningsområden har ett gemensamt röstningsställe, för varje område med ett gemensamt röstningsställe tillsätta en röstningsnämnd med iakttagande av vad som i 15 § i vallagen föreskrivs om tillsättande av valnämnder.

Om det har bestämts att en omröstning ska anordnas i samband med landskapsval och kommunalval, är de kommunala röstningsmyndigheterna centralvalnämnden som avses i 13 § i vallagen, röstningsområdets valnämnd och valbestyrelserna i anstalter enligt 15 § i vallagen samt de i 17 § i vallagen avsedda valförrättarna.

6 §

Röstningsmyndighetens sammanträden

Vid en folkomröstning i vårdlandskapet sammanträder landskapsvalnämnden och den kommunala centralvalnämnden första gången senast en månad före röstningsdagen och därefter när behandlingen av saken kräver det.

Vid en kommunal folkomröstning sammanträder den kommunala centralvalnämnden första gången senast en månad före röstningsdagen och därefter när behandlingen av saken kräver det.

7 §

Information om folkomröstningar

Föremålet och tiden för folkomröstningen, förfarandet vid omröstningen, röstningsställena och de alternativ som omröstningen gäller ska i god tid före omröstningen tillkännages på det sätt som vårdlandskapets eller kommunens tillkännagivanden görs kända. Vid en folkomröstning i vårdlandskapet kommer landskapsvalnämnden och den kommunala centralvalnämnden överens om ett ändamålsenligt sätt att informera om saken. Vid kommunala folkomröstningar sköts informationen av den kommunala centralvalnämnden. I fråga om information om folkomröstningar iakttas i övrigt 34 § i lagen om vårdlandskap och 29 § i kommunallagen.

8 §

Rösträttsregister

Den kommunala centralvalnämnden ska senast den 55 dagen före röstningsdagen meddela Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata om den önskar få de uppgifter som ska tas in i rösträttsregistret i maskinläsbar form eller som pappersutskrift. På pappersutskrifter tillämpas vad som i 71 § i vallagen föreskrivs om vallängder.

Som rösträttsregister för en folkomröstning som anordnas i samband med landskapsval och kommunalval används rösträttsregistret för valet i fråga.

8 a §

Utarbetande och sändande av röstningshandlingar

Vid en folkomröstning i vårdlandskapet ska landskapsvalnämnden låta tillverka röstsedlarna och utarbeta röstningsanvisningarna för omröstningen samt se till att de sänds till de kommunala centralvalnämnderna för vidare utdelning till de röstberättigade. De kommunala centralvalnämnderna låter tillverka övriga handlingar.

Vid en kommunal folkomröstning är det centralvalnämnden som utarbetar och låter tillverka alla handlingar.

Av röstsedeln ska det framgå hur den viks ihop, och den ska vara sådan att bevarandet av valhemligheten tryggas.

9 §

Sändande av brevröstningshandlingar

För brevröstning ska den kommunala centralvalnämnden senast den 19 dagen före röstningsdagen till varje röstberättigad i kommunen vars adress är känd sända de röstsedlar som det i det beslut som anges i 3 § bestämts att ska användas och ett valkuvert, följbrev och ytterkuvert åtföljda av röstningsanvisningar som nämnden har utarbetat samt vid en folkomröstning i vårdlandskapet dessutom de röstningsanvisningar som landskapsvalnämnden har utarbetat (brevröstningshandlingar).

Om en folkomröstning i vårdlandskapet eller i kommunen anordnas i samband med landskapsval och kommunalval, ska landskapsvalnämnden och den kommunala centralvalnämnden sända de röstberättigade endast de röstningsanvisningar som nämnden själv har utarbetat.

10 §

Röstning och återsändande av brevröstningshandlingarna

När den röstberättigade har gjort sin röstningsanteckning ska han eller hon

1) i valkuvertet innesluta röstsedeln eller, om flera röstsedlar står till buds, den röstsedel som han eller hon har valt,

2) fylla i och egenhändigt underteckna följbrevet,

3) innesluta valkuvertet och följbrevet i ytterkuvertet, och

4) sända ytterkuvertet per post till den kommunala centralvalnämnden så att det kommer fram senast vid en av centralvalnämnden angiven tidpunkt, som kan vara tidigast klockan 18 onsdagen före röstningsdagen och senast klockan 18 fredagen före röstningsdagen eller, om folkomröstningen i kommunen anordnas endast som brevröstning, senast den tidpunkt som avses i 2 a § 3 mom.

11 §

Stämpling av röstsedlarna vid brevröstning

Om en omröstning har anordnats endast som brevröstning, behöver röstsedlarna inte stämplas.

12 §

Ogiltiga röstsedlar

En röstsedel är ogiltig,

- 1) om valkuvertet innehåller flera röstsedlar eller någonting annat än en röstsedel,
- 2) om valkuvertet är så bristfälligt eller upptar en sådan obehörig anteckning att röstningen enligt 63 § 2 mom. 1–3 punkten i vallagen borde ha lämnats obeaktad,
- 3) om något annat än en röstsedel som vårdlandskapet eller kommunen har låtit trycka har använts som röstsedel,
- 4) om röstsedeln är ostämplad, dock inte när det förfarande som anges i 11 § 2 mom. iakttagits,
- 5) om på röstsedeln har skrivits den röstandes namn eller angetts något särskilt kännetecken på den röstande eller om någon annan obehörig anteckning har gjorts på den,
- 6) om röstningsanteckningar har gjorts vid flera än ett av alternativen på röstsedeln, eller
- 7) om röstningsanteckningen är så otydlig att det inte framgår vilket alternativ som har avsetts.

13 §

Räkning av rösterna och fastställande av resultatet

Vid en folkomröstning i vårdlandskapet ska centralvalnämnden i varje kommun senast den tredje dagen efter valdagen fastställa det röstetal som respektive röstningsalternativ har fått i kommunen samt det totala antalet röster och antalet ogiltiga röster som avgetts i kommunen och utan dröjsmål på det sätt som landskapsvalnämnden bestämmer meddela landskapsvalnämnden de fastställda röstetalen. När landskapsvalnämnden har tagit emot ett meddelande av samtliga kommunala centralvalnämnder ska landskapsvalnämnden utan dröjsmål fastställa resultatet i röstningen.

Vid en kommunal folkomröstning fastställs resultatet av den kommunala centralvalnämnden. Beslutet om fastställande av resultatet får inte överklagas genom besvär.

14 §

Tillkännagivande av resultatet

Landskapsvalnämnden eller den kommunala centralvalnämnden ska tillkännage resultatet av folkomröstningen på det sätt som tillkännagivanden offentliggörs i vårdlandskapet eller kommunen.

15 §

Bevaring av röstsedlarna

16 §

Försegling

Den kommunala centralvalnämnden bestämmer på vilket sätt försändelser till den kommunala centralvalnämnden ska förseglas i röstningsnämnderna och skaffar behövligt förseglingmaterial.

17 §

Kostnader

Kostnaderna för en folkomröstning i vårdlandskapet betalas av vårdlandskapets medel. Vårdlandskapet betalar ersättning för de kostnader som folkomröstningen har orsakat kommunerna.

Kostnaderna för en kommunal folkomröstning betalas av kommunens medel.

18 §

Tillämpning av vallagen

19 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om myndigheternas uppgifter får utfärdas genom förordning av justitieministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

41.

Lag

om ändring av lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) 3 § 3 mom., 7 § 1 mom. och 10 § 1 mom. 1 punkten samt
fogas till 4 § 1 mom. en ny 5 och 6 punkt, varvid de nuvarande 5–8 punkterna blir 7–10 punkter, som följer:

3 §

Lagens tillämpningsområde och begränsningar i det

Bestämmelserna i 19, 20, 26 och 27 § ska inte tillämpas på rättskipningen vid domstolar eller nämnder som har inrättats för att behandla besvärssärenden. Bestämmelserna i 3 kap. ska inte tillämpas på riksdagens justitieombudsmans, justitiekanslerns i statsrådet eller domstolarnas verksamhet eller verksamheten vid nämnder som har inrättats för att behandla besvärssärenden och inte heller på presidentens kansli, riksdagens ämbetsverk, Folkpensionsanstalten, Finlands Bank, övriga självständiga offentligrättsliga inrättningar, universitet som avses i universitetslagen eller på yrkeshögskolor som avses i yrkeshögskolelagen. Bestämmelserna i 3 kap. tillämpas

på vårdlandskap, vårdlandskapssammanslutningar, kommuner och samkommuner när de sköter lagstadgade uppgifter.

4§

Ordnande av informationshanteringen i informationshanteringsenheter

Informationshanteringsenheter enligt denna lag är

- 5) vårdlandskap,
- 6) vårdlandskapssammanslutningar,
- 7) kommuner,
- 8) samkommuner,
- 9) självständiga offentligrättsliga inrättningar,
- 10) universitet som avses i universitetslagen och yrkeshögskolor som avses i yrkeshögskolelagen.

7§

Samarbetet mellan den offentliga förvaltningens informationshantering och produktionen av informations- och kommunikationstekniska tjänster

Finansministeriet ska ombesörja att det för koordineringen av samarbetet mellan den offentliga förvaltningens informationshantering och produktionen av informations- och kommunikationstekniska tjänster har ordnats samarbetsmetoder och samarbetsförfaranden för myndigheter vid statliga ämbetsverk och inrättningar samt för kommunala myndigheter och vårdlandskapens och vårdlandskapssammanslutningarnas myndigheter. Syftet med samarbetet är att främja genomförandet av de syften som avses i denna lag samt att utveckla den offentliga förvaltningens förfaranden och metoder för tjänsteproduktion genom utnyttjande av informationslager samt informations- och kommunikationsteknik. Inom samarbetet ska utvecklingen, förändringarna i och konsekvenserna av den offentliga förvaltningens informationshantering samt de informations- och kommunikationstekniska tjänsterna följas upp.

10§

Den offentliga förvaltningens informationshanteringsnämnd

I anslutning till finansministeriet finns en informationshanteringsnämnd för den offentliga förvaltningen (informationshanteringsnämnden) med uppgift att

- 1) bedöma hur statliga ämbetsverk och inrättningar, vårdlandskap och vårdlandskapssammanslutningar samt kommuner och samkommuner genomför och iakttar 4 § 2 mom., 5, 19, 22–24 och 28 § samt 6 kap.,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

42.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019) 2 § 1 mom. 5 punkten som följer:

2 §

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) myndighet statliga myndigheter, statliga affärsverk, vårdlandskapens och vårdlandskaps-sammanslutningarnas myndigheter, kommunala myndigheter, riksdagens ämbetsverk, republikens presidents kansli, självständiga offentligt rättsliga inrättningar och Jubileumsfonden för Finlands självständighet; det som i denna lag föreskrivs om myndigheter tillämpas också på ortodoxa kyrkan och dess församlingar, universitet som avses i 1 § i universitetslagen (558/2009), yrkeshögskolor som avses i yrkeshögskolelagen (932/2014) samt på andra aktörer till den del de sköter offentliga förvaltningsuppgifter,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

43.

Lag

om ändring av 8 kap. 2 § i bokföringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bokföringslagen (1336/1997) 8 kap. 2 § 6 mom., sådant det lyder i lag 1620/2015, som följer:

8 kap.

Särskilda bestämmelser

2 §

Bokföringsnämnd

Bokföringsnämnden har en vårdlandskaps- och kommunsektion. Även andra permanenta eller tidsbestämda sektioner kan inrättas vid bokföringsnämnden. Till sektionerna kan kallas personer som inte hör till bokföringsnämnden. Närmare bestämmelser om uppgifterna för en sektion vid bokföringsnämnden och om dess sammansättning, tillsättande och beslutförhet utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

44.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om offentlig upphandling och koncession

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) 5 § 1 mom. 1 punkten som följer:

5 §

Upphandlande enheter

Upphandlande enheter som avses i denna lag är

1) statens, vårdlandskapens, vårdlandskapssammanslutningarnas, kommunernas och samkommunernas myndigheter,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

45.

Lag

om ändring av 3 och 4 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) 3 § 1 mom. och 4 a §, sådana de lyder, 3 § 1 mom. i lag 1329/2014 och 4 a § i lag 232/2005, som följer:

3 §

236

Definitioner

Med arbetstagare avses i denna lag en person som genom avtal förbinder sig att åt en annan (arbetsgivaren) under dennes ledning och övervakning utföra arbete mot lön eller annat vederlag eller som står i tjänsteförhållande eller annat därmed jämförbart anställningsförhållande till staten, ett vårdlandskap, en kommun eller ett annat offentligt samfund (myndighet). Vad som i denna lag föreskrivs om arbetstagare iakttas i tillämpliga delar också på den som arbetar i ett annat rättsförhållande som kan jämföras med ett anställningsförhållande.

4 a §

Sammanställningen av organ inom den offentliga förvaltningen och organ som utövar offentlig makt

I statliga kommittéer, delegationer och andra motsvarande statliga organ, i vårdlandskapsorgan och organ för samverkan mellan vårdlandskap samt i kommunala organ och organ för kommunal samverkan, med undantag för vårdlandskapsfullmäktige och kommunfullmäktige, ska kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera, om inte något annat följer av särskilda skäl.

Om ett organ som utövar offentlig makt eller ett ämbetsverk, en inrättning eller ett bolag där kommunen, vårdlandskapet eller staten har majoritet, har ett förvaltningsråd, en direktion eller ett annat lednings- eller förvaltningsorgan, som består av förtroendevalda, ska i organet finnas en jämn representation av kvinnor och män, om inte särskilda skäl talar för något annat.

Myndigheter och alla de parter som ombeds utse kandidater till medlemmar i de organ som avses i denna paragraf ska i mån av möjlighet föreslå både en man och en kvinna för varje post.

Denna lag träder i kraft den 20 .

46.

Lag

om ändring av 1 § i arkivlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arkivlagen (831/1994) 1 § 1 mom. 2 och 4 punkten som följer:

1 §

Denna lag gäller följande arkivbildare:

- 2) kommunala myndigheter och organ samt vårdlandskapens och vårdlandskapssammanslutningarnas myndigheter och organ,
- 4) statens, vårdlandskapens och kommunernas affärsverk,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

47.

Lag

om ändring av konkurrenslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konkurrenslagen (948/2011) 30 a § 1 mom., 30 c §, 30 d § och 33 §:n 1 mom.,
av dem 30 a § 1 mom., 30 d § och 33 § 1 mom. sådana de lyder i lag 721/2019 samt 30 c §
sådan den lyder i lag 595/2013, som följer:

30 a §

Konkurrens- och konsumentverkets behörighet

Konkurrens- och konsumentverket ska i första hand förhandlingsvägen försöka undanröja ett förfarande eller en verksamhetsstruktur som tillämpas i den ekonomiska verksamhet vilken bedrivs av en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap, en vårdlandskapssammanslutning, staten eller en enhet som de har bestämmande inflytande över och som när varor eller tjänster erbjuds

1) snedvrider eller kan bidra till att snedvrیدا förutsättningarna för en sund och fungerande konkurrens på marknaden,

2) hindrar eller kan bidra till att hindra att en sund och fungerande ekonomisk konkurrens uppstår eller utvecklas, eller

3) står i strid med kravet på marknadsmässig prissättning i 128 § i kommunallagen (410/2015) eller 131 § i lag om vårdlandskap (/),

Bestämmelserna i 1 mom. om Konkurrens- och konsumentverkets behörighet och om förutsättningarna för att använda den gäller också det förfarande som avses i 15 och 16 § i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) och i 25 och 26 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorena vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016).

30 c §

Meddelande av förbud, föreläggande eller åläggande

Om de förhandlingar som avses i 30 a § inte leder till resultat, ska Konkurrens- och konsumentverket förbjuda kommunen, samkommunen, vårdlandskapet, vårdlandskapssammanslutningen eller staten att använda förfarandet eller verksamhetsstrukturen eller som villkor för förfarandet eller verksamhetsstrukturen meddela ålägganden som säkerställer jämlika verksamhetsförutsättningar på marknaden. Konkurrens- och konsumentverket kan dock inte förordna att verksamheten i sin helhet ska upphöra, om utförandet av uppgiften baserar sig på lagstiftning.

30 d §

Separat redovisning

Om i 30 a § avsedda kommuner, samkommuner, vårdlandskap, vårdlandskapssammanslutningar eller staten eller enheter som de har bestämmande inflytande över bedriver ekonomisk verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden, ska de ha separat redovisning för denna verksamhet så att de

1) verksamhetsvis korrekt konterar och fördelar inkomsterna och utgifterna på grundval av konsekvent tillämpade och sakligt motiverade principer för kostnadsredovisning, samt

2) som tilläggsuppgift ger en klar beskrivning av de i 1 punkten avsedda principerna för kostnadsredovisning.

Intäkterna från och kostnaderna för verksamheten ska presenteras i form av en resultaträkning som upprättas för varje räkenskapsperiod och som ska kunna härledas från den i 1 mom. avsedda aktörens bokföring och som ska upprättas enligt bestämmelserna i bokföringslagen eller enligt andra redovisningsbestämmelser som tillämpas på aktören i fråga.

Resultaträkningarna och tilläggsuppgifterna är offentliga och de ska presenteras som en not till bokslutet.

Konkurrens- och konsumentverket utövar tillsyn över fullgörandet av skyldigheterna enligt 1 och 2 mom. Om en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap, en vårdlandskapssammanslutning, staten eller en enhet som de har bestämmande inflytande över försummar att fullgöra skyldigheterna enligt 1 eller 2 mom., kan Konkurrens- och konsumentverket ålägga kommunen, samkommunen, vårdlandskapet, vårdlandskapssammanslutningen eller staten att vid vite lämna särredovisningen, resultaträkningen och bokslutet samt beskrivningen av principerna för kostnadsredovisningen inom den tid som verket bestämmer. På föreläggande och utdömande av vite tillämpas 46 §.

Bestämmelserna i 1–4 mom. tillämpas inte, om omsättningen inom den ekonomiska verksamhet som kommunen, samkommunen, vårdlandskapet, vårdlandskapssammanslutningen, staten eller de enheter som de har bestämmande inflytande över bedriver i ett konkurrensläge på marknaden understiger 40 000 euro per år.

Bestämmelserna i 1–4 mom. tillämpas inte på verksamhet som avses i 30 b §.

33 §

Skyldighet att lämna upplysningar

En näringsidkare, en sammanslutning av näringsidkare, en upphandlande enhet, en kommun, en samkommun, ett vårdlandskap, en vårdlandskapssammanslutning och staten samt enheter som de har bestämmande inflytande över ska på uppmaning av Konkurrens- och konsumentverket oberoende av sekretessbestämmelserna ge verket alla de uppgifter och handlingar som behövs för utredning av en konkurrensbegränsnings innehåll, ändamål och verkningar samt för utredning av konkurrensförhållandena och för bedömning av ett företagsförvärv som avses i 4 kap. och ett förfarande, en verksamhetsstruktur och deras verkningar som avses i 4 a kap.

På uppmaning ska uppgifterna ges skriftligen. Uppgifterna kan lämnas med hjälp av en teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

48.

Lag

om ändring av 2 § i lagen om statens revision

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 2 § 1 mom. i lagen om statens revisionsverk (676/2000) en ny 2 a-punkt som följer:

2 §

Granskningsrätt

Revisionsverket har rätt att granska

2 a) lagligheten av och ändamålsenligheten i ekonomin i vårdlandskap samt i sammanslutningar och stiftelser som hör till en i 4 § i lagen om vårdlandskap (/) avsedd vårdlandskapskoncern och i andra i den paragrafen avsedda sammanslutningar, stiftelser och inrättningar i vilka ett vårdlandskap tillsammans med ett eller flera vårdlandskap, en eller flera kommuner eller staten utövar bestämmande inflytande,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Sanna Marin

..minister Förnamn Efternamn

Bilagor